

การออกแบบและพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์เพื่อการทดลองทางหันตกรรม

นายพุฒิพร จันทร์แก้ว

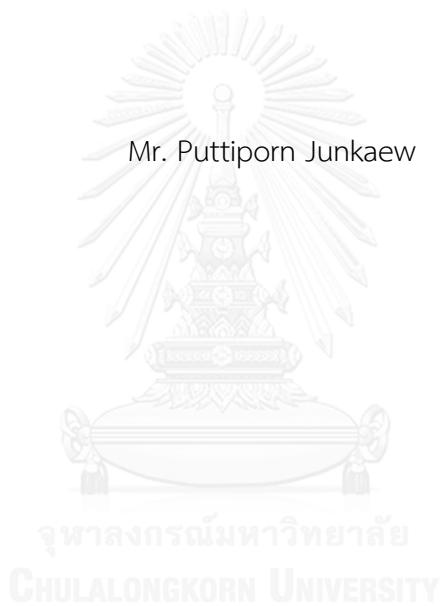

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบันทิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล
คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DESIGN AND DEVELOPMENT OF HUMAN MASTICATION SIMULATOR FOR DENTAL
TESTING

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering Program in Mechanical Engineering
Department of Mechanical Engineering
Faculty of Engineering
Chulalongkorn University
Academic Year 2014
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การออกแบบและพัฒนาเครื่องจำลองการคีย์วิชั่นมุขย์
เพื่อการทดลองทางทันตกรรม

โดย

นายพัฒน์ จันทร์แก้ว

สาขาวิชา

วิศวกรรมเครื่องกล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพร่อน สิงหนาดกิจ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณะดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.บันฑิต เอื้ออาภรณ์)

คณะกรรมการสอบบัณฑิต

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพงศ์ กสิริพิทย์อำนวย)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพร่อน สิงหนาดกิจ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัดต์ รัตนสุมาวงศ์)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรินทร์ พงศ์ศุภส米ธี)

พุฒิพร จันทร์แก้ว : การออกแบบและพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์เพื่อการทดลองทางทันตกรรม (DESIGN AND DEVELOPMENT OF HUMAN MASTICATION SIMULATOR FOR DENTAL TESTING) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.ไพร่อน สิงหานัดกิจ, 152 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้นำเสนอการออกแบบและพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์เพื่อใช้สำหรับการทดสอบทางทันตกรรม เครื่องจำลองการเคี้ยวที่ออกแบบสามารถจำลองการขบกันของฟัน 1 คู่ คุณลักษณะหลัก ๆ ของเครื่องจำลองการเคี้ยว คือ สามารถจำลองการเคลื่อนที่ของฟันล่างให้เกิดวิถีการเคี้ยว (chewing path) แบบการขบเคี้ยวที่ใกล้เคียงกับวิถีการเคี้ยวของมนุษย์ ชุดทดลองดังกล่าวใช้กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น (four-bar linkage mechanism) ใน การสร้างวิถีการเคี้ยว เครื่องจำลองการเคี้ยวนี้สามารถปรับเปลี่ยนความเร็วในการทดสอบได้ระหว่าง 1 – 1.9 เอิร์ตซ์ มีการควบคุมแรงในการเคี้ยวด้วยตุมหนักที่สามารถปรับเปลี่ยนให้ได้แรงเคี้ยวได้สูงสุด 500 นิวตัน และสามารถปรับเปลี่ยนวิถีการเคี้ยวเป็นแบบการขบเคี้ยวและการกระแทกแนวตั้งได้ ชุดทดลองที่สร้างขึ้นสามารถวัดแรงกระแทกระหว่างการขบกันของฟันโดยใช้โหลดเซลล์ พร้อมทั้งอ่านและบันทึกแรงที่เกิดขึ้นผ่านชุดประมวลผลและชุดเก็บข้อมูล มีเครื่องนับรอบการหมุนของเพลาสำหรับนับรอบการขบของฟันระหว่างการทดสอบ จากการสอบทานชุดทดลองที่สร้างขึ้นพบว่า ชุดทดลองสามารถทำงานได้ตามข้อกำหนดการออกแบบ โดยสามารถควบคุมแรงที่กระทำต่อชิ้นงานทดสอบได้ต่ำสุด 70 นิวตัน และมีวิถีการเคี้ยวตามที่ออกแบบไว้ การทดลองทางทันตกรรมโดยใช้ชุดทดลองที่สร้างขึ้นทำโดยใช้ชิ้นงานที่เป็นฟันกรรมกระแทกกับหัวกดชิ้นงานที่มีปลายทรงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 มิลลิเมตร ทำจากวัสดุทั้งสแตนเลสและอลูминียม ผลการทดลองเปรียบเทียบความเสียหายของชิ้นงานโดยการทดลองด้วยวิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยวและวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง พบร่วมกับชุดทดลองด้วยวิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยวมีการขยายตัวของรอยร้าวชัดเจนกว่าวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง นอกจากนี้ในการทดลองบนฟันที่มีการอุดและให้ภาระในระดับที่สูงขึ้น พบว่าชิ้นงานที่ทดลองด้วยวิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยวจำนวน 4 ตัวอย่าง เกิดการแตกหักเมื่อทดลองไปจำนวน 241, 577, 5,081 และ 2,073 รอบ ตามลำดับ ส่วนชิ้นงานที่ทดลองด้วยวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้งสามารถรับภาระได้เกิน 100,000 รอบ ดังนั้นวิทยานิพนธ์นี้ได้ออกแบบและสร้างชุดทดลองทางทันตกรรมที่มีวิถีการเคี้ยวใกล้เคียงกับวิถีการเคี้ยวของมนุษย์ และได้แสดงให้เห็นว่าการทดลองที่จำลองวิถีการเคี้ยวของมนุษย์มีความจำเป็นในการทดลองทางทันตกรรม

ภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล
สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล
ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5470559821 : MAJOR MECHANICAL ENGINEERING

KEYWORDS: CHEWING SIMULATOR / HUMAN CHEWING PATH / FOUR BAR LINKAGE MECHANISM

PUTTIPORN JUNKAEW: DESIGN AND DEVELOPMENT OF HUMAN MASTICATION SIMULATOR FOR DENTAL TESTING. ADVISOR: ASSOC. PROF. PAIROD SINGHATANADGID, Ph.D., 152 pp.

This thesis presents the design and development of a human chewing simulator for using in dental experiments. Chewing simulator is designed to simulate the gnash of a pair of teeth. The simulator is able to simulate the movement of the lower teeth of human chewing path using a four bar linkage mechanism. The testing speed of the chewing simulator is adjustable according to the chewing frequency of 1 to 1.9 Hz. The chewing force is controlled by dead weights at the maximum load of 500 N. The chewing path can be adjusted between human chewing path and vertical linear path. The impact force generated during the gnash of the teeth can be measured using a load cell and recorded on the data acquisition system. The number of chewing cycles can be counted using a mechanical counter. According to the verification of the chewing simulator, the mechanism properly operated according to the design parameters with a minimum chewing force of 70 N. The chewing path of the simulator is also verified and found to be well compared with the designed path. In dental experiment, the chewing simulator is equipped with a 3-mm-diameter tungsten carbide indenter on the upper fixture, while a tooth specimen is fixed on the bottom fixture. The samples tested with human chewing path showed an apparent growth of cracks compared to those tested with vertical linear path. With tests on filled teeth with a higher load, a total of four specimens were fractured after 241, 577, 5,081 and 2,073 cycles, respectively. On the other hand, specimens which were tested with vertical linear path can sustain cyclic loading of more than 100,000 cycles. These results demonstrated the importance of using chewing simulator with human chewing path in dental experiments.

Department: Mechanical Engineering Student's Signature

Field of Study: Mechanical Engineering Advisor's Signature

Academic Year: 2014

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไฟโรจน์ สิงหนัดกิจ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูงที่เป็นผู้ให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาในขั้นตอนการดำเนินการจน
วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์ นอกจากนั้นยังเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานและการ
ดำเนินชีวิต

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพงศ์ กสิริวิทย์อำนวย ประธาน
กรรมการ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อสถานที่ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งให้ความรู้
และคำแนะนำ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนันต์ รัตนสุมาวงศ์ กรรมการ และ
ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรินทร์ พงศ์ศุภสมิทธิ์ กรรมการภายนอก ที่กรุณาให้ความรู้ และ
คำแนะนำสำหรับวิทยานิพนธ์นี้

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงศ์ สุวรรณกิwin ภาควิชา^๔
วิศวกรรมไฟฟ้า ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำและเอื้อเฟื้ออุปกรณ์สำหรับวิทยานิพนธ์นี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

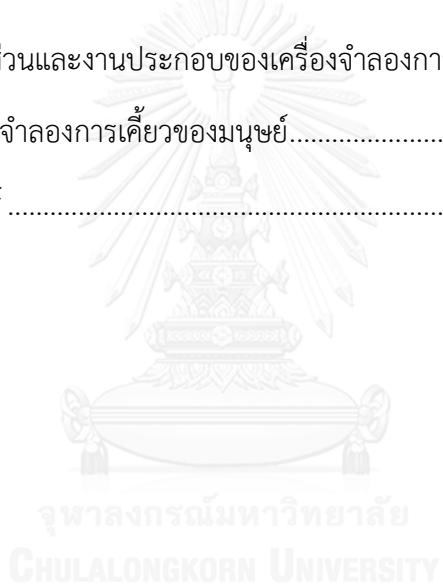
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๔
สารบัญภาพ	๑๕
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	๑๖
บทที่ ๑ บทนำ	๑
1.1 ความสำคัญและที่มาของวิทยานิพนธ์	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์	๒
1.3 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์	๓
1.4 เนื้อหาโดยรวมของวิทยานิพนธ์	๓
บทที่ ๒ ปริทัศน์วรรณกรรม	๕
2.1 พฤติกรรมของการเคี้ยวและแรงที่เกิดขึ้นในขณะเคี้ยว	๕
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการทดสอบวัสดุ และเครื่องทดสอบทางทันตกรรม	๘
2.2.1 วิธีการทดสอบโดยเครื่องทดสอบเอนกประสงค์ (universal testing machine).....	๘
2.2.2 วิธีการทดสอบโดยเครื่อง Willytec chewing machine.....	๙
2.2.3 วิธีการทดสอบโดยทุนนยนต์จำลองการเคี้ยว	๑๑
บทที่ ๓ ทฤษฎีพื้นฐานและการออกแบบ.....	๑๓
3.1 ทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง	๑๓
3.1.1 กลไกข้อต่อ ๔ ชิ้น (four-bar linkage mechanism)	๑๓
3.1.2 คุณสมบัติของวัสดุ (material properties).....	๑๖

หน้า

3.1.3 การวิเคราะห์ความเค็น (stress analysis)	17
3.2 แนวคิดและคุณลักษณะของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์	23
3.2.1 วิถีการเคี้ยว (chewing path)	23
3.2.2 แรงเคี้ยวและการวัดแรง	24
3.3 การออกแบบและการสร้างชุดทดลอง	24
3.3.1 การออกแบบชุดกลไกข้อต่อ 4 ข้อ	28
3.3.2 การออกแบบชุดควบคุมแรงเคี้ยวด้วยตุ้มน้ำหนัก	38
3.3.3 การออกแบบชุดจับยึดชิ้นงาน	39
บทที่ 4 การสอบทานชุดทดลอง	41
4.1 ชุดทดลอง	41
4.2 การทดสอบการทำงานเบื้องต้นของชุดทดลอง	43
4.3 การสอบทานชุดทดลอง	46
4.3.1 การสอบทานวิถีการเคี้ยว	46
4.3.2 การสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเคี้ยว	48
4.3.3 การทดสอบการขบเคี้ยวของฟันหรือชิ้นงานทดสอบ	58
4.4 สรุปผลการสอบทานชุดทดลอง	59
บทที่ 5 การทดลองทางทันตกรรม	60
5.1 การเตรียมการทดลอง	61
5.2 การทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกกร้าว	64
5.2.1 การทดลองชิ้นงานฟันที่ไม่มีการอุด	65
5.2.2 การทดลองชิ้นงานฟันที่มีการอุด	75
5.3 การทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระแทกหัก	78
5.3.1 การทดลองการขบเคี้ยว	78

หน้า

5.3.2 การทดลองการกระแทกแนวตั้ง	82
5.3 สรุปผลการทดลอง	86
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	90
6.1 สรุป	90
6.2 ข้อจำกัดของชุดทดลองและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต.....	92
รายการอ้างอิง	94
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก แบบชิ้นส่วนและงานประกอบของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์.....	96
ภาคผนวก ข รูปเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์.....	144
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	152

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.1 ตารางการปรับค่าความถี่การเคี้ยว	45
ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบเทียบชุดฐานรองต้มน้ำหนักและต้มน้ำหนัก	48
ตารางที่ 4.3 แรงเคี้ยวที่วัดได้ที่ความถี่การเคี้ยว 1 เอิรตซ์ และที่แรงเคี้ยวควบคุม 6.8 – 14.8 กิโลกรัม.....	53
ตารางที่ 4.4 ผลการวัดแรงเคี้ยวที่แรงเคี้ยวควบคุม 9.8 กิโลกรัม (96.14 นิวตัน) ที่ความถี่ การเคี้ยว 0.1 – 1.9 เอิรตซ์.....	57
ตารางที่ 5.1 แรงเคี้ยวที่วัดได้ของชิ้นงานที่ 1 และ 2 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดย การใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว	69
ตารางที่ 5.2 การเสียหายของชิ้นงานที่ 4 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สี สเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง.....	72
ตารางที่ 5.3 แรงเคี้ยวที่วัดได้ของชิ้นงานที่ 3 และ 4 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดย การใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง	75
ตารางที่ 5.4 การเสียหายของชิ้นงานที่ 5 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สี สเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว.....	77
ตารางที่ 5.5 แรงเคี้ยวที่วัดได้สำหรับการทดลองชิ้นงานที่มีการอุดของการทดลองการเสียหาย ของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว	82
ตารางที่ 5.6 แรงเคี้ยวที่วัดได้สำหรับการทดลองชิ้นงานที่มีการอุดของการทดลองการเสียหาย ของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง	86

สารบัญภาพ

รูปที่ 2.1 การเคลื่อนไหวของขากรรไกรล่างขณะเคี้ยวแบบบนเน้นและแบบบด [2]	5
รูปที่ 2.2 วิถีการเคี้ยว (เส้นทึบเป็นการเคี้ยวอาหารแข็ง เส้นประเป็นการเคี้ยวอาหารอ่อน) [3]	6
รูปที่ 2.3 การแบ่งช่วงวิถีการเคี้ยวเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงอ้าปาก ช่วงหุปาก และช่วงที่ฟันขอกัน [5]....	7
รูปที่ 2.4 การทดสอบความเสียหายจากความล้าของทันตวัสดุของ Kim, J. H. et al. [11]	9
รูปที่ 2.5 Willytec chewing machine [15]	10
รูปที่ 2.6 การทดสอบแบบ IVOCLAR [1].....	10
รูปที่ 3.1 กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น.....	14
รูปที่ 3.2 ตัวอย่างกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น แต่ละประเภท [22]	15
รูปที่ 3.3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค็นและความเครียด [23]	16
รูปที่ 3.4 เพลารับแรงดึง	18
รูปที่ 3.5 เพลารับแรงบิด	19
รูปที่ 3.6 คาดรับความเค็นตัด	20
รูปที่ 3.7 ระบบความเค็น 2 มิติ	20
รูปที่ 3.8 ชิ้นส่วนเครื่องจักรกลรับความเค็นตั้งฉากและความเค็นเฉือน	21
รูปที่ 3.9 ขอบเขตความเค็นผสมที่ปลอดภัยภายใต้ทฤษฎีความเค็นเฉือนสูงสุด	23
รูปที่ 3.10 วิถีการเคี้ยวเมื่อรฐานของข้อต่ออยู่ 38 มิลลิเมตร และ 50 มิลลิเมตร	24
รูปที่ 3.11 กลไกการทำงานของเครื่องจำลองการเคี้ยว	25
รูปที่ 3.12 เครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์	27
รูปที่ 3.13 ชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น	29
รูปที่ 3.14 ภาพขยายชุดกลไกข้อต่อส่วนที่รับแรงในการเคี้ยว	30
รูปที่ 3.15 แผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ของ Link 3	31
รูปที่ 3.16 แผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ของ Link 2	33

รูปที่ 3.17 แผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ของ Link 1	34
รูปที่ 3.18 แรงที่กระทำต่อเพลาตามของชุดกลไก	38
รูปที่ 3.19 ชุดควบคุมแรงเคี้ยวด้วยตุ้มนำหนัก	39
รูปที่ 4.1 แผนผังการเตรียมเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์สำหรับการทดสอบ	42
รูปที่ 4.2 แสดงชิ้นส่วนของกลไกที่มีข้อบกพร่อง	43
รูปที่ 4.3 ความสมมั่นใจระหว่างความถี่ไฟฟ้าของอินเวอร์เตอร์กับความถี่การเคี้ยว	44
รูปที่ 4.4 การพล็อตตำแหน่งวิถีการเคี้ยวจากการถ่ายวิดีโอ	47
รูปที่ 4.5 วิถีการเคี้ยวของชุดทดลองเปรียบเทียบกับวิถีการเคี้ยวจากการออกแบบ	47
รูปที่ 4.6 การควบคุมแรงเคี้ยวด้วยตุ้มน้ำหนัก	49
รูปที่ 4.7 ขั้นงานเหล็กทรงสี่เหลี่ยมผิวเรียบ	49
รูปที่ 4.8 หัวกดชิ้นงาน	50
รูปที่ 4.9 การติดตั้งชิ้นงานทดสอบและหัวกดชิ้นงานของชุดทดลอง	51
รูปที่ 4.10 ผลการสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเคี้ยว 6.8-14.8 kg ความถี่การเคี้ยว 1 Hz	52
รูปที่ 4.11 ผลการสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเคี้ยว 9.8 kg ความถี่การเคี้ยว 0.1-1.9 Hz	55
รูปที่ 4.12 ชิ้นงานพื้นกรรมของมนุษย์ที่หล่อติดกับเรซิน	58
รูปที่ 4.13 ผลการทดสอบการขับกันของพื้น	59
รูปที่ 5.1 ชิ้นงานพื้นกรรมของมนุษย์ที่ใช้ในการทดลอง	61
รูปที่ 5.2 ชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างที่มีความลาดชัน 10°	62
รูปที่ 5.3 การจัดตำแหน่งการขับกันระหว่างชิ้นงาน (พื้นกรรม) และหัวกดชิ้นงาน	65
รูปที่ 5.4 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงานสำหรับการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว	67
รูปที่ 5.5 การเสียหายของชิ้นงานที่ 1 (629 รอบการเคี้ยว) ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว	67

รูปที่ 5.6 การเสียหายของชิ้นงานที่ 2 (357 รอบการเคี้ยว) ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว.....	68
รูปที่ 5.7 แรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 1 และ 2 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว	68
รูปที่ 5.8 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงานสำหรับการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง	71
รูปที่ 5.9 การเสียหายของชิ้นงานที่ 3 (30,229 รอบการเคี้ยว) ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง	71
รูปที่ 5.10 แรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 3 และ 4 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง	74
รูปที่ 5.11 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงาน สำหรับการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว	75
รูปที่ 5.12 แรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 5 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว	76
รูปที่ 5.13 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงานพื้นที่มีการอุด สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว	79
รูปที่ 5.14 การแตกหักของชิ้นงานในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว.....	79
รูปที่ 5.15 แรงเคี้ยวของการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว	80
รูปที่ 5.16 การจัดตำแหน่งการขบกันระหว่างชิ้นงานและหัวกดชิ้นงาน สำหรับการทดลองการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง	83

รูปที่ 5.17 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงานพื้นที่มีการอุด สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเดี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง.....	83
รูปที่ 5.18 การเสียหายของชิ้นงานในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเดี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง.....	84
รูปที่ 5.19 แรงเคี้ยวของการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเดี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง	84
รูปที่ 5.20 ตัวอย่างการแตกหักของพื้นที่มีการอุดจากการทดลองกดพื้นด้วยเครื่องทดสอบอเนกประสงค์ [34, 35]	88
รูปที่ ข.1 เครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์	148
รูปที่ ข.2 Top set	149
รูปที่ ข.3 Linkage set.....	149
รูปที่ ข.4 ชุดจับยึดชิ้นงานชุดบน	150
รูปที่ ข.5 การจับยึดหัวกดชิ้นงานบนชุดจับยึดชิ้นงานชุดบน	150
รูปที่ ข.6 การจับยึดชิ้นงานทดสอบบนชุดจับยึดชิ้นงานชุดบน	151
รูปที่ ข.7 Load cell ขนาด 1 กิโลนิวตัน วัดแรงในแกนเดียว ยี่ห้อ Kyowa	151
รูปที่ ข.8 ชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่าง	152
รูปที่ ข.9 มอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ 3 เฟส ขนาด 0.2 กิโลวัตต์.....	152
รูปที่ ข.10 อินเวอร์เตอร์ ยี่ห้อ Yaskawa รุ่น J1000	153
รูปที่ ข.11 Data acquisition สำหรับ Load cell ยี่ห้อ Kyowa รุ่น PCD-300A	153
รูปที่ ข.12 อุปกรณ์นับจำนวนรอบการเคี้ยว	154
รูปที่ ข.13 ตุ้มนำหนักขนาดต่าง ๆ	154

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

σ_y	คือ ความแข็งแรงดึงคราก
σ_u	คือ ความแข็งแรงดึงสูงสุด
E	คือ modulus สของยังส์
G	คือ modulus สเนื้อ
τ	คือ ความเค้นเฉือน
σ	คือ ความเค้นตั้งฉาก
ε	คือ ความเครียดตั้งฉาก
ΔL	คือ ระยะยืดของชิ้นงาน
T	คือ โมเมนต์บิด
r	คือ รัศมีจากจุดศูนย์กลางของเพลาถึงตำแหน่งที่ต้องการหาความเค้น
J	คือ โมเมนต์ความเนื้อยเชิงมุมของหน้าตัดเพลา
d	คือ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเพลา
M	คือ โมเมนต์ดัด
σ_b	คือ ความเค้นดัด
I	คือ โมเมนต์ความเนื้อยเชิงมุมของพื้นที่หน้าตัดของคาน
y	คือ ระยะจากแกนสะเทินของคาน
c	คือ ระยะจากแกนสะเทินไปยังผิวนอกสุดของคาน
σ_n	คือ ความเค้นตั้งฉากกับหน้าตัดของเอลิเมนต์
τ_n	คือ ความเค้นเฉือนขนาดกับหน้าตัดของเอลิเมนต์
σ_1, σ_2	คือ ความเค้นตั้งฉากกับหน้าตัดของเอลิเมนต์
$\tau_{max-in-plane}$	คือ ความเค้นเฉือนในระนาบสูงสุด
$\tau_{max-abs}$	คือ ความเค้นเฉือนสูงสุดสัมบูรณ์
τ_{max}	คือ ความเค้นเฉือนสูงสุดในวัสดุ
N	คือ ค่าความปลดภัย
F_P	คือ แรงที่กระทำต่อชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น
T_L	คือ แรงบิดสำหรับขับเคลื่อนชุดกลไก

T_M	คือ แรงบิดของมอเตอร์
η	คือ ประสิทธิภาพของชุดเพื่องทด
i	คือ อัตราทด
P	คือ กำลังมอเตอร์
ω	คือ ความเร็วเชิงมุมของมอเตอร์
f	คือ ความถี่ของการหมุนของมอเตอร์
τ_a	คือ ความเด่นเนื่องที่ยอมให้เกิดขึ้นในวัสดุที่ใช้ทำเพลา
σ_B	คือ ความแข็งแรงดึงของวัสดุที่ใช้ทำเพลา
Sf_1	คือ อัตราความปลดภัยที่รวมเอาผลของขนาดและวัสดุที่เป็นเหล็กผสม
Sf_2	คือ อัตราความปลดภัยสำหรับเพลาที่มีร่องลิ่มหรือบ่า

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของวิทยานิพนธ์

ฟันเป็นอวัยวะที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ฟันมีส่วนที่เป็นรากฟันยึดอยู่กับขารกรไกร และ มีส่วนที่เชื่อมต่อกับเส้นประสาทรับความรู้สึกที่procressus ประสาทฟัน นอกจากฟันจะทำหน้าที่บดเคี้ยว อาหารแล้ว ฟันยังเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพและช่วยให้มนุษย์สามารถออกเสียงพูดได้ อย่างที่เป็น หากฟันเกิดความเสียหายก็จะทำให้ผู้ป่วยเกิดความรู้สึกเจ็บปวดและส่งผลกระทบต่อการ ดำเนินชีวิตประจำวันได้ ฟันที่เสียหายไม่สามารถซ่อมแซมตัวเองได้จึงต้องพึ่งพาการบูรณะฟัน (dental restoration) จากทันตแพทย์ ความเสียหายที่เกิดขึ้นในฟันอาจมีได้หลายรูปแบบ ดังนั้น ทันตแพทย์ต้องมีวิธีการรักษาที่หลากหลายและในบางกรณีอาจจำเป็นต้องรักษาด้วยวิธีการที่ต้องใช้ ทันตวัสดุ (Dental materials) ใหม่ ๆ แต่วิธีการรักษาเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการพิสูจน์ก่อนว่า สามารถให้ผลการรักษาที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและมีอายุการใช้งานที่ยาวนานเพียงพอ สำหรับ การศึกษาประสิทธิภาพของวิธีการรักษานั้น ๆ อาจทำได้โดยการทดลองในคนไข้โดยตรงที่เรียกว่า การศึกษาทางคลินิก การทดลองในสัตว์ทดลอง การจำลองเชิงเลขเช่นการใช้ระเบียบวิธีไฟน์เติล เมนต์ (finite element method) และการทดลองในห้องปฏิบัติการ

ความเสียหายของฟันที่พบบ่อยคือความเสียหายจากการแตกหัก (fracture) และการสึกหรอ (wear) เนื่องจากภาวะการรับแรงจากการใช้งานช้ำ ๆ ต่อเนื่องเป็นเวลานาน ซึ่งเกิดจากการบดเคี้ยว ภายในช่องปากที่มีการกระแทกันระหว่างฟันกับฟันหรือระหว่างฟันกับอาหาร ดังนั้นคุณสมบัติการ ต้านทานการสึกหรอของทันตวัสดุมีความสำคัญอย่างมากต่ออายุการใช้งานของฟันที่ได้รับการบูรณะ ทันตวัสดุแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ โลหะผสม, เซรามิก, อะมัลกัม, วัสดุเชิงประกอบ (composite materials) และพอลิเมอร์ [1] การเก็บข้อมูลอายุการใช้งานของทันตวัสดุเหล่านี้โดย การศึกษาทางคลินิกต้องใช้เวลาอย่างน้อย 5 ปี มีค่าใช้จ่ายสูงและมีความยากลำบากในการควบคุมตัว แปรใน การทดลองต่าง ๆ การศึกษาด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การทดลองในสัตว์ทดลองก็มีข้อจำกัดในเรื่อง พฤติกรรมการเคี้ยวและลักษณะของฟันที่แตกต่างกับของมนุษย์ การจำลองด้วยวิธีการไฟน์เติล เมนต์ก็มีความยากลำบากในการกำหนดตัวแปรและเงื่อนไขต่าง ๆ ให้มีความแม่นยำสมจริง ทำให้ผลที่ ออกมายากล้าดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้มาก

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้การศึกษาโดยทดลองในห้องปฏิบัติการโดยใช้ชุดทดลองที่ จำลองการเคี้ยวของมนุษย์เป็นทางเลือกหนึ่งในการศึกษาปัญหาทางทันตกรรมที่น่าจะให้ผลที่ น่าเชื่อถือและใช้เวลาในการทดลองไม่นาน ข้อมูลจากการทดลองด้วยเครื่องจำลองการเคี้ยวในอดีต

ประเมินว่าการทดสอบการสักหรือด้วยเครื่องจำลองการเคี้ยว 240,000 – 250,000 รอบ จะมีค่าเทียบเท่ากับการสักหรือจากอายุการใช้งานจริง 1 ปีในทางคลินิก ดังนั้นการทดสอบการสักหรือเทียบเท่ากับอายุการใช้งาน 5 ปี จะต้องทดสอบด้วยเครื่องจำลองการเคี้ยวประมาณ 1,200,000 รอบ ซึ่งหากทดลองด้วยความเร็วรอบในการเคี้ยวที่ 2 เฮิรตซ์ หรือ 172,800 รอบต่อวัน จะใช้เวลาทดลองประมาณ 7 วัน ซึ่งรวดเร็วกว่ามาก ดังนั้นการศึกษาพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวที่ถูกออกแบบมาจากการทดลองและลดค่าใช้จ่ายลงได้ วิทยานิพนธ์นี้จึงศึกษา ออกแบบและพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์โดยจำลองการบดเคี้ยวของฟันกรามระหว่างฟันซี่บนและซี่ล่างจำนวน 1 คู่ ให้ใกล้เคียงกับการเคี้ยวจริงในช่องปากของมนุษย์มากที่สุด เพื่อประยุกต์ใช้สำหรับการทดสอบทางทันตกรรมแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบดเคี้ยวของฟันเพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่น่าเชื่อถือและนำไปประเมินอายุการใช้งานของทันตวัสดุหรือผลหลังจากการรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การทดลองในห้องปฏิบัติการจำเป็นต้องใช้เครื่องทดสอบหรือวิธีการทดสอบที่สามารถก่อให้เกิดสภาพความเสียหายของฟันคล้ายกับที่เกิดขึ้นในทางคลินิกเพื่อให้ผลการทดลองมีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นการทดลองในห้องปฏิบัติการสามารถทำได้ใน 2 แนวทาง แนวทางแรกคือพัฒนาเครื่องทดสอบให้จำลองการเคี้ยวให้ใกล้เคียงกับการเคี้ยวของมนุษย์ ส่วนแนวทางที่สองคือปรับปรุงวิธีการทดลองโดยใช้สมมติฐานต่าง ๆ มาปรับใช้กับการทดลอง เช่น ทิศทางและขนาดของแร่ที่กระทำต่อชิ้นงานทดสอบ ความถี่หรือจำนวนรอบของการทดสอบ และสภาพแวดล้อมที่เสมือนจริง เป็นต้น ในปัจจุบันแนวทางที่ใช้ในห้องปฏิบัติการส่วนมากจะนิยมใช้การทดสอบแบบแนวทางที่สอง วิทยานิพนธ์นี้จะมุ่งเน้นลงไปในด้านการพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวโดยเน้นให้มีการกระแทกหรือการขับกันของฟันอย่างสมจริง

1.2 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

1. ออกแบบและพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์สำหรับใช้ในการทดลองทางทันตกรรม
2. สอบทวนเครื่องจำลองการเคี้ยวที่ออกแบบและสร้างโดยเปรียบเทียบผลการทดลองในห้องปฏิบัติการกับข้อมูลความเสียหายของฟันที่เกิดขึ้นจริงทางคลินิกหรือข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในอดีต
3. เปรียบเทียบผลการทดสอบการขับกันระหว่างหัวกดชิ้นงานและฟัน 1 ชิ้น ด้วยเครื่องจำลองการเคี้ยว โดยเปรียบเทียบระหว่างการทดสอบที่มีวิธีการเคี้ยวเป็นลักษณะการกระแทก

แนวติ่งกับกรณีที่วิถีการเคี้ยวเป็นลักษณะการขบเคี้ยวเพื่อยืนยันความแตกต่างของการเสียหายของฟันที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี

1.3 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

ศึกษาพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์เพื่อใช้สำหรับการทดสอบทางทันตกรรม โดยสร้างเครื่องจำลองการเคี้ยวที่จำลองการขบกันของฟัน 1 คู่ และทดสอบเปรียบเทียบความเสียหายของฟันที่ทดสอบกับลักษณะความเสียหายจริงของฟันในทางคลินิก การสอบทานตัวเครื่องที่ออกแบบและสร้างว่าสามารถให้ผลการทดลองที่มีความน่าเชื่อถือและแม่นยำระดับใด และสามารถนำไปใช้สำหรับการทดลองในห้องปฏิบัติการได้ คุณลักษณะของเครื่องจำลองการเคี้ยวในวิทยานิพนธ์นี้ คือสามารถจำลองการเคลื่อนที่ของฟันตามแนวการเคลื่อนที่ของฟันล่างที่ได้จากการศึกษาในอดีตและสามารถปรับเปลี่ยนให้สามารถทดลองการกระแทกของฟันที่ไม่มีลักษณะของการขบเคี้ยวหรือการกระแทกแนวตั้งได้ เครื่องจำลองการเคี้ยวนี้จะต้องสามารถปรับเปลี่ยนความเร็วในการทดสอบได้ระหว่าง 1 – 2 เอิร์ตซ์ มีการควบคุมแรงในการเคี้ยวด้วยตุ้มน้ำหนักที่สามารถให้แรงเคี้ยวได้สูงสุด 500 นิวตัน มีอุปกรณ์วัดแรงเช่น โหลดเซลล์ขนาด 1 กิโลนิวตัน กลไกขับเคลื่อนด้วยชุดมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับที่มีกำลังเพียงพอในการขับชุดทดลอง

1.4 เนื้อหาโดยรวมของวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์นี้ประกอบด้วยเนื้อหา 6 บทและภาคผนวก 2 บท โดยมีลำดับเนื้อหาและรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึงความสำคัญ ที่มาของปัญหา ขอบเขต และจุดประสงค์ของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งเนื้อหาโดยรวมของวิทยานิพนธ์

บทที่ 2 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับปริศนาระบบรวม ซึ่งกล่าวถึงงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการศึกษาของวิทยานิพนธ์ การศึกษาจะแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ การศึกษากลไกการเคี้ยวและแรงที่เกิดขึ้นในการเคี้ยว และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการทดสอบบัวสุดและเครื่องทดสอบทางทันตกรรม

บทที่ 3 กล่าวถึงทฤษฎีพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์ เนื้อหาในบทนี้จะอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดและคุณลักษณะของเครื่องจำลองการเคี้ยว รวมถึงการออกแบบและการสร้างชุดทดลอง

บทที่ 4 จะเป็นการนำชุดทดลองที่สร้างเสร็จในบทที่แล้วมาสอบทานการทำงานเพื่อเปรียบเทียบกับคุณลักษณะที่ได้ออกแบบไว้ และนำข้อมูลร่องที่พบมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการทำงานของชุดทดลองต่อไป

บทที่ 5 จะเป็นการนำชุดทดลองมาใช้ในการทดลองทางหันตกรรม ชิ้นงานที่ใช้ในการทดสอบเป็นพื้นกรามของมนุษย์ซึ่งมี 2 แบบ ได้แก่ พื้นที่ไม่มีการอุดฟัน และพื้นที่มีการอุดฟัน โดยการทดลองจะใช้วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง และการขบเคี้ยว

บทที่ 6 นำเสนอข้อสรุปของวิทยานิพนธ์ ประโยชน์ของวิทยานิพนธ์และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ส่วนสุดท้ายของวิทยานิพนธ์จะเป็นภาคผนวก ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ภาคผนวก ก แสดงแบบของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์ ประกอบด้วยแบบประกอบของเครื่อง (assembly drawing) และแบบของชิ้นส่วน (part drawing) ต่าง ๆ โดยละเอียด และภาคผนวก ข แสดงรูปของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์

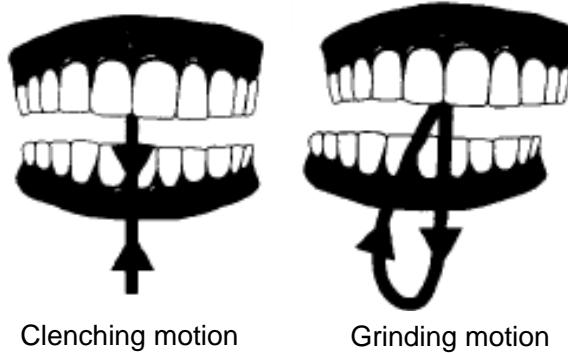
บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

วิทยานิพนธ์นี้เกี่ยวข้องการศึกษาพัฒนาเครื่องจำลองการเคี้ยวเพื่อใช้ในการทดลองทางทันตกรรม ดังนั้นเนื้อหาในบทนี้จึงรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากลไก สภาพแวดล้อมและแรงที่เกิดขึ้นในการเคี้ยวเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมการเคี้ยวของมนุษย์ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการทดสอบและเครื่องทดสอบที่มีการพัฒนามาแล้ว เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการประดิษฐ์เครื่องจำลองการเคี้ยวสำหรับใช้ทดสอบทางทันตกรรมและวิธีการทดสอบที่เหมาะสม

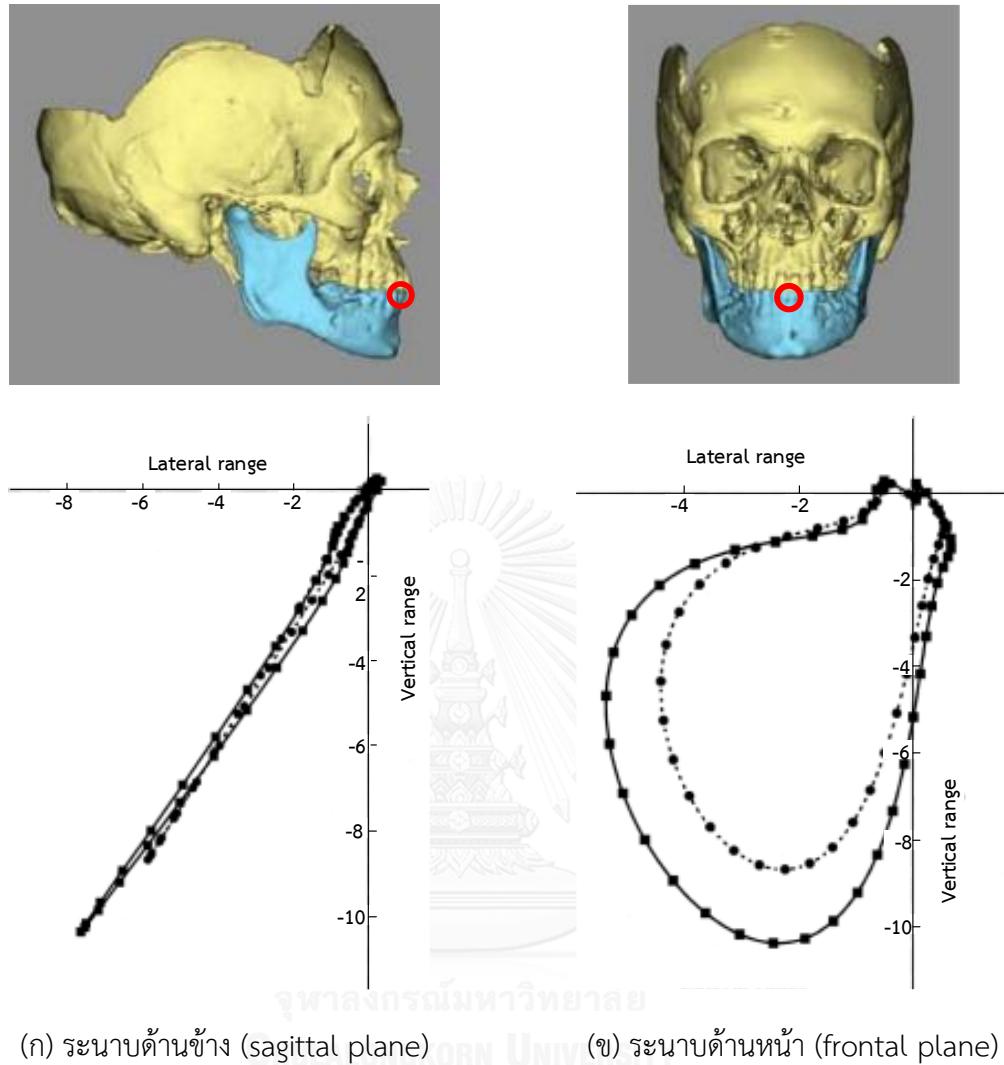
2.1 พฤติกรรมของการเคี้ยวและแรงที่เกิดขึ้นในขณะเคี้ยว

พฤติกรรมของการเคี้ยวเกิดจากการเคลื่อนที่ของขากรรไกรมีการศึกษากันอย่างกว้างขวาง การเคลื่อนที่ของขากรรไกรตามปกติคือขากรรไกรล่างเคลื่อนที่ไปขึ้นกับขากรรไกรบนที่อยู่นิ่ง การเคลื่อนไหวของขากรรไกรล่างขณะเคี้ยวทำให้เกิดทิศทางการขบกันของฟัน 2 รูปแบบควบคู่กันไปคือ การขบเน้น (clenching) เพื่อกัดฉีกเนื้ออาหาร และการบด (grinding) เพื่อเคี้ยวอาหารให้ละเอียด [2] ดังแสดงในรูปที่ 2.1 พื้นหน้าของขากรรไกรล่างเป็นจุดอ้างอิงของวิถีการเคี้ยว (chewing path) โดยวิถีการเคี้ยวคือเส้นทางการเคลื่อนที่ของขากรรไกรล่างขณะทำการเคี้ยว

รูปที่ 2.1 การเคลื่อนไหวของขากรรไกรล่างขณะเคี้ยวแบบขบเน้นและแบบบด [2]

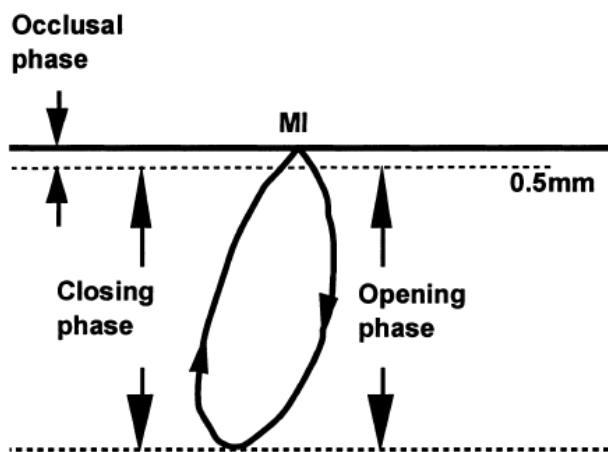
วิถีการเคี้ยวดังกล่าวมีการศึกษาอย่างละเอียดโดย Anderson, K. et al [3] งานวิจัยดังกล่าวศึกษาพฤติกรรมการเคี้ยวของมนุษย์เมื่อเคี้ยวอาหารที่มีความแข็งแตกต่างกัน พบว่าเส้นวิถีการเคี้ยว 3 มิติ เป็นดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 วิถีการเคี้ยว (เส้นที่เป็นการเคี้ยวอาหารแข็ง เส้นประเป็นการเคี้ยวอาหารอ่อน) [3]

จากรูปที่ 2.2 จะเห็นว่าวิถีการเคี้ยวขึ้นอยู่กับความแข็งของอาหารที่เคี้ยว เมื่อเคี้ยวอาหารที่อ่อนนุ่มกว่า วิถีการเคี้ยวก็จะแคบกว่าการเคี้ยวอาหารที่แข็งกว่า และเมื่อเปรียบเทียบวิถีการเคี้ยวระหว่างระนาบด้านข้าง (sagittal plane) กับระนาบด้านหน้า (frontal plane) พบว่าวิถีการเคี้ยวในระนาบด้านข้างจะมีลักษณะเกือบเป็นเส้นตรงหรือมีลักษณะการขบตรง ๆ ในขณะที่ระนาบด้านหน้าจะเป็นแบบการขบและบดไปพร้อมกัน ซึ่งวิถีการเคี้ยวตั้งกล่าวสอดคล้องกับผลการประเมินผลการรักษาทางคลินิกที่ศึกษาวิถีการเคี้ยวในกรณีเป็นผู้ป่วยที่มีอาการแตกหักของขากรรไกรล่างข้างได้ข้างหนึ่งเปรียบเทียบกับคนปกติ [4]

ลักษณะการเคลื่อนที่ของขากรรไกรล่างขณะเคี้ยวแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่หนึ่งคือช่วงอ้าปาก (opening phase), ช่วงที่สองคือช่วงหุบปาก (closing phase) และช่วงที่สามคือช่วงที่ฟันขอกัน (occlusion phase) และกำหนดให้ช่วงที่เริ่มจนสิ้นสุดการขอกันของฟัน เป็นช่วงระยะ 0.5 มิลลิเมตรในแนวตั้ง นับจากจุดที่มีการสบกันของฟันฟันซี่บนและฟันซี่ล่างเต็มที่ (maximum intercuspatation) หรือตำแหน่ง MI ในรูปที่ 2.3 เมื่อมองจากระนาบด้านหน้า [5, 6]

รูปที่ 2.3 การแบ่งช่วงวิถีการเคี้ยวเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงอ้าปาก ช่วงหุบปาก และช่วงที่ฟันขอกัน [5]

การศึกษาเกี่ยวกับแรงในการเคี้ยวส่วนใหญ่จะเป็นการทดสอบหาระดับสูงสุด ส่วนการศึกษาแรงเคี้ยวในวัสดุจัดเรียงนั้นมีผลการทดสอบไม่มากนัก Homewood, C. I. [7] แสดงผลการวัดแรงการเคี้ยวของฟันรามขากรรไกรล่างด้วยสเตรนเกจ (strain gages) พบร่วงที่เกิดขึ้นที่ฟันหนึ่งซี่อยู่ระหว่าง 70.6 นิวตัน และ 140 นิวตัน ขณะเคี้ยวเนื้อ ขนมปังกรอบ หรือแครอท แรงเคี้ยวนี้มีขนาดไม่มากนักเมื่อเทียบกับแรงที่ระบบปากและขากรรไกร (stomatognathic system) สามารถทำได้โดยจะสังเกตได้จากการผลการวัดแรงกัดสูงสุดของฟันรามซี่ที่ 1 (first molar) ซึ่งวัดได้ 880 นิวตัน ขณะที่ Helkimo, E. et al. [8] วัดค่าเฉลี่ยของแรงกัดสูงสุดได้ 45.3 กิโลกรัม (444 นิวตัน) สำหรับเพศชาย และ 36.4 กิโลกรัม (357 นิวตัน) สำหรับเพศหญิง

แรงที่เกิดขึ้นในการเคี้ยวขึ้นอยู่กับความแข็งของอาหารที่เคี้ยวด้วย Kohyama, K. et al. [9] ศึกษาแรงที่ใช้ในการเคี้ยวยางที่มีความแข็งแตกต่างกัน 3 ชนิด โดยทดสอบวัดแรงเคี้ยวที่ฟันรามและฟันหน้า ผลคือ วัดแรงเคี้ยวได้สูงสุดเมื่อเคี้ยวยางที่มีความแข็งสูงที่สุด ซึ่งเป็นไปตามข้อสรุปที่ว่า เมカโนรีเซพเตอร์ (mechanoreceptors) หรืออนุร่ายรับความรู้สึกในเอ็นยีดบริทันต์ (periodontal ligament) ที่อยู่ใต้ฟันรับรู้ความแข็งของวัตถุที่ฟันเคี้ยวและส่งสัญญาณไปยังกล้ามเนื้อส่วนที่ออกแรง

ข้ากรรไกร แรงเดี่ยวเฉลี่ยของการเคี้ยวยางทั้ง 3 ชนิดที่วัดได้คือ 127.2 นิวตัน สำหรับพื้นกราม และ 36.8 นิวตัน สำหรับพื้นหน้า

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการทดสอบวัสดุ และเครื่องทดสอบทางทันตกรรม

ในปัจจุบันมีการพัฒนาเครื่องสำหรับใช้ทดสอบวัสดุทางทันตกรรมในห้องปฏิบัติการ (laboratory test) โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือต้องการจำลองสภาพการทดสอบที่มีความใกล้เคียงกับ สภาวะในช่องปากของมนุษย์มากที่สุด เพื่อให้เกิดผลการทดสอบที่มีความคล้ายคลึงกับที่เกิดขึ้นในทาง คลินิก เนื่องจากหากผลการทดสอบทางห้องปฏิบัติการมีความแตกต่างกับผลที่เกิดขึ้นจริงในทาง คลินิก ข้อมูลดังกล่าวอาจนำไปสู่การรักษาที่ผิดพลาดได้ [10] เนื่องจากที่จำเป็นสำหรับการทดสอบทาง ห้องปฏิบัติการได้แก่ พื้นที่สัมผัสระหว่างแท่งหัวกดกับชิ้นงานทดสอบ, การจับยืดฟันต้องสัมพันธ์กับ ลักษณะการยืดในทางคลินิก, และกระทำต่อชิ้นงานทดสอบกระทำเป็นวัฏจักร (cyclic loading) โดย กระทำต่อพื้นที่ลักษณะเป็นแรงกระแทกและแรงเฉือน และความเปียกชื้น (น้ำลาย)

2.2.1 วิธีการทดสอบโดยเครื่องทดสอบเอนกประสงค์ (universal testing machine)

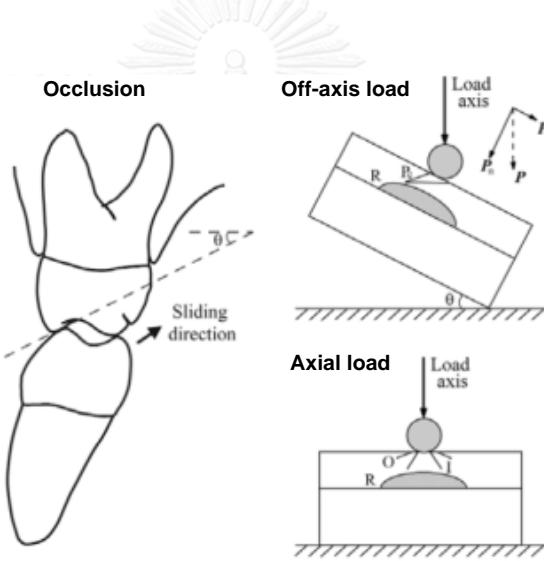
การวิจัยเกี่ยวกับการทดสอบทันตวัสดุจำนวนมากมีการประยุกต์ใช้เครื่องทดสอบ เอนกประสงค์ มาใช้ทดสอบ โดยปรับเปลี่ยนวิธีการจับยืดชิ้นงานทดสอบ หัวกดที่ใช้กดส่งแรง ผิวชิ้นงาน หรือเพิ่มเนื่องเข้าสภาวะแวดล้อมในการทดสอบ

Kim, J. H. et al. [11] ทดสอบความเสียหายจากความล้า (fatigue test) ของทันตวัสดุโดย ใช้วิธีการทดสอบแบบ Hertzian indentation fatigue test [12] อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบเป็น เครื่องทดสอบเอนกประสงค์ หัวกดที่ใช้มีส่วนหัวทรงกลมทำจากหัตถesenคาร์บีด ในการทดสอบจะ วางชิ้นงานทดสอบที่เป็นชิ้นสีเหลี่ยมให้มุมเอียง θ เท่ากับ 30° ดังรูปที่ 2.4 เพื่อให้เกิดแรงเฉือนจาก การถลอกของหัวกด ดังนั้nlักษณะการทดสอบที่เกิดขึ้นคือแท่งกดเลื่อนลงสัมผัสถกับผิวชิ้นงานในแนวตั้ง และออกแรงกดค้างไว้ 0.35 วินาที หัวกดจะเลื่อนไถลตามระนาบที่เอียงของผิวชิ้นงานเป็นระยะ ประมาณ 0.5 มิลลิเมตร แล้วยกขึ้น นับเป็นหนึ่งรอบ โดยวิธีการนี้เป็นการประยุกต์ใช้เครื่องทดสอบ เอนกประสงค์ มาใช้ในการทดสอบความล้าทันตวัสดุโดยปรับการจัดวางชิ้นงานทดสอบให้เกิดแรงที่ กระทำต่อชิ้นงานทดสอบลดลงกับแรงที่เกิดขึ้นจากการเคี้ยว แรงกดที่ใช้ในการทดสอบอยู่ที่ 50 – 510 นิวตัน

Stawarczyk, B. et al. [13] ใช้เครื่องทดสอบเอนกประสงค์เพื่อทดสอบการแตกหัก เช่นเดียวกัน โดยใช้ชิ้นงานทดสอบเป็นพื้นเทียมที่ส่วนเคลือบพื้นทำจากวัสดุเซรามิกแบบต่าง ๆ ชิ้นงานทดสอบวางทำมุม 45° และใช้หัวกดเป็นแผ่นรากดด้วยแรง 49 นิวตัน กระทำเป็นวัฏจักร

จำนวน 1.2 ล้านรอบด้วยความถี่ 1.7 เฮิรตซ์ ในน้ำ และมีการควบคุมอุณหภูมิให้มีการเปลี่ยนแปลงระหว่าง 5°C กับ 50°C ทุก ๆ 120 วินาที การทดสอบวินี้เรียกว่า Zurich method (ZURICH) [1]

Zahran, M. et al. [14] ใช้เครื่องทดสอบเอนกประสงค์ ในการทดสอบการแตกหักของทันตวัสดุประเภทเซรามิกที่ขึ้นรูปเป็นตัวพื้นแล้วสวมกับรากฟันเทียมแล้วยึดติดชิ้นงานทดสอบกับเรซิน นำไปจับยึดกับตัวจับยึดชิ้นงานในอ่างน้ำกลั่นที่อุณหภูมิห้องเพื่อจำลองผลของ Hydrolytic effect ของน้ำลายต่อวัสดุเซรามิก ใช้หัวกดทรงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 มิลลิเมตร ทำจากเหล็กกล้าไร้สนิม จัดให้กดลงบริเวณตำแหน่งร่องของฟัน (fossa) แบ่งการทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกทำการทดลองกดจนชิ้นงานทดสอบแตกหักด้วยความเร็ว 1 มิลลิเมตรต่อนาที ในขณะที่กลุ่มที่สองใช้การกดเป็นวัฏจักร โดยใช้แรงกดแนวตั้งอยู่ระหว่าง 50 – 600 นิวตัน กระทำ 500,000 รอบด้วยความถี่ 20 เฮิรตซ์ แล้วตรวจสอบการแตกหักของชิ้นงานหลังการทดสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์

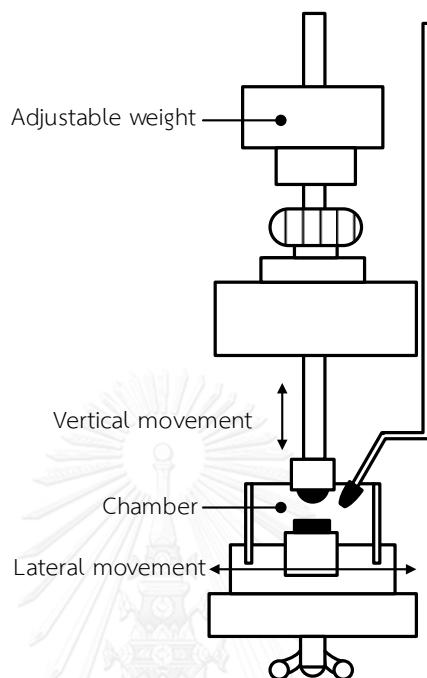

รูปที่ 2.4 การทดสอบความเสียหายจากการล้ำของทันตวัสดุของ Kim, J. H. et al. [11]

2.2.2 วิธีการทดสอบโดยเครื่อง Willytec chewing machine

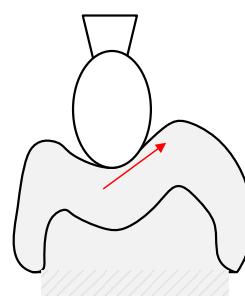
เครื่องทดสอบ Willytec [15] เป็นเครื่องสำหรับใช้ทดสอบทันตวัสดุโดยเฉพาะที่มีขัยในเชิงพาณิชย์ มีหลักการทำงาน คือ เป็นเครื่องที่มีการเคลื่อนไหวใน 2 แกน คือ แนวตั้งและแนวนอน แต่ละแกนควบคุมโดย Step motor ตัวเครื่องมีก้านหัวกดที่ทำหน้าที่เป็นตัวกระแทกกับผิวชิ้นงานในแนวตั้งโดยใช้ก้อนน้ำหนักในการควบคุมแรงกดซึ่งสามารถปรับแรงกดได้ตามก้อนน้ำหนักที่ใช้ ส่วนความเร็วในการกดกระแทกชิ้นงานถูกควบคุมด้วย Step motor เช่นกัน สามารถเปลี่ยนขนาดรูปทรง และวัสดุของหัวกดได้ ตัวจับยึดชิ้นงานทดสอบจะอยู่ในห้อง (chamber) ที่ทำหน้าที่รองรับน้ำกลั่นที่ปล่อยเข้าออกขณะทำการทดสอบ และการควบคุมอุณหภูมิจะทำอยู่ภายในห้องดังกล่าว

ชุดจับยึดชิ้นงานทดสอบทั้งหมดตั้งอยู่บนฐานที่สามารถเลื่อนไปมาในแนวอนต์ควบคุมด้วย Step motor เพื่อให้เกิดแรงกระทำต่อชิ้นงานทดสอบในลักษณะเฉือน ลักษณะเครื่องเป็นดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 Willytec chewing machine [15]

Heintze, S. D. et al. [16] ทดสอบการแตกหักของฟันกรรมเทียมที่ใช้ทันตวัสดุประเทกเซรามิกสองชนิด ได้แก่ IPS Empress และ IPS e.max Press โดยใช้เครื่อง Willytec chewing simulator ทดสอบด้วยความถี่ 0.8 เฮิรตซ์ (Hz) จำนวน 100,000 รอบ และควบคุมอุณหภูมิของภาวะทดสอบให้มีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิต่อเนื่องระหว่าง 5°C และ 55°C วิธีการทดสอบแบบนี้เรียกว่า Ivoclar Vivadent method (IVOCLAR) [1]

รูปที่ 2.6 การทดสอบแบบ IVOCLAR [1]

การทดสอบด้วยวิธี Munich method (MUNICH) [1] มีการทดสอบโดยรวมคล้ายคลึงกับการทดสอบแบบ IVOCLAR แต่ก็ต่างกันที่การทดสอบแบบ MUNICH จะใช้หัวกดทรงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 มิลลิเมตร ทำจากวัสดุอลูมิเนียมออกไซด์ กดชิ้นงานตลอดเวลาด้วยแรงกด 50 นิวตันโดยไม่มีการยกหัวกดขึ้น ชิ้นงานทดสอบมีการเลื่อนในแนวอนเป็นระยะทาง 8 มิลลิเมตร การเลื่อนไป-กลับหนึ่งครั้งนับเป็นหนึ่งรอบ ทำการทดสอบ 10,000 รอบ, 30,000 รอบ 50,000 รอบ ขณะทำการทดสอบชิ้นงานทดสอบถูกจะล้างด้วยน้ำกลั่นที่มีอุณหภูมิ 37°C ตลอดเวลา

2.2.3 วิธีการทดสอบโดยหุ่นยนต์จำลองการเคี้ยว

หุ่นยนต์จำลองการเคี้ยว (robotic chewing simulator) [17, 18] มีหลักการทำงานคือ ขักรรไกรล่าสามารถเคลื่อนไหวเลียนแบบการพุติกรรมการเคี้ยวของมนุษย์โดยประยุกต์ใช้ Stewart platform [19] ซึ่งเป็นแท่นที่สามารถเคลื่อนไหวได้ 6 องศาอิสระ (degree of freedom) ประกอบด้วยระบบอกรสูบ (actuator) 6 ชุดควบคุมการเคลื่อนไหวของแท่น โดยแท่นนี้จะทำหน้าที่เสมือนเป็นขักรรไกรล่าของมนุษย์ หุ่นยนต์จำลองการเคี้ยวนี้จึงสามารถเคี้ยวได้แบบ 3 มิติ คือ สามารถเคี้ยวในระนาบด้านหน้าและระนาบด้านข้างควบคู่กันไปได้

นอกเหนือจากการวินิจฉัยที่เกี่ยวกับการทดสอบทันตวัสดุโดยตรงแล้ว ยังมีการพัฒนาเครื่องทดสอบหรือหุ่นยนต์ที่มีลักษณะการเคี้ยวใกล้เคียงกับมนุษย์เพื่อวัดถุประสงค์อื่น เช่น การพื้นฟูความผิดปกติของข้อขมับและขักรรไกรล่า (temporomandibular joint disorders) และการใช้ทดสอบลักษณะของเนื้ออาหารหลังการเคี้ยว เป็นต้น งานวิจัยเหล่านี้น่าสนใจในส่วนของกลไกที่ใช้ทำให้เกิดการเคี้ยวที่ใกล้เคียงกับการเคี้ยวของมนุษย์ ที่อาจสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการประดิษฐ์เครื่องทดสอบวัสดุทันตกรรมประดิษฐ์ได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างงานวิจัยหนึ่งที่น่าสนใจเป็นของ Xu, W. L. et al. [20] ที่พัฒนากลไกการเคี้ยวให้ใกล้เคียงกับพุติกรรมการเคี้ยวของมนุษย์ทั้งในเรื่องของการเคลื่อนที่และแรงที่กระทำ โดยใช้กลไกที่ประกอบด้วยข้อต่อ 4 ชิ้น (four bar linkage mechanism) เป็นพื้นฐาน ทำให้เกิดการเคลื่อนที่มีลักษณะใกล้เคียงขักรรไกรล่างขณะเคี้ยว เมื่อมองจากด้านหน้า โดยมีพื้นหน้าเป็นจุดอ้างอิงหรือมีลักษณะใกล้เคียงกับรูปที่ 2.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ เพื่อทดสอบชิ้นอาหารก่อนและหลังการเคี้ยว ขอดึงอกกลไกนี้คือไม่ซับซ้อน ใช้งานง่ายเนื่องจากใช้มอเตอร์ขับเคลื่อนให้ของข้าว และไม่ต้องมีระบบควบคุมที่ซับซ้อน นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังได้มีการพัฒนาเพิ่มเติมการเคลื่อนไหวของข้อขมับและขักรรไกรล่า [21] แต่งานวิจัยทั้งสองล้วนแล้วแต่มีการเคลื่อนไหวของขักรรไกรล่าในระนาบใดระนาบที่นั่น ยังไม่ได้มีการรวมการเคลื่อนไหวของทั้งสองระนาบเข้าด้วยกัน

การทดสอบด้วยวิธีที่ได้กล่าวไปข้างต้นมีข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบแตกต่างกันไป การทดสอบโดยใช้เครื่องทดสอบเอนกประสงค์ มีข้อดีคือเครื่องทดสอบมีมาตรฐาน การควบคุมแรงและการวัดแรงสามารถทำได้โดยง่ายและมีความแม่นยำ เชื่อถือได้ แต่มีข้อจำกัดในการทดสอบทางทันตกรรมคือทิศทางของแรงหรือการกระแทกที่กระทำต่อชิ้นงานทดสอบไม่เหมือนกับที่เกิดขึ้นในการเคี้ยวของมนุษย์ เมื่อพิจารณาถึงการทดลองโดยใช้เครื่อง Willytec ซึ่งเป็นเครื่องที่มีขายในเชิงพาณิชย์ก็เป็นเครื่องที่มีราคาแพง ถึงแม้ว่าการทดลองโดยใช้เครื่องนี้จะพัฒนาให้เหมาะสมกับการทดสอบทางทันตกรรมมากกว่าการทดสอบด้วยเครื่องทดสอบเอนกประสงค์ แต่ยังเป็นเพียงการจำลองการบดเคี้ยวของฟันอย่างง่ายเท่านั้น กล่าวคือการประมาณช่วงการบดเคี้ยวของฟันเป็นการกระแทกในแนวตั้งตรง ๆ และการเลื่อนไกลไปตามผิวของฟันเท่านั้น ในส่วนของหุ้นยนต์จำลองการเคี้ยวมีความสมมูลน์ในแง่ของการสร้างวิถีการเคี้ยวได้ครบใน 3 มิติ แต่เป็นเครื่องที่มีระบบที่ซับซ้อนทั้งกลไกและการควบคุม นอกจากนี้การควบคุมให้เกิดวิถีการเคี้ยวตามต้องการและการควบคุมแรงในการเคี้ยวให้เป็นไปตามค่าที่แม่นยำก็ยังทำได้ยาก ดังนั้นวิทยานิพนธ์นี้จึงเลือกที่จะประยุกต์ใช้กลไกข้อต่อ เป็นกลไกที่ก่อให้เกิดวิถีการเคี้ยวที่ใกล้เคียงกับการเคี้ยวของมนุษย์ มีความซับซ้อนน้อย ง่ายต่อการประยุกต์ใช้งาน การควบคุมแรงในการเคี้ยวใช้แนวคิดการควบคุมแรงแบบเครื่อง Willytec คือการถ่วงตุ้มน้ำหนักเพื่อให้ได้แรงกดตามต้องการ การทำงานของเครื่องนี้คือยังเป็นการจำลองการเคี้ยว 2 มิติ ในระนาบด้านหน้าเท่านั้น เหตุที่เลือกใช้กลไกจำลองการเคี้ยวในระนาบด้านหน้า เพราะวิถีการเคี้ยวในแนวนี้ประกอบด้วยการขับและการบดกันของฟัน ในขณะที่วิถีการเคี้ยวของระนาบด้านข้าง เป็นการขับหรือการกระแทกของฟันในแนวเฉียงเป็นหลัก มีการบดกันของฟันน้อยมาก (พิจารณาจากรูปที่ 2.2 (ก))

บทที่ 3

ทฤษฎีพื้นฐานและการออกแบบ

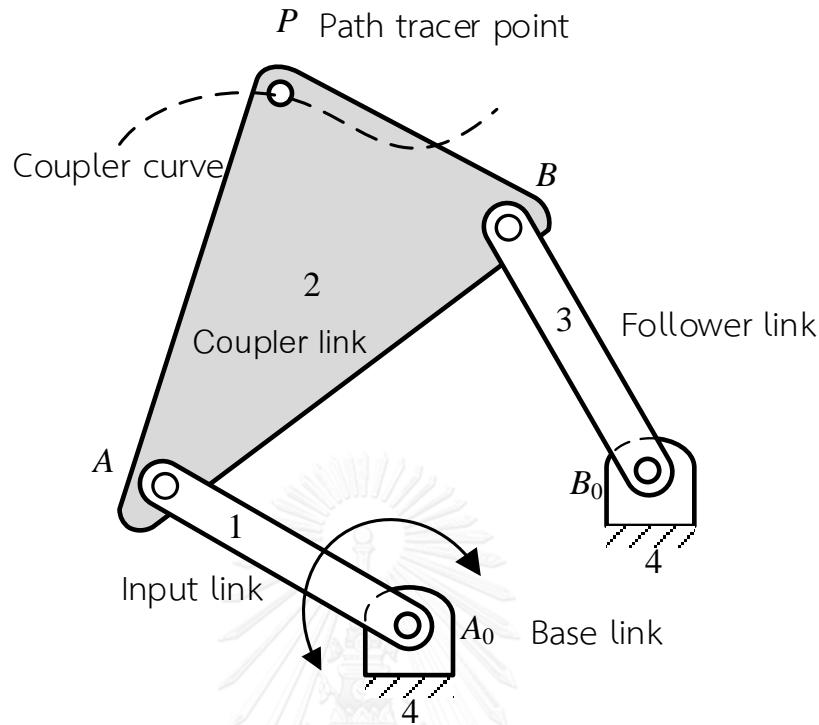
บทที่แล้วได้กล่าวถึงงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์และวิธีการทดสอบทางทันตกรรมในบทนี้นำเอาแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ในการออกแบบเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์และทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงทฤษฎีความรู้พื้นฐานทางวิศวกรรมที่จำเป็นสำหรับการออกแบบกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น ที่เป็นหัวใจสำคัญของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์ ถัดมาจะกล่าวถึงแนวคิดและคุณลักษณะของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์ที่สร้างขึ้นพร้อมทั้งข้อกำหนดในการออกแบบ ซึ่งประกอบด้วย การออกแบบวิธีการเคี้ยว การกำหนดแรงในการเคี้ยวที่เหมาะสมสมรรถนะ วิธีการควบคุมแรงดึงแรงดึง และการกำหนดสภาพแวดล้อมในการทดลอง หัวข้อสุดท้ายจะกล่าวถึงรายละเอียดในการออกแบบทั้งหมดโดยใช้หลักการวิเคราะห์และข้อกำหนดการออกแบบที่ได้กล่าวถึงในส่วนต้น โดยรายละเอียดในการออกแบบประกอบด้วย โครงสร้างโดยรวมของกลไกและหลักการทำงานของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์ การคำนวณด้านความแข็งแรงของกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น เพื่อให้สามารถรับภาระได้ตามข้อกำหนดการออกแบบและการเลือกใช้materialที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น รวมทั้งรายละเอียดที่สำคัญของการออกแบบ

3.1 ทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

ก่อนที่กล่าวถึงรายละเอียดของการออกแบบและสร้างเครื่องต้นแบบ หัวข้อนี้จะอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการออกแบบโดยจะกล่าวถึง กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น ที่นำมาใช้ในการสร้างวิถีการเคี้ยวที่ต้องการเพื่อให้เข้าใจถึงคุณสมบัติและจุดเด่นของกลไก รวมทั้งตัวอย่างการใช้งานของกลไกนี้ในงานอื่น ๆ ถัดมาจะกล่าวถึงการวิเคราะห์คุณสมบัติของวัสดุซึ่งมีความสำคัญในการใช้ประกอบการพิจารณาเลือกวัสดุและการคำนวณของวัสดุที่เหมาะสมมาใช้ในการออกแบบ ในส่วนสุดท้ายจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ความเห็นบนข้อส่วนทางกลประภาคต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการออกแบบ

3.1.1 กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น (four-bar linkage mechanism)

จากการวิจัยในอดีตที่กล่าวถึงในบทที่ 2 วิทยานิพนธ์นี้จะจำลองวิถีการเคี้ยวโดยใช้กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น [22] กลไกดังกล่าวเป็นกลไกที่สามารถจำลองวิถีการเคี้ยวของมนุษย์ได้อย่างใกล้เคียง โดยกลไกชนิดนี้เป็นกลไกข้อต่อแบบวงปิด (closed loop) ที่เรียบง่ายที่สุด กลไกข้อต่อ 4 ชิ้นโดยทั่วไปมีลักษณะดังรูปที่ 3.1

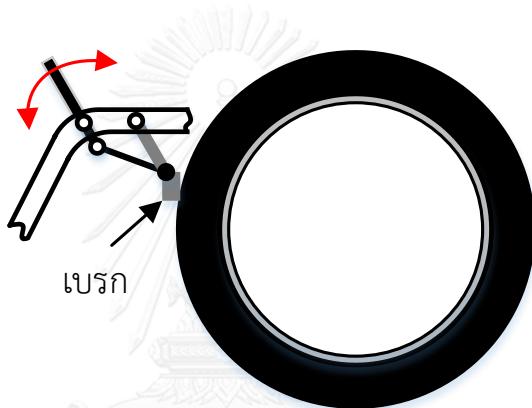
รูปที่ 3.1 กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น

ชุดกลไกประกอบด้วยชิ้นข้อต่อที่มีการเคลื่อนที่ 3 ชิ้น และฐานข้อต่อ (base link) ซึ่งเป็นชิ้นข้อต่อที่อยู่นิ่งอิก 1 ชิ้น รวมทั้งหมดเป็น 4 ชิ้นด้วยกันดังแสดงในรูปที่ 3.1 ข้อต่อที่มีการเคลื่อนที่ทั้งสาม ได้แก่ ชิ้นข้อต่อหมายเลข 1, ชิ้นข้อต่อหมายเลข 2 และชิ้นข้อต่อหมายเลข 3 ชิ้นข้อต่อหมายเลข 1 และชิ้นข้อต่อหมายเลข 3 เป็นข้อต่อที่มีปลายด้านหนึ่งติดอยู่กับฐานข้อต่อ โดยชิ้นข้อต่อหมายเลข 1 เป็นข้อต่อที่ต่อเข้ากับระบบส่งกำลัง ยกตัวอย่างเช่น มอเตอร์ ชิ้นข้อต่อหมายเลข 1 เรียกว่า ข้อต่อรับกำลังเข้า (input link, A_0A) ข้อต่อนี้มีปลายด้านหนึ่งติดกับฐานและอาจมีรูปร่างเป็นแท่ง (bar) หรือจาน (disk) เพื่อใช้งานเป็นข้อเหวี่ยง (crank) ก็ได้แล้วแต่ลักษณะการใช้งาน ชิ้นข้อต่อหมายเลข 3 เรียกว่า ข้อต่อตัวตาม (follower, B_0B) จิ้นข้อต่อสุดท้ายคือข้อต่อหมายเลข 2 เรียกว่า ข้อตอตัวคู่ต่อ (coupler) ซึ่งเชื่อมต่ออยู่ระหว่างข้อต่อรับกำลังเข้าและข้อตอตัวตามดังกล่าวมาข้างต้น จุด P (path tracer point) บนข้อตอตัวคู่ต่อจะเคลื่อนที่เป็นเส้นโค้ง เส้นโค้งดังกล่าวเรียกว่า Coupler curve ซึ่งจะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามขนาดความยาวของข้อตอแต่ละชิ้นและรูปร่างของตัวคู่ต่อ กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางในเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยสามารถแบ่งออกตามการใช้งานได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

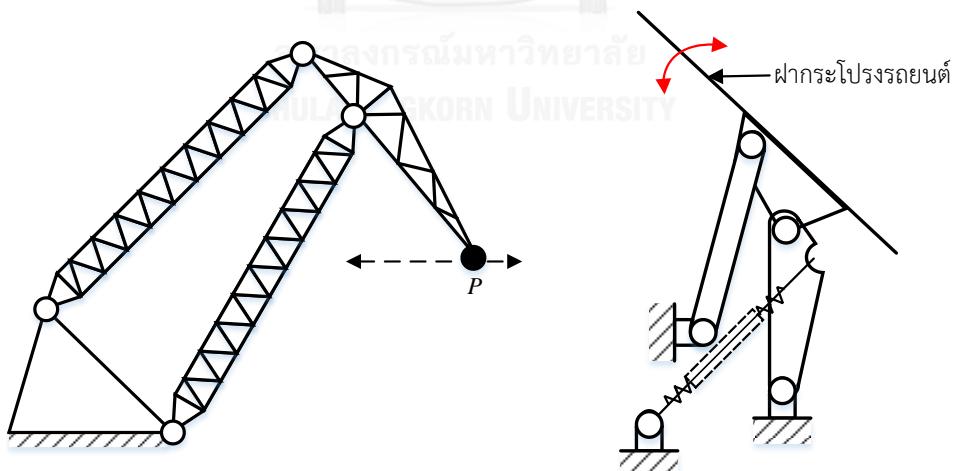
ประเภทที่ 1 Function generation กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น ประเภทนี้สนใจการเคลื่อนที่สัมพัทธ์หรือแรงสัมพัทธ์ของชิ้นข้อต่อเทียบกับฐานโดยที่ไม่สนใจวิถีการเคลื่อนที่ ณ จุด P ของตัวคู่ต่อ ตัวอย่างการใช้งานกลไกชนิดนี้ ได้แก่ กลไกเบรกของรถเข็นผู้พิการ ดังแสดงในรูปที่ 3.2 (ก)

ประเภทที่ 2 Path generation กลไกประเภทนี้สนใจเฉพาะวิถีการเคลื่อนที่ ณ จุด P ของตัวคู่ต่อเท่านั้น และไม่สนใจการเคลื่อนที่ส่วนอื่น ๆ ตัวอย่างการใช้งานกลไกชนิดนี้ ได้แก่ ปั้นจั่น ดังแสดงในรูปที่ 3.2 (ข)

ประเภทที่ 3 Motion generation กลไกประเภทนี้สนใจทั้งวิถีการเคลื่อนที่ของจุด P ของตัวคู่ต่อและลักษณะการเคลื่อนที่ทั้งหมดของตัวคู่ต่อทั้งชิ้น ตัวอย่างการใช้งานกลไกชนิดนี้ ได้แก่ กลไกข้อพับของฝากระป๋องรายน์ ดังรูปที่ 3.2 (ค)

(ก) Function generation

(ข) Path generation

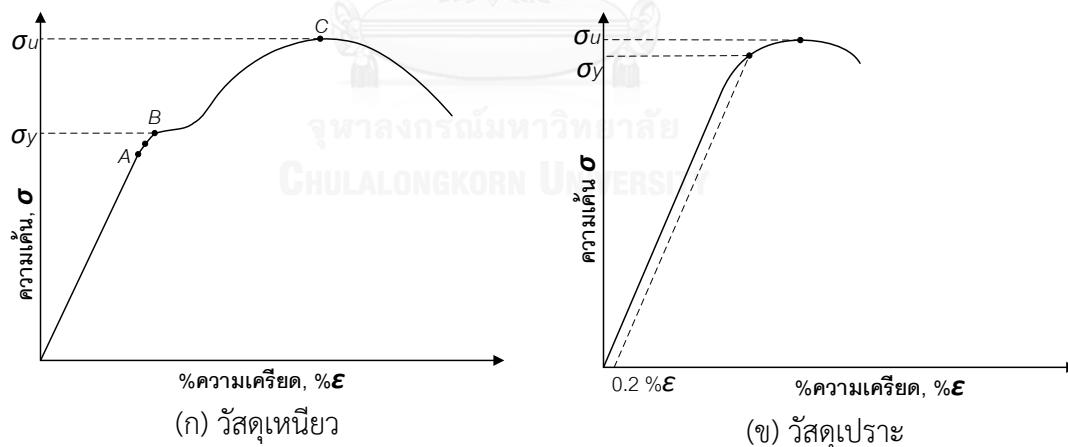
(ค) Motion generation

รูปที่ 3.2 ตัวอย่างกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น แต่ละประเภท [22]

ตัวอย่างอีกตัวอย่างของการใช้งานกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น ที่นำสันใจคือ กลไกลูกสูบของเครื่องยนต์สันดาปภายในซึ่งก็จัดเป็นกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น อีกรูปแบบหนึ่งเช่นกัน โดยการเปลี่ยนชิ้นข้อต่อตามเป็นลูกสูบที่เคลื่อนที่เลื่อนในระบบอกรสูบ สำหรับการออกแบบเครื่องจำลองการเดี่ยวของมนุษย์จะประยุกต์ใช้กลไกข้อต่อ 4 ชิ้นประเภทที่ 2 Path generation ใน การสร้างวิถีการเดี่ยวของมนุษย์โดยการปรับเปลี่ยนขนาดความยาวของ A_0A , B_0B , A_0B_0 , AB และ BP รวมทั้งมุม \hat{ABP} ให้มีความเหมาะสม ซึ่งขนาดความยาวและมุมองศาเหล่านี้มีความสัมพันธ์ระหว่างกันกันที่จะทำให้จุด P มีเส้นทางการเคลื่อนที่เป็นวิถีการเดี่ยวตามที่ต้องการ สำหรับรายละเอียดของขนาดความยาวของข้อต่อ มุมองศา และการควบคุมการเคลื่อนที่ของกลไกจะได้กล่าวถึงอย่างละเอียดต่อไป

3.1.2 คุณสมบัติของวัสดุ (material properties)

คุณสมบัติของวัสดุ [23] เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบเพื่อใช้เคราะห์ความแข็งแรงของวัสดุที่จะนำมาใช้เป็นชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจำลองการเดี่ยวของมนุษย์ การพิจารณาคุณสมบัติทางกลของวัสดุจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเลือกวัสดุที่เหมาะสมมาใช้งาน รูปที่ 3.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเค้น (stress) และความเครียด (strain) จากการทดสอบที่รับภาระดึงของวัสดุ

รูปที่ 3.3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด [23]

รูปที่ 3.3 แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดที่ได้มาจากการดึงวัสดุในแนวแกน (axial) วัสดุที่ใช้ทดสอบมี 2 ประเภท คือ วัสดุเหนียวและวัสดุเปราะ ซึ่งทั้งสองวัสดุจะมีลักษณะของกราฟที่ต่างกัน จากรูปที่ 3.3 (ก) แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดของวัสดุเหนียว จะสังเกตเห็นมีจุดที่สำคัญบนกราฟหลายจุด ได้แก่ ความแข็งแรงดึงคราก

σ_y (yield strength) เป็นจุดสุดท้ายก่อนที่ชิ้นงานจะเกิดการคราห์อ ก่อนการที่ชิ้นงานจะยึดออกมากโดยที่ออกแรงเพิ่มอีกเพียงเล็กน้อย ความเค้นที่จุดนี้มักจะใช้เป็นความแข็งแรงของวัสดุสำหรับการอوكแบบโดยทั่วไป ความต้านทานแรงดึงสูงสุด σ_u (ultimate tensile strength) หรือความแข็งแรงดึง (tensile strength) เป็นความเค้นสูงสุดที่วัสดุรับได้ ขึ้นอยู่กับความเค้นที่จุด A เป็นค่าความเค้นสูงสุดที่ค่าความเค้นเป็นสัดส่วน (proportional limit) ที่จุด A หมายความว่าความเค้นที่จุด A เป็นสัดส่วนโดยตรงกับความเครียด โดยอัตราส่วนระหว่างความเค้นต่อความเครียดที่กราฟเป็นเส้นตรงนี้เรียกว่า มอดูลัสของยังส์ (Young's modulus, E) หรือมอดูลัสความยืดหยุ่น (modulus of elasticity) และบริเวณระหว่างจุด A กับจุด B คือขีดจำกัดความยืดหยุ่น (elastic limit) เป็นจุดสุดท้ายที่ชิ้นงานยังสามารถกลับคืนสู่รูปร่างเดิมได้เมื่อคลายแรงดึงออก วัสดุบางชนิดไม่ปราศจากจุดคราห์ที่ชัดเจน เช่น เหล็กผสมชุบแข็ง เหล็กหล่อ อลูมิเนียม หรือวัสดุประเภทๆ ประเภท เป็นต้น วัสดุเหล่านี้สามารถใช้ความเค้นที่จุดยึดถาวรหรือความเค้นพิสูจน์ (proof strength) แทนจุดคราห์ได้ โดยการลากเส้นตรงจากจุดความเครียด 0.2% ขนาดกับส่วนที่เป็นเส้นตรงของกราฟไปตัดกับเส้นกราฟด้านบนดังรูปที่ 3.3 (ข) นอกจากนี้ยังมีการทดสอบชิ้นงานโดยใช้แรงเฉือนก็จะทำให้ได้กราฟลักษณะเดียวกับการทดสอบแรงดึงเป็นกราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นเฉือน (shear stress) และความเครียดเฉือน (shear strain) โดยอัตราส่วนระหว่างความเค้นเฉือนต่อความเครียดเฉือนที่กราฟเป็นเส้นตรงเรียกว่า มอดูลัสเฉือน (shear modulus, G) หรือมอดูลัสความแข็งเกร็ง (modulus of rigidity)

3.1.3 การวิเคราะห์ความเค้น (stress analysis)

การวิเคราะห์ความเค้น [23, 24] ที่จะต้องพิจารณาในการออกแบบชิ้นส่วนของเครื่องจัลลง การเคี้ยวของมนุษย์ประกอบด้วย ความเค้นดึงหรือความเค้นกดในแนวแกน ความเค้นดัด และความเค้นเฉือนจากแรงบิด การออกแบบชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น จะต้องใช้การวิเคราะห์ความเค้นดังกล่าวในการคำนวณความแข็งแรงของเหลาของชุดกลไกข้อต่อดังจะได้อธิบายต่อไป

ความเค้นและความเครียดอย่างง่าย

ในหัวข้อนี้จะอธิบายถึงพื้นฐานของความเค้นที่เกิดขึ้นในชิ้นงานที่รับแรงในแนวแกน โดยจะกล่าวถึงความเค้นตั้งฉาก σ (normal stress) และความเครียดตั้งฉาก ϵ (strain) ในวัสดุ เมื่อรับแรงดังรูปที่ 3.4 โดยความเค้นตั้งฉาก σ ได้แก่ ความเค้นดึง หรือความเค้นกดที่เกิดเนื่องจากแรงตั้งฉากในแนวแกน สามารถคำนวณได้จากแรงภายในซึ่งมีค่าเท่ากับแรงกระทำจากภายนอก F ที่กระทำต่อชิ้นงานหารด้วยพื้นที่หน้าตัดของชิ้นงาน A ความเค้นตั้งฉากสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\sigma = \frac{F}{A} \quad 3.1$$

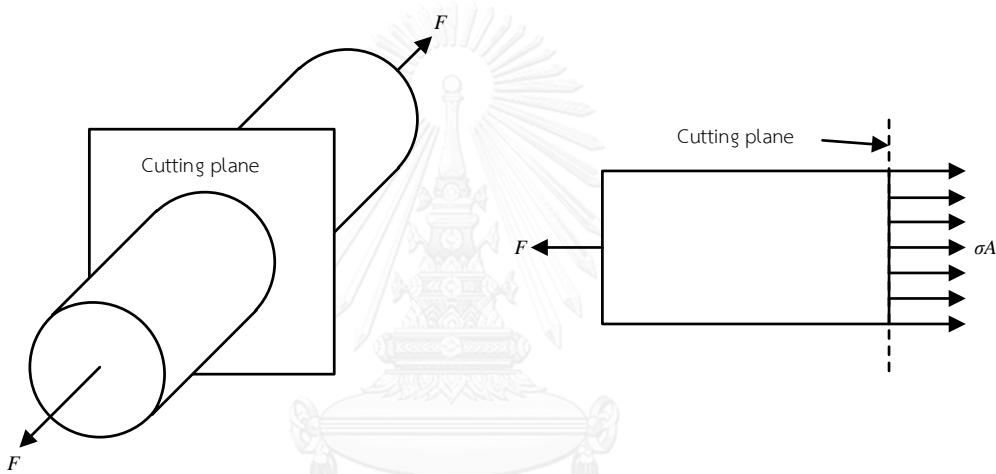
เมื่อวัสดุถูกดึงด้วยแรงดึง F จะทำให้วัสดุยืดตัวออกจากเดิม นั่นคือวัสดุเกิดความเครียดตั้งฉาก ϵ โดยความเครียด คือ ค่าอัตราส่วนของระยะยืดของชิ้นงาน ΔL เมื่อให้แรงดึงเทียบกับความยาวของชิ้นงาน ก่อนให้แรงดึง L สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\epsilon = \frac{\Delta L}{L} \quad 3.2$$

ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสำหรับชิ้นงานที่รับแรงในแนวแกนสามารถอธิบายได้ดังสมการต่อไปนี้

$$\sigma = E\epsilon \quad 3.3$$

สมการ 3.1-3.3 เป็นสมการพื้นฐานในการหาความเค้นและความเครียดของชิ้นส่วนทางกลอย่างง่าย

(ก) เพลารับแรงดึง

(ข) ภาพตัดแสดงความเค้นที่เกิดขึ้นในวัสดุ

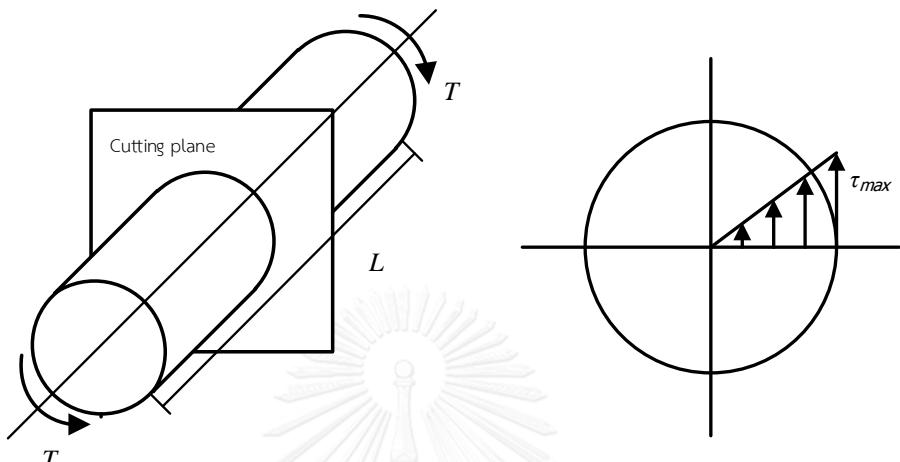
รูปที่ 3.4 เพลารับแรงดึง

ความเค้นเฉือนจากการบิด (torsional shear stress)

ในการออกแบบเพลาของชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น จะต้องคำนึงถึงความแข็งแรงเฉือนของชิ้นงาน เป็นสำคัญ เพลาที่ทำหน้าที่เป็นเพลาขับของชุดกลไกจะต้องรับแรงบิดจากแหล่งส่งกำลัง ยกตัวอย่าง เช่น มอเตอร์ เป็นต้น แรงบิดดังกล่าวจะทำให้เกิดความเค้นเฉือนในวัสดุดังแสดงในรูปที่ 3.5 เพลาหน้าตัดทรงกลมที่รับโมเมนต์บิด T จะเกิดความเค้นเฉือนจากการบิด τ ขึ้นที่หน้าตัดของเพลาดัง สมการต่อไปนี้

$$\tau = \frac{Tr}{J} \quad 3.4$$

โดยที่ J คือ โมเมนต์ความเฉี่ยวยึดของหน้าตัดของเพลา (polar moment of inertia) มีค่าเท่ากับ $\frac{\pi d^4}{32}$ โดย d คือขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเพลา และ r คือ รัศมีจากจุดศูนย์กลางเพลาถึงตำแหน่งที่ต้องการหาความเค้น ความเค้นเฉือนจะมีค่าสูงสุดที่ผิวนอกสุดของเพลา ($r = d/2$)

(ก) เพลารับแรงบิด

(ข) ภาพตัดแสดงความเค้นเฉือนที่เกิดขึ้นในวัสดุ

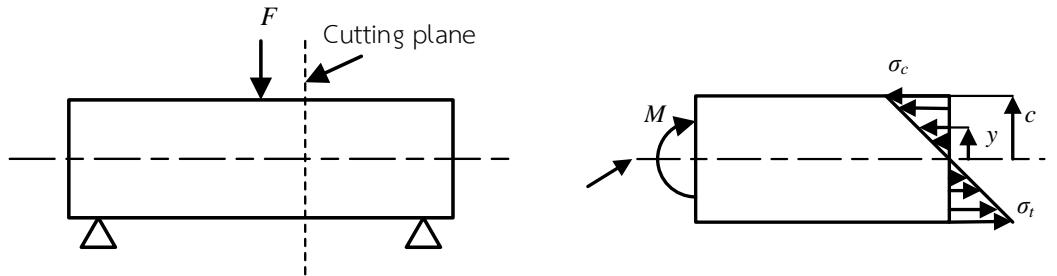
รูปที่ 3.5 เพลารับแรงบิด

canonรับความเค้นดัด (beam under bending stress)

ในการออกแบบเพลาของชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น นอกจากความเค้นเฉือนจากแรงบิดที่กระทำต่อเพลาแล้ว ยังมีความเค้นดัดที่เกิดเนื่องจากภาระที่กระทำกับเพลาในแนววางตั้งแสดงในรูปที่ 3.6 แรงดังกล่าว ทำให้เกิดโมเมนต์ดัด M (bending moment) ที่หน้าตัดต่าง ๆ โมเมนต์ดัดดังกล่าวเป็นโมเมนต์ดัดภายในจะทำให้เกิดความเค้นดัด σ_b (bending stress) และการโค้ง (deflection) ความเค้นดัดคำนวณได้จากสมการ

$$\sigma_b = \frac{My}{I} \quad 3.5$$

โดยที่ I คือ โมเมนต์ความเฉี่ยวยึดของหน้าตัด และ y คือระยะจากแกนสะเทิน (neutral axis) ในกรณีนี้ความเค้นดัดสูงสุดจะเกิดขึ้นที่ผิวนอกสุดของ canon หรือที่ตำแหน่ง $y = c$ โดยที่ c คือระยะจากแกนสะเทินไปยังผิวนอกสุด

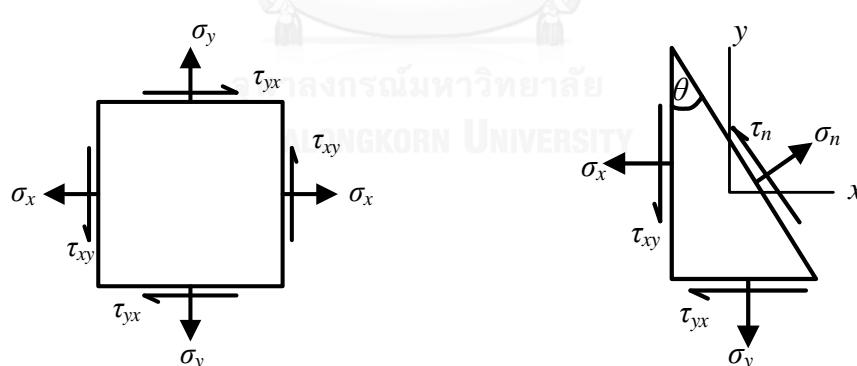

(ก) คำนวณตัวแปรระดับรับแรงกดในแนวขวาง (ข) ภาพตัดแสดงความเค้นดัดที่เกิดขึ้นในวัสดุ

รูปที่ 3.6 คำนวณความเค้นดัด

ความเค้นผสมและทฤษฎีความเสียหาย

ในการทำงานจริง ขึ้นส่วนของเครื่องจักรกลอาจเกิดความเค้นหลายชนิดพร้อม ๆ กัน ดังนั้น จึงต้องพิจารณาการรวมความเค้นต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ความเค้นรวมที่เกิดจากการหดตัวของวัสดุเรียกว่าความเค้นผสม (combined stress) โดยปกติแม้ว่าขึ้นงานและความเค้นที่เกิดขึ้นจริงจะเป็น 3 มิติ แต่เนื่องจากขึ้นงานส่วนใหญ่มักจะมีความยาวด้านหนึ่งน้อยกว่าอีกสองด้านมากและความเค้นที่เกิดขึ้นมักเป็นความเค้นระนาบ (plane stress) ดังนั้นการวิเคราะห์ความเค้นผสมสำหรับปัญหาทางวิศวกรรมสามารถสมมุติให้เป็นการวิเคราะห์ความเค้นใน 2 มิติได้ รูปที่ 3.7 แสดงเอลิเมนต์ความเค้นในกรณีที่ความเค้นระนาบ จะเห็นว่าความเค้น σ_z , τ_{xz} และ τ_{yz} มีค่าเป็นศูนย์ทั้ง 3 ค่า

(ก) ความเค้น 2 มิติของวัสดุสี่เหลี่ยมจัตุรัส (ข) ความเค้น 2 มิติเมื่อหมุนแนวแกนเป็นมุม θ

รูปที่ 3.7 ระบบความเค้น 2 มิติ

จากเอลิเมนต์ความเค้นในรูปที่ 3.7 หากตัดเอลิเมนต์ดังกล่าวในแนว θ จะเกิดความเค้น σ_n ตั้งฉากกับหน้าตัด และความเค้นเนื้อน τ_n ขานกับหน้าตัดที่ตัดขึ้น ความเค้นทั้งสองมีค่าเป็นดังนี้

$$\sigma_n = \sigma_x \cos^2 \theta + \sigma_y \sin^2 \theta + \tau_{xy} \sin \theta \cos \theta \quad 3.6$$

$$\tau_n = (\sigma_y - \sigma_x) \sin \theta \cos \theta + \tau_{xy} (\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) \quad 3.7$$

ความเค้นตั้งฉากที่มีค่าสูงสุดและน้อยสุด (σ_1 และ σ_2) เรียกว่าความเค้นหลัก (principal stresses) มุ่ง θ ที่เกิดความเค้นหลักหาได้จากการหาค่าอนุพันธ์ของ σ_n เพื่อบวกกับ θ ซึ่งจะต้องมีค่าเท่ากับศูนย์ จะได้สมการความเค้นหลักดังนี้

$$\sigma_1, \sigma_2 = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2} \pm \left[\left(\frac{\sigma_x - \sigma_y}{2} \right)^2 + \tau_{xy}^2 \right]^{1/2} \quad 3.8$$

ในทำงานองเดียวกับความเค้นเฉือนในระนาบสูงสุด $\tau_{max-in-plane}$ มีค่าดังนี้

$$\tau_{max-in-plane} = \left[\left(\frac{\sigma_x - \sigma_y}{2} \right)^2 + \tau_{xy}^2 \right]^{1/2} \quad 3.9$$

ความเค้นเฉือนสูงสุดสัมบูรณ์ $\tau_{max-abs}$ สามารถหาได้จากความเค้นตั้งฉากสูงสุดและต่ำสุด สำหรับความเค้นระนาบในกรณีนี้ ความเค้นหลักค่าหนึ่ง คือ ความเค้นในแนวแกน z ซึ่งมีค่าเป็นศูนย์ ความเค้นเฉือนสูงสุดสัมบูรณ์หาได้จาก

$$\tau_{max-abs} = \frac{\sigma_{max} - \sigma_{min}}{2} \quad 3.10$$

กรณี σ_1 เป็นบวก, σ_2 เป็นลบ จะได้ $\sigma_{max} = \sigma_1$ และ $\sigma_{min} = \sigma_2$ ทำให้ได้

$$\tau_{max-abs} = \frac{\sigma_1 - \sigma_2}{2} \quad 3.11 (ก)$$

กรณี σ_1 และ σ_2 เป็นบวก และ $\sigma_1 > \sigma_2$ จะได้ $\sigma_{max} = \sigma_1$ และ $\sigma_{min} = 0$ ทำให้ได้

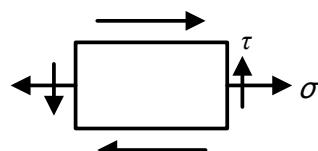
$$\tau_{max-abs} = \frac{\sigma_1}{2} \quad 3.11 (\text{จ})$$

กรณี σ_1 และ σ_2 เป็นลบ และ $\sigma_2 < \sigma_1$ จะได้ $\sigma_{max} = 0$ และ $\sigma_{min} = \sigma_2$ ทำให้ได้

$$\tau_{max-abs} = \frac{\sigma_2}{2} \quad 3.11 (\text{ค})$$

ความเค้นในชิ้นส่วนเครื่องจักรกลมักจะประกอบด้วยความเค้นตั้งฉาก σ และความเค้นเฉือน τ ดังแสดงในรูปที่ 3.8 ทำให้สมการ 3.9 ลดรูปเป็นดังนี้

$$\tau_{max} = \left[\left(\frac{\sigma}{2} \right)^2 + \tau^2 \right]^{1/2} \quad 3.12$$

รูปที่ 3.8 ชิ้นส่วนเครื่องจักรกลรับความเค้นตั้งฉากและความเค้นเฉือน

อย่างไรก็ตาม การคำนวณความเสียหายของวัสดุที่รับความเค้นหลายชนิดเป็นเรื่องที่ยากลำบาก การคำนวณหาความเค้นผสมดังที่กล่าวมาข้างต้นก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการนำไปใช้ในการออกแบบชิ้นงาน เพราะยังไม่สามารถบ่งบอกถึงสาเหตุที่ชิ้นงานจะเกิดความเสียหายได้ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาออกแบบโดยใช้ทฤษฎีความเสียหาย (failure theory) ทฤษฎีความเสียหายมีอยู่หลายทฤษฎีด้วยกัน โดยมีทฤษฎี 3 ทฤษฎีที่เป็นที่ยอมรับและนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ได้แก่ ทฤษฎีความเค้นตั้งฉากสูงสุด (maximum normal stress theory) ทฤษฎีความเค้นเฉือนสูงสุด (maximum shear stress theory) และทฤษฎีพลังงานการเสียรูป (distortion energy theory) ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงเฉพาะทฤษฎีความเค้นเฉือนสูงสุด เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่นิยมใช้และง่ายในการประยุกต์ใช้งาน ทฤษฎีความเค้นเฉือนสูงสุดแนะนำที่จะใช้กับวัสดุไออกซิโทรอปิกที่เสียหายด้วยแรงดึงครากหรือแตกหักแบบวัสดุเหนียว ทฤษฎีนี้อธิบายว่าวัสดุจะเกิดความเสียหายเมื่อความเค้นเฉือนสูงสุดในวัสดุมีค่าเท่ากับความต้านแรงเฉือนสูงสุดของวัสดุ จากกลศาสตร์วัสดุพบว่าความต้านทานแรงเฉือนสูงสุดของวัสดุมีค่าเท่ากับ $\sigma_{yield}/2$ บนระนาบเอียง 45° กับแนวแรงดึงวัสดุ กล่าวคือ จากทฤษฎีความเค้นเฉือนสูงสุดจะเริ่มเกิดความเสียหายเมื่อ τ_{max} ในสมการ 3.11 (ก) มีค่าเท่ากับ $\sigma_{yield}/2$ ดังสมการต่อไปนี้

$$\tau_{max} = \frac{\sigma_1 - \sigma_2}{2} = \pm \frac{\sigma_{yield}}{2N} \quad 3.13$$

เมื่อ N คือ ค่าความปลอดภัย (safety factor) และสมการสามารถจัดรูปใหม่ได้เป็น

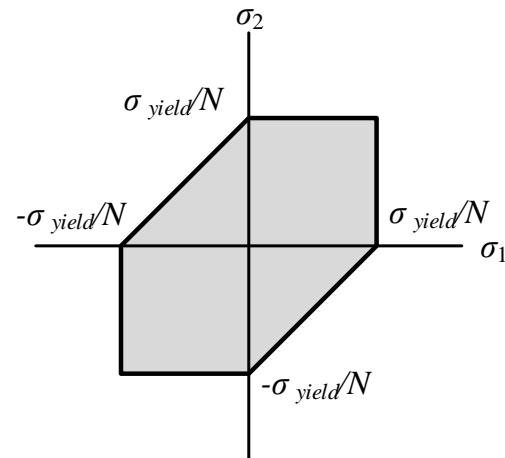
$$\sigma_1 - \sigma_2 = \pm \frac{\sigma_{yield}}{N} \quad 3.14 (ก)$$

ในทำนองเดียวกันหากพิจารณา τ_{max} จากสมการ 3.11 (ข) และ 3.11 (ค) จะได้สมการดังนี้

$$\sigma_1 = \pm \frac{\sigma_{yield}}{N} \quad 3.14 (ข)$$

$$\text{และ} \quad \sigma_2 = \pm \frac{\sigma_{yield}}{N} \quad 3.14 (ค)$$

นำสมการ 3.14 (ก) – 3.14 (ค) มาเขียนขอบเขตความเค้นผสมที่ยอมให้มีได้ในวัสดุสำหรับการได้ดังรูปที่ 3.9 ขอบเขตในรูปเป็นขอบเขตความเค้นของทฤษฎีความเค้นเฉือนสูงสุด ความเค้นที่เกิดขึ้นในชิ้นงานขณะใช้งานจะต้องมีค่าไม่เกินขอบเขตที่เราในรูปนี้จึงจะมั่นใจได้ว่าชิ้นส่วนนั้น ๆ มีความปลอดภัยเพียงพอสำหรับการใช้งานโดยไม่เกิดการเสียหาย

รูปที่ 3.9 ขอบเขตความเค้นผสมที่ปลดภัยภายใต้ทฤษฎีความเค้นเฉือนสูงสุด

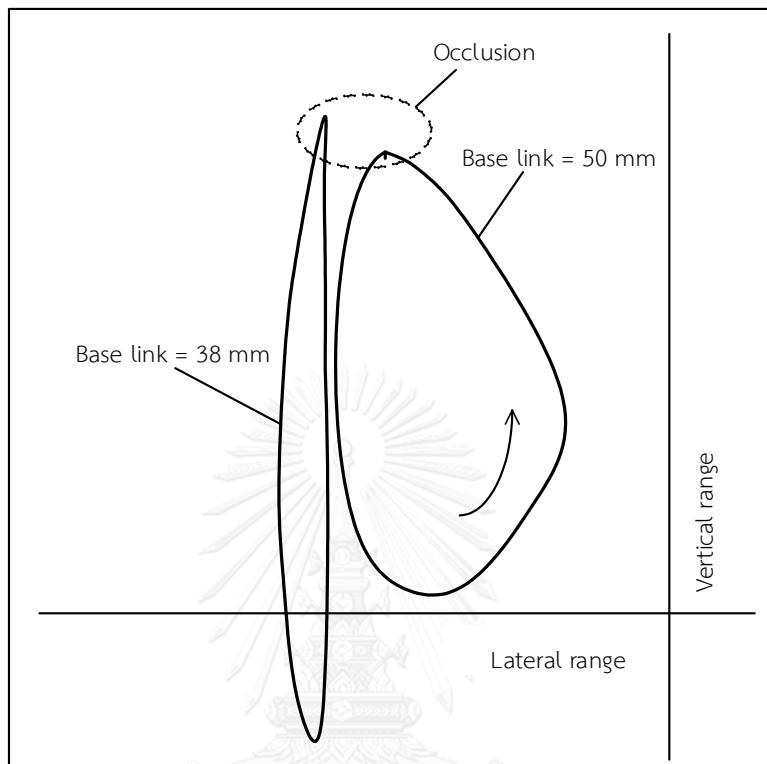
3.2 แนวคิดและคุณลักษณะของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์

การออกแบบเครื่องจำลองการเคี้ยวในวิทยานิพนธ์นี้จะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ โดยอ้างอิงจากผลการศึกษาเกี่ยวกับการเคี้ยวของมนุษย์ คุณลักษณะของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์ที่เป็นข้อกำหนดในการออกแบบที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้มีดังต่อไปนี้

3.2.1 วิถีการเคี้ยว (chewing path)

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์หลักในการออกแบบชุดทดลองจำลองการเคลื่อนที่ของฟันซึ่งอยู่บนขากรรไกรบนและฟันซึ่งอยู่บนขากรรไกรล่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับการขบกันของฟันในเคี้ยวของมนุษย์ แนวคิดของการออกแบบกลไกเพื่อให้การขบกันของฟันที่เป็นชั้นงานทดสอบมีลักษณะใกล้เคียงกับการขบกันของฟันมนุษย์ในวิทยานิพนธ์นี้อ้างอิงกลไกของ Xu, W. L. et al. [20] กลไกดังกล่าวเป็นกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น (ดูรูปที่ 3.1 ประกอบ) กลไกสามารถสร้างรูปแบบการเคลื่อนที่ของฟันที่ขากรรไกรล่างในวัฏจักรการเคี้ยว (chewing cycle) โดยตัวแปรที่สำคัญอยู่ที่มุกการเข้ากระแทบกันของฟันและระยะที่ฟันขบกันซึ่งจะต้องมีความใกล้เคียงกับการเคี้ยวของมนุษย์มากที่สุด สำหรับวิถีการเคี้ยวที่ต้องการมี 2 แบบ คือ แบบแรกเป็นลักษณะของการขบเคี้ยว เพื่อใช้เปรียบเทียบผลการทดสอบทางทันตกรรมที่มีทั้งแรงกระแทกและแรงเฉือนเหมือนการเคี้ยวของมนุษย์ แบบที่สองเป็นลักษณะการกระแทกแนวตั้ง โดยวิถีการเคี้ยวทั้งสองแบบที่จะได้จากการเคลื่อนไหวของกลไกนี้มีลักษณะดังรูปที่ 3.10 โดยมีทิศทางทวนเข็มนาฬิกา วิถีการเคี้ยวดังกล่าวสามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นวิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยวหรือวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้งได้โดยการปรับระยะของฐานของข้อต่อของกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น (ระยะ A_0B_0 ในรูปที่ 3.1) ให้เป็น 50 มิลลิเมตร และ 38 มิลลิเมตร ตามลำดับ [20]

ความถี่ในการเคี้ยวที่ต้องการ คือ 1 – 2 เฮิรตซ์ ซึ่งเท่ากับความถี่ในการเคี้ยวอาหารของมนุษย์ตามปกติ สำหรับรายละเอียดการออกแบบชุดกลไกจะได้กล่าวต่อไปในหัวข้อ 3.3

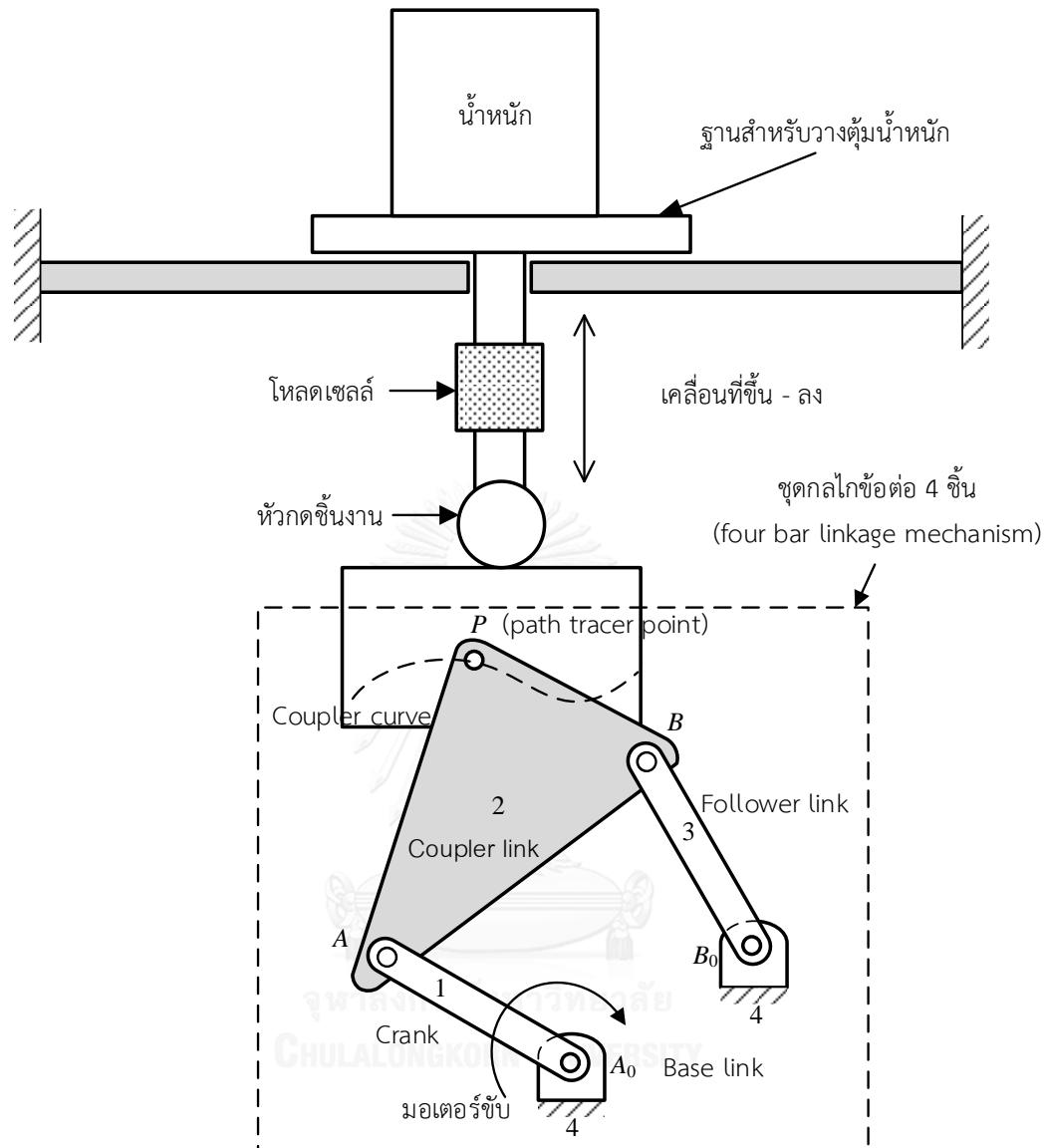
รูปที่ 3.10 วิถีการเคี้ยวเมื่อฐานของข้อต่ออยู่ที่ 38 มิลลิเมตร และ 50 มิลลิเมตร

3.2.2 แรงเคี้ยวและการวัดแรง

จากการศึกษาต่าง ๆ ในอดีตพบว่าแรงกัดเฉลี่ยสูงสุดของมนุษย์มีค่าประมาณ 444 นิวตัน ในขณะที่แรงขณะเคี้ยวอาหารมีค่าประมาณ 36.8 – 140 นิวตัน [7-9] ดังนั้นข้อกำหนดในการออกแบบแรงเคี้ยวสูงสุดที่ชุดทดลองจะต้องทำได้ คือ 500 นิวตัน เพื่อให้ครอบคลุมช่วงแรงดังกล่าว สำหรับการวัดแรงจะใช้อุปกรณ์วัดแรงประเภทโหลดเซลล์ (load cell)

3.3 การออกแบบและการสร้างชุดทดลอง

แนวคิดในการทำงานของชุดทดลอง คือ การประยุกต์ใช้กลไกข้อ 4 ขึ้น เพื่อจำลองการเคลื่อนที่ของฟันบนขากรรไกรล่างที่ใกล้เคียงกับการเคี้ยวของมนุษย์ หรือที่เรียกว่าวิถีการเคี้ยว และการควบคุมแรงเคี้ยวโดยการใช้ตุ้มน้ำหนักกล่อง แนวคิดดังกล่าวสามารถอธิบายได้ดังรูปที่ 3.11

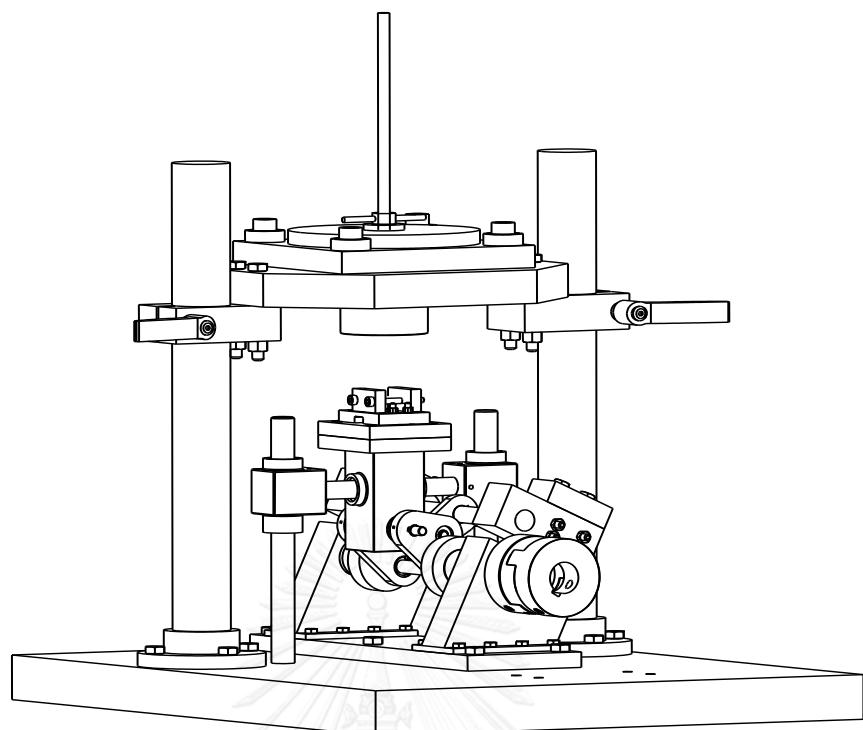

รูปที่ 3.11 กลไกการทำงานของเครื่องจำลองการเคี้ยว

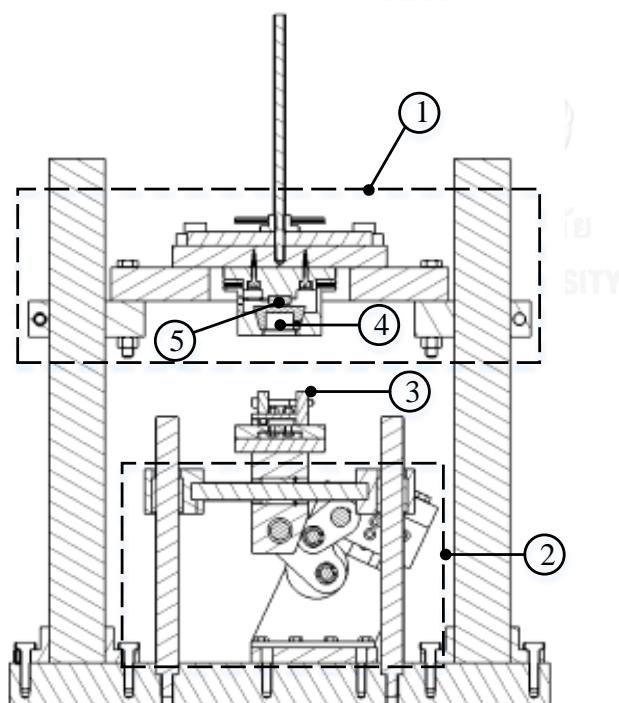
การทำงานของชุดจำลองประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ๆ ดังนี้ ส่วนแรกคือการสร้างวิถีการเคี้ยว ตามที่กำหนดโดยใช้ชุดกลไกข้อต่อ 4 ข้อ (four bar linkage) ซึ่งประกอบด้วย ข้อเหวี่ยง (crank, ข้อต่อหมายเลข 1), ตัวคู่ต่อ (coupler, ข้อต่อหมายเลข 2), ตัวตาม (follower, ข้อต่อหมายเลข 3) และฐานของข้อต่อ (base, ข้อต่อหมายเลข 4) กลไกทั้งหมดขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับและเรียกรวมว่าชุดกลไกขับเคลื่อน มีหลักการทำงานโดยย่อดังนี้ มอเตอร์จะหมุนชุดกลไกข้อต่อโดยขับผ่านข้อเหวี่ยง 1 เมื่อข้อเหวี่ยงหมุนจะทำให้ชุดกลไกทั้งหมดเคลื่อนที่ไปดันตัวคู่ต่อทำให้จุด P บนตัวคู่ต่อเคลื่อนที่เป็นเส้นโค้งวิถีการเคี้ยวตามที่ต้องการ ซึ่งการที่จะทำให้เกิดวิถีการเคี้ยวดังกล่าวจะต้อง

กำหนดความยาวของข้อต่อต่าง ๆ ให้เหมาะสมดังนี้ คือ ข้อเหวี่ยง A_0A ยาว 10 มิลลิเมตร, ตัวคู่ต่อ AB ยาว 35 มิลลิเมตร BP ยาว 30 มิลลิเมตร , ตัวตาม B_0B ยาว 30 มิลลิเมตร, มุม $A\hat{B}P$ เท่ากับ 120 องศา และฐานของข้อต่อ A_0B_0 สามารถปรับระยะห่างระหว่างจุด A_0 และ B_0 ได้ระหว่าง 38 และ 50 มิลลิเมตร เพื่อให้สามารถปรับวิถีการเคลื่อนแบบกราฟแนวตั้ง ($A_0B_0 = 38$ มิลลิเมตร) และแบบการขับเคี้ยว ($A_0B_0 = 50$ มิลลิเมตร) [20] โดยที่จุด P ของตัวคู่ต่อจะติดตั้งอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานชุดล่างเพื่อจับชิ้นงานทดสอบ (พื้นล่าง) เพื่อให้เคลื่อนที่ขึ้นไปกราฟแทรกับชิ้นงานทดสอบที่ยึดติดกับอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานชุดบน (พื้นบนหรือหัวกดชิ้นงาน) ในทิศทางตามการเคลื่อนที่ของวิถีการเคลื่อน ส่วนที่สองคือส่วนควบคุมแรงในการเคลื่อนด้วยน้ำหนักที่ติดตั้งอยู่บนฐานด้านบนของชุดทดลองโดยมีหลักการทำงานอย่างง่าย ๆ คือ เมื่อชุดกลไกขึ้นไปชนกับชิ้นงานทดสอบที่ยึดติดอยู่กับอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานชุดบนแล้ว จะยกฐานสำหรับวงตุ้มน้ำหนักขึ้นทำให้น้ำหนักรวมของฐานสำหรับวงตุ้มน้ำหนักและตุ้มน้ำหนักส่งผ่านลงสู่ชิ้นงานและสามารถตรวจน้ำหนักได้ด้วยโหลดเซลล์ที่ติดตั้งอยู่ระหว่างอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานชุดบนกับฐานสำหรับวงตุ้มน้ำหนัก อีกปัจจัยหนึ่งที่ต้องพิจารณาคือสภาพแวดล้อมในการทดลอง ถึงแม้สภาพแวดล้อมในการทดลองควรจะมีสภาพคล้ายคลึงกับในช่องปากของมนุษย์ กล่าวคือ มีน้ำลายขณะเคลื่อน แต่ในงานวิจัยนี้จะยังไม่ได้มุ่งเน้นไปในส่วนนี้เนื่องจากต้องการเน้นไปที่วิถีการเคลื่อนของชุดทดลองและการควบคุมต่าง ๆ ของชุดทดลองเป็นหลัก เมื่อใช้แนวทางดังกล่าวในการออกแบบ จะทำให้สามารถออกแบบชุดทดลองได้ดังรูปที่ 3.12

การออกแบบชุดทดลองดังรูปที่ 3.12 โดยละเอียดจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก ส่วนแรกคือ ชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น ส่วนที่สองคือชุดควบคุมแรงเคลื่อนด้วยตุ้มน้ำหนัก และส่วนสุดท้ายคือชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างและชุดบน ดังนั้นเนื้อหาในหัวข้อนี้จะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้ออย่างเพื่ออธิบายรายละเอียดของการออกแบบในแต่ละส่วน หัวข้อแรกจะกล่าวถึงการออกแบบชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น และการเลือกมอเตอร์สำหรับขับเคลื่อนกลไก โดยจะกล่าวถึงรายละเอียดในการคำนวณความแข็งแรงของเพลาต่าง ๆ ของกลไกที่จะต้องมีความแข็งแรงเพียงพอในการรับแรงที่เกิดจากการกระแทกันของชุดทดลอง รวมทั้งการเลือกมอเตอร์ที่เหมาะสม หัวข้อถัดมาจะกล่าวถึงการออกแบบชุดควบคุมแรงเคลื่อนด้วยตุ้มน้ำหนักรวมทั้งชุดอุปกรณ์ที่ใช้วัดแรงเคลื่อน หัวข้อสุดท้ายจะกล่าวถึงการออกแบบชุดจับยึดชิ้นงานให้มีความเหมาะสมกับชิ้นงานที่จะนำมาใช้ในการทดลอง

(ก) ภาพไอโซเมต릭 (isometric view)

- 1) ชุดกลไกข้อต่อ
- 2) ชุดควบคุมแรงเครียวด้วยตุ้มน้ำหนัก
- 3) ชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่าง
- 4) ชุดจับยึดชิ้นงานชุดบน
- 5) โหลดเซลล์ (load cell)

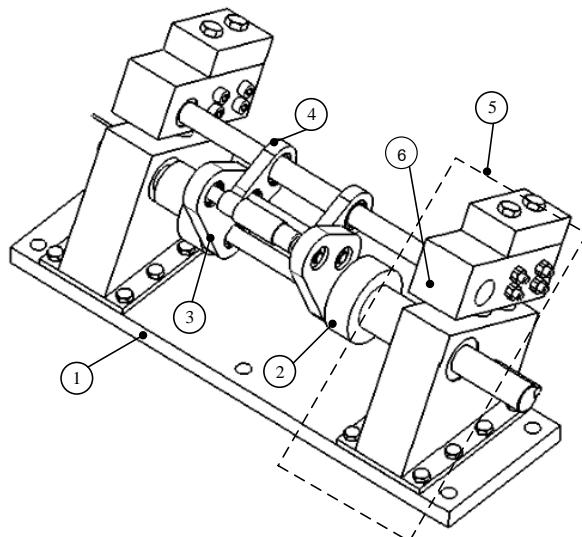
(ข) ภาพภาคตัด (section view)

รูปที่ 3.12 เครื่องจำลองการเครียของมุชย์

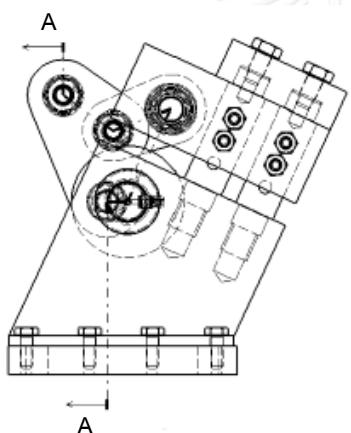
3.3.1 การออกแบบชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น

กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น คือหัวใจสำคัญของชุดทดลองเนื่องจากทำหน้าที่สร้างวิถีการเคลื่อนที่ ต้องการและรองรับแรงทั้งหมดที่ที่กระทำกับชิ้นงานที่ยึดกับชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่าง ดังนั้นกลไกข้อต่อ 4 ชิ้นจะต้องมีความแข็งแรงเพียงพอ นอกจากนี้มอเตอร์ที่ขับเคลื่อนกลไกจะต้องมีแรงบิดเพียงพอที่จะขับเคลื่อนกลไกเมื่อรับแรงเคี้ยวที่มีค่ามากที่สุดได้ เมื่อนำขนาดความยาวของข้อต่อแต่ละชิ้นของกลไกข้อต่อ 4 ชิ้นที่ได้กำหนดไว้ในตอนต้นของหัวข้อนี้มาพิจารณาออกแบบรูปร่างให้มีความเหมาะสมสม สะทวកแก่การประกอบและใช้งาน จะได้ชุดกลไกที่มีลักษณะดังรูปที่ 3.13 เมื่อออกแบบชุดกลไกใน ภาพรวมแล้ว ต่อมาก็ต้องออกแบบขนาดเพลาของชุดกลไกให้มีขนาดที่เหมาะสมโดยพิจารณาจาก แรงที่กระทำกับชุดกลไกข้อต่อ แรงที่กระทำต่อชุดกลไกข้อต่อนี้จะนำมาคำนวณขนาดแรงบิดของ มอเตอร์ที่จะใช้ขับเคลื่อนกลไกด้วย ต่อไปนี้จะแสดงรายละเอียดการคำนวณแยกเป็น 3 ข้อ ได้แก่ การ คำนวณแรงที่กระทำกับเพลาของชุดกลไก การเลือกขนาดมอเตอร์สำหรับขับเคลื่อนชุดกลไก และการ คำนวณขนาดเพลาที่เหมาะสมของชุดกลไก

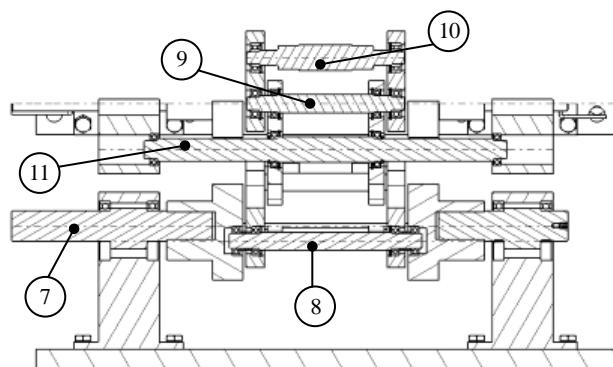

(ก) ภาพไอโโซเมต릭 (Isometric view)

(ข) ภาพด้านข้าง (Side view)

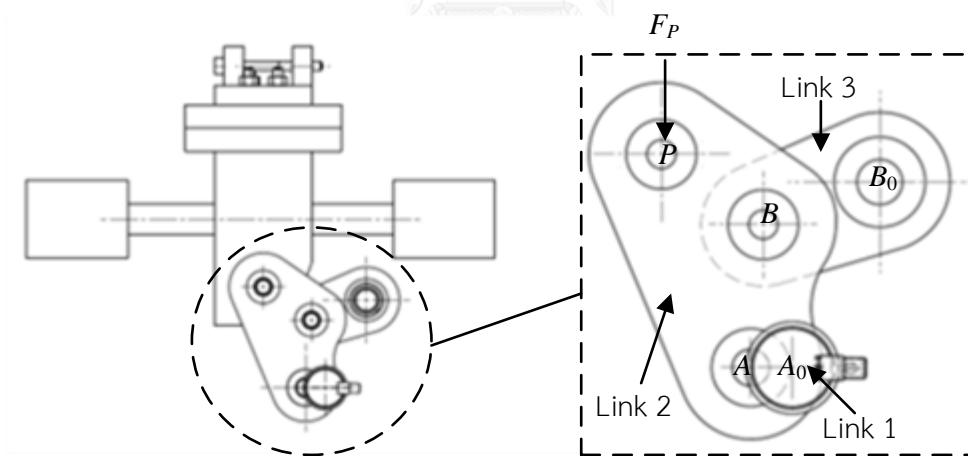
(ค) ภาพภาคตัดธนប A-A (Section view A-A)

รูปที่ 3.13 ชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น

- 1) ฐานชุดกลไก
- 2) ข้อเหวี่ยง (crank)
- 3) ตัวต่อคู่ (coupler)
- 4) ตัวตาม (follower)
- 5) ชุดฐานของข้อต่อ (base link)
- 6) ชิ้นส่วนเลื่อนปรับระดับ
(moveable part)
- 7) เพลาขับ (driving shaft)
- 8) เพลาระหว่างข้อเหวี่ยงและ
ตัวคู่ต่อ
- 9) เพลาระหว่างตัวตามและตัวคู่ต่อ
- 10) เพลาระหว่างข้อต่อฐานของชุด
จับยึดชิ้นงานชุดล่างและตัวคู่ต่อ
- 11) เพลาระหว่างตัวตามและ
ชิ้นส่วนเลื่อนปรับระดับ

1) การคำนวณแรงที่กระทำกับเพลาของชุดกลไก

ก่อนที่จะสามารถพิจารณาเลือกขนาดมอเตอร์และออกแบบขนาดเพลาของชุดกลไกที่เหมาะสมจะต้องทราบแรงที่กระทำต่อส่วนต่าง ๆ ของชุดกลไกเสียก่อน เมื่อพิจารณาการทำงานของชุดทดลองจะพบว่าแรงจากการเดี่ยวทั้งหมดจะกระทำกับชุดกลไกผ่านเพลาที่รองรับขึ้นข้อต่อที่เป็นฐานของชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่าง (bottom fixture joint) (หมายเลข 3 ในรูปที่ 3.12 (ข)) ดังนั้นแรงในการเดี่ยวจะส่งผ่านชิ้นงานไปสู่ชิ้นข้อต่อที่เป็นฐานของชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่าง และส่งต่อไปยังเพลาที่รองรับซึ่งในที่นี้จะเรียกว่าเพลาระหว่างข้อต่อฐานของชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างและตัวคู่ต่อ (shaft between bottom fixture joint and coupler) (หมายเลข 10 ในรูปที่ 3.13 (ค)) โดยแรงสูงสุดที่กระทำเพลาระหว่างคือแรงกัดสูงสุดและน้ำหนักของชิ้นส่วนของกลไกข้อต่อที่เพลารองรับอยู่ แรงดังกล่าวประกอบด้วยแรงกัดสูงสุดคือ 500 นิวตันกระทำในแนวตั้งรวมกับน้ำหนักของชิ้นส่วนทั้งหมดที่เพลาระหว่างคือ 43 นิวตัน ทั้งหมดรวมเป็นแรง 543 นิวตัน รูปที่ 3.14 แสดงภาพขยายชุดกลไกข้อต่อส่วนที่รับแรงในการเดี่ยว

รูปที่ 3.14 ภาพขยายชุดกลไกข้อต่อส่วนที่รับแรงในการเดี่ยว

รูปที่ 3.14 ตัดขยายมาจากรูปที่ 3.13 เพื่อให้ง่ายในการวิเคราะห์ จากรูปชิ้นส่วนของกลไกข้อต่อที่นำมาพิจารณาจะแบ่งออกเป็น 3 ชิ้น ได้แก่ Link 1 ข้อเหวี่ยง, Link 2 ตัวคู่ต่อ และ Link 3 ตัวตามโดย ข้อต่อแต่ละชิ้นในรูปจะเชื่อมต่อกันด้วยเพลา A , A_0 , B , B_0 และ P แรงที่กระทำต่อชุดกลไกคือ

F_P มีขนาดเท่ากับ 543 นิวตันกระทำในแนวตั้งที่จุด P (ตำแหน่งของเพลาระหว่างข้อต่อฐานของชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างและตัวคู่ต่อในรูปที่ 3.13 (ค)) ในขั้นตอนไปจะเป็นการวิเคราะห์การกระจายของแรงที่กระทำต่อส่วนต่าง ๆ ในรูปที่ 3.14 โดยจะพิจารณาสมดุลของแรงใน Link 3, Link 2 และ Link 1 ตามลำดับ ดังนี้

Link 3

การกระจายของแรงใน Link 3 ในรูปที่ 3.14 สามารถเขียนเป็นแผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ได้ดังรูปที่ 3.15

โดยที่ มวลของ Link 3 (m_3) เท่ากับ 0.102 กิโลกรัม

มวลของเพลา B_0 (m_{B0}) เท่ากับ 0.342 กิโลกรัม

ความยาวของ Link 3 (l_3) เท่ากับ 30 มิลลิเมตร

มุม α เท่ากับ 20.24 องศา

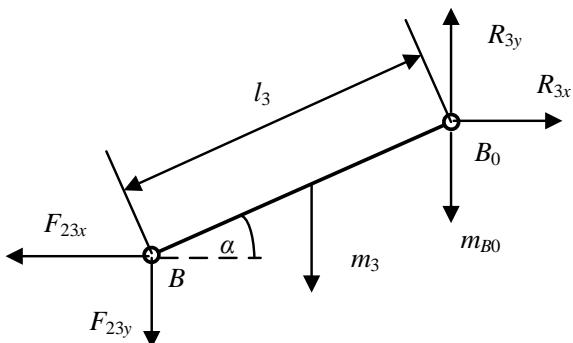
เมื่อพิจารณาสมดุลของแรงใน Link 3 จะได้ว่า

$$\sum F_x = 0: 2R_{3x} - 2F_{23x} = 0 \quad 3.15(\text{ก})$$

$$\sum F_y = 0: 2R_{3y} - 2F_{23y} - 2m_3g - m_{B0}g = 0 \quad 3.15(\text{ข})$$

$$\sum M_{B0} = 0: -2F_{23y}(l_3 \cos\alpha) - 2m_3g(l_3 \cos\alpha)/2 + 2F_{23x}(l_3 \sin\alpha) = 0 \quad 3.15(\text{ค})$$

เมื่อได้สมการสมดุลของแรงใน Link 3 แล้ว ต่อไปเป็นการพิจารณาหาสมดุลของแรงใน Link 2

รูปที่ 3.15 แผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ของ Link 3

Link 2

แรงใน Link 2 ที่แสดงในรูปที่ 3.14 สามารถเขียนเป็นแผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ได้ดังรูปที่ 3.16

โดยที่ มวลของ Link 2 (m_2) เท่ากับ 0.268 กิโลกรัม

มวลของเพลา A (m_A) เท่ากับ 0.101 กิโลกรัม

มวลของเพลา B (m_B) เท่ากับ 0.075 กิโลกรัม

ความยาวของ Link 2 ด้าน AB (l_2) เท่ากับ 35 มิลลิเมตร

ความยาวของ Link 2 ด้าน AP ($l_{2'}$) เท่ากับ 56.35 มิลลิเมตร

มุม θ_1 เท่ากับ 85.11 องศา

มุม θ_2 เท่ากับ 67.43 องศา

แรง F_P เท่ากับ 543 นิวตัน กระทำในแนวตั้งที่จุด P

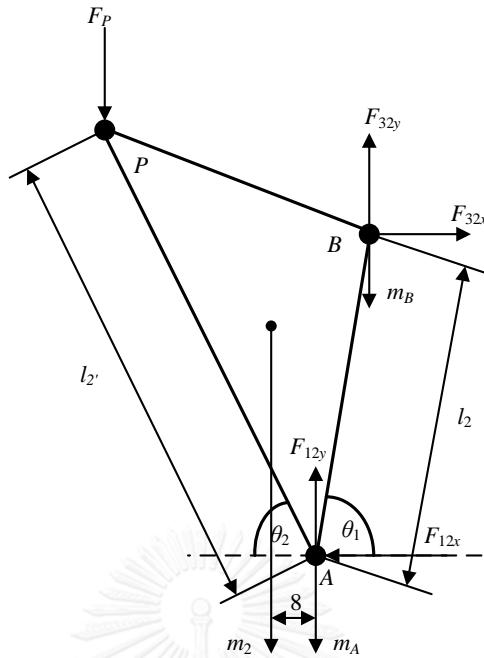
เมื่อพิจารณาสมดุลของแรงใน Link 2 จะได้ว่า

$$\sum F_x = 0: 2F_{32x} - 2F_{12x} = 0 \quad 3.16(\text{ก})$$

$$\sum F_y = 0: 2F_{12y} + 2F_{32y} - F_P - 2m_2g - m_Ag - m_Bg = 0 \quad 3.16(\text{ข})$$

$$\begin{aligned} \sum M_A = 0: & -2F_{32y}(l_2 \cos \theta_1) - P(l_2 \cos \theta_2) - 2m_2g \times 8 \\ & + m_Bg(l_2 \cos \theta_1) + 2F_{32x}(l_2 \sin \theta_1) = 0 \end{aligned} \quad 3.16(\text{ค})$$

แก้สมการ 3.15 (ค) และ 3.15 (ค) จะได้ $F_{23x} = 174.502$ นิวตัน และ $F_{23y} = 64.843$ นิวตัน ทำให้สามารถหาค่า $F_{12x} = 174.502$ นิวตัน ได้จากสมการ 3.16 (ก), $F_{12y} = 210.15$ นิวตัน จากสมการ 3.16 (ข), $R_{3x} = 174.502$ นิวตัน จากสมการ 3.15 (ก) และ $R_{3y} = 67.521$ นิวตัน จากสมการ 3.15 (ข) ตามลำดับ ต่อไปจะเป็นการพิจารณาหากการกระจายของแรงของ Link 1 และแรงบิดสำหรับข้อเคลื่อนชุดกลไก T_L

รูปที่ 3.16 แผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ของ Link 2

Link 1

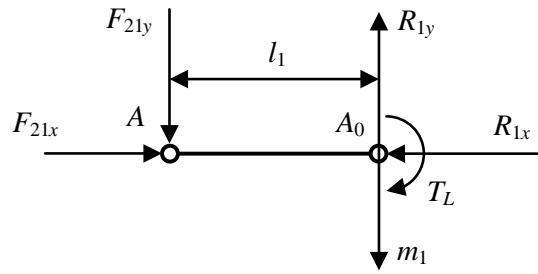
แรงที่เกิดขึ้นใน Link 1 ตามที่แสดงในรูปที่ 3.14 สามารถเขียนเป็นแผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ได้ดังรูปที่ 3.17 โดยที่น้ำหนักของ Link 1 (m_1) เท่ากับ 0.461 กิโลกรัม, ความยาวของ Link 1 (l_1) เท่ากับ 10 มิลลิเมตร และแรงบิดที่มีค่าน้อยที่สุดที่สามารถขับเคลื่อนชุดกลไกได้ T_L เมื่อพิจารณาสมดุลของแรงใน Link 1 จะได้ว่า

$$\sum F_x = 0: 2F_{21x} - 2R_{1x} = 0 \quad 3.17(\text{ก})$$

$$\sum F_y = 0: 2R_{1y} - 2F_{21y} - 2m_1g = 0 \quad 3.17(\text{ก})$$

$$\sum M_{A0} = 0: T_L - 2l_1F_{21y} = 0 \quad 3.17(\text{ค})$$

เมื่อแทนค่าแรงที่หาได้จาก Link 2 และ Link 3 ลงในสมการ 3.17 (ก) ถึง 3.17 (ค) จะได้ $R_{1x} = 174.502$ นิวตัน, $R_{1y} = 214.672$ นิวตัน และ $T_L = 4.2$ นิวตัน-เมตร ตามลำดับ ซึ่งแรงทั้งหมดเหล่านี้จะนำไปใช้ในการคำนวณขนาดมอเตอร์และขนาดเพลาของชุดกลไกต่อไป

รูปที่ 3.17 แผนภาพวัตถุอิสระ (free body diagram) ของ Link 1

2) การเลือกขนาดมอเตอร์สำหรับขับเคลื่อนชุดกลไก

เนื่องจากชุดทดลองถูกออกแบบโดยใช้มอเตอร์เป็นตัวส่งกำลัง ดังนั้นจึงต้องเลือกมอเตอร์ที่มีขนาดที่เหมาะสมสำหรับชุดทดลอง ซึ่งมอเตอร์ที่จะเลือกใช้เป็นมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ (AC motor) การเลือกมอเตอร์จะพิจารณาจากแรงบิดที่ต้องใช้ในการขับเคลื่อนชุดกลไกและความถี่การเคี้ยวสูงสุดที่ต้องการของชุดทดลอง แรงบิดที่ต้องใช้ในการขับเคลื่อนกลไก คือ $T_L = 4.2$ นิวตัน-เมตร ดังที่ได้คำนวณไว้ก่อนหน้า และความเร็วรอบสูงสุดของมอเตอร์ที่ต้องการคือ 2 เฮิรตซ์ หรือ 120 รอบต่อนาที (rpm) เมื่อพิจารณาความต้องการของชุดทดลองที่มีข่ายหัวไปในท้องตลาดพบว่าจะมีความเร็วรอบการหมุนอยู่ที่ 1,400 – 1,500 รอบต่อนาที ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการใช้งานที่ความเร็วรอบ 120 รอบต่อนาที พบว่ามีความแตกต่างกันมาก ดังนั้นหากจะนำมอเตอร์มาใช้จะต้องมีการทดสอบด้วยชุดเพื่องานที่มีอัตราทดประมาณ 12.5 เท่า ซึ่งจะทำให้เกิดการสูญเสียในการส่งถ่ายแรงบิดซึ่งจะต้องนำมาระบุร่วมด้วย ซึ่งจากการสืบหาข้อมูลจากผู้ผลิตพบว่าชุดเพื่องานที่มีอัตราทดประมาณ 12.5 เท่าจะมีประสิทธิภาพของชุดเพื่องาน $\eta = 0.66$ ดังนั้นการเลือกมอเตอร์ที่มีขนาดแรงบิดที่เหมาะสมนั้นนอกจากพิจารณาแรงบิด T_L และ ความเร็วรอบของการใช้งานแล้วยังต้องพิจารณาอัตราทด i และประสิทธิภาพของชุดเพื่องาน η ด้วย สมการสำหรับการคำนวณขนาดแรงบิดของมอเตอร์ T_M เป็นดังสมการ 3.18

$$\text{ขนาดแรงบิดของมอเตอร์} \quad T_M = \frac{T_L}{i \times \eta} \quad 3.18$$

เมื่อ $T_L = 4.2$ นิวตัน-เมตร, $i = 12.5$ และ $\eta = 0.66$ จะสามารถคำนวณหาค่าแรงบิดของมอเตอร์ T_M จากสมการได้เท่ากับ 0.51 นิวตัน-เมตร แต่ในการเลือกมอเตอร์สำหรับใช้งานจะต้องเลือกมอเตอร์ที่มีแรงบิดมากกว่าค่าที่คำนวณได้ซึ่งโดยทั่วไปมักจะเลือกให้มีค่าความปลอดภัย (safety factor) เท่ากับ 2 [25] ดังนั้นจึงต้องเลือกใช้มอเตอร์ที่มีแรงบิดอย่างน้อย 1.02 นิวตัน-เมตร อย่างไรก็ตามผู้ผลิตมักจะระบุขนาดมอเตอร์เป็นกำลังวัตต์ (W) ทำให้ต้องแปลงขนาดแรงบิดของมอเตอร์ที่คำนวณได้เป็นวัตต์เสียก่อน การคำนวณกำลังมอเตอร์ P เป็นดังสมการ 3.19

$$\text{กำลังมอเตอร์} \quad P = T_M \omega = T_M (2\pi f) \quad 3.19$$

เมื่อ $T_M = 1.02$ นิวตัน-เมตร และเลือกใช้ความเร็วรอบ 1,500 รอบต่อนาที ในการคำนวณค่า f ที่มีหน่วยเป็นไฮรัตซ์ จะสามารถคำนวณหากำลังมอเตอร์ P ได้เท่ากับ 160 วัตต์

เมื่อพิจารณาถึงมอเตอร์ที่มีในห้องทดลองเปรียบเทียบกับมอเตอร์จากขนาดที่คำนวณได้ พบว่า มอเตอร์ที่เหมาะสมคือมอเตอร์พร้อมชุดเกียร์ขนาดกลาง (medium geared motor) ยี่ห้อ GTR ของบริษัท Nissei รุ่น G3 series ขนาด 0.2 กิโลวัตต์ คุณสมบัติของมอเตอร์ตามที่ผู้ผลิตระบุเป็นดังนี้ ความเร็วรอบ 1,420 รอบต่อนาที อัตราทด 15 เท่า ความเร็วรอบหลังการทดลองเท่ากับ 100 รอบต่อนาที และให้แรงบิดหลังการทดลองเท่ากับ 18.6 นิวตัน-เมตร ที่ความถี่ไฟฟ้า 50 เฮิรตซ์ และความเร็วรอบ 1,720 รอบต่อนาที ความเร็วรอบหลังการทดลองเท่ากับ 120 รอบต่อนาที และให้แรงบิดหลังการทดลองเท่ากับ 14.7 นิวตัน-เมตร ที่ความถี่ไฟฟ้า 60 เฮิรตซ์ ดังนั้นการออกแบบเพลาของชุดกลไกจะใช้ค่าแรงบิดสูงสุดของมอเตอร์ คือ 18.6 นิวตัน-เมตร

3) การคำนวณขนาดเพลาที่เหมาะสมของชุดกลไก

ชุดกลไกข้อต่อประกอบด้วยชุดเพลาที่ทำหน้าที่รองรับภาระน้ำหนักที่กระทำกับกลไกและแรงบิดที่ส่งถ่ายมาจากมอเตอร์ ดังนั้นการออกแบบเพลาจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขดังกล่าวเพื่อให้เพลามีความแข็งแรงเพียงพอและไม่เกิดการบิดหรือโก่งของขณะใช้งาน [23, 25] จากการศึกษาข้อมูลจากผู้ผลิตพบว่าวัสดุที่เหมาะสมสำหรับใช้ทำเพลาคือเหล็ก SCM 440 (Japan standard) หรือ AISI 4140 (USA standard) ซึ่งเป็นเหล็กผสมโครงเมียม-โมลิบดินัม เหมาะสมสำหรับงานที่ต้องรับแรงกระแทก เพื่อทนต่อการสั่นสะเทือน เช่น ชิ้นส่วนเครื่องจักร มีค่าความแข็งแรงดึงดึง (tensile strength) เท่ากับ 850 เมกะ帕斯卡ล (MPa) หรือ 86 กิโลกรัมต่อตารางมิลลิเมตร การคำนวณขนาดของเพลาจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท เพลาประเภทที่ 1 คือ เพลาขับ (driving shaft) เป็นเพลาที่จะต่อเข้ากับมอเตอร์เพื่อขับเคลื่อนชุดกลไก ดังนั้นเพลาขับจะรับแรงบิดเป็นหลัก และเพลาประเภทที่ 2 คือ เพลาตาม ซึ่งจะมีทั้งหมด 4 ชิ้น ได้แก่ เพลาระหว่างข้อเหวี่ยงและตัวคู่ต่อ (shaft between crank and coupler), เพลาระหว่างตัวตามและตัวคู่ต่อ (shaft between follower and coupler), เพลาระหว่างข้อต่อฐานของชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างและตัวคู่ต่อ (shaft between bottom fixture joint and coupler) และเพลาระหว่างตัวตามและชิ้นส่วนเลื่อนปรับระดับ (shaft between follower and moveable part) เพลาตามเหล่านี้จะรับไม멘ต์ตัดเป็นหลัก สำหรับการคำนวณขนาดของเพลาทั้งเพลาขับและเพลาตามนั้นจะใช้ทฤษฎีความเค้นเฉือนสูงสุด ดังนั้นสิ่งที่ต้องพิจารณา ก่อนคือความเค้นเฉือนที่ยอมให้เกิดขึ้นในวัสดุที่ใช้ทำเพลา τ_a ซึ่งสามารถคำนวณได้จากความ

แข็งแรงดึงของวัสดุ (tensile strength) σ_B ในที่นี้ใช้วัสดุเหล็ก SCM 440 จึงมีค่า $\sigma_B = 86$ กิโลกรัมต่ำตาร่างมิลลิเมตร นำไปหารด้วยค่าความปลอดภัย (safety factor) ดังสมการ 3.20 [25]

$$\tau_a = \frac{\sigma_B}{Sf_1 \times Sf_2} \quad 3.20$$

โดย Sf_1 คือ อัตราเพื่อความปลอดภัยที่รวมเอาผลของขนาดของวัสดุและวัสดุที่เป็นเหล็กผสม มีค่าเท่ากับ 6.0

Sf_2 คือ อัตราเพื่อความปลอดภัยสำหรับพลาที่มีร่องลิ่มหรือมีบ่า ซึ่งเป็นจุดรวมความเด่น โดยทั่วไปมีค่าอยู่ระหว่าง 1.3 – 3.0 สำหรับการคำนวณในที่นี้จะใช้ค่าเท่ากับ 2.0 จากสมการข้างต้นจะได้ค่าความเด่นเฉือนที่ยอมให้เกิดขึ้นในวัสดุที่ใช้ทำพลา $\tau_a = 7.17$ กิโลกรัมต่ำตาร่างมิลลิเมตร ซึ่งค่า τ_a ที่ได้นี้จะนำไปใช้ในการคำนวณขนาดพลาขับและพลาตามต่อไป

- การคำนวณขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางพลาขับ

เนื่องจากเป็นพลาขับเป็นพลาที่รับการถ่ายทอดกำลังจากพลาของมอเตอร์โดยผ่านชุดต่อประกอบพลาเพื่อขับเคลื่อนชุดกลไก ดังนั้นในกรณีนี้จะคิดเฉพาะแรงบิดที่เกิดจากมอเตอร์โดยใช้สมการ 3.12 โดยแทนค่า $\tau_{max} = \tau_a$, $\sigma = 0$ และ $\tau = \frac{Tr}{(\pi d^4 / 32)}$ ลงในสมการดังกล่าวแล้วจัดรูปจะ

ได้ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของพลาขับ d_s ดังสมการ 3.21 [25]

$$d_s = \left[\frac{5.1}{\tau_a} \times K_t \times C_b \times T \right]^{1/3} \quad 3.21$$

โดย T คือ แรงบิดของมอเตอร์ที่ส่งมาที่พลา มีค่าเท่ากับ 1,896 กิโลกรัม-มิลลิเมตร

K_t คือ ตัวประกอบแก้ไขเมื่อพิจารณารูมชาติของโภmenต์บิดที่พลารับอยู่โดยมีค่าเท่ากับ 1.5 สำหรับกรณีมีการกระแทกเล็กน้อย (minor shock)

C_b คือ ตัวประกอบแก้ไขเมื่อการใช้งานมีภาระจากการดัดผสานเข้ากับการบิดด้วยโดยมีค่าเท่ากับ 2.0

ค่า K_t และ C_b ในสมการข้างต้นคือค่าความปลอดภัยที่นำมาคูณกับแรงบิดเนื่องจากในการใช้งานจริงจะมีแรงอื่น ๆ นอกจักรแรงบิดกระทำกับพลาด้วย จากการคำนวณจะได้ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของพลาขับ $d_s = 15.9$ มิลลิเมตร กล่าวคือจะต้องใช้พลาขับที่มีขนาด 16 มิลลิเมตรขึ้นไป

- การคำนวณขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางพลาตาม

พลาตามของชุดกลไกเป็นพลาที่ทำหน้าที่รองรับน้ำหนักของชิ้นส่วนและแรงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวเป็นหลัก ดังนั้นจึงพิจารณาให้เป็นพลาที่รับภาระดัดเป็นหลักซึ่งจะมีวิธีการคำนวณที่แตกต่างไปจากพลาขับที่รับภาระแรงบิดเป็นหลัก การคำนวณจะใช้สมการ 3.12 โดยแทนค่า $\tau_{max} = \tau_a$, $\tau = 0$

และ $\sigma = \frac{M}{(\pi d^3 / 32)}$ ลงในสมการดังกล่าวแล้วจัดรูปจะได้ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเพลาขับ d_s

ดังสมการ 3.22 [25]

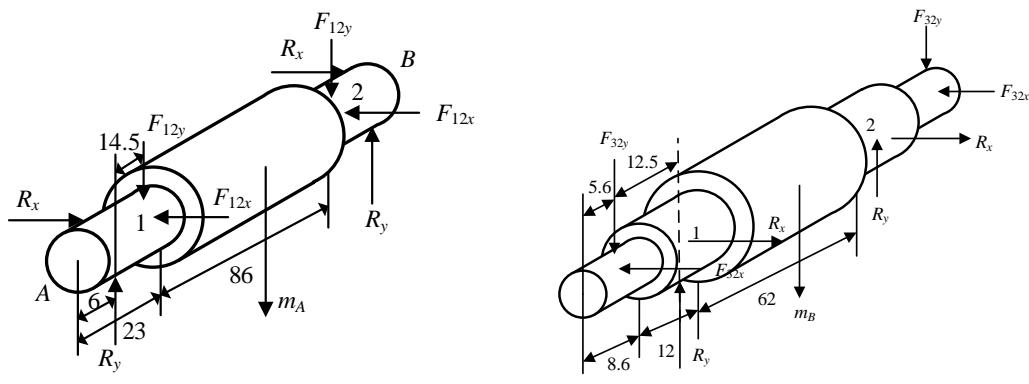
$$d_s = \left[\frac{5.1}{\tau_a} \times K_m \times M \right]^{1/3} \quad 3.22$$

โดย K_m คือ ตัวประกอบแก้ไขโมเมนต์ดัดโดยมีค่าเท่ากับ 2.0 สำหรับกรณีการกระแทกเล็กน้อย

M คือ โมเมนต์ดัดมีหน่วยเป็นกิโลกรัม-มิลลิเมตร

สมการข้างต้นจะใช้ในการคำนวณขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเพลาตามทั้ง 4 ชิ้น ได้แก่ ได้แก่ เพลา ระหว่างข้อเหวี่ยงและตัวคู่ต่อ, เพลาระหว่างตัวตามและตัวคู่ต่อ, เพลาระหว่างข้อต่อฐานของชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างและตัวคู่ต่อ และเพลาระหว่างตัวตามและชิ้นส่วนเลื่อนปรับระดับ จากสมการจะต้องคำนวณค่าโมเมนต์ดัดที่เกิดขึ้นในเพลาแต่ละชิ้นซึ่งจะขึ้นอยู่กับขนาด ทิศทาง และตำแหน่งของแรงที่กระทำกับเพลาดังที่ได้คำนวณไปแล้วก่อนหน้า (ดูรูปที่ 3.15 - รูปที่ 3.17 ประกอบ) ทิศทางและตำแหน่งของแรงที่กระทำกับเพลาแสดงดังรูปที่ 3.18 จุดที่เกิดโมเมนต์ดัดสูงสุดบนเพลาตามทั้ง 4 ชิ้น คือจุดที่ 1 และจุดที่ 2 เนื่องจากแรงต่าง ๆ ที่กระทำต่อเพลามีความสมมาตรทำให้โมเมนต์ดัดที่จุดที่ 1 และจุดที่ 2 มีขนาดเท่ากัน เมื่อนำค่าโมเมนต์ดัดสูงสุดดังกล่าวไปแทนค่าลงในสมการ 3.22 จะได้ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเพลาตามทั้ง 4 ชิ้น ดังนั้น เพลาระหว่างข้อเหวี่ยงและตัวคู่ต่อ, เพลา ระหว่างตัวตามและตัวคู่ต่อ, เพลาระหว่างข้อต่อฐานของชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างและตัวคู่ต่อ และเพลาระหว่างตัวตามและชิ้นส่วนเลื่อนปรับระดับ จะต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเพลาใหญ่กว่า 8.35 มิลลิเมตร, 6.96 มิลลิเมตร, 10.14 มิลลิเมตร และ 12.93 มิลลิเมตร ตามลำดับ

การออกแบบเพลาต่าง ๆ ทั้งเพลาขับและเพลาตามข้างต้นจะพิจารณาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางขั้นต่ำของเพลาตามที่คำนวณไว้ข้างต้นและต้องพิจารณาความเหมาะสมในการประกอบชิ้นส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ชุดกลไกข้อต่อสามารถรับแรงและทำงานได้ตามข้อกำหนดการออกแบบ

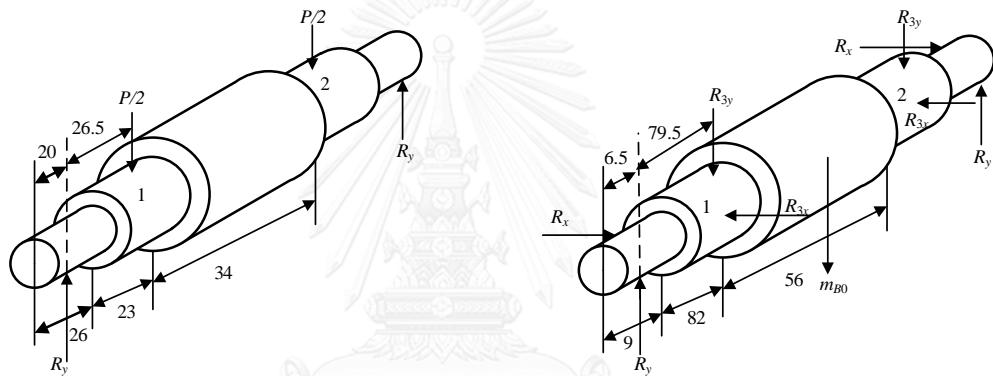

(ก) เพลาระหว่างข้อเหวี่ยงและตัวคูต่อ

(หมายเลขอ 8 ในรูปที่ 3.13)

(ข) เพลาระหว่างตัวตามและตัวคูต่อ

(หมายเลขอ 9 ในรูปที่ 3.13)

(ค) เพลาระหว่างข้อต่อฐานของชุดจับยึดชิ้นงาน

ชุดล่างและตัวคูต่อ

(หมายเลขอ 10 ในรูปที่ 3.13)

(ง) เพลาระหว่างตัวตามและชิ้นส่วนเลื่อนปรับ

ระดับ

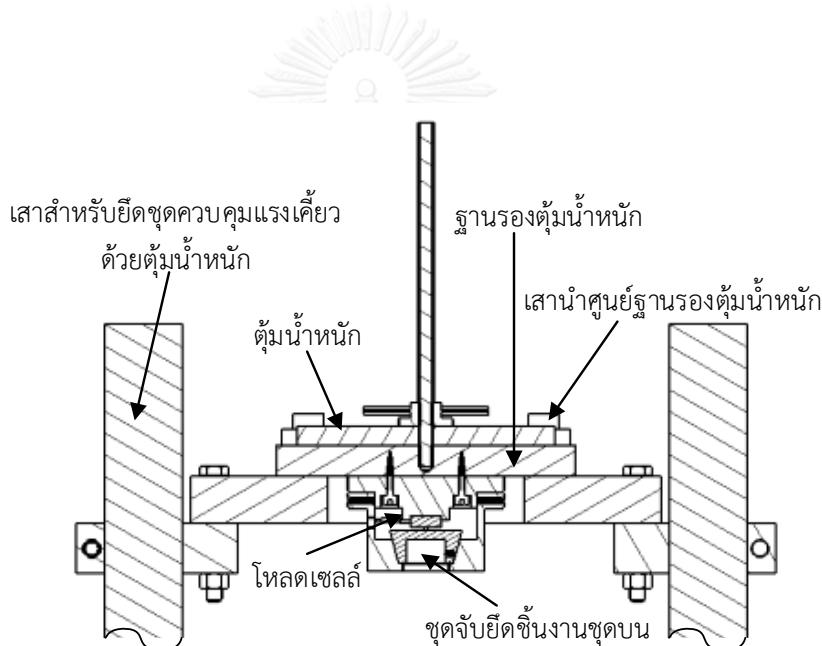
(หมายเลขอ 11 ในรูปที่ 3.13)

รูปที่ 3.18 แรงที่กระทำต่อเพลาตามของชุดกลไก

3.3.2 การออกแบบชุดควบคุมแรงเคี้ยวตัวยึดตุ้มน้ำหนัก

การออกแบบชุดควบคุมแรงเคี้ยวตัวยึดตุ้มน้ำหนักได้แนวคิดมาจากการศึกษาเครื่อง Willytec [15] ซึ่งเป็นเครื่องทดสอบทางหันตกรรมที่มีขายในเชิงพาณิชย์ดังที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 2 เครื่องตั้งกล่าวควบคุมแรงที่กระทำกับชิ้นงานด้วยการถ่วงน้ำหนัก (dead weight) ด้านบนหัวกดชิ้นงานทำให้หัวกดชิ้นงานกดลงบนชิ้นงานตามน้ำหนักที่ถ่วงไว้ วิทยานิพนธ์นี้จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับชุดทดลอง ชุดควบคุมแรงเคี้ยวตัวยึดตุ้มน้ำหนักที่ออกแบบมีลักษณะดังรูปที่ 3.19 ชุดควบคุมแรงเคี้ยวประกอบด้วยฐานรองตุ้มน้ำหนักที่เคลื่อนที่ขึ้ลงได้ในแนวตั้ง ฯ นี้จะยึดกับ

โหลดเซลล์ (load cell) และชุดจับยึดชิ้นงานชุดบน หลักการทำงานคือเมื่อวางตุ้มน้ำหนักบนฐานฯ จนน้ำหนักร่วมเท่ากับแรงที่ต้องการแล้ว เมื่อชิ้นงานชุดล่างเลื่อนขึ้นกระแทกกับชิ้นงานชุดบนที่ยึดติดอยู่กับฐานรองน้ำหนัก จะทำให้ฐานรองตุ้มน้ำหนักเลื่อนขึ้นและน้ำหนักจะกดลงบนชิ้นงานทดสอบ แรงที่เกิดขึ้นในช่วงนี้สามารถวัดโดยโหลดเซลล์ โหลดเซลล์ที่เลือกใช้เป็นโหลดเซลล์ชนิดที่วัดแรงในแนวแกน (axial) ในทิศเดียว สาเหตุที่เลือกใช้โหลดเซลล์ชนิดนี้ เพราะในการวัดแรงเคียงนั้น แรงที่กระทำต่อชิ้นงานทดสอบจะเป็นแรงในแนวตั้งเป็นหลัก อีกทั้งโหลดเซลล์ชนิดที่วัดแรงในทิศทาง 3 แกน มีขนาดใหญ่ไม่สามารถนำมาติดตั้งบนชุดทดสอบได้ ดังนั้นการใช้โหลดเซลล์ชนิดที่วัดแรงในแนวแกนเพียงทิศเดียวจึงเหมาะสมและเพียงพอแล้ว สำหรับโหลดเซลล์ที่เลือกใช้เป็นยี่ห้อ Kyowa ประเภท Miniature load cell รุ่น LMA-A-1KN ขนาด 1 กิโลนิวตัน ชนิดวัดแรงในแนวแกนเพียงทิศเดียว

รูปที่ 3.19 ชุดควบคุมแรงเคี้ยวด้วยตุ้มน้ำหนัก

3.3.3 การออกแบบชุดจับยึดชิ้นงาน

ลักษณะของชุดจับยึดชิ้นงานจะขึ้นกับลักษณะของชิ้นงานที่จะใช้ทดลองและการทำงานของชุดทดลอง ชุดทดลองมีชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างเป็นส่วนเคลื่อนที่ในแนวตั้งและในแนวตั้ง แต่มีชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนอยู่กับที่ (ดูรูปที่ 3.12 ประกอบ) จ нарที่ทั้งชิ้นงานที่ยึดกับชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างเคลื่อนเข้ามาชน เมื่อชนกันชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนจะเคลื่อนที่ขึ้น และเมื่อชิ้นงานเคลื่อนที่ออกจากกันชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนก็จะเคลื่อนที่ลงมาอยู่ในระดับเดิม ชิ้นงานที่นำมาทดลองมีลักษณะเป็นฟันหรือทันตวสุดที่หล่อติดอยู่กับเรซินหรือปูนพลาสเตอร์ปูกลูกบาศก์ขนาดประมาณ $25 \times 25 \times 25$ มิลลิเมตร

ดังนั้นจึงกำหนดให้ชุดจับยึดชิ้นงานมีขนาดความกว้าง ความยาว และความสูง 25, 25 และ 20 มิลลิเมตร ตามลำดับ เพื่อให้มีขนาดพอดีกับชิ้นงาน ชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนและชุดล่างที่ออกแบบ จะต้องมีลักษณะเฉพาะดังนี้ ชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างจะต้องออกแบบให้สามารถเลื่อนในแนวระดับได้ ก่อนจะยึดแน่นเพื่อให้สามารถปรับตำแหน่งการขับกันของพื้นหรือการกระแทกของชิ้นงานตาม ต้องการ สำหรับชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนจะอยู่นิ่งและต่อกับໂหลดเซล์ จะออกแบบให้ยึดชิ้นงานตาม ขนาดที่กำหนดและสามารถยึดกับໂหลดเซล์ได้ แบบโดยละเอียดของชุดจับยึดชิ้นงานจะอยู่ใน ภาคผนวก ก (ชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่าง DWG – 001 – 025 และชุดจับยึดชิ้นงานชุดบน DWG – 001 – 028)

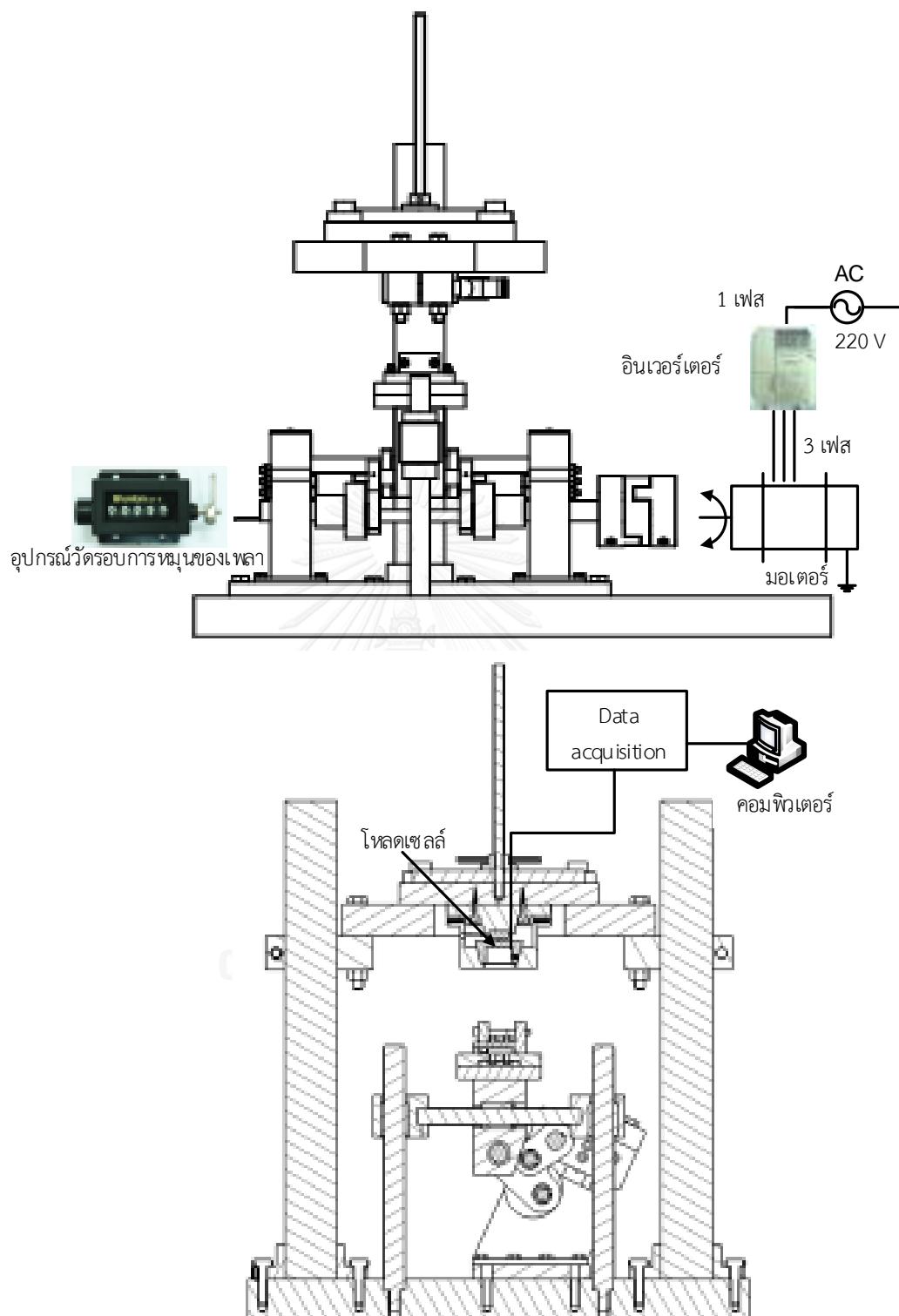
บทที่ 4

การสอบทานชุดทดลอง

เนื้อหาในบทนี้จะเป็นการสอบทานชุดทดลองหลังจากที่ออกแบบและสร้างชุดทดลองแล้ว เสร็จ การสอบทานจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการทดสอบการทำงานเบื้องต้นของชุดทดลองเพื่อสังเกตการทำงานของชุดทดลองในภาพรวม ได้แก่ ลักษณะการทำงานของชุดกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น การทำงานของขั้นส่วนต่างๆ ของชุดทดลองขณะทำงาน และการปรับความถี่การเคลื่อนไหว ส่วนที่สองเป็นการสอบทานการทำงานของชุดทดลองโดยละเอียดเพื่อประเมินคุณสมบัติและประสิทธิภาพของชุดทดลองเทียบกับคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในการออกแบบ ซึ่งการสอบทานในส่วนนี้จะประกอบด้วย 3 หัวข้อ หัวข้อแรกเป็นการสอบทานวิถีการเคลื่อนไหวของชุดทดลองเทียบกับวิถีการเคลื่อนไหวที่ออกแบบไว้ หัวข้อที่สองเป็นการสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเคลื่อนไหวของชุดทดลอง หัวข้อสุดท้ายเป็นการทดสอบการขับเคลื่อนของพินหรือชิ้นงานทดสอบเพื่อศึกษาลักษณะของพินที่สัมผัสบริเวณผิวน้ำของพินเมื่อพินชนกัน ก่อนที่จะลงใบในรายละเอียดของการสอบทานดังกล่าว จะอธิบายถึงชุดทดลองโดยสังเขปเพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของชุดทดลองดังต่อไปนี้

4.1 ชุดทดลอง

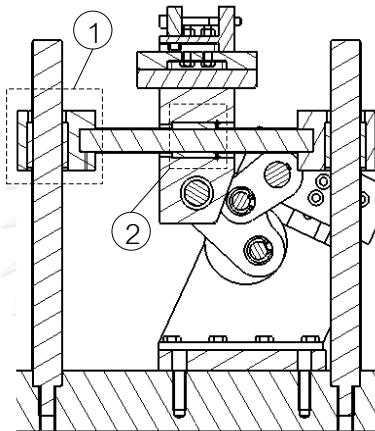
ชุดทดลองมีลักษณะดังรูปที่ 4.1 ชุดทดลองประกอบด้วยเครื่องต้นแบบ เพลาขับของกลไกข้อต่อจะต่อกับมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ 3 เฟส ขนาด 0.2 กิโลวัตต์ ความเร็วรอบ 1720 รอบต่อนาที ที่แรงดันไฟฟ้า 220 โวลต์ 60 เฮิรตซ์ อัตราทด 1:15 มอเตอร์ขับเคลื่อนกลไกข้อต่อโดยผ่านอินเวอร์เตอร์ยี่ห้อ Yaskawa รุ่น J1000 อินเวอร์เตอร์นี้ยังทำหน้าที่แปลงกระแสไฟฟ้าจาก 1 เฟส เป็น 3 เฟส ปล่อยของเพลาอิกด้านหนึ่งของกลไกข้อต่อจะต่อกับกับอุปกรณ์วัดจำนวนรอบการหมุนของเพลาซึ่งเท่ากับจำนวนรอบการเคลื่อนไหว โหลดเซลล์ที่ใช้สำหรับวัดแรงนั้นจะต่อกับอุปกรณ์ประมวลผลยี่ห้อ Kyowa รุ่น PCD – 300A และเก็บข้อมูลลงคอมพิวเตอร์

รูปที่ 4.1 แผนผังการเตรียมเครื่องจำลองการเคี้ยวของมุชย์สำหรับการทดสอบ

4.2 การทดสอบการทำงานเบื้องต้นของชุดทดลอง

การทดสอบเบื้องต้นประกอบด้วยการทำงานทั่วไปของชุดทดลอง เริ่มต้นที่การสังเกตข้อบกพร่องของการเคลื่อนไหวของกลไกข้อต่อซึ่งจัดเป็นหัวใจสำคัญของเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะทำการทดสอบจริง การทดสอบทำโดยการเปิดให้มอเตอร์หมุนกลไกข้อต่อ พบร่วมปัญหาการโยกคลอน 2 ตำแหน่ง ได้แก่ ตำแหน่งข้อต่อเลื่อน (sliding joint) ที่สวมกับเสานำ (guiding column) (หมายเลข 1 ในรูปที่ 4.2) และตำแหน่งข้อต่อฐานของชุดจับยืดซึ้งงานชุดล่างที่สวมกับท่อนเลื่อน (sliding rod) (หมายเลข 2 ในรูปที่ 4.2) ดังแสดงในรูปที่ 4.2

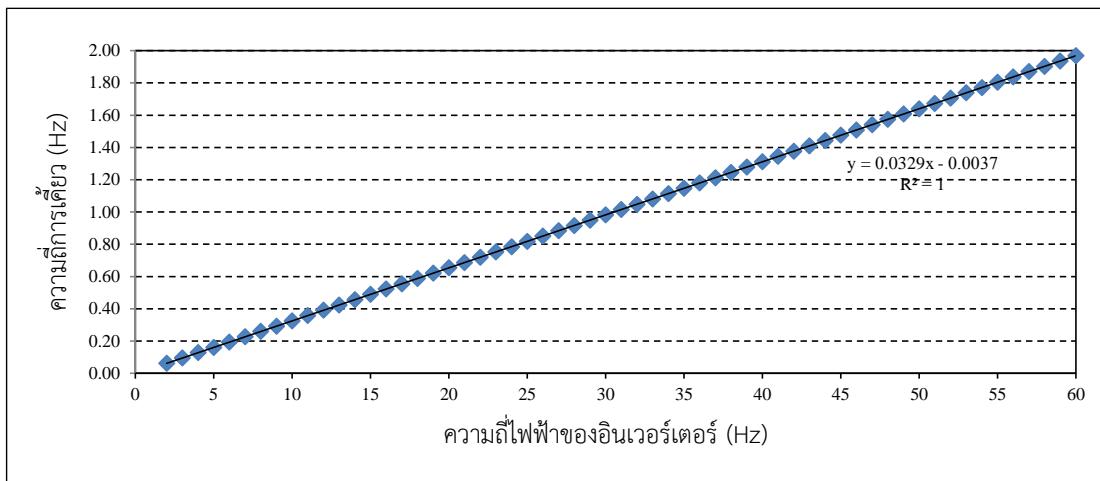

รูปที่ 4.2 แสดงชิ้นส่วนของกลไกที่มีข้อบกพร่อง

สาเหตุที่เกิดการโยกคลอนมาจากการลับลูกปืนที่ไม่มีขนาดสันเกินไปเมื่อเทียบกับขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางรูในของตัวลับลูกปืน การแก้ไขคือออกแบบแบบขึ้นส่วนข้อต่อเลื่อนและข้อต่อฐานของชุดจับยืดซึ้งงานชุดล่างใหม่ โดยให้มีพื้นที่สำหรับสวมตัวลับลูกปืนที่มีความยาวเพิ่มขึ้นได้ และเปลี่ยนขนาดตัวลับลูกปืนใหม่ กล่าวคือ ตัวลับลูกปืนของข้อต่อเลื่อนเดิมมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางรูใน 20 มิลลิเมตร ยาว 30 มิลลิเมตร ในการปรับปรุงชุดทดลองจึงเปลี่ยนตัวลับลูกปืนให้มีความยาว 60 มิลลิเมตร และตัวลับลูกปืนของข้อต่อฐานของชุดจับยืดซึ้งงานชุดล่างเดิมใช้ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางรูใน 16 มิลลิเมตร ยาว 30 มิลลิเมตร เป็นความยาว 60 มิลลิเมตร รายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงการออกแบบในส่วนนี้สามารถดูได้ในภาคผนวก ก หลังการปรับปรุงพบว่าสามารถแก้ไขปัญหาการโยกคลอนได้

ต่อมาเป็นการทดลองปรับเปลี่ยนความถี่การเคี้ยวด้วยอินเวอร์เตอร์ การปรับความถี่การเคี้ยวจะปรับที่ความถี่ทางไฟฟ้าของอินเวอร์เตอร์ ซึ่งปรับได้ในช่วง 1.50 – 60.00 เฮิรตซ์ การทดลองเริ่มทำที่ความถี่ไฟฟ้า 2 เฮิรตซ์ และบันทึกความถี่ของรอบการหมุน จากนั้นเพิ่มความถี่ไฟฟ้าขึ้นทีละ

1 เฮิรตซ์ จนถึง 60 เฮิรตซ์ ผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.3 ความถี่การเคี้ยวสูงสุดคือ 1.97 เฮิรตซ์ เมื่อความถี่ไฟฟ้าเป็น 60 เฮิรตซ์ และที่ความถี่ไฟฟ้า 2 เฮิรตซ์ จะมีความถี่การเคี้ยวอยู่ที่ 0.06 เฮิรตซ์

รูปที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ไฟฟ้าของอินเวอร์เตอร์กับความถี่การเคี้ยว

เมื่อเปรียบเทียบกับข้อกำหนดที่ออกแบบไว้ที่ 1 – 2 เฮิรตซ์ จะเห็นว่าเครื่องตันแบบจะมีช่วงความถี่การเคี้ยวที่กว้างกว่าที่ออกแบบไว้แต่ไม่สามารถทำความถี่การเคี้ยวสูงสุดที่ 2 เฮิรตซ์ ได้เนื่องจากคุณสมบัติของมอเตอร์ที่นำมาใช้กับเครื่องตันแบบนั้นมีความเร็วรอบสูงสุด 1720 รอบต่อนาทีที่แรงดันไฟฟ้า 220 โวลต์และความถี่ไฟฟ้า 60 เฮิรตซ์ โดยมีอัตราทดของมอเตอร์เท่ากับ 1:15 ทำให้ความเร็วรอบสูงสุดลดเหลือประมาณ 114 รอบต่อนาที หรือเท่ากับความถี่การเคี้ยว 1.9 เฮิรตซ์ ดังนั้นจึงแก้ไขส่วนนี้เมื่อได้ นอกจากจะเปลี่ยนตัวมอเตอร์หรือเปลี่ยนอัตราทดให้ลดลง อย่างไรก็ตามความถี่การเคี้ยวสูงสุด 1.9 เฮิรตซ์ ก็เพียงพอกับการทดลองและแตกต่างจากความถี่สูงสุดที่ต้องการคือ 2 เฮิรตซ์ เพียงเล็กน้อย จากสมการของเส้นแนวโน้มที่ได้จากราฟในรูปที่ 4.3 ทำให้สามารถกำหนดค่าสำหรับการปรับเปลี่ยนความถี่การเคี้ยวได้ดังตารางที่ 4.1 ซึ่งในที่นี้จะกำหนดช่วงการปรับความถี่การเคี้ยวให้อยู่ในช่วง 0.1 – 1.9 เฮิรตซ์ เพื่อให้ง่ายในการนำไปใช้งานจริง

ตารางที่ 4.1 ตารางการปรับค่าความถี่การเคี้ยว

ความถี่การเคี้ยว (Hz)	ความถี่ไฟฟ้าของอินเวอร์เตอร์ (Hz)
0.1	3.15
0.2	6.19
0.3	9.23
0.4	12.27
0.5	15.31
0.6	18.35
0.7	21.39
0.8	24.43
0.9	27.47
1.0	30.51
1.1	33.55
1.2	36.59
1.3	39.63
1.4	42.67
1.5	45.71
1.6	48.74
1.7	51.78
1.8	54.82
1.9	57.86

ต่อมาเป็นการทดสอบการทำงานของโหลดเซลล์และการถ่วงน้ำหนักเพื่อควบคุมแรงเคี้ยวจากการทดลองพบว่าแรงเสียดทานระหว่างตลับลูกปืนและเสาทำให้แรงที่วัดได้จากโหลดเซลล์มีขนาดมากกว่าน้ำหนักที่ถ่วง สาเหตุดังกล่าวเกิดจากค่าพิกัดความเพื่อของเสามากเกินไปทำให้การรวมระหว่างตลับลูกปืนแน่นเกินไปทำให้แรงเสียดทานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้หากปรับวิธีการเคี้ยวของชุดทดลองเป็นวิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยวจะทำให้เกิดแรงใน 2 แนวแกน คือ แรงแนวตั้ง และแรงแนวระดับ แรงแนวตั้งเกิดขึ้นขณะยกฐานวางตุ่มน้ำหนักขึ้นในขณะที่ชิ้นงานด้านล่างกระแทกับชิ้นงานด้านบน และแรงในแนวระดับเกิดจากการที่ชิ้นงานด้านล่างเคลื่อนที่เฉือนกับผิวน้ำของชิ้นงานด้านบน แรงในแนวระดับนี้ทำให้ตลับลูกปืนของฐานวางตุ่มน้ำหนักเบี่ยงกับเสาที่สูงอยู่และเพิ่มแรง

เสียดทาน ดังนั้นจึงต้องกลึงปรับขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเสาที่สามกับลับลูกปืนใหม่โดยกลึงปรับจากพิกัดความเมื่อเดิม H_6 เป็นพิกัดความเมื่อเดิม U_6 สำหรับการวัดแรงและการควบคุมแรงโดยละเอียดจะได้กล่าวถึงต่อไป

4.3 การสอบทานชุดทดลอง

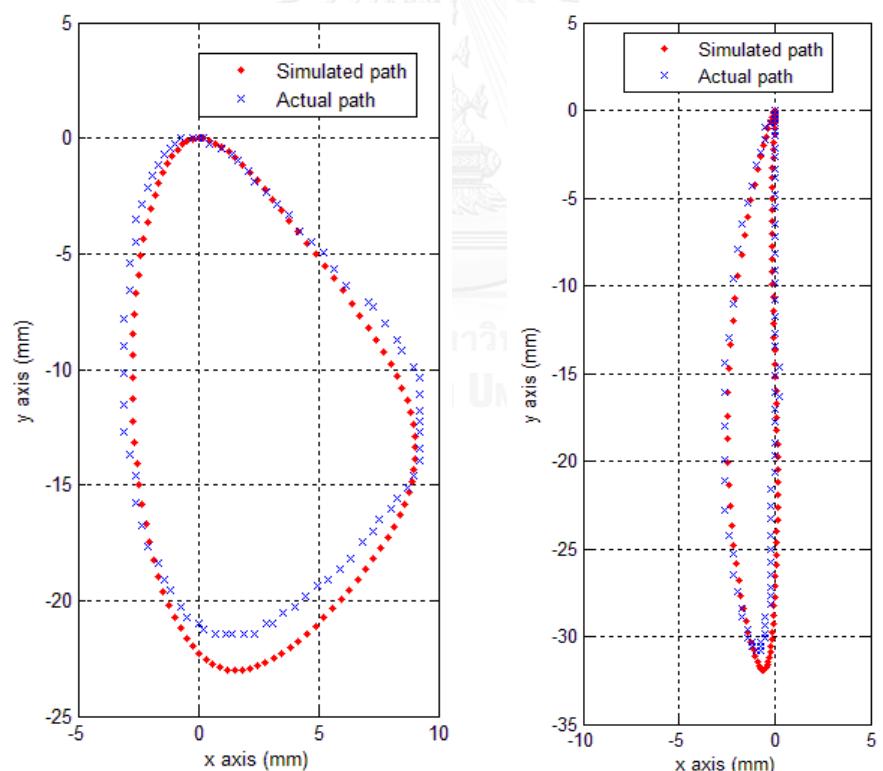
การทดสอบทำเพื่อประเมินคุณสมบัติและความสามารถของเครื่องต้นแบบเทียบกับคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในการออกแบบ นอกจากนี้ยังเป็นการประเมินข้อบกพร่องของเครื่องต้นแบบเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงต่อไป ดังนั้นการทดสอบในขั้นนี้จะเป็นแนวทางที่จะใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของชุดทดลองก่อนที่จะใช้ในการทดสอบชิ้นงานจริง ซึ่งการทดสอบการทำงานชุดทดลองจะมีการทดสอบใน 2 หัวข้อหลัก คือ การทดสอบวิถีการเคี้ยว และการทดสอบการวัดแรงควบคุมแรงเคี้ยว ซึ่งรายละเอียดจะได้กล่าวดังจะได้กล่าวต่อไป แต่ก่อนหน้านี้จะต้องทำการทดสอบเบื้องต้นก่อน ดังรายละเอียดในหัวข้อดังไปนี้

4.3.1 การสอบทานวิถีการเคี้ยว

การสอบทานทำโดยบันทึกการเคลื่อนไหวของกลไกในรูปไฟล์ภาพยนตร์แล้วนำจุดบริเวณมุ่มขอบของชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างมาพล็อตตำแหน่งเพื่อสร้างวิถีการเคี้ยว รูปที่ 4.4 แสดงตัวอย่างการพล็อตจากไฟล์ภาพยนตร์ที่บันทึกไว้ รายละเอียดในการสอบทานวิถีการเคี้ยวประกอบด้วย การถ่ายวิดีโอการเคี้ยวของชุดทดลองใน 1 รอบการเคี้ยว ที่ความถี่การเคี้ยว 0.4 เฮิรตซ์ จากนั้นตัดเอาภาพในแต่ละเฟรมของวิดีโอออกมาแล้วนำแต่ละภาพมาเปิดด้วยโปรแกรม Techdig ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ผู้ใช้สามารถพล็อตจุดลงบนรูปและสามารถทราบตำแหน่งของจุดที่พล็อตในแนวแกน $x - y$ โดยโปรแกรมจะหาจุดตำแหน่งจาก pixel ของรูปที่นำมาพล็อตจุด เมื่อกำหนดสเกลขนาดจริงในโปรแกรมแล้ว พล็อตตำแหน่งของวิถีการเคี้ยวจนครบ 1 รอบการเคี้ยว จะได้จุดที่พล็อตทั้งหมดดังรูปที่ 4.4 จากนั้นนำข้อมูลตำแหน่งของจุดที่พล็อตดังกล่าวมาเขียนกราฟก็จะได้วิถีการเคี้ยวของการสอบทาน รูปที่ 4.5 แสดงผลการเปรียบเทียบวิถีการเคี้ยวที่ออกแบบไว้และวิถีการเคี้ยวที่วัดได้จากชุดทดลองโดยที่วิถีการเคี้ยวมีพิเศษทางทวนเข็มนาฬิกา

รูปที่ 4.4 การพลีอตตำแหน่งวิถีการเคลื่อนจากการถ่ายวิดีโอ

(ก) วิถีการเคลื่อนแบบการขับเคลื่อน
(ข) วิถีการเคลื่อนแบบการกระแทกแนวตั้ง

รูปที่ 4.5 วิถีการเคลื่อนของชุดทดลองเปรียบเทียบกับวิถีการเคลื่อนจากการออกแบบ

จากรูปที่ 4.5 จะเห็นว่าได้ว่าวิถีการเดี่ยวของเครื่องมีความใกล้เคียงกับวิถีการเดี่ยวที่ต้องการโดยส่วนที่มีความสำคัญที่สุดคือบริเวณตำแหน่งด้านบนสุดของวิถีการเดี่ยวที่จะเป็นบริเวณที่ฟันล่างเข้าหากับฟันบน สังเกตได้ว่าวิถีการเดี่ยวของชุดทดลองจะไม่ทับกันกับวิถีการเดี่ยวที่ออกแบบไว้อย่างสมบูรณ์แบบ ทั้งนี้ เพราะในการทำงานจริงของชุดทดสอบมีเรื่องของค่าพิกัดความเม่อ (tolerance) ของขนาดชิ้นส่วนต่าง ๆ และค่าความความพอดีในการสวม (fit) ของการประกอบเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้วิถีการเดี่ยวของชุดทดสอบคล้ายกันไปจากวิถีการเดี่ยวที่ออกแบบไว้ในระดับหนึ่ง

4.3.2 การสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเดี่ยว

หลังจากทราบว่าวิถีการเดี่ยวของชุดทดลองได้เป็นไปตามที่ออกแบบไว้แล้ว ในหัวข้อนี้จะสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเดี่ยวของชุดทดลองเพื่อตรวจสอบว่าชุดทดลองสามารถควบคุมแรงเดี่ยวได้ตามที่กำหนดและสามารถวัดแรงเดี่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ การควบคุมแรงเดี่ยวใช้ตุ้มน้ำหนักถ่วง น้ำหนักที่ใช้ในการสอบทานมีค่าอยู่ระหว่าง 6.8 – 14.8 กิโลกรัม โดยในขณะที่ยังไม่มีตุ้มน้ำหนัก จะมีเฉพาะน้ำหนักของชุดฐานรองตุ้มน้ำหนักซึ่งหนัก 6.8 กิโลกรัม ในการสอบทานจะใช้ตุ้มน้ำหนักขนาด 1 กิโลกรัม 2 ก้อน (1 kg No.1 และ No.2) 2 กิโลกรัม 1 ก้อน และ 5 กิโลกรัม 1 ก้อน โดยเพิ่มน้ำหนักครั้งละ 1 กิโลกรัม ผลการสอบเทียบชั้นน้ำหนักของชุดฐานรองตุ้มน้ำหนักและตุ้มน้ำหนักดังกล่าวแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบเทียบชุดฐานรองตุ้มน้ำหนักและตุ้มน้ำหนัก

แท่นน้ำหนัก	น้ำหนักที่ซึ่งได้ (กิโลกรัม)			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	เฉลี่ย
ชุดฐานรองแท่นน้ำหนัก	6.815	6.806	6.801	6.807
1 kg No.1	1.000	1.000	0.995	0.998
1 kg No.2	1.000	0.995	0.995	0.997
2 kg	1.995	1.995	1.995	1.995
5 kg	4.985	4.985	4.985	4.985

จากตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักที่ซึ่งได้จะนำไปใช้ในการอ้างอิงกับการสอบทานการวัดแรงและการควบคุมแรงเดี่ยวต่อไป รูปที่ 4.6 แสดงการควบคุมแรงเดี่ยวโดยใช้ตุ้มน้ำหนักถ่วงบนชุดฐานรองตุ้มน้ำหนัก

รูปที่ 4.6 การควบคุมแรงเคี้ยวด้วยตุ้มน้ำหนัก

นอกจากตุ้มน้ำหนักแล้ว ส่วนอื่นที่สำคัญสำหรับการสอบทานการวัดแรงและการควบคุมแรงเคี้ยว ได้แก่ ชิ้นงาน และหัวกดชิ้นงานซึ่งจะเคลื่อนที่มาขับกัน การสอบทานจะติดตัวชิ้นงานเหล็กสีเหลี่ยมที่มีผิวนิ่มเรียบขนาดกว้าง 25 มิลลิเมตร ยาว 25 มิลลิเมตร และสูง 30 มิลลิเมตร ดังรูปที่ 4.7 กับชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างแล้วให้กลไกเคลื่อนที่เข้ากระแทกหรือขับกับชิ้นงานที่ยึดกับชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนที่อยู่นิ่ง เหตุผลที่ใช้ชิ้นงานลักษณะนี้แทนที่จะใช้พื้นจริงหรือพื้นเทียมของมนุษย์ เพราะพื้นมีรูปร่างของผิวนานหน้าพื้นเป็นส่วนเว้าส่วนโค้งมาก ทำให้แรงที่วัดได้ไม่สม่ำเสมอ เพราะชิ้นงานสัมผัสนกันไม่สม่ำเสมอ กันและมีการกระแทกเป็นระยะ ๆ ตามรูปร่างของพื้น ยกต่อการวิเคราะห์แรงเคี้ยวที่วัดได้ นอกจากนี้การจัดตั้งตำแหน่งของหัวกดชิ้นงานบนผิวของชิ้นงานก็ทำได้ยาก เพราะพื้นแต่ละชิ้นหรือจากคนละคนกันก็มีรูปร่างแตกต่างกัน ทำให้การทดลองซ้ำทำไม่ได้ แต่ถ้าใช้พื้นเทียมก็มีค่าใช้จ่ายที่สูงและใช้เวลาในการผลิตค่อนข้างนาน ดังนั้นชิ้นงานเหล็กสีเหลี่ยมที่มีผิวนิ่มเรียบนี้จึงเหมาะสมสำหรับการสอบทานการวัดแรงและการควบคุมแรงเคี้ยว

รูปที่ 4.7 ชิ้นงานเหล็กทรงสี่เหลี่ยมผิวนิ่มเรียบ

จากการศึกษาการทดลองทางทันตกรรมต่าง ๆ พบร่วมกับการใช้หัวกดที่มีรูปร่างขนาด และวัสดุที่ใช้ทำหัวกดที่แตกต่างกัน รูปร่างของหัวกดที่ใช้มี 2 แบบ คือทรงกรวย และทรงกลม [26] โดยหัวกดทรงกรวยมีปลายเป็นทรงกลมรัศมี 0.6 มิลลิเมตร ทำจากวัสดุเซรามิก ซึ่งรูปทรงและขนาดของหัวกดดังกล่าวได้มาจากการอ้างอิงรูปร่างของปุ่ม (cusp) หรือส่วนปลายเขี้ยวของฟันกรามบนซี่ที่สามของมนุษย์ซึ่งเป็นส่วนที่จะขบกับฟันกรามล่าง ปุ่มดังกล่าวมีรูปร่างคล้ายโดมที่มีขนาดเล็ก ส่วนโถงของโดมดังกล่าวสามารถแทนได้ด้วยส่วนโถงของทรงกลมที่มีรัศมี 0.6 มิลลิเมตร นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยทางทันตกรรมอื่น ๆ ที่เลือกใช้หัวกดชนิดนี้ในการทดลองกับหัวรัดทางทันตกรรมและฟันเทียม [27, 28] ส่วนหัวกดทรงกลมที่ใช้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางต่าง ๆ ตั้งแต่ 3 มิลลิเมตร จนถึง 13 มิลลิเมตร วัสดุที่ใช้ทำหัวกด คือ เซรามิก เหล็กกล้าไร้สนิม และทังสเตนคาร์ไบด์ (tungsten carbide) ใช้ในการทดสอบทั้งการสีกหรือและการแตกหักกับวัสดุทางทันตกรรมและฟันปลอม [11, 14, 15, 29-33]

งานวิจัยนี้ได้ทำหัวกด 2 แบบ คือ หัวกดทรงกรวยที่มีปลายขนาดรัศมี 0.6 มิลลิเมตร และหัวกดทรงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 มิลลิเมตร ทำจากวัสดุทังสเตนคาร์ไบด์เนื่องจากเป็นวัสดุที่มีความแข็งสูง ค่าความแข็งประมาณ 81.5 – 95.5 HRA (rockwell scale A) เหมาะสำหรับนำมาใช้ทดสอบวัสดุทางทันตกรรมซึ่งมักจะเป็นวัสดุที่มีความแข็งสูง เช่น เซรามิก เป็นต้น เมื่อookแบบหัวกดดังกล่าวให้เหมาะสมกับเครื่องตันแบบแล้วจะได้หัวกดที่มีลักษณะเป็นดังรูปที่ 4.8

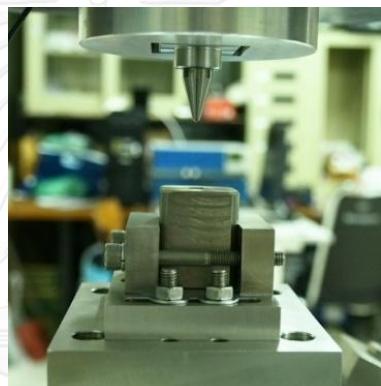
(ก) หัวกดทรงกรวยที่มีปลายขนาดรัศมี 0.6 มิลลิเมตร

0.6 มิลลิเมตร

(ข) หัวกดทรงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 มิลลิเมตร

รูปที่ 4.8 หัวกดชิ้นงาน

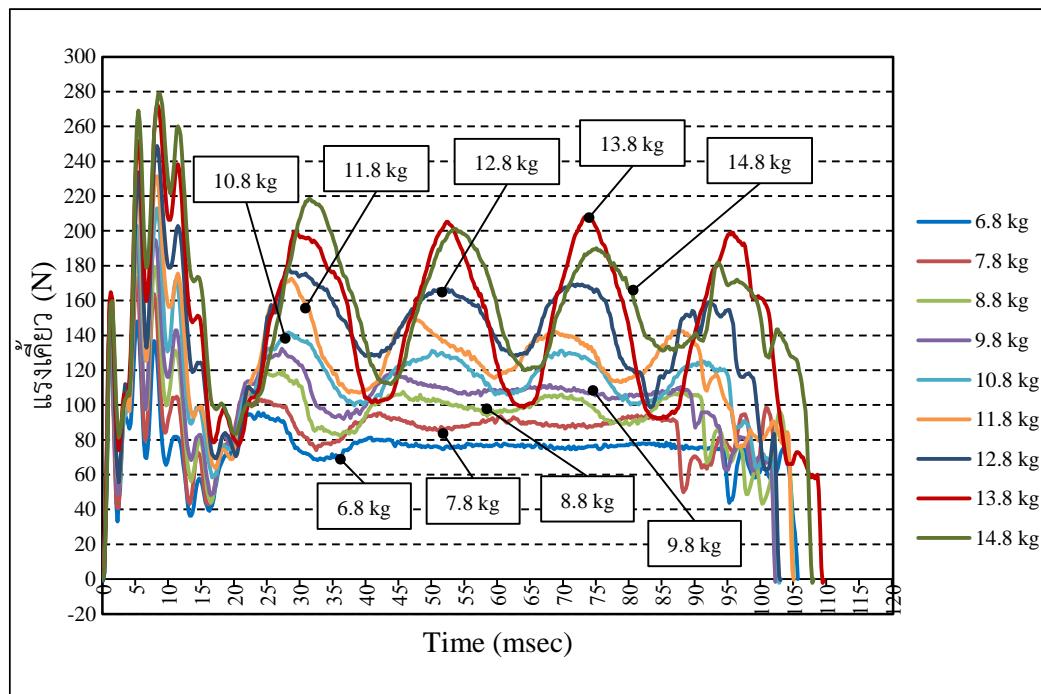
การใช้หัวกดกดชิ้นงานมีข้อดีที่สามารถปรับตั้งตำแหน่งที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อผิวน้ำของชิ้นงานตามความต้องการในการทดลองได้ง่าย ส่วนข้อเสียคือให้ผลการทดสอบแตกต่างจากผลทางคลินิก เพราะหัวกดมีลักษณะแตกต่างจากฟัน ลักษณะของการสัมผัสระหว่างหัวกดชิ้นงานกับชิ้นงานจึงแตกต่างจากการขับเคี้ยวของฟันมนุษย์ นอกจากนี้คุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ทำหัวกดก็อาจเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ผลการทดลองคลาดเคลื่อนไปจากผลทางคลินิก แม้ว่าการใช้หัวกดในการทดลองอาจทำให้การเสียหายของชิ้นงานแตกต่างกับการเสียหายของฟันในทางคลินิก แต่การทดลองในลักษณะนี้สามารถแสดงแนวโน้มอายุการใช้งานและเปรียบเทียบความแข็งแรงของชิ้นงานหรือวัสดุแบบต่าง ๆ ได้ การสอบทานการวัดแรงและการควบคุมแรงเคี้ยวจะใช้หัวกดชิ้นงานที่มีปลายทรงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 มิลลิเมตร ดังรูปที่ 4.8 (ข) การติดตั้งชิ้นงานทดสอบและหัวกดชิ้นงานของชุดทดลองแสดงดังรูปที่ 4.9

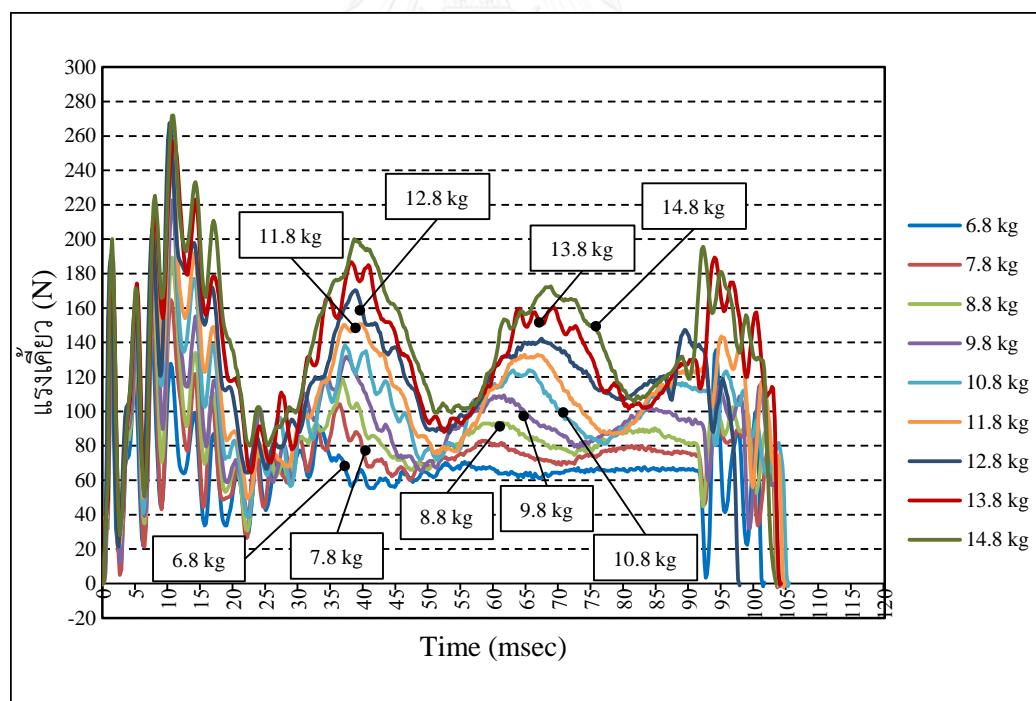
รูปที่ 4.9 การติดตั้งชิ้นงานทดสอบและหัวกดชิ้นงานของชุดทดลอง

CHULALONGKORN UNIVERSITY

การสอบทานจะแบ่งการทดลองออกเป็น 2 ชุด แต่ละชุดทดลองกับวิถีการเคี้ยว 2 แบบ คือ วิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว และวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกในแนวตั้งดังที่ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้ แล้ว การทดลองชุดที่ 1 กำหนดความถี่การเคี้ยว 1 เฮิรตซ์ และเปลี่ยนแรงเคี้ยวโดยใช้น้ำหนักต่วง 6.8 ถึง 14.8 กิโลกรัม โดยเพิ่มทีละ 1 กิโลกรัม ความถี่ของการเก็บข้อมูล (sampling rate) ของ PCD – 300A จากโอลด์เซลล์ คือ 5,000 จุดข้อมูลต่อวินาที (5,000 เฮิรตซ์) ผลการสอบทานได้ผลดังรูปที่ 4.10

(ก) วิถีการเคลื่อนไหวแบบการขับเคลื่อน

(ข) วิถีการเคลื่อนไหวแบบการกระแทกแนวตั้ง

รูปที่ 4.10 ผลการสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเคลื่อน 6.8-14.8 kg

ความถี่การเคลื่อน 1 Hz

จากรูปที่ 4.10 จะเห็นว่าเมื่อเริ่มต้นชั้นงานจะกระแทกกับหัวกดทำให้กราฟแรงมีลักษณะเป็นแรงกระแทก (impact) แรงที่จึงมีค่ามากก่อนจะลดลงเมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง ขนาดของแรงเคี้ยวมีแนวโน้มแปรผันตามน้ำหนักถ่วง เมื่อนำข้อมูลจากรูปที่ 4.10 มาคำนวณแรงเฉลี่ยและแรงสูงสุดจะได้ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 4.3 แรงเฉลี่ยจะคำนวณจากพื้นที่ใต้กราฟทั้งหมดหารด้วยจำนวนจุดข้อมูลทั้งหมด (ข้อมูลดิบที่ได้จากการเก็บข้อมูลของ PCD – 300A จะแสดงเป็นลำดับของข้อมูล ไม่ได้แสดงตามหน่วยเวลา หน่วยเวลาในแกนนอนของกราฟเป็นการแปลงลำดับของข้อมูลเป็นหน่วยเวลาในภายหลังโดยคำนวณจากความถี่การเก็บข้อมูล 5,000 เฮิรตซ์)

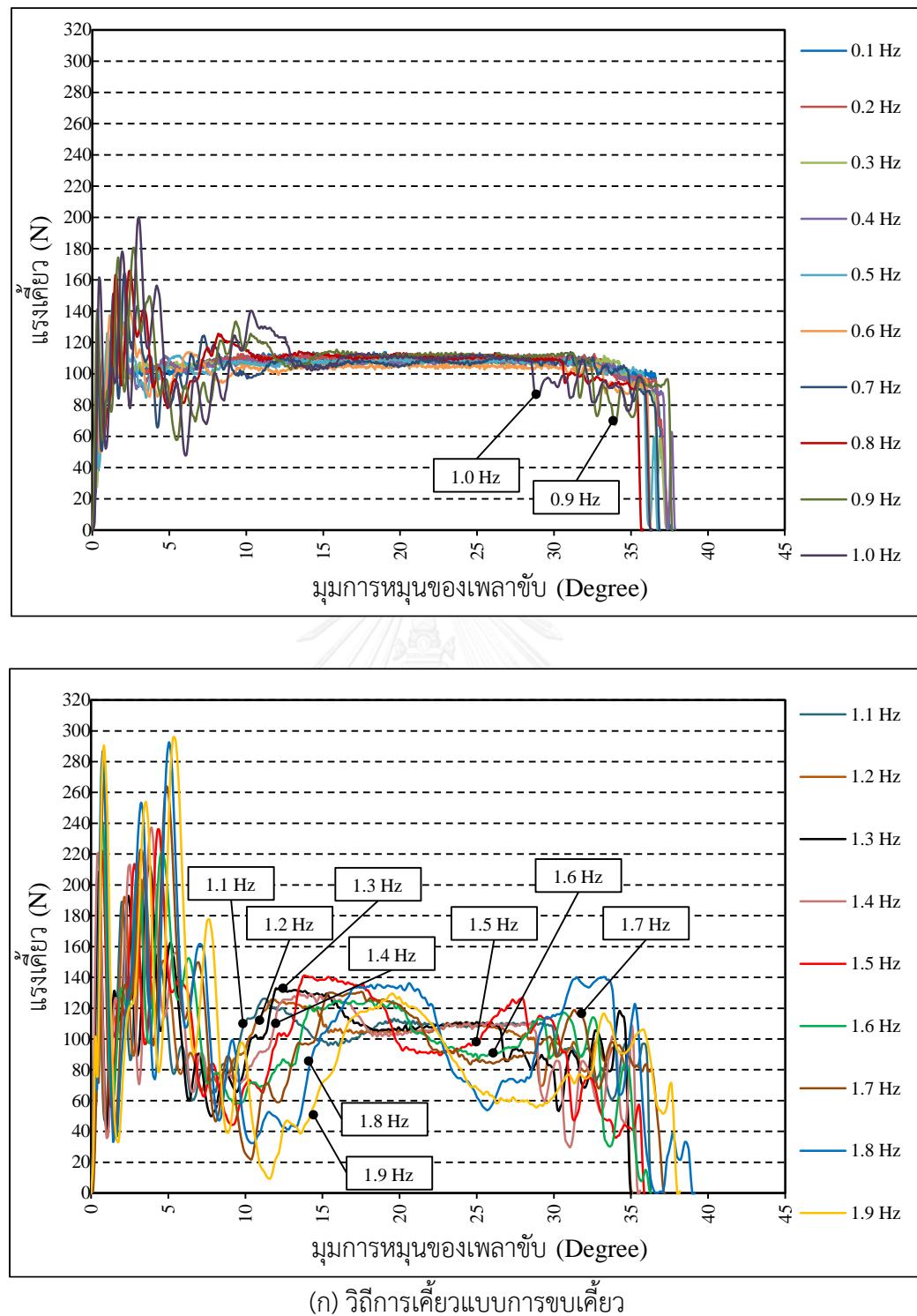
ตารางที่ 4.3 แรงเคี้ยวที่วัดได้ที่ความถี่การเคี้ยว 1 เฮิรตซ์ และที่แรงเคี้ยวควบคุม 6.8 – 14.8 กิโลกรัม

น้ำหนักถ่วง		แรงเคี้ยวที่วัดได้ (N)			
		การขับเคี้ยว		การกระแทกในแนวตั้ง	
kg	N	เฉลี่ย	สูงสุด	เฉลี่ย	สูงสุด
6.8	66.78	75.18	147.61	66.01	160.87
7.8	76.57	87.63	171.53	75.83	181.43
8.8	86.35	95.08	184.42	84.61	191.33
9.8	96.14	104.33	198.06	93.73	222.16
10.8	105.92	114.32	214.13	102.04	240.47
11.8	115.68	123.34	234.68	110.64	250.56
12.8	125.47	138.93	249.25	122.22	263.08
13.8	135.25	145.56	273.92	131.92	260.28
14.8	145.04	155.88	277.47	140.77	269.25

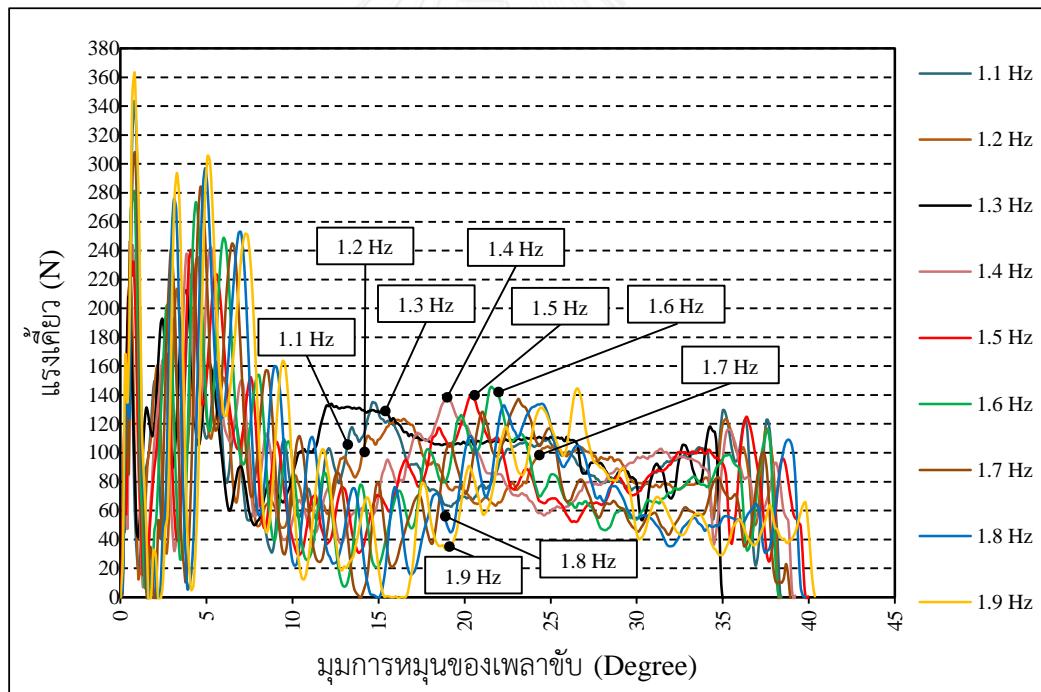
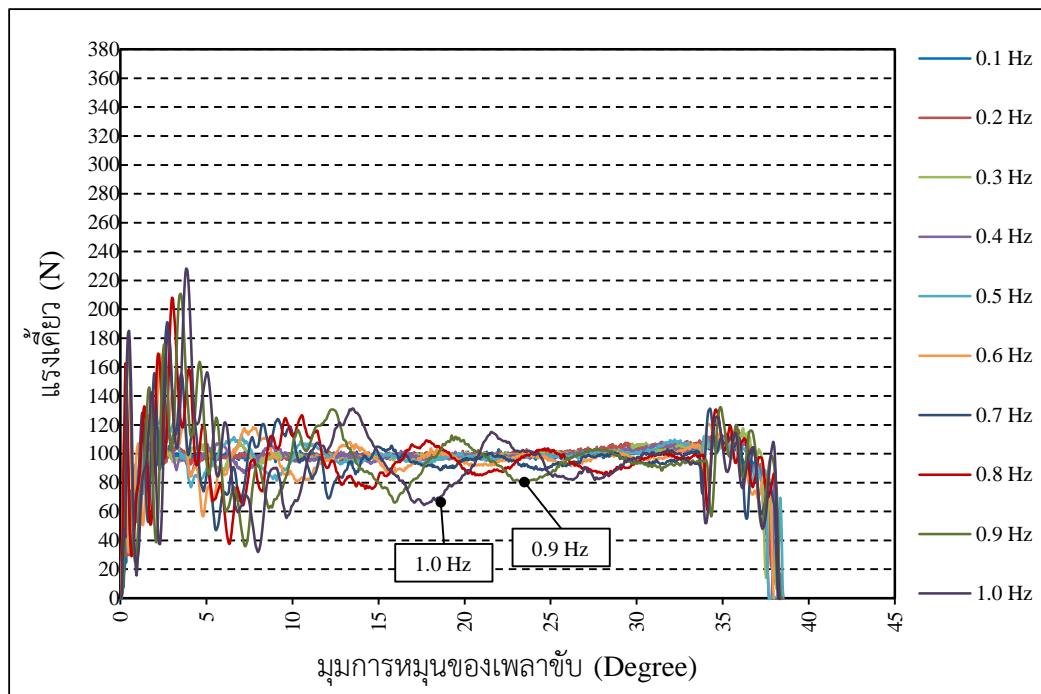
จากตารางที่ 4.3 น้ำหนักของตุ้มน้ำหนักในตารางที่ 4.2 ใช้เปรียบเทียบกับแรงเคี้ยวที่วัดได้จากโหลดเซลล์ เมื่อพิจารณาผลการทดลองที่แสดงในตารางจะพบว่าแรงเคี้ยวที่วัดได้ทั้งในวิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกในแนวตั้งและวิธีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยวมีแนวโน้มเดียวกันกับขนาดของแรงเคี้ยวควบคุมที่กำหนด นั่นคือเมื่อเพิ่มขนาดของแรงเคี้ยวควบคุม แรงเคี้ยวที่วัดได้ก็จะมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยแรงเคี้ยวที่วัดได้ในวิธีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยวมีค่ามากกว่าแรงเคี้ยวควบคุม 9.67 นิวตัน โดยเฉลี่ย ในขณะที่แรงเคี้ยวที่วัดได้ในวิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกในแนวตั้งมีค่าน้อยกว่าแรงเคี้ยวควบคุม 2.82 นิวตัน โดยเฉลี่ย สาเหตุที่ทำให้แรงเคี้ยวที่วัดได้ในวิธีการเคี้ยวแบบการขับ

เคี้ยวมีค่ามากกว่านั้นน่าจะเกิดจากแรงเสียดทานของระบบ กล่าวคือ เมื่อขึ้นงานเคลื่อนเข้ากระแทกับหัวกดและตันหัวกดขึ้น ก็จะเกิดแรงดันหัวกดให้เคลื่อนไปในแนวระนาบตามแรงเฉือนที่เกิดขึ้นด้วยทำให้ตัลลูกปืนของฐานรองแท่นน้ำหนักไปเบียดเข้ากับเสาที่ส่วนประกอบกันอยู่เกิดแรงเสียดทานเพิ่มขึ้นจากปกติทำให้แรงที่วัดได้มีขนาดมากกว่าแรงเคี้ยวควบคุม ในขณะที่วิธีการเคี้ยวแบบกระแทกแนวตั้งจะไม่เกิดแรงในลักษณะนี้หรือถึงแม้จะเกิดก็มีขนาดน้อยกว่า อีกสาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากการที่การเริ่มต้นกระแทกกันระหว่างชิ้นงานกับหัวกดชิ้นงานมีลักษณะเป็นแรงกระแทก (impact) ทำให้แรงที่วัดได้ในช่วงแรกมีค่าตังจะเห็นได้จากค่าแรงเคี้ยวสูงสุดที่วัดได้ในตารางที่ 4.3 ที่มีค่ามากกว่าแรงเคี้ยวเฉลี่ยค่อนข้างมาก อีกทั้งมีการผันผวนของแรงในช่วงตั้งกล่าวมาก ส่งผลให้แรงเคี้ยวเฉลี่ยที่คำนวณได้อาจแตกต่างไปจากแรงเคี้ยวควบคุม การผันผวนของแรงที่วัดได้จะลดลงอย่างเห็นได้ชัดหากลดความถี่การเคี้ยวให้ชั่งดังจะกล่าวถึงในการทดลองชุดที่ 2

การทดลองชุดที่ 2 จะทดสอบการขับเคี้ยวเมื่อถ่วงแท่นน้ำหนักควบคุมแรงเคี้ยวอยู่ที่ 10 กิโลกรัม ในขณะที่ปรับเปลี่ยนความถี่การเคี้ยวตั้งแต่ 0.1 ถึง 1.9 เฮิรตซ์ โดยเพิ่มความถี่การเคี้ยวไปครั้งละ 0.1 เฮิรตซ์ เพื่อศึกษาลักษณะของแรงเคี้ยวที่วัดได้เมื่อมีการปรับเปลี่ยนความถี่การเคี้ยว โดยมีการถ่วงตุ้มน้ำหนักควบคุมแรงเคี้ยวอยู่ที่ 9.8 กิโลกรัม ผลการสอบทานการควบคุมแรงเคี้ยวและการวัดแรงได้ผลดังรูปที่ 4.11 ในรูปเป็นการพล็อตกราฟระหว่างแรงเคี้ยวและมุกการหมุนของเพลาขับ จะเห็นว่าเมื่อเริ่มต้นการกระแทกระหว่างชิ้นงานกับหัวกดชิ้นงานกราฟแรงจะมีลักษณะเป็นแรงที่เป็นแรงกระแทก (impact) ทำให้แรงที่เกิดขึ้นมีค่ามากแล้วจึงมีค่าลดลงเมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง และเมื่อความถี่การเคี้ยวเพิ่มขึ้นกราฟแรงเคี้ยวที่วัดได้มีขนาดของแรงในช่วงแรกที่เป็นแรงกระแทกมีค่ามากขึ้น กล่าวคือชิ้นงานจะขับกับหัวกดชิ้นงานด้วยความเร็วที่สูงขึ้นทำให้ความเร็วในการกระแทกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้แรงที่เกิดจากการกระแทกในช่วงแรกมีค่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้จะสังเกตเห็นได้ว่าเมื่อเพิ่มความถี่การเคี้ยวถึง 0.9 เฮิรตซ์ กราฟจะเริ่มมีความผันผวนมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อนำข้อมูลจากรูปที่ 4.11 มาคำนวณแรงเฉลี่ยจะได้ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 4.4

รูปที่ 4.11 ผลการสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเดี้ยง 9.8 kg
ความถี่การเดี้ยง 0.1-1.9 Hz

(ข) วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

รูปที่ 4.11 ผลการสอบทานการวัดแรงและควบคุมแรงเคี้ยว 9.8 kg

ความถี่การเคี้ยว 0.1-1.9 Hz (ต่อ)

ตารางที่ 4.4 ผลการวัดแรงเคี้ยวที่แรงเคี้ยวควบคุม 9.8 กิโลกรัม (96.14 นิวตัน) ที่ความถี่การเคี้ยว 0.1 – 1.9 เฮิรตซ์

ความถี่การเคี้ยว	แรงเคี้ยวที่วัดได้ (N)			
	การขับเคี้ยว		การกระแทกในแนวตั้ง	
	เฉลี่ย	สูงสุด	เฉลี่ย	สูงสุด
0.1 Hz	104.15	113.60	95.50	110.05
0.2 Hz	104.71	113.42	97.34	115.66
0.3 Hz	103.31	126.68	97.04	117.90
0.4 Hz	102.71	128.74	96.42	124.81
0.5 Hz	103.01	134.90	96.07	138.45
0.6 Hz	102.51	148.54	96.01	169.10
0.7 Hz	104.71	164.61	95.52	190.77
0.8 Hz	103.62	172.09	96.05	208.89
0.9 Hz	105.64	183.30	95.52	213.75
1.0 Hz	105.43	197.68	94.19	224.40
1.1 Hz	105.00	200.86	93.25	225.15
1.2 Hz	103.94	208.71	91.91	237.48
1.3 Hz	104.92	214.13	91.68	236.55
1.4 Hz	103.19	235.43	90.21	244.6
1.5 Hz	102.27	233.75	88.84	252.99
1.6 Hz	102.70	243.65	87.66	287.74
1.7 Hz	102.46	265.88	83.86	305.68
1.8 Hz	101.86	282.51	84.12	346.79
1.9 Hz	95.76	300.08	82.28	363.79

จากตารางที่ 4.4 สังเกตได้ว่าผลการทดลองชุดนี้เป็นการทดลองที่เปลี่ยนความถี่การเคี้ยวโดยคงแรงเคี้ยวควบคุมไว้ที่ 9.8 กิโลกรัม แรงเคี้ยวของวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยวมีค่ามากกว่าแรงเคี้ยวของวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง เช่นเดียวกับการทดลองชุดแรกที่แปรผันแรงเคี้ยวควบคุมโดยคงความถี่การเคี้ยวไว้ที่ 1 เฮิรตซ์ ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้แล้ว เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแรงเคี้ยวที่วัดได้ในแต่ละค่าความถี่การเคี้ยว พบร่วมกันว่าเมื่อความถี่การเคี้ยวมีค่ามากขึ้นจะทำ

ให้แรงเคี้ยวที่วัดได้มีค่าลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการทดลองด้วยวิธีการเคี้ยวแบบการกระแทก ในแนวตั้งจะเห็นแนวโน้มการลดลงของแรงเคี้ยวที่วัดได้อย่างชัดเจน ในขณะที่การทดลองด้วยวิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว แรงเคี้ยวที่วัดได้จะมีค่าใกล้เคียงกันในแต่ละความถี่การเคี้ยวแต่จะเริ่มน้ำค่าลดลงที่ความถี่ 1.7 – 1.9 เฮิรตซ์ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากเมื่อทำการทดลองด้วยความถี่การเคี้ยวที่สูงจะทำให้ชิ้นงานด้านล่างเข้ากระแทกกับหัวกดชิ้นงานที่อยู่ด้านบนด้วยความเร็วที่มากขึ้น ส่งผลให้เกิดแรงกระแทกมีค่ามากขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดการพั้นผวนของแรงมากขึ้นดังจะสังเกตได้จาก กราฟในรูปที่ 4.11 ที่จะเห็นว่ากราฟมีการพั้นผวนของแรงมากขึ้นเมื่อความถี่การเคี้ยวมีค่าสูง นอกเหนือจากนี้เมื่อชิ้นงานเกิดการกระแทกกันแล้วดันหัวกดชิ้นงานที่อยู่ด้านบนให้เคลื่อนที่ขึ้นอย่างแรงทำให้มีบางช่วงที่หัวกดชิ้นงานไม่สัมผัสกับชิ้นงาน สิ่งเหล่านี้ทำให้การวัดแรงด้วยโหลดเซลล์มีค่าลดลง จากที่ควรจะเป็น การที่การทดลองด้วยวิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยวมีผลกระทบจากปัญหานี้น้อยกว่า เป็นเพราะแรงเสียดทานดังที่ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้แล้ว

จากผลการวัดแรงเคี้ยวของชุดทดลองโดยใช้โหลดเซลล์ทั้งหมดดังกล่าวมีค่าคลาดเคลื่อนไปจากขนาดของน้ำหนักที่ใช้ถ่วงเพื่อควบคุมแรงเคี้ยวเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากแรงที่เกิดขึ้นในการทดสอบนี้เป็นแรงแบบพลศาสตร์ (dynamic force) และเมื่อสังเกตจากการจะพบว่ามีแรงในลักษณะที่เป็นแรงกระแทก (impact force) ในตอนเริ่มต้นที่ชิ้นงานเริ่มกระแทกกัน จึงทำให้แรงเฉลี่ยที่คำนวณ ออกมา มีค่าต่างไปจากขนาดของน้ำหนักที่ใช้ควบคุมแรงเคี้ยว อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าแรงที่โหลดเซลล์วัดได้แปรผันตามน้ำหนักที่วางไว้ ซึ่งตรงตามแนวคิดในการออกแบบ

4.3.3 การทดสอบการขบเคี้ยวของฟันหรือชิ้นงานทดสอบ

การทดสอบทวนการขบกันของฟันทำได้โดยสังเกตลักษณะการขบกันของฟันในชุดทดลองโดยใช้ชิ้นงานทดสอบเป็นพื้นฐานของมนุษย์ที่หล่อติดกับวัสดุเรซิน 2 ชุด เพื่อใช้สำหรับศึกษาลักษณะการสัมผัสนั้นของฟันบนและฟันล่างขณะเคี้ยวเมื่อใช้เครื่องจำลองการเคี้ยวชิ้นงานดังกล่าวเป็นดังรูปที่ 4.12

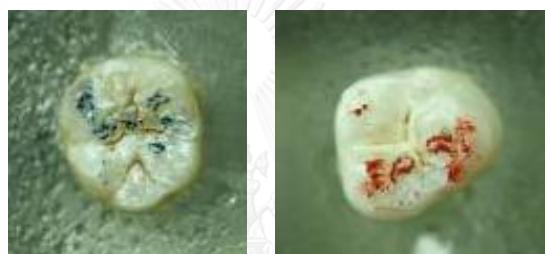

รูปที่ 4.12 ชิ้นงานพื้นฐานของมนุษย์ที่หล่อติดกับเรซิน

ชิ้นงานจะยึดกับชุดจับโดยชิ้นงานทั้งชุดบนและชุดล่างเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นพื้นบนและพื้นล่าง การทดสอบจะใช้แผ่นกระดาษสีสำหรับพิมพ์อย่างขบของพื้นที่ใช้ในงานทันตกรรม แผ่นกระดาษชนิดนี้ แต่ละหน้ามีสีต่างกัน ด้านหนึ่งเป็นสีน้ำเงินอิกด้านเป็นสีแดง พื้นที่ขบกันโดยมีกระดาษนี้คั้นกลางจะติดสีของกระดาษ ลักษณะการขบกันของพื้นที่ทดสอบเป็นดังรูปที่ 4.13

(ก) ภาพพื้นขณะขบกัน

(ข) พื้นรามซี่ล่าง (ค) พื้นรามซี่บน

รูปที่ 4.13 ผลการทดสอบการขบกันของพื้น

จากรูปที่ 4.13 จะเห็นว่าบริเวณสัมผัสของพื้nlàngจะเป็นแนวอยู่กลางพื้นตามแนวการเคลื่อนที่ของพื้nlàng ในขณะที่พื้nbnส่วนที่สัมผัสกันจะเป็นส่วนที่นูนขึ้นมาของพื้n การสอบทานในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าการสัมผัสกันของพื้nเป็นแบบกระแทกที่มีการไถลในเวลาเดียวกัน

4.4 สรุปผลการสอบทานชุดทดลอง

จากการทดสอบทวนชุดทดลองพบว่ามีการทำงานเป็นไปตามตามข้อกำหนดการออกแบบกล่าวคือ วิถีการเคี้ยวเป็นไปตามวิถีการเคี้ยวที่ออกแบบไว้ให้มีความคล้ายคลึงกับวิถีการเคี้ยวของมนุษย์ในลักษณะของการบดเคี้ยวและสามารถปรับเปลี่ยนวิถีการเคี้ยวให้เป็นแบบการกระแทกในแนวตั้งได้ ในส่วนของการควบคุมแรงเคี้ยวด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนัก จัดว่ามีความแม่นยำโดยสังเกตได้จากแรงที่อ่านได้จากโหลดเซลล์มีค่าใกล้เคียงกับน้ำหนักที่ตั้งไว้ และมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อเพิ่มน้ำหนัก ในส่วนต่อมาเมื่อพิจารณาลักษณะของพื้นในส่วนที่สัมผัสกันขณะเกิดการขบเคี้ยวจะมีลักษณะที่มีการกระแทกและไถลไปตามผิวพื้นตามที่ต้องการให้เกิดขึ้นเหมือนกับที่เกิดในการเคี้ยวของมนุษย์

บทที่ 5

การทดลองทางทันตกรรม

บทที่แล้วได้กล่าวถึงการสอบทวนเครื่องต้นแบบเพื่อให้แน่ใจว่าชุดทดลองสามารถทำงานได้ตามที่ออกแบบไว้ และใช้ผลการสอบทวนเป็นแนวทางการปรับปรุงชุดทดลองเพื่อให้พร้อมสำหรับใช้ในการทดลองทางทันตกรรม ในบทนี้จะนำชุดทดลองมาใช้ในการทดลองจริงทางทันตกรรม เนื้อหาในบทที่ 2 ได้กล่าวถึงการทดลองทางทันตกรรมไปบางส่วนแล้ว จากการศึกษาพบว่าการทดลองทางทันตกรรมที่เกี่ยวกับการทดสอบทันตวัสดุโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การทดสอบการแตกหัก (fracture test) และการทดสอบการสึกหรอ (wear test) การทดสอบแต่ละแบบอาจใช้ชิ้นงานทดสอบที่มีลักษณะต่างกันออกไป ได้แก่ การทดสอบกับวัสดุที่จะนำไปใช้ทางทันตกรรม (อุดฟัน, ครอบฟัน, ฟันเทียม ฯลฯ) และการทดสอบวัสดุที่นำมาใช้กันฟันแล้ว เป็นต้น

หัวข้อแรกในบทนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนการเตรียมการทดลองเพื่อให้ทราบถึงคุณสมบัติของอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการทดลอง โดยที่อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้สำหรับการทดลองในบทนี้ประกอบด้วย ชุดทดลองที่สอบทวนแล้ว, หัวกดชิ้นงาน, ชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างซึ่งมีต่างกับชุดที่ใช้ในบทที่ 4 เล็กน้อย กล่าวคือชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างที่ใช้ในบทที่ 4 จะทำหน้าที่จับยึดชิ้นงานให้อยู่ในแนวระดับ แต่ชุดจับยึดชิ้นงานที่ใช้ในบทนี้จะมีความลาดชันทำให้สามารถจับยึดชิ้นงานใหม่ความเรียบเทียบกับแนวระดับเพื่อให้เหมาะสมกับการทดลองดังจะได้กล่าวถึงโดยละเอียดต่อไป, กระดาษสีสำหรับตรวจสอบหน้าสัมผัสของฟันที่จะนำมาใช้ในการตรวจสอบตำแหน่งและลักษณะการกระแทรกของหัวกดชิ้นงานบนผิวน้ำของฟันที่เป็นชิ้นงานทดลอง และสีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบรอยแตกร้าวของชิ้นงานทั้งก่อนและหลังการทดลอง เนื้อหาทั้งหมดนี้จะได้กล่าวถึงในรายละเอียดในหัวข้อถัดไป หลังจากกล่าวถึงการเตรียมการทดลองแล้ว หัวข้อถัดไปจะกล่าวถึงรายละเอียดของการทดลอง โดยที่การทดลองในบทนี้จะเป็นการทดลองกับชิ้นงานที่เป็นพันของมนุษย์ ฟันที่นำมาทดลองนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ฟันที่ไม่มีการอุด และ ฟันที่มีการอุด ดังนั้นการทดลองจะแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ การทดลองกับชิ้นงานกลุ่มแรกที่ไม่มีการอุดฟัน และการทดลองกับชิ้นงานกลุ่มหลังที่มีการอุดฟัน ดังจะได้อธิบายรายละเอียดต่อไป โดยการทดลองในบทนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการเสียหายของฟันที่ไม่มีการอุดและฟันที่มีการอุดว่ามีการเสียหายแตกต่างกันอย่างไร และ เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่น ๆ มีผลไปในทางเดียวกันหรือไม่ 2) การเสียหายของชิ้นงานในการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยวต่างจากการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทรกแนวตั้งอย่างไร ในส่วนสุดท้ายของบทนี้จะเป็นการสรุปผลการทดลอง

5.1 การเตรียมการทดลอง

1) ชิ้นงานสำหรับการทดลอง

ชิ้นงานสำหรับการทดลองในบทนี้เป็นพันกรรมของมนุษย์ที่หล่อติดกับปูนพลาสเตอร์ โดยที่ชิ้นงานจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งคือฟันที่ไม่มีการอุดดังรูปที่ 5.1 (ก) และกลุ่มที่สองคือฟันที่มีการอุดดังรูปที่ 5.1 (ข) โดยการอุดฟันทำได้โดยการกรองเนื้อฟันบริเวณกลางตัวฟันออกทั้งหมด (บริเวณเส้นประในรูปที่ 5.1 (ข)) แล้วอุดด้วยวัสดุอุดฟันแทนเนื้อฟันเดิมให้เข้ากับรูปร่างของฟัน ในการทดลองชิ้นงานทุกชิ้นกำหนดให้ตำแหน่งที่หัวกดชิ้นงานกระทำกับผิวชิ้นงานอยู่ที่บริเวณเขี้ยวที่มีขนาดเล็กของฟัน (บริเวณที่วงกลมสีแดงในรูปที่ 5.1 (ก))

(ก) ตัวอย่างฟันที่ไม่มีการอุด (ข) ตัวอย่างฟันที่มีการอุด

รูปที่ 5.1 ชิ้นงานพันกรรมของมนุษย์ที่ใช้ในการทดลอง

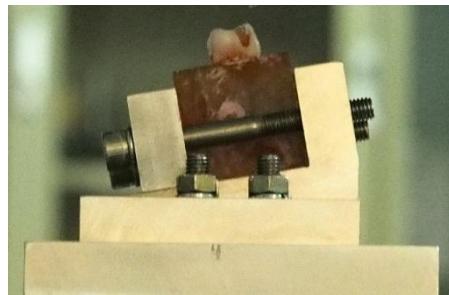
2) หัวกดชิ้นงาน

หัวกดชิ้นงานที่จะนำมาใช้ในการทดลองในบทนี้เป็นหัวกดชิ้นงานขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 มิลลิเมตร ทำจากวัสดุทั้งสตetenคาร์บีเดซีเรียกับที่ใช้ในการสอบทานในบทที่ 4

3) ชุดจับยืดชิ้นงานชุดล่าง

ชุดจับยืดชิ้นงานชุดล่างที่จะใช้สำหรับการทดลองในส่วนนี้เป็นชุดจับยืดชิ้นงานที่มีความลาดชัน 10° ลักษณะและการใช้งานโดยทั่วไปของชุดจับยืดชิ้นงานชุดล่างเป็นเช่นเดียวกับชุดจับยืดชิ้นงานชุดล่างที่ใช้ในการสอบทานในบทที่ 4 เพียงแต่จะแตกต่างกันที่ชุดจับยืดชิ้นงานชุดล่างที่ใช้ในการทดลองในบทนี้จะมีความลาดชัน 10° เทียบกับพื้นระนาบ ดังรูปที่ 5.2 สาเหตุที่ต้องใช้ชุดจับยืดชิ้นงานลักษณะนี้ เพราะชิ้นงานที่จะใช้ในการทดลองคือฟันซึ่งจะมีรูปร่างเป็นปลายแหลมที่ขوب (เขี้ยว) และมีส่วนเว้าลงตรงกลางของตัวฟัน (ดูรูปที่ 5.1) ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้มีอว่างชิ้นงานในแนวระนาบปกติแล้วจะทำให้ผิวด้านนอกของตัวฟันที่อยู่สูงกว่า เป็นเหตุให้ส่วนที่เป็นเขี้ยวใหญ่กระแทก

กับหัวกดชิ้นงานก่อน แทนที่จะกระทะกับหน้าฟันที่อยู่ต่ำกว่าหรือเขี้ยวเล็ก ดังนั้นการอุ่นชิ้นงาน 10° จะทำให้หัวกดชิ้นงานสัมผัสกับหน้าฟันบริเวณเขี้ยวเล็กได้อย่างที่ต้องการ ในส่วนของรายละเอียดในการตั้งชิ้นงานและตำแหน่งการกดของหัวกดบนชิ้นงานจะได้กล่าวอย่างละเอียดในหัวข้อการทดลอง

รูปที่ 5.2 ชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่างที่มีความลาดชัน 10°

4) กระดาษสีสำหรับตรวจสอบหน้าสัมผัสของฟัน

บทที่ 4 ได้มีการทดสอบเพื่อสังเกตลักษณะของหน้าสัมผัสของฟันที่ขับกันโดยใช้เครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์โดยใช้กระดาษชนิดนิ่มมาแล้วในหัวข้อ 4.3.3 สำหรับการทดสอบในบทนี้จะนำกระดาษชนิดนิ่มมาใช้ตรวจสอบหน้าสัมผัสระหว่างผิวหน้าของฟันที่เป็นชิ้นงานทดสอบกับหัวกดชิ้นงานก่อนเริ่มการทดสอบเพื่อสังเกตตำแหน่งและรูปร่างของของการขับของหัวกดชิ้นงานบนหน้าฟันของชิ้นงานทดสอบ โดยการใช้งานกระดาษจะให้ด้านที่มีสีน้ำเงินสัมผัสกับหน้าฟัน

5) สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแทกร้าว

สีสเปรย์ตรวจสอบร้าวเป็นเครื่องมือที่จะนำมาใช้ตรวจสอบรอยแทกร้าวของชิ้นงานก่อน และหลังการทดลองเพื่อบ่งชี้ตำแหน่งที่เกิดรอยแทกร้าวนบนชิ้นงานและเพื่อสังเกตลักษณะการขยายตัวของขนาดรอยแทกร้าวเมื่อจำนวนรอบการเคี้ยว (การทดสอบ) เพิ่มขึ้น สีสเปรย์ตรวจสอบร้าวที่ใช้สำหรับการทดลองนี้ คือ สี Super check ของบริษัท Marktec ซึ่งในสีสเปรย์ 1 ชุดจะประกอบด้วยสารเคมี 3 ประเภทโดย กระป๋องที่ 1 คือ Cleaner (กระป๋องสีเหลือง) ใช้สำหรับทำความสะอาดผิวชิ้นงาน กระป๋องที่ 2 คือ Penetrant (กระป๋องสีแดง) เป็นสีที่มีสีแดงใช้พ่นเพื่อให้สีแทรกซึมเข้าไปในรอยแทกร้าวของชิ้นงาน และกระป๋องที่ 3 คือ Developer (กระป๋องสีฟ้า) เป็นสเปรย์สีขาวใช้พ่นเพื่อให้มองเห็นรอยแทกร้าวที่ Penetrant แทรกซึมเข้าไปได้ โดยรอยร้าวที่มองเห็นจะเป็นเส้นที่มีสีแดง สำหรับวิธีการใช้งานสีสเปรย์ดังกล่าวประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) พ่น Cleaner เพื่อทำความสะอาดผิวชิ้นงานและรอให้แห้ง 2) พ่น Penetrant ให้ทั่วผิวชิ้นงานและทิ้งไว้ประมาณ 5 ถึง 20

นาที เพื่อให้สีแทรกซึมเข้าไปในรอยแตกร้าว 3) พ่น Cleaner อีกครั้งเพื่อล้างเอา Penetrant ที่ผิวชิ้นงานออกให้หมดแล้วรอให้แห้ง และ 4) พ่น Developer ให้ทั่วผิวชิ้นงานโดยพ่นห่างจากผิวชิ้นงานประมาณ 15 ถึง 25 เซนติเมตร เพื่อให้สีเกาะที่ผิวของชิ้นงานโดยมีความหนาของสีกลั่นเคียงกัน จากนั้นทิ้งไว้ให้แห้งประมาณ 5 ถึง 10 นาที เมื่อสีแห้งจะสามารถมองเห็นรอยแตกร้าวเป็นเส้นสีแดง

การทดลองแบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ การทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว และการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระแทกหัก การทดลองทั้งสองชุดกำหนดให้ทดลองด้วยความถี่การเคี้ยว 1 เฮิรตซ์ และกำหนดแรงเคี้ยวควบคุมอยู่ที่ 9.8 กิโลกรัม สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว และ 19.8 กิโลกรัม สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระแทกหัก

ชิ้นงานที่นำมาใช้ในการทดลองแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ พื้นที่ไม่มีการอุด และพื้นที่มีการอุด การทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวใช้ชิ้นงานพื้นที่ไม่มีการอุด 4 ชิ้น และพื้นที่มีการอุด 1 ชิ้น การทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระแทกหักเริ่มแรกมีชิ้นงานพื้นไม่มีการอุด 8 ชิ้น แต่มีชิ้นงาน 1 ชิ้น เกิดการเสียหายก่อนการทดลองจึงทำให้เหลือชิ้นงานสำหรับการทดลองนี้เป็นพื้นที่มีการอุด 7 ชิ้น รายละเอียดของการทดลองจะกล่าวถึงในรายละเอียดต่อไป

ขั้นตอนการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว โดยสังเขปเป็นดังนี้ 1) นำชิ้นงานที่ต้องการทดลองมาตรวจสอบรอยแตกร้าวก่อนที่จะทำการทดลองด้วยการพ่นสีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว จากนั้นบันทึกภาพรอยแตกร้าวของชิ้นงานก่อนการทดลองไว้ 2) ติดตั้งชิ้นงานบนชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่าง และปรับให้ชิ้นงานอยู่ในตำแหน่งสูงสุดด้วยการหมุนเพลาขับจนกระแทกหัวชิ้นงานเลื่อนขึ้นสู่จุดสูงสุด 3) ปรับเลื่อนชิ้นงานให้ตำแหน่งปะลัยของหัวกดชิ้นงานที่จับยึดอยู่กับชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนอยู่ในตำแหน่งที่ต้องการให้กระแทกบนชิ้นงาน จากนั้นปรับระดับความสูงของชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนให้หัวกดชิ้นงานสัมผัสน้ำยา เมื่อหัวกดชิ้นงานสัมผัสน้ำยาชิ้นงานแล้ว ให้ปรับลดระดับความสูงของชุดจับยึดชิ้นงานชุดบนลงอีก 0.5 มิลลิเมตร ตามข้อกำหนดการใช้งานของวิถีการเคี้ยวที่ได้ออกแบบไว้ 4) สอดกระดาษสีสำหรับตรวจสอบหน้าสัมผัสของพื้นเข้าไประหว่างผิวน้ำของชิ้นงานและหัวกดชิ้นงานโดยให้หน้ากระดาษสีน้ำเงินอยู่ด้านเดียวกับชิ้นงาน ในขณะที่หน้ากระดาษสีแดงที่อยู่ด้านตรงข้ามอยู่ด้านเดียวกับหัวกดชิ้นงาน จากนั้นเปิดสวิตช์มอเตอร์ให้หมุนด้วยความเร็วรอบต่ำ ๆ โดยหมุน 1 รอบ ให้ชิ้นงานเข้าขอบกับหัวกดชิ้นงานและแยกออกจากกัน จะได้รอยกรอบระหว่างผิวน้ำของพื้นที่เป็นชิ้นงานกับหัวกดชิ้นงานบนผิวน้ำของพื้นบันทึกภาพรอยแตกร้าว 5) วางน้ำหนักตามที่กำหนดสำหรับการทดลอง 6) ปรับความถี่การเคี้ยวตาม

ต้องการโดยปรับค่าความถี่ไฟฟ้าของอินเวอร์เตอร์ตามตารางที่ 4.1 7) เริ่มการทดลองโดยมีการหยุดเพื่อตรวจสอบและบันทึกภาพรอยแตกร้าวของชิ้นงานตามจำนวนรอบการเคี้ยวที่กำหนด

ขั้นตอนการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจะกระทำการทั้งชิ้นงานแต่กหักโดยสังเขปเป็นชั้นเดียวกับขั้นตอนการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว แต่ไม่มีขั้นตอนการตรวจสอบรอยแตกร้าวด้วยสีสเปรย์ โดยการทดลองจะยุติเมื่อชิ้นงานแตกหัก หรือเมื่อทดลองครบ 100,000 รอบการเคี้ยว หากชิ้นงานไม่แตกหัก รายละเอียดของการทดลองจะกล่าวถึงหัวข้อถัดไป

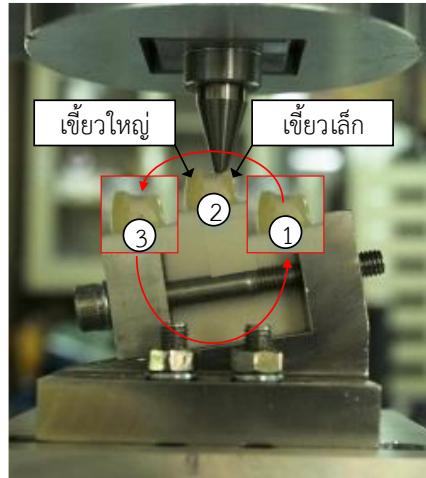
5.2 การทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว

การทดลองการเสียหายของชิ้นงานในหัวข้อนี้เป็นการศึกษารอยแตกร้าวที่เกิดขึ้นในชิ้นงานเมื่อใช้แรงเคี้ยวควบคุม 9.8 กิโลกรัม และความถี่การเคี้ยว 1 เฮิรตซ์ ทำการทดลอง ซึ่งทำได้โดยปรับความถี่ไฟฟ้าของอินเวอร์เตอร์เป็น 30.51 เฮิรตซ์ ตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 4.1 แรงเคี้ยวสำหรับการทดลองที่กำหนดให้เป็น 9.8 กิโลกรัม สามารถควบคุมแรงเคี้ยวได้โดยการตั้งตุ้มน้ำหนักขนาด 1 กิโลกรัม (No.1) และตุ้มน้ำหนักขนาด 2 กิโลกรัม ที่ได้สอบเทียบไว้แล้วในตารางที่ 4.2

การตรวจสอบรอยแตกร้าวของชิ้นงานจำเป็นต้องใช้สีสเปรย์สำหรับตรวจสอบรอยแตกร้าว เพราะรอยร้าวที่เกิดขึ้นไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้โดยง่าย ชิ้นงานที่ใช้ในการทดลองเป็นพื้นที่ไม่มีการอุด 4 ชิ้น และพื้นที่มีการอุด 1 ชิ้น กำหนดให้เป็นชิ้นงานที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ การทดลองพื้นที่ไม่มีการอุดมีการทดลองแบ่งเป็น 2 การทดลอง คือ การทดลองโดยใช้วิธีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว (ใช้ชิ้นงานที่ 1 และ 2) และการทดลองโดยใช้วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง (ใช้ชิ้นงานที่ 3 และ 4) แต่ละการทดลองใช้ชิ้นงาน 2 ชิ้น ส่วนชิ้นงานพื้นที่มีการอุดที่มีอยู่ 1 ชิ้น (ชิ้นงานที่ 5) ทดลองโดยใช้วิธีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว

ชิ้นงานในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวใช้ชุดจับยึดชิ้นงานที่มีความลาดชัน 10° เพื่อจับยึดชิ้นงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับการเข้าขับกับหัวกดชิ้นงาน โดยกำหนดให้การขับกันของพื้นและหัวกดชิ้นงานเป็นลักษณะที่หัวกดชิ้นงานเข้ากระแทกกับผิวน้ำของพื้นบริเวณที่เป็นเขียวเล็ก หัวกดจะต้องเคลื่อนเข้าหาชิ้นงานโดยที่ไม่กระทบกับเขียวที่มีขนาดใหญ่กว่าตั้งแสดงในรูปที่ 5.3 ชิ้นงานจะเคลื่อนที่เข้าหากหัวกดชิ้นงานจากขวาไปซ้ายตามลูกศร แสดงจากตำแหน่งที่ 1 ไปตำแหน่งที่ 2 ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ชิ้นงานขับกับหัวกดชิ้นงาน แล้วเคลื่อนออกจากหัวกดไปยังตำแหน่งที่ 3 โดยหัวกดชิ้นงานจะไม่สัมผัสกับผิวน้ำของพื้นยอดแรกหรือเขียวที่มีขนาดใหญ่ที่เคลื่อนเข้าหากหัวกดชิ้นงานก่อนเขียวเล็ก แต่จะเริ่มสัมผัสกับผิวน้ำของพื้นที่ตั้งแต่หลังบริเวณ

กี๊กกลางของฟัน (ดูรูปที่ 5.3 ประกอบ) จนกระแท้ฟันเคลื่อนที่ออกไป ซึ่งการขบกันในลักษณะนี้มีรูปแบบคล้ายกับการขบกันของฟันรามของมนุษย์

รูปที่ 5.3 การจัดตำแหน่งการขบกันระหว่างชิ้นงาน (ฟันราม) และหัวกดชิ้นงาน

5.2.1 การทดลองชิ้นงานฟันที่ไม่มีการอุด

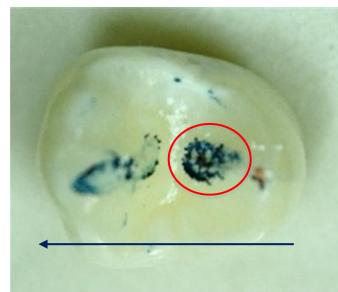
1) การทดลองแบบการขบเคี้ยว

การทดลองจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ โดยปรับวิธีการเคี้ยวของชุดทดลองให้เป็นวิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว จากนั้นจัดตำแหน่งการขบกันระหว่างชิ้นงานกับหัวกดชิ้นงานตั้งรูปที่ 5.3 ลำดับต่อมาจะต้องตรวจสอบลักษณะที่หัวกดชิ้นงานกระแทบกับผิวน้ำของชิ้นงานด้วยการใช้กระดาษสีสำหรับตรวจสอบน้ำส้มผักของฟัน sodomite ระหว่างชิ้นงานกับหัวกดโดยให้หน้ากระดาษสีน้ำเงินหน้าเข้าหาชิ้นงาน จากนั้นเปิดมอเตอร์ให้หมุน 1 รอบ เพื่อให้ชิ้นงานกับหัวกดชิ้นงานขบกัน 1 รอบ จะได้ร้อยที่หัวกดกระทำบนผิวน้ำชิ้นงานตั้งรูปที่ 5.4 โดยที่ชิ้นงานเคลื่อนที่จากขวาไปซ้ายตามลูกศรสีฟ้าในรูปและบริเวณวงกลมสีแดงคือส่วนที่เป็นหน้าส้มผักที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงาน

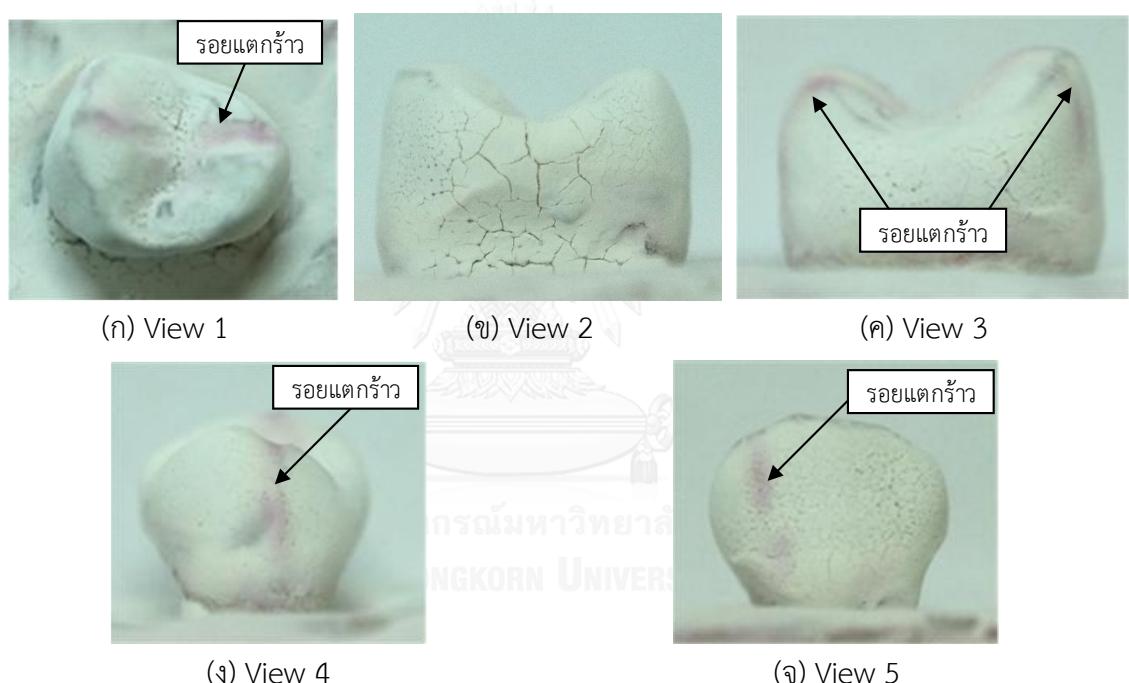
เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนเตรียมการทดลองข้างต้นแล้วจึงดำเนินการทดลอง ปรากฏว่าชิ้นงานทั้งสองชิ้นมีการเสียหายอย่างรุนแรง เกิดรอยขีดข่วนและรอยแตกต่างๆ ที่ชิ้นงานดังกล่าวสามารถระบุได้ในระหว่างการทดลองโดยการสังเกตลักษณะการเปลี่ยนแปลงของกราฟแรงเคี้ยวที่วัดได้ และเสียงที่เกิดจากการกระแทบที่ชิ้นงานกับหัวกด ชิ้นงานที่ 1 เกิดความเสียหายเมื่อเริ่มการทดลองไปได้ 629 รอบการเคี้ยว ในขณะที่ชิ้นงานที่ 2 เกิดความเสียหายเมื่อเริ่มการทดลองไปได้ 357 รอบการเคี้ยว เมื่อนำชิ้นงานทั้งสองมาพ่นสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว จะสังเกตเห็นรอยร้าวที่เกิดขึ้นได้ดังรูปที่ 5.5 และ

รูปที่ 5.6 รูปทั้งหมดนี้เป็นรูปของด้านต่าง ๆ ของชิ้นงานหลังพ่นสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวแล้ว ทั้งหมด 5 ด้าน เรียกเป็น view 1 ถึง 5 โดยประกอบด้วยรูปผิวน้ำของชิ้นงาน (view 1) รูปด้านข้างตามแนวยาวของชิ้นงาน 2 รูป (view 2 และ 3) และรูปด้านข้างตามแนวยาวของชิ้นงานอีก 2 รูป (view 4 และ 5) เพื่อให้สามารถมองเห็นได้ทั่วทุกด้านของชิ้นงาน จากรูป view 1 จะสังเกตเห็นความเสียหายของชิ้นงานทั้งสองใน 2 ลักษณะ ได้แก่ ผิวน้ำของชิ้นงานที่สึกหรอจากการขับกับหัวกดชิ้นงาน ซึ่งรอยนี้จะมีรูปร่างใกล้เคียงกับรูปที่ 5.4 และความเสียหายอีกชนิดหนึ่งที่พบคือการแตกหักของชิ้นงาน โดยที่รอยแตกร้าวที่เป็นเส้นสีแดงยาวพาดผ่านผิวน้ำของชิ้นงานได้อย่างชัดเจนในชิ้นงานทั้งสอง และเมื่อพิจารณารูป View 2 ถึง 5 จะสังเกตเห็นว่ารอยแตกร้าวดังกล่าวมีความเป็นเส้นเดียวกันจนถึงโคนของชิ้นงาน กล่าวคือชิ้นงานทั้งสองมีรอยแตกร้าวตามยาวผ่ากลางชิ้นงานในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตามชิ้นงานทั้งสองเกิดความเสียหายรุนแรงไม่เท่ากัน ดังจะเห็นว่าชิ้นงานที่ 2 มีเนื้อของชิ้นงานแตกหลุดออกไป 1 ชิ้น ในขณะที่ชิ้นงานที่ 1 ยังคงเป็นชิ้นเดียวกันอยู่

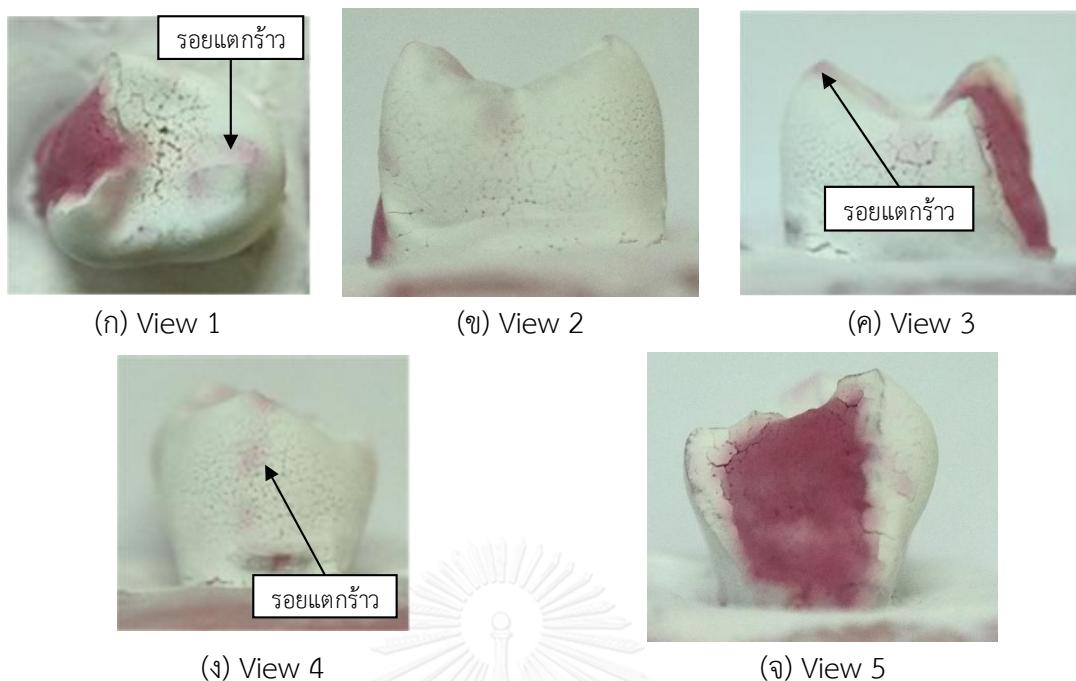
แรงเคี้ยวที่วัดได้ของชิ้นงานที่ 1 และ 2 เป็นดังแสดงในรูปที่ 5.7 โดยกราฟแรงเคี้ยวที่แสดงแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ กราฟแรงเคี้ยวช่วงต้นการทดลอง และกราฟแรงเคี้ยวช่วงปลายการทดลอง ข้อมูลในกราฟแรงเคี้ยวสามารถมาคำนวณแรงเคี้ยวเฉลี่ยและแรงเคี้ยวสูงสุดได้ดังตารางที่ 5.1 พิจารณากราฟแรงเคี้ยวพบว่ากราฟแรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 1 และ 2 มีลักษณะค่อนข้างแตกต่างกัน แต่สิ่งที่มีความคล้ายคลึงกัน คือ กราฟช่วงปลายการทดลองมีความผันผวนกว่ากราฟช่วงต้นการทดลองค่อนข้างมาก นั่นคือมีบางช่วงที่แรงมีขนาดเพิ่มขึ้นมากและบางช่วงที่แรงลดลงเป็นศูนย์ เมื่อพิจารณารวมกับรูปที่ 5.5 View 1 จะสังเกตเห็นรอยแตกร้าวและรอยสึกที่ผิวชิ้นงานซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงท้ายของการทดลอง สิ่งเหล่านี้น่าจะส่งผลต่อแรงเคี้ยวที่วัดได้ผ่านทางการสัมผัสของหัวกดบนผิวชิ้นงาน กล่าวคือผิวชิ้นงานมีลักษณะที่แตกต่างไปจากในช่วงต้นการทดลอง กล่าวคือชิ้นงานมีร่องรอยแตกผิวไม่เรียบหรือเป็นหลุมจากการสึกหรอ ส่งผลให้ช่วงที่หัวกดสัมผัสถกับผิวชิ้นงานอาจเกิดการกระแทกกับจุดที่ผิวไม่เรียบ หรือไม่มีสัมผัสถกับผิวชิ้นงานทำให้แรงที่วัดได้แตกต่างช่วงต้นการทดลอง

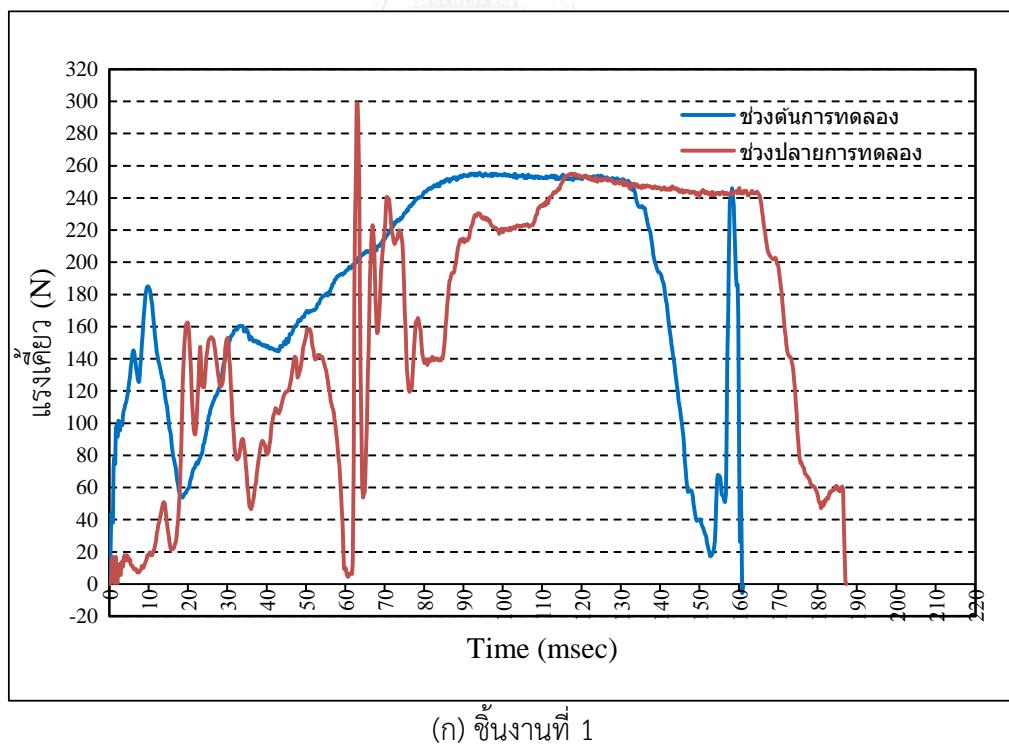
รูปที่ 5.4 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงานสำหรับการทดลองวิถีการเดี่ยว
แบบการขับเคลื่อน

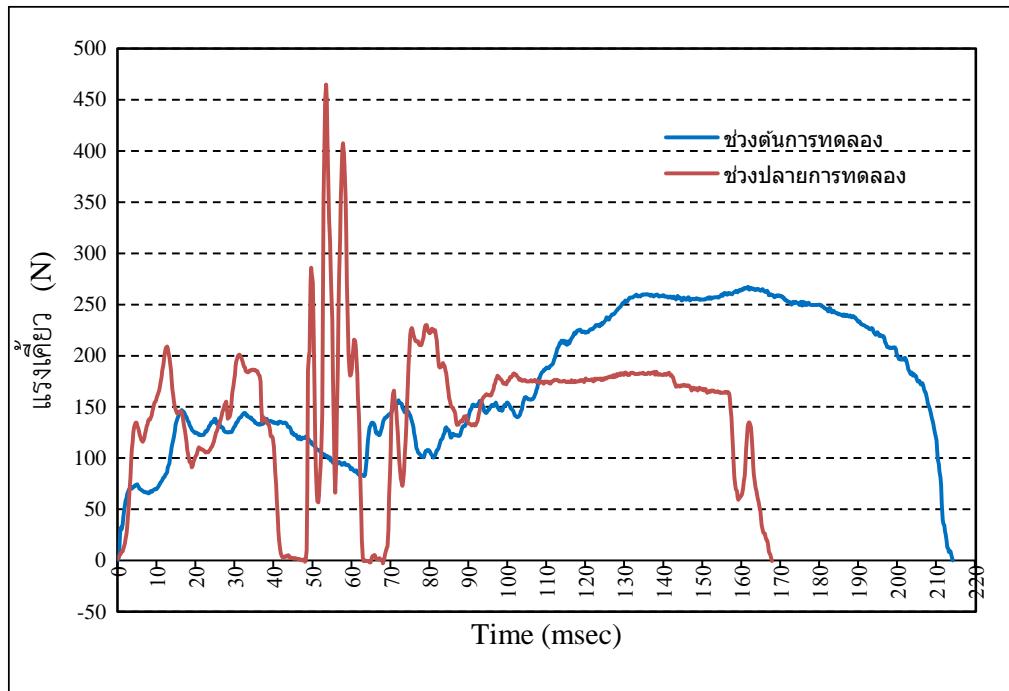
รูปที่ 5.5 การเสียหายของชิ้นงานที่ 1 (629 รอบการเคี้ยว) ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

รูปที่ 5.6 การเสียหายของชิ้นงานที่ 2 (357 รอบการเคี้ยว) ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

รูปที่ 5.7 แรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 1 และ 2 ในการทดสอบการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์
ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

(ข) ชิ้นงานที่ 2

รูปที่ 5.7 แรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 1 และ 2 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว (ต่อ)

ตารางที่ 5.1 แรงเคี้ยวที่วัดได้ของชิ้นงานที่ 1 และ 2 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

ชิ้นงานที่	แรงเคี้ยวที่วัดได้ (N)			
	ช่วงต้นการทดลอง		ช่วงปลายการทดลอง	
	เฉลี่ย	สูงสุด	เฉลี่ย	สูงสุด
1	182.50	255.61	174.02	226.46
2	163.28	267.38	146.44	168.72

2) การทดลองแบบการกระแทกแนวตั้ง

การทดลองแบบการกระแทกแนวตั้งทำได้เช่นเดียวกับการทดลองก่อนหน้านี้เพียงแต่ปรับวิธีการเคี้ยวของชุดทดลองให้เป็นวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง จากนั้นจัดตำแหน่งการขบกันระหว่างชิ้นงานกับหัวกดชิ้นงาน และตรวจสอบลักษณะที่หัวกดชิ้นงานกระทำบนผิวน้ำของชิ้นงานจะได้รอยที่หัวกดกระทำบนผิวน้ำชิ้นงานดังรูปที่ 5.8 โดยที่ชิ้นงานเคลื่อนที่จากขวาไปซ้ายตามลูกศร

สีฟ้าในรูปและบริเวณวงกลมสีแดงคือส่วนที่เป็นหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงาน จะเห็นรอยสัมผasmีลักษณะเป็นวงกลมมากกว่ารอยสัมผัสในการทดลองแบบบนเคี้ยวที่มีลักษณะเป็นวงรูปร่างของรอยดังกล่าวควรจะมีลักษณะเป็นจุดที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางใกล้เคียงกับปลายหัวกดชิ้นงานที่สัมผัสกับผิวชิ้นงานหากชิ้นงานมีผิวเรียบและมีระนาบในแนวระดับ แต่รอยที่เห็นในรูปที่ 5.8 มีความแตกต่างจากที่กล่าวไปเล็กน้อย เพราะชิ้นงานที่เป็นพื้นมีผิวที่มีความชันในบริเวณที่สัมผัสกับหัวกดชิ้นงาน ทำให้มีผิวส่วนหนึ่งของชิ้นงานสัมผัสกับด้านข้างของหัวกดชิ้นงาน

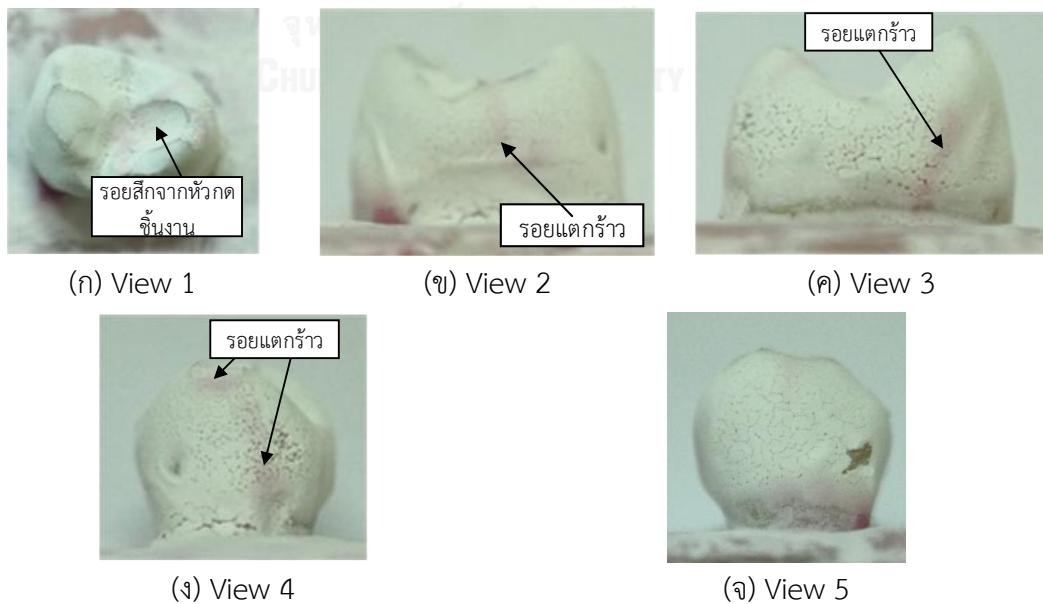
เมื่อเสร็จขั้นตอนเตรียมการทดลองข้างต้นแล้วจึงดำเนินการทดลองต่อไปจนกระทั่งชิ้นงานเกิดการแตกหัก ซึ่งในการทดลองปรากฏว่าชิ้นงานชิ้นที่ 3 ที่นำมาทดลองก่อนไม่เกิดการแตกหักในลักษณะที่สามารถเห็นได้ชัดเจนเหมือนกับชิ้นงานที่ 1 และ 2 ก่อนหน้านี้ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงของกราฟแรงเคี้ยวที่วัดได้ก็ไม่มีความแตกต่างชัดเจนที่จะใช้ระบุได้ว่าชิ้นงานเกิดการเสียหาย ดังนั้นจึงกำหนดให้การทดลองในขั้นนี้จะหยุดการทดลองเมื่อดำเนินการทดลองครบ 30,000 รอบการเคี้ยว เมื่อสิ้นสุดการทดลอง การเสียหายของชิ้นงานที่ 3 เป็นดังรูปที่ 5.9 ในรูปเป็นสภาพของชิ้นงานที่ 3 ที่พ่นสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวหลังจากดำเนินการทดลอง 30,229 รอบการเคี้ยว จากรูป View 1 จะสังเกตเห็นความเสียหายของชิ้นงานได้ 2 ชนิด ได้แก่ ผิวน้ำข่องชิ้นงานที่สึกจากการแตกกับหัวกดชิ้นงาน ซึ่งรอยนี้จะมีรูปร่างใกล้เคียงกับรูปที่ 5.8 ที่เป็นการตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดกดกับชิ้นงาน และความเสียหายอีกชนิดหนึ่งที่พบคือรอยแตกร้าวที่เป็นเส้นสีแดง แต่จะเห็นไม่ชัดเจนเท่ากับการทดลองชิ้นงานที่ 1 และ 2 ที่เป็นการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว และมีลักษณะที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา View 2 ถึง 5 จะเห็นรอยแตกร้าวเป็นเส้นทั้ง 4 ด้าน แต่เส้นรอยแตกร้าวแต่ละเส้นไม่มีลักษณะเชื่อมตอกันเป็นเส้นเดียวกันและอยู่แนวเดียวกันเหมือนกับการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นในการทดลองชิ้นงานที่ 3 แล้ว จึงกำหนดให้การทดลองชิ้นงานที่ 4 จะมีการตรวจสอบรอยแตกร้าวของชิ้นงานเมื่อถึงรอบที่กำหนด ซึ่งกำหนดให้หยุดตรวจสอบทั้งหมด 6 ครั้ง ที่ 1,000 3,000 6,000 10,000 20,000 และ 30,000 รอบการเคี้ยว ผลการทดลองของชิ้นงานที่ 4 เป็นดังรูปที่แสดงในตารางที่ 5.2 รูปในตารางเป็นรูปชิ้นงานหลังจากพ่นสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวในแต่ละครั้งที่หยุดการทดลองเมื่อครบรอบการเคี้ยวที่กำหนด จะสังเกตเห็นว่าก่อนการทดลองชิ้นงานที่ 4 ก็มีรอยแตกร้าวปรากฏบนผิวอยู่ก่อนแล้ว จากนั้นเมื่อทดลองต่อถึง 1,001 รอบการเคี้ยว พบร่วมรอยแตกร้าวดังกล่าวขยายตัวออกเป็นเส้นยาวขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่ผิวน้ำข่องชิ้นงานก็มีการสึกจากการขับกับหัวกดเช่นเดียวกับชิ้นงานชิ้นที่ 3 และเมื่อพิจารณาอย่างแตกร้าวของชิ้นงานเมื่อครบรอบการเคี้ยวที่ 3,001 6,001 10,001 20,001 และ 30,001 แล้ว พบร่วมไม่มีรอยแตกร้าวอื่นเพิ่มขึ้นที่สามารถมองเห็นได้ด้วยการตรวจสอบโดยใช้สีสเปรย์

ตรวจสอบรอยแทกร้าว หังนี้ลักษณะของรอยแทกร้าวที่เป็นลักษณะที่เป็นรอยเช่นเดียวกับชิ้นงานที่ 3 เพียงแต่มีจำนวนและรูปร่างที่แตกต่างกัน

แรงเคี้ยวที่วัดได้ของชิ้นงานที่ 3 และ 4 เป็นดังรูปที่ 5.10 โดยภาพแรงเคี้ยวจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ภาพแรงเคี้ยวช่วงต้นการทดลอง และภาพแรงเคี้ยวช่วงปลายการทดลอง ข้อมูลในภาพแรงเคี้ยวสามารถมาคำนวณแรงเคี้ยวเฉลี่ยและแรงเคี้ยวสูงสุดได้ดังตารางที่ 5.3 เมื่อพิจารณาภาพแรงเคี้ยวพบว่าภาพแรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 3 และ 4 จะค่อนข้างมีลักษณะที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่มีความคล้ายคลึงกัน คือ ภาพช่วงปลายการทดลองมีความผันผวนกว่าภาพช่วงต้นการทดลอง ค่อนข้างมาก นั่นคือเมื่อเวลาที่แรงมีขนาดเพิ่มขึ้นมากและบางช่วงที่แรงลดลงเป็นศูนย์ เมื่อพิจารณาร่วมกับรูปที่ 5.9 View 1 จะสังเกตเห็นรอยสีก็เป็นหลุมที่ผิวชิ้นงาน ส่งผลให้ลักษณะที่หักดิบชิ้นงานสัมผัสกับผิวชิ้นงานเปลี่ยนแปลงไปทำให้แรงที่วัดได้แตกต่างช่วงต้นการทดลอง

รูปที่ 5.8 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หักดิบชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงานสำหรับการทดลองวิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

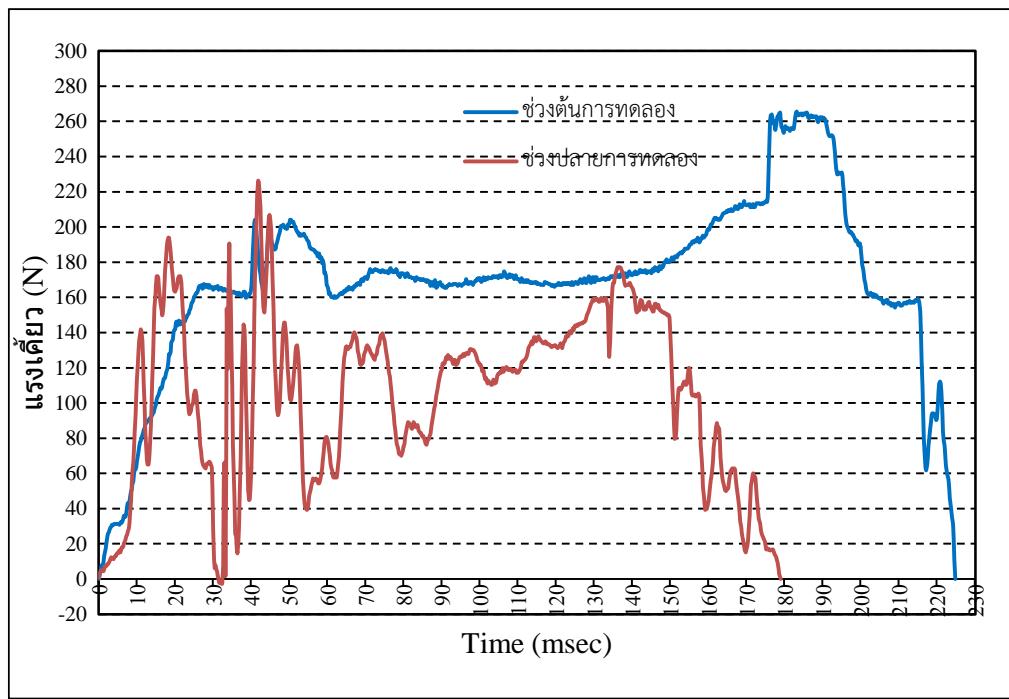
รูปที่ 5.9 การเสียหายของชิ้นงานที่ 3 (30,229 รอบการเคี้ยว) ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแทกร้าว วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

ตารางที่ 5.2 การเสียหายของชิ้นงานที่ 4 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวดิ่ง

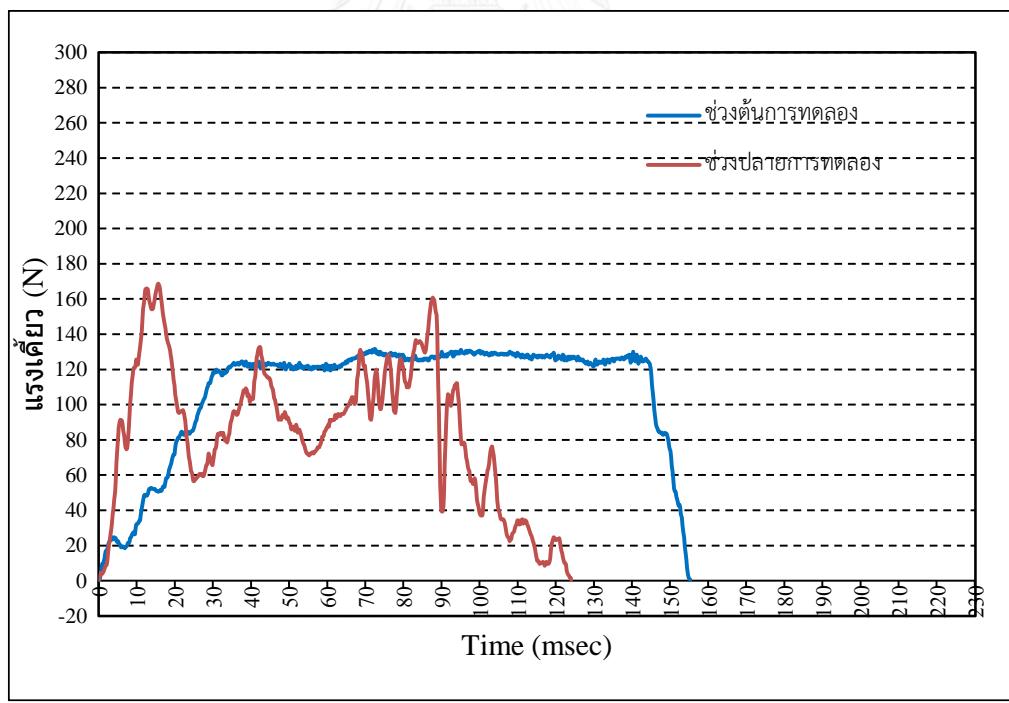
รอบการเคี้ยว	View 1	View 2	View 3
ก่อนทดลอง			
1,001	 รอยสีจากหัวกด ชิ้นงาน	 รอยแตกร้าว ที่เพิ่มขึ้น	 รอยแตกร้าว ที่ขยายขึ้น
3,001			
6,001			
10,001			
20,001			
30,001			

ตารางที่ 5.2 ต่อ

รอบการเคี้ยว	View 4	View 5
ก่อนทดลอง		
1,001		
3,001		
6,001		
10,001		
20,001		
30,001		

(ก) ชิ้นงานที่ 3

(ข) ชิ้นงานที่ 4

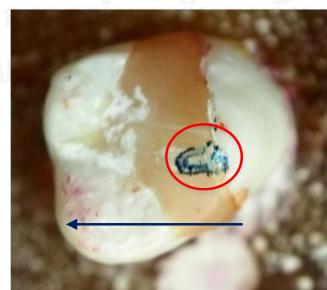
รูปที่ 5.10 แรงคีี้ยวของชิ้นงานที่ 3 และ 4 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิธีการคีี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

ตารางที่ 5.3 แรงเคี้ยวที่วัดได้ของชิ้นงานที่ 3 และ 4 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวนอน

ชิ้นงานที่	แรงเคี้ยวที่วัดได้ (N)			
	ช่วงตันการทดลอง		ช่วงปลายการทดลอง	
	เฉลี่ย	สูงสุด	เฉลี่ย	สูงสุด
3	169.10	265.70	104.81	226.42
4	107.69	131.73	84.56	168.72

5.2.2 การทดลองชิ้นงานพื้นที่มีการอุด

ดำเนินการทดลองโดยใช้วิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว การจับยึดชิ้นงานจะใช้ชุดจับยึดชิ้นงานที่มีความลาดชัน 10° และการจัดตำแหน่งการขบกันระหว่างชิ้นงาน (พื้นกราม) และหัวกดชิ้นงานเป็นดังรูปที่ 5.3 เช่นเดียวกับการทดลองก่อนหน้านี้ ชิ้นงานที่ 5 ที่นำมาใช้ในการทดลองเป็นพื้นที่มีการอุดและมีขนาดใหญ่กว่าพื้นที่ไม่มีการอุดที่ใช้ในการทดลองก่อนหน้านี้ค่อนข้างมาก เมื่อจัดตำแหน่งการขบกันระหว่างชิ้นงานและหัวกดชิ้นงานแล้ว จึงตรวจสอบลักษณะที่หัวกดชิ้นงานกระทำบนผิวน้ำของชิ้นงานด้วยการใช้กระดาษสีสำหรับตรวจสอบหน้าสัมผัส ซึ่งรอยที่หัวกดชิ้นงานกระทำบนผิวน้ำชิ้นงานเป็นดังรูปที่ 5.11 โดยที่ชิ้นงานเคลื่อนที่จากขวาไปซ้ายตามลูกศรสีฟ้าในรูปและบริเวณวงกลมสีแดงคือส่วนที่เป็นหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงาน

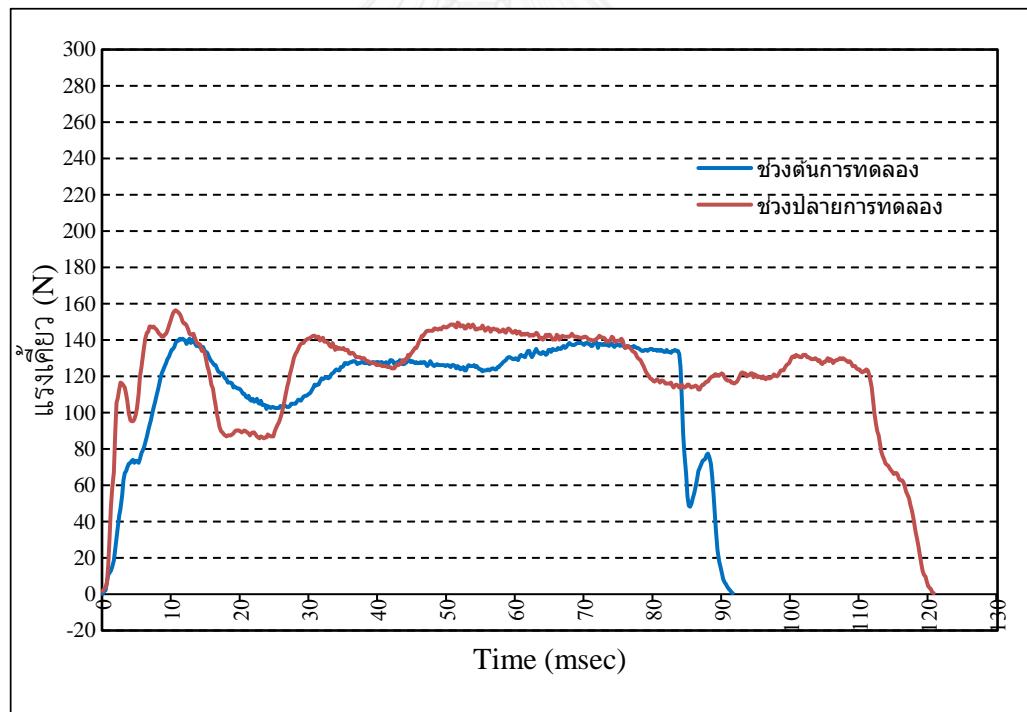

รูปที่ 5.11 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงาน สำหรับการทดลองวิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนเตรียมการทดลองข้างต้นแล้วจึงดำเนินการทดลองต่อไปเป็นจำนวน 10,000 รอบ การเคี้ยว เมื่อทดลองครบ 10,000 รอบ ปรากฏว่าชิ้นงานมีการสึกของผิวบริเวณที่ถูกกระทำโดยหัวกดและมีรอยแตกตรงบริเวณที่เป็นรอยต่อระหว่างเนื้อพื้นกับเนื้อวัสดุอุดฟันด้านที่หัวกดกระทำโดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.4 ซึ่งรูปที่แสดงในตารางนี้จะเป็นรูปของด้านต่าง ๆ ของชิ้นงานหลังพ่น

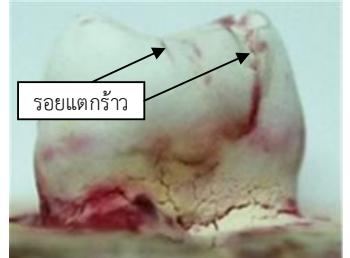
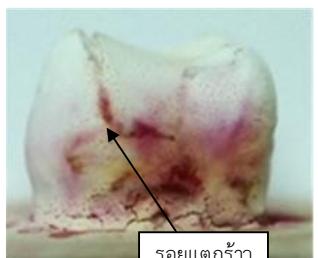
สเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวแล้วทั้งหมด 5 ด้าน คือ View 1 ถึง 5 โดยประกอบด้วยรูปผิวน้ำของชิ้นงาน (view 1) รูปด้านข้างตามแนวยาวของชิ้นงาน 2 รูป (view 2 และ 3) และรูปด้านข้างตามแนวยาวของชิ้นงานอีก 2 รูป (view 4 และ 5) เพื่อให้สามารถมองเห็นได้ทั่วทุกมุมของชิ้นงาน เมื่อพิจารณารูปชิ้นงานก่อนการทดลอง โดยเฉพาะ View 2 ถึง View 4 จะสังเกตเห็นว่ามีซ่องที่เป็นรอยต่อระหว่างเนื้อพื้นและเนื้อวัสดุอุดฟันบนผิวของชิ้นงาน (เส้นสีแดงเข้ม) จากนั้นเมื่อพิจารณารูปชิ้นงานหลังการทดลอง จะสังเกตเห็นรอยแตกที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นตามรอยต่อระหว่างเนื้อพื้นและเนื้อวัสดุอุดฟันดังกล่าว รวมทั้งมีการสึกหรอที่ผิวน้ำของพื้นตรงบริเวณที่ชิ้นงานขับกับหัวกดชิ้นงาน

แรงเคี้ยวที่วัดได้ของ การทดลองชิ้นงานแสดงดังรูปที่ 5.12 โดยกราฟแรงเคี้ยวจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ กราฟแรงเคี้ยวช่วงต้นการทดลอง และกราฟแรงเคี้ยวช่วงปลายการทดลอง เมื่อนำข้อมูลในกราฟแรงเคี้ยวช่วงต้นมาคำนวณแรงเคี้ยวจะได้ค่าแรงเคี้ยวเฉลี่ยและแรงเคี้ยวสูงสุดช่วงต้นการทดลองเท่ากับ 114.21 นิวตัน และ 121.18 นิวตัน ตามลำดับ ส่วนค่าแรงเคี้ยวเฉลี่ยและแรงเคี้ยวสูงสุดช่วงปลายการทดลองมีค่าเท่ากับ 140.70 นิวตัน และ 156.39 นิวตัน ตามลำดับ

รูปที่ 5.12 แรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 5 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิธีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว

ตารางที่ 5.4 การเสียหายของชิ้นงานที่ 5 ในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์
ตรวจสอบรอยแตกร้าว วิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

View	ก่อนการทดลอง	ทดลอง 10,001 รอบ
1		 <p>รอยแตกร้าว รอยสีจากหัวกด ชิ้นงาน</p>
2		 <p>รอยแตกร้าว</p>
3		 <p>รอยแตกร้าว</p>
4		 <p>รอยแตกร้าว</p>
5		

5.3 การทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก

การทดลองในหัวข้อนี้เป็นการทดลองจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก การทดลองชิ้นงานแต่ละชิ้นมีเกณฑ์ที่กำหนดอยู่ 2 กรณี คือ ทดลองจนกว่าชิ้นงานจะแตกหัก หรือทดลองจนครบ 100,000 รอบ การเดียวหากชิ้นงานไม่เกิดการแตกหัก ทดลองด้วยความถี่การเดียว 1 เฮิรตซ์ และกำหนดแรงเดียวควบคุมที่ 19.8 กิโลกรัม ซึ่งสามารถควบคุมแรงเดียวได้โดยการตั่งตุ้มน้ำหนักขนาด 1 กิโลกรัม (No.1), ตุ้มน้ำหนักขนาด 2 กิโลกรัม และตุ้มน้ำหนักขนาด 5 กิโลกรัม 2 ก้อน (No.1 และ No.2) ที่ได้สอบเทียบไว้แล้วในตารางที่ 4.2

ชิ้นงานที่ใช้ในการทดลองเป็นพื้นที่มีการอุดทั้งหมด 7 ชิ้น กำหนดให้เป็นชิ้นงานที่ 6, 7, 8, 9, 10, 11 และ 12 ตามลำดับ การทดลองแบ่งออกเป็น 2 การทดลอง คือ การทดลองโดยใช้วิถีการเดียวแบบการขับเคี้ยว ใช้ชิ้นงาน 4 ชิ้น (ชิ้นงานที่ 6, 7, 8 และ 9) และการทดลองโดยใช้วิถีการเดียวแบบการกระแทกแนวตั้ง ใช้ชิ้นงาน 3 ชิ้น (ชิ้นงานที่ 10, 11 และ 12) รายละเอียดการทดลองเป็นดังต่อไปนี้

5.3.1 การทดลองการขับเคี้ยว

ในการจับยึดชิ้นงานจะใช้ชุดจับยึดชิ้นงานที่มีความลาดชัน 10° และการจัดตำแหน่งการขับกันระหว่างชิ้นงาน (พื้นกราม) และหัวดูดชิ้นงานเป็นดังรูปที่ 5.3 เมื่อติดตั้งชิ้นงานแล้วจึงตรวจสอบลักษณะที่หัวดูดชิ้นงานกระทำบนผิวหน้าของชิ้นงานโดยการใช้กราฟสีสำหรับตรวจสอบหน้าสัมผัสขณะที่ชิ้นงานเคลื่อนที่เข้ากระแทกกับหัวดูดชิ้นงาน รอยที่หัวดูดชิ้นงานกระทำบนผิวหน้าชิ้นงานเป็นดังรูปที่ 5.13 จากนั้นดำเนินการทดลองจนกระทั่งชิ้นงานแตกหักจึงหยุดการทดลอง ชิ้นงานที่แตกหักแสดงดังรูปที่ 5.14 โดยชิ้นงานที่ 6, 7, 8 และ 9 แตกหักที่ 241, 577, 5,081 และ 2,073 รอบการเดียว ตามลำดับ

แรงเดียวที่วัดได้แสดงดังรูปที่ 5.15 โดยกราฟแรงเดียวจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ กราฟแรงเดียวช่วงต้นการทดลอง และกราฟแรงเดียวช่วงปลายการทดลอง เมื่อนำข้อมูลในกราฟมาคำนวณแรงเดียวจะได้ค่าแรงเดียวเฉลี่ยและแรงเดียวสูงสุดดังตารางที่ 5.5 พิจารณากราฟแรงเดียวพบว่ากราฟแรงเดียวของชิ้นงานที่ 6 และ 7 จะค่อนข้างมีลักษณะที่แตกต่างกับชิ้นงานที่ 8 และ 9 นั้นคือหากเปรียบเทียบลักษณะของกราฟช่วงต้นกับช่วงปลายการทดลองจะเห็นได้ว่ากราฟช่วงปลายการทดลองลงของชิ้นงานที่ 6 และ 7 มีความผันผวนน้อยกว่าชิ้นงานที่ 8 และ 9 และมีขนาดของแรงในแต่ละช่วงใกล้เคียงกับช่วงต้นการทดลองมากกว่า เมื่อพิจารณาประกอบกับจำนวนรอบการเดียวเมื่อชิ้นงานแตกหักจะสังเกตเห็นว่าชิ้นงานที่ 6 และ 7 เสียหายที่จำนวนรอบการเดียวที่น้อย (241 และ 577 รอบ) ในขณะที่ชิ้นงานที่ 8 และ 9 เสียหายที่จำนวนรอบการเดียวที่สูงกว่า (5,081 และ 2,073

ตามลำดับ) จำนวนวนรอบการเคี้ยวที่ต่างกันมากนี้อาจส่งผลให้ชิ้นงานที่ 8 และ 9 มีการสึกหรอหรือการเสียหายที่ผิวหน้าที่หัวกดสัมผスマากกว่า ทำให้ผิวชิ้นงานเปลี่ยนไปจากเดิม (ผิวไม่เรียบหรือเป็นหลุมลึก) ส่งผลให้ช่วงที่หัวกดสัมผัสกับผิวชิ้นงานอาจเกิดการกระแทกกับจุดที่ผิวไม่เรียบ หรือไม่สัมผัสกับผิวชิ้นงานทำให้แรงที่วัดได้มีความผันผวนสูงกว่าช่วงต้นการทดลอง ดังจะเห็นได้จากการซ่อมที่ช่วงปลายการทดลองของชิ้นงานที่ 8 และ 9 ว่ามีบางช่วงที่แรงมีขนาดเพิ่มขึ้นมากและบางช่วงที่แรงลดลงเป็นศูนย์

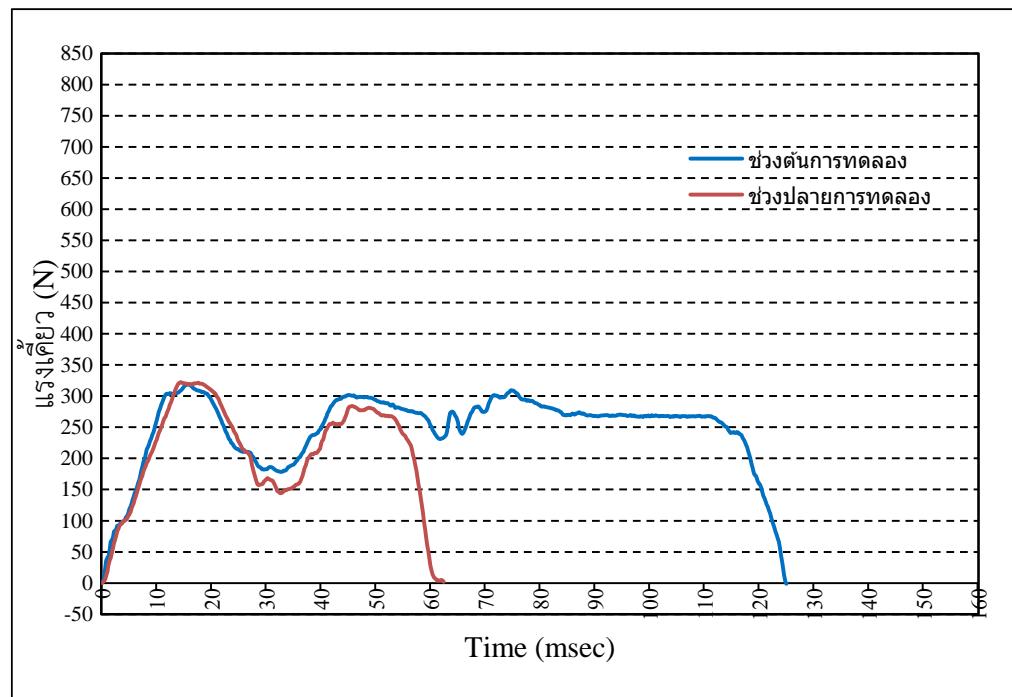
รูปที่ 5.13 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงานพื้นที่มีการอุด สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั้งชิ้นงานแตกหัก วิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

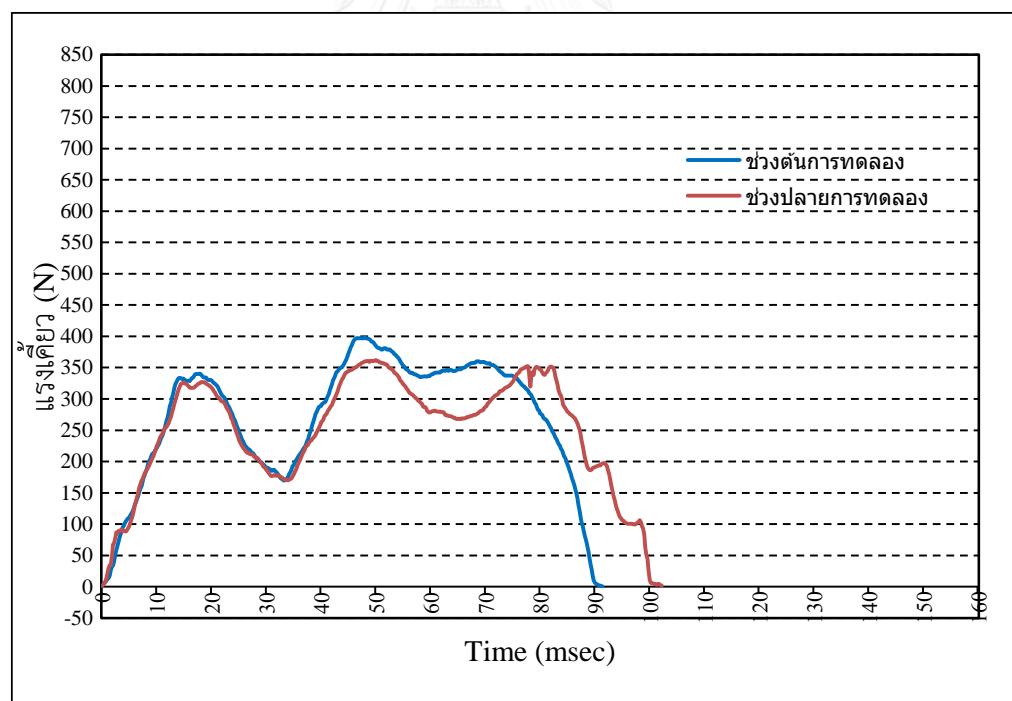
(ก) ชิ้นงานที่ 6 แตกหักที่ 241 รอบการเคี้ยว (ข) ชิ้นงานที่ 7 แตกหักที่ 577 รอบการเคี้ยว

(ค) ชิ้นงานที่ 8 แตกหักที่ 5,081 รอบการเคี้ยว (ง) ชิ้นงานที่ 9 แตกหักที่ 2,073 รอบการเคี้ยว
รูปที่ 5.14 การแตกหักของชิ้นงานในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั้งชิ้นงานแตกหัก วิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

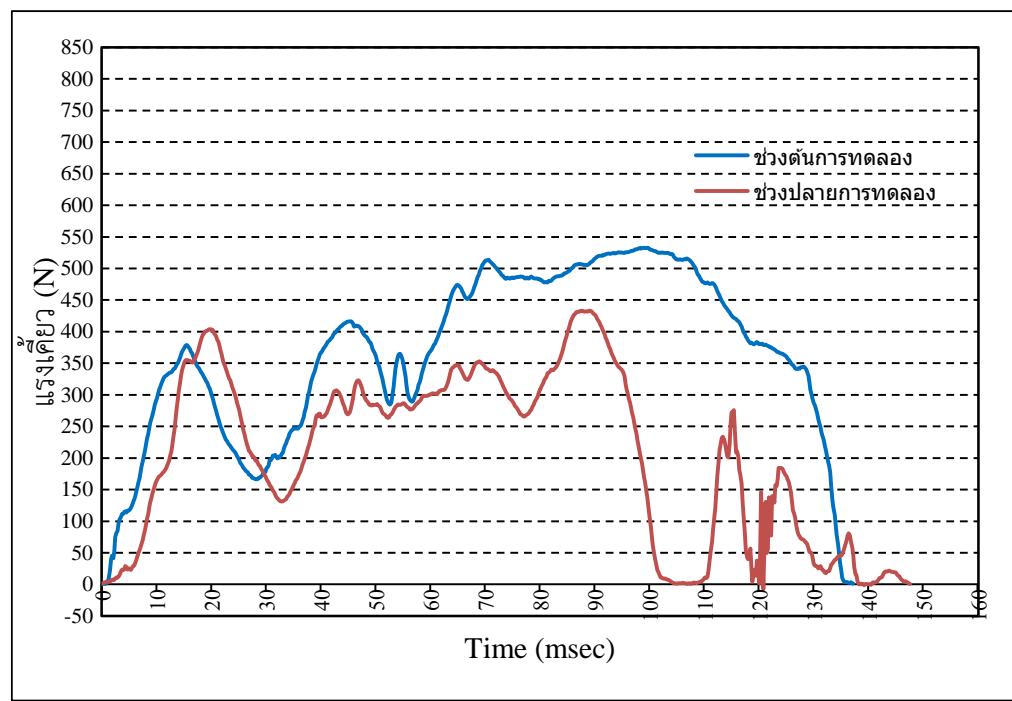

(ก) ชิ้นงานที่ 6

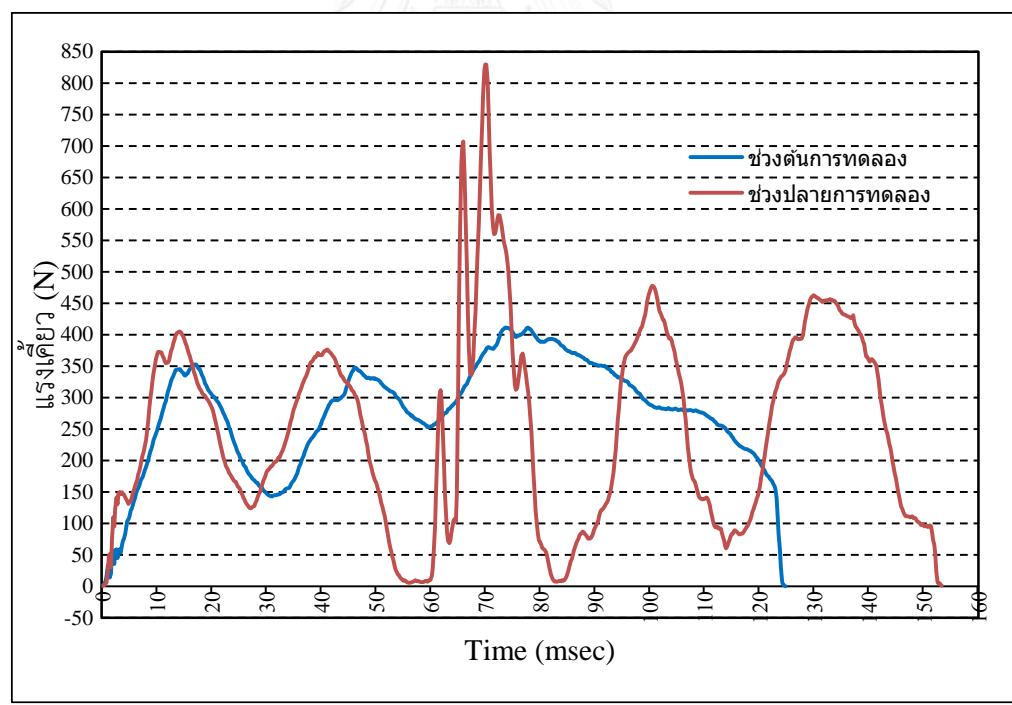

(ข) ชิ้นงานที่ 7

รูปที่ 5.15 แรงเคี้ยวของการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระแทกทั้งชิ้นงานแตกหัก วิธีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว

(ค) ชิ้นงานที่ 8

(ก) ชิ้นงานที่ 9

รูปที่ 5.15 แรงเคี้ยวของการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระแทกทั้งชิ้นงานแตกหัก วิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว (ต่อ)

ตารางที่ 5.5 แรงเคี้ยวที่วัดได้สำหรับการทดลองชิ้นงานที่มีการอุดของการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิธีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว

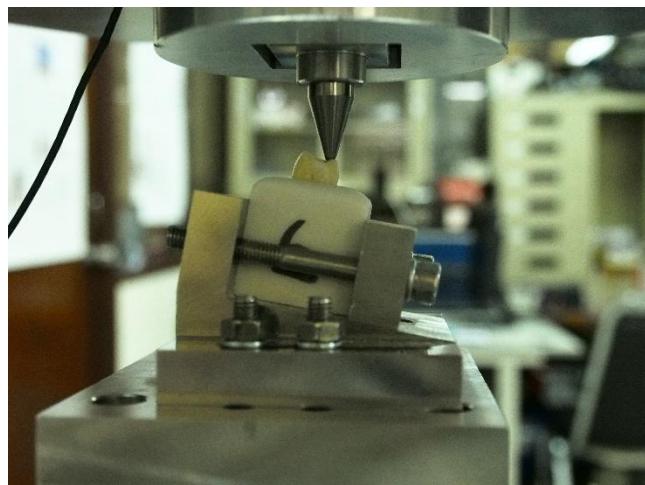
ชิ้นงานที่	แรงเคี้ยวที่วัดได้ (N)			
	ช่วงตันการทดลอง		ช่วงปลายการทดลอง	
	เฉลี่ย	สูงสุด	เฉลี่ย	สูงสุด
6	246.30	318.95	208.55	322.31
7	269.13	397.98	246.82	362.11
8	364.93	533.07	202.91	433.30
9	275.31	411.44	249.70	830.16

5.3.2 การทดลองการกระแทกแนวตั้ง

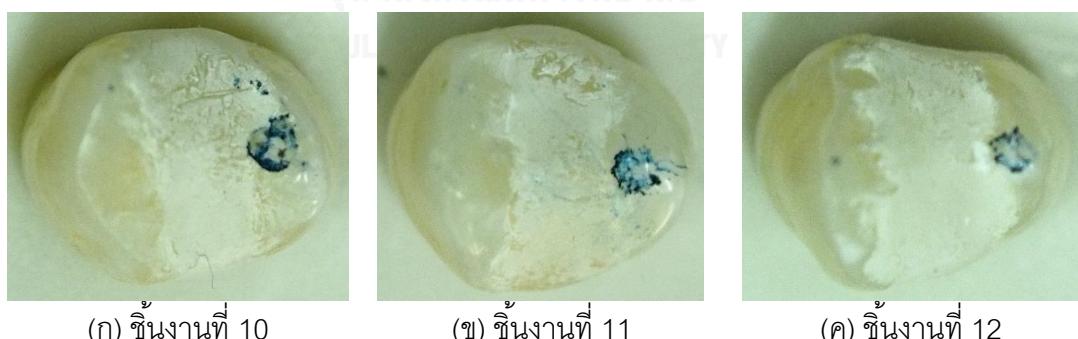
การจับยึดชิ้นงานในการทดลองส่วนนี้ใช้ชุดจับยึดชิ้นงานที่มีความลาดชัน 10° และการจัดตำแหน่งการขบกันระหว่างชิ้นงานและหัวกดชิ้นงานเป็นดังรูปที่ 5.16 ซึ่งแตกต่างจากการทดลองก่อนหน้า (ดูรูปที่ 5.3 เปรียบเทียบ) กล่าวคือ ชิ้นงานมีการเอียงในทิศตรงข้ามกับการทดลองที่ผ่านมา เหตุที่ต้องจัดตำแหน่งการขบกันในลักษณะที่แตกต่างกับการทดลองแบบขบเคี้ยวเพื่อให้ได้แรงกระแทกที่ทำกับพื้นในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน นั่นคือแรงกระทำในทั้งสองกรณีมีแนวโน้มที่จะทำให้ยอดฟันด้านที่เป็นเขี้ยวเล็กเกิดความเสียหาย และเพื่อจัดตำแหน่งให้ปลายของหัวกดชิ้นงานสัมผัสกับผิวน้ำชิ้นงาน (ผิวน้ำของชิ้นงานมีความชันค่อนข้างมากทำให้ผิวของชิ้นงานสัมผัสกับด้านข้างของหัวกดชิ้นงานมากเกินไป การจัดชิ้นงานในลักษณะนี้สามารถช่วยลดความชันได้) เมื่อติดตั้งชิ้นงานแล้ว จึงตรวจสอบลักษณะที่หัวกดชิ้นงานกระทำบนผิวน้ำของชิ้นงานด้วยการใช้กระดาษสีสำหรับตรวจสอบหน้าสัมผัสนะที่ชิ้นงานเคลื่อนที่เข้ากระแทกกับหัวกดชิ้นงาน รอยที่หัวกดชิ้นงานกระทำบนผิวน้ำชิ้นงานเป็นดังรูปที่ 5.17 จากนั้นดำเนินการทดลองจนกระทั่งชิ้นงานแตกหักหรือครบ 100,000 รอบการเคี้ยว จึงหยุดการทดลอง ซึ่งในการทดลองนี้ชิ้นงานไม่เกิดการแตกหัก มีเพียงการเสียหายที่ผิวชิ้นงานบริเวณที่มีการกระแทกกับหัวกดเท่านั้น การเสียหายของชิ้นงานเมื่อทดลองครบ 100,000 รอบการเคี้ยว เป็นดังรูปที่ 5.18

แรงเคี้ยวที่วัดได้แสดงดังรูปที่ 5.19 โดยกราฟแรงเคี้ยวจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ กราฟแรงเคี้ยวช่วงตันการทดลอง และกราฟแรงเคี้ยวช่วงปลายการทดลอง เมื่อนำข้อมูลในกราฟมาคำนวณแรงเคี้ยวจะได้ค่าแรงเคี้ยวเฉลี่ยและแรงเคี้ยวสูงสุดดังตารางที่ 5.6 พิจารณากราฟแรงเคี้ยวพบว่ากราฟแรงเคี้ยวของชิ้นงานที่ 10, 11 และ 12 จะมีรูปแบบที่ใกล้เคียงกัน กราฟช่วงปลายการทดลองยังมีลักษณะคล้ายคลึงกับกราฟช่วงตันการทดลองแต่มีระยะเวลาที่สั้นกว่าเล็กน้อยและมีความผันผวนของ

กราฟในแต่ละช่วงมากกว่า ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเมื่อดำเนินการทดลองไปเรื่อย ๆ ผิวชิ้นงานก็จะค่อย ๆ สึกไป และเนื่องจากการทดลองนี้เป็นการกระแทกแนวตั้งทำให้ระยะเวลาที่หัวกดชิ้นงานสัมผัสกับผิวชิ้นงานขึ้นอยู่กับเนื้อของชิ้นงานตอนจัดตั้งชิ้นงานกับหัวกดชิ้นงานก่อนการทดลอง หากเนื้อตังกล่าวสึกไปก็จะทำให้หัวกดชิ้นงานต้องเคลื่อนลงไปเล็กขึ้นกว่าจะสัมผัสกับผิวชิ้นงาน ส่งผลให้ระยะเวลาที่หัวกดชิ้นงานสัมผัสกับผิวชิ้นงานลดลง ซึ่งทำให้กราฟช่วงปลายการทดลองมีระยะเวลาที่สั้นลงกว่าช่วงต้นการทดลอง

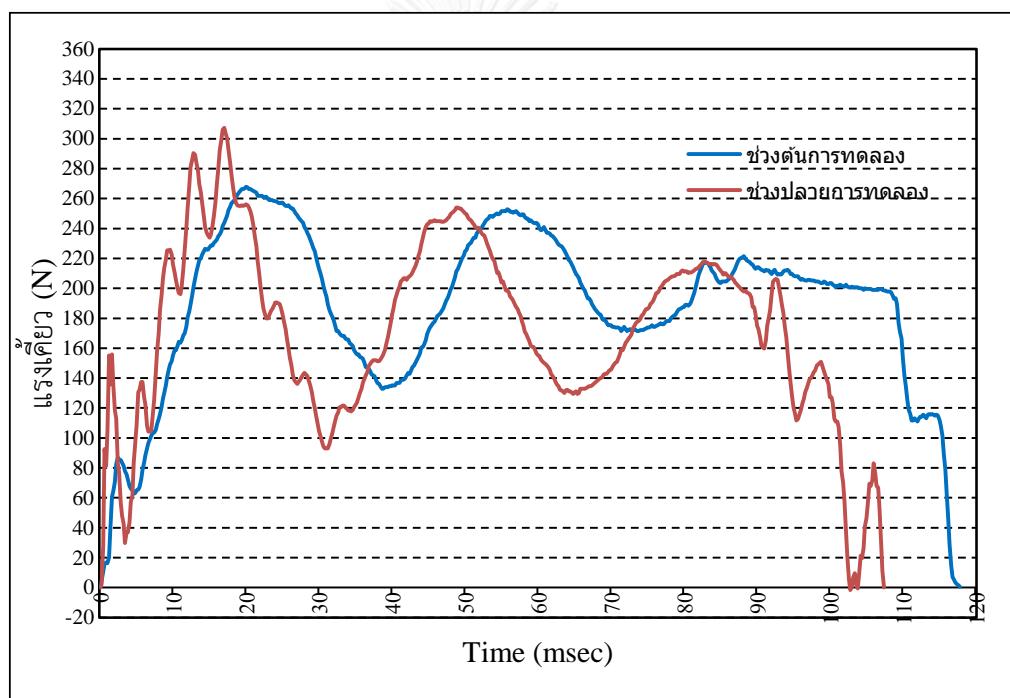
รูปที่ 5.16 การจัดตำแหน่งการขับกันระหว่างชิ้นงานและหัวกดชิ้นงาน สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

รูปที่ 5.17 การตรวจสอบหน้าสัมผัสที่หัวกดชิ้นงานกระทำต่อชิ้นงานพื้นที่มีการอุด สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

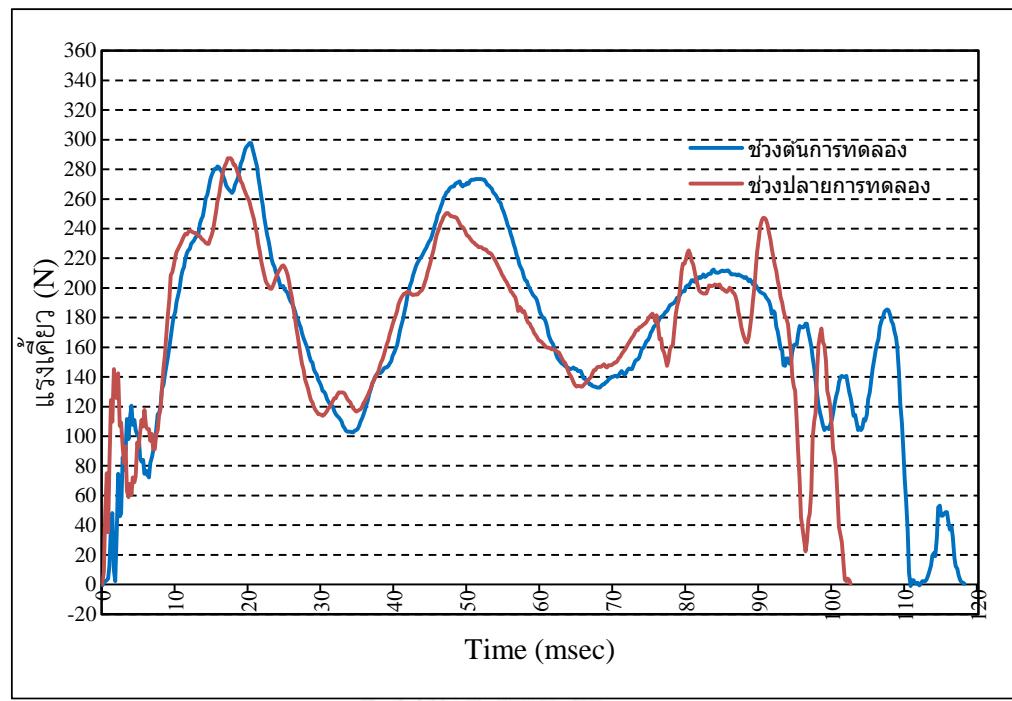

รูปที่ 5.18 การเสียหายของชิ้นงานในการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

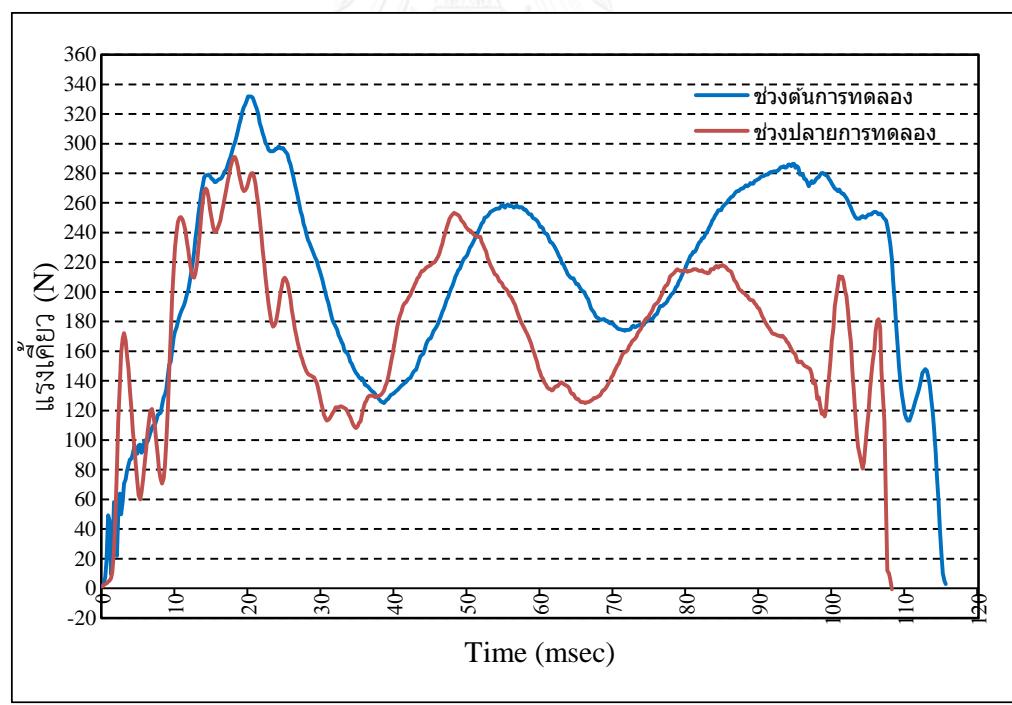

(ก) ชิ้นงานที่ 10

รูปที่ 5.19 แรงเคี้ยวของการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

(ก) ชิ้นงานที่ 11

(ค) ชิ้นงานที่ 12

รูปที่ 5.19 แรงเคี้ยวของการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิธีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง (ต่อ)

ตารางที่ 5.6 แรงเคี้ยวที่วัดได้สำหรับการทดลองชิ้นงานที่มีการอุดของการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก วิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง

ชิ้นงานที่	แรงเคี้ยวที่วัดได้ (N)			
	ช่วงตันการทดลอง		ช่วงปลายการทดลอง	
	เฉลี่ย	สูงสุด	เฉลี่ย	สูงสุด
10	187.02	267.94	171.34	307.18
11	167.58	297.65	173.79	287.56
12	210.09	331.84	174.10	290.92

5.3 สรุปผลการทดลอง

บทนี้เป็นการประยุกต์ใช้ชุดทดลองที่ผ่านการสอบทานแล้วทำการทดลองทางทันตกรรม การทดลองแบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ การทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว และการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก การทดลองทั้งสองชุด กำหนดให้ทดลองด้วยความถี่การเคี้ยว 1 เฮิรตซ์ และกำหนดแรงเคี้ยวควบคุมอยู่ที่ 9.8 กิโลกรัม สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว และ 19.8 กิโลกรัม สำหรับการทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก ชิ้นงานที่นำมาใช้ในการทดลองแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ พื้นที่ไม่มีการอุด และพื้นที่มีการอุด การทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวใช้ชิ้นงานพื้นที่ไม่มีการอุด 4 ชิ้น และพื้นที่ไม่มีการอุด 1 ชิ้น (ชิ้นงานที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ) การทดลองการเสียหายของชิ้นงานจนกระทั่งชิ้นงานแตกหักใช้ชิ้นงานพื้นมีการอุด 7 ชิ้น (ชิ้นงานที่ 6 ถึง 12) ผลการทดลองเป็นดังนี้

การทดลองการเสียหายของชิ้นงานโดยการใช้สีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าวเป็นการทดลองเพื่อศึกษาลักษณะรอยแตกร้าวที่เกิดขึ้นในชิ้นงาน การทดลองแบ่งออกเป็น การทดลองพื้นที่ไม่มีการอุด และการทดลองพื้นที่มีการอุด โดยการทดลองพื้นที่ไม่มีการอุดทดลองทั้งวิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว (ชิ้นงานที่ 1 และ 2) และวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง (ชิ้นงานที่ 3 และ 4) ส่วนการทดลองพื้นที่มีการอุดทดลองเฉพาะวิถีการเคี้ยวแบบการขบเคี้ยว (ชิ้นงานที่ 5) เมื่อเริ่มการทดลองแล้ว การทดลองพื้นที่ไม่มีการอุดกำหนดให้หยุดการทดลองเมื่อสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงของกราฟแรงเคี้ยวที่วัดได้อย่างมีนัยสำคัญ ข้อกำหนดนี้สามารถใช้ได้ในการทดลองแบบการขบเคี้ยว ชิ้นงานที่ 1 และ 2 มีการเสียหายเป็นรอยแตกร้าวนานาด้วยให้เห็นอย่างชัดเจนดังรูปที่ 5.5 และรูปที่ 5.6 แต่สำหรับการทดลองแบบการกระแทกแนวตั้งไม่สามารถใช้วิธีนี้เป็นเกณฑ์ในการหยุดการทดลองได้เนื่องจากกราฟแรงเคี้ยวไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน จึงกำหนดให้หยุดการทดลองชิ้นงานที่ 3 ที่

30,000 รอบการเคี้ยว (หยุดทดลองชิ้นงานที่ 3 จริงที่ 30,229 รอบการเคี้ยว) และใช้เป็นเกณฑ์สำหรับหยุดการทดลองของชิ้นงานที่ 4 เช่นกัน แต่เพิ่มความถี่ในการหยุดตรวจสอบรอยแตกร้าวที่รอบการเคี้ยวที่ 1,000 , 3,000, 6,000, 10,000, 20,000 และ 30,000 รอบ เพื่อศึกษาแนวโน้มการเติบโตของรอยแตกร้าวที่เกิดขึ้นในชิ้นงานที่ 4 ซึ่งผลการตรวจสอบรอยแตกร้าวของชิ้นงานที่ 3 และ 4 (ดูรูปที่ 5.9 และตารางที่ 5.2 ตามลำดับ) พบร่วมกับการเสียหายของชิ้นงานน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยวอย่างมาก และเมื่อพิจารณาแนวโน้มการขยายตัวของรอยแตกร้าวในชิ้นงานที่ 4 พบร่วมกับการเสียหายของชิ้นงานน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการทดลองวิถีการเคี้ยวที่เพิ่มขึ้น ส่วนกราฟแรงเคี้ยวช่วงปลายการทดลองจะมีลักษณะที่มีความผันผวนมากกว่ากราฟช่วงต้นการทดลอง และมีขนาดของแรงเฉลี่ยที่ลดลงจากช่วงต้นการทดลอง โดยลักษณะของกราฟช่วงปลายการทดลองกับช่วงต้นการทดลองดังกล่าวไม่มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเหมือนกับการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยวที่กราฟช่วงปลายการทดลองจะมีความผันผวนมากและทรงกราฟเปลี่ยนไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด ในส่วนของการทดลองชิ้นงานพื้นที่ มีการอุด (ชิ้นงานที่ 5) วิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว ใช้เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงของกราฟแรงเคี้ยวที่วัดได้เช่นเดียวกับที่ใช้ในการทดลองชิ้นงานที่ 1 และ 2 ในการหยุดการทดลอง ผลการทดลองปรากฏว่ากราฟแรงเคี้ยวไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญเจิงหยุดการทดลองเมื่อครบ 10,001 รอบการเคี้ยว เมื่อตรวจสอบชิ้นงานพบว่ามีรอยแตกร้าวตามรอยต่อระหว่างเนื้อพื้นกับวัสดุอุดพื้นดังรูปในตารางที่ 5.4 ด้านที่หัวกดชิ้นงานสัมผัสกับชิ้นงาน แต่ไม่มีรอยแตกร้าวrun แรงเหมือนกับชิ้นงานที่ 1 และ 2 เมื่อพิจารณากราฟแรงเคี้ยวที่วัดได้ของชิ้นงานที่ 5 (ดูรูปที่ 5.12) พบร่วมกับลักษณะของกราฟช่วงปลายการทดลองคล้ายกับช่วงต้นการทดลองและมีขนาดของแรงเคี้ยวเฉลี่ยใกล้เคียงกัน แต่กราฟช่วงปลายการทดลองมีระยะเวลานานกว่า

การทดลองชุดที่สองเป็นการทดลองการเสียหายของชิ้นงาน โดยทำการทดลองจนกระทั่งชิ้นงานแตกหัก ชิ้นงานที่ใช้ในการทดลองเป็นพื้นที่มีการอุด การทดลองกำหนดความถี่การเคี้ยว 1 เฮิรตซ์ และแรงเคี้ยวควบคุม 19.8 กิโลกรัม การทดลองแบ่งออกเป็น การทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว (ชิ้นงานที่ 6 ถึง 9) และการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง (ชิ้นงานที่ 10 ถึง 12) ดำเนินการทดลองจนกระทั่งชิ้นงานเกิดการแตกหัก หรือจนกว่าจะครบ 100,000 รอบการเคี้ยว หากชิ้นงานไม่เกิดการแตกหัก ผลการทดลองพบว่าในการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว ชิ้นงานที่ 6 ถึง 9 เกิดการแตกหักทั้งหมด โดยชิ้นงานแตกหักที่ 241, 577, 5,081 และ 2,073 รอบการเคี้ยว ตามลำดับ การแตกชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้น มีลักษณะที่เป็นการแตกตรงรอยต่อระหว่างเนื้อพื้นกับวัสดุอุดพื้นโดยที่เนื้อพื้นจะแตกหลุดออก (ดูรูปที่ 5.14 ประกอบ) ซึ่งการแตกลักษณะเช่นนี้คล้ายคลึงกับงานวิจัยอื่น ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการทดสอบความแข็งแรงของพื้นที่มีการอุดโดยใช้หัวกดชิ้นงานจนแตกหักด้วยเครื่องทดสอบเนกประสงค์ (universal testing machine) [34, 35] ดังรูปที่ 5.20 ใน

รูปเป็นชิ้นงานฟันที่มีการอุดลักษณะเดียวกับชิ้นงานที่ใช้ทดลองในวิทยานิพนธ์นี้ โดยชิ้นงานเกิดการแตกหักตามรอยต่อระหว่างเนื้อฟันกับวัสดุอุดฟันแล้วแตกออกที่บริเวณโคนฟัน เช่นเดียวกับการทดลองในวิทยานิพนธ์ เมื่อพิจารณากราฟแรงเคี้ยวพบว่ากราฟช่วงปลายการทดลองของชิ้นงานที่ 6 และ 7 มีความผันผวนน้อยกว่าชิ้นงานที่ 8 และ 9 และมีขนาดของแรงในแต่ละช่วงใกล้เคียงกับช่วงต้นการทดลองมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนรอบการเคี้ยวของชิ้นงาน 8, 9 ที่มากกว่าชิ้นงาน 6, 7 ค่อนข้างมาก ส่งผลให้ชิ้นงานที่ 8 และ 9 มีการสึกหรอหรือการเสียหายที่ผิวน้ำที่หัวดสัมผัสมากกว่า ทำให้ผิวชิ้นงานเปลี่ยนไปจากเดิม (ผิวไม่เรียบ มีร่องรอยแตกร้าว หรือเป็นหลุมลึก) ส่งผลให้ช่วงที่หัวดสัมผัสกับผิวชิ้นงานอาจเกิดการกระแทกกับจุดที่ผิวไม่เรียบ หรือไม่สัมผัสกับผิวชิ้นงานทำให้แรงที่วัดได้มีความผันผวนสูงกว่าช่วงต้นการทดลอง ดังจะเห็นได้จากการช่วงปลายการทดลองของชิ้นงานที่ 8 และ 9 ว่ามีบางช่วงที่แรงมีขนาดเพิ่มขึ้นมากและบางช่วงที่แรงลดลงเป็นศูนย์ สำหรับผลการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง ชิ้นงานที่ 10 ถึง 12 ไม่เกิดการแตกหักแบบการทดลองวิถีการเคี้ยวแบบการขับเคี้ยว แต่มีการเสียหายของชิ้นงานเป็นลักษณะการสึกหรอที่ผิวบริเวณที่สัมผัสกับหัวดชิ้นงานเป็นหลุมดังรูปที่ 5.18 เมื่อพิจารณากราฟแรงเคี้ยวพบว่ากราฟของชิ้นงานที่ 10, 11 และ 12 มีความคล้ายคลึงกัน กราฟช่วงปลายการทดลองยังคงมีลักษณะคล้ายคลึงกับกราฟช่วงต้นการทดลองแต่มีระยะเวลาที่สั้นกว่าเล็กน้อยและมีความผันผวนของกราฟในแต่ละช่วงมากกว่า (ดูรูปที่ 5.19 ประกอบ) ที่เป็นเช่นนี้เพราะผิวชิ้นงานเกิดการสึกหรอ ประกอบกับการทดลองนี้เป็นการกระแทกแนวตั้งทำให้ระยะเวลาที่หัวดชิ้นงานสัมผัสกับผิวชิ้นงานขึ้นอยู่กับเนื้อของชิ้นงานตอนจัดตั้งชิ้นงานกับหัวดชิ้นงานก่อนการทดลอง หากเนื้อดังกล่าวสึกไปก็จะทำให้ระยะเวลาที่ผิวชิ้นงานสัมผัสกับหัวดชิ้นงานน้อยลง ทำให้กราฟช่วงปลายการทดลองมีระยะเวลาที่สั้นลงกว่าช่วงต้นการทดลอง

CHULALONGKORN UNIVERSITY

รูปที่ 5.20 ตัวอย่างการแตกหักของฟันที่มีการอุดจากการทดลองกดฟันด้วยเครื่องทดสอบอเนกประสงค์ [34, 35]

ผลการทดลองในบทนี้สามารถสรุปได้ว่า การทดลองโดยใช้วิธีการคีย์วแบบการขบเคี้ยวทำให้เกิดการเสียหายของชิ้นงานแตกต่างจากการทดลองโดยใช้วิธีการคีย์วแบบการกระแทกแนวตั้งกล่าวคือ การทดลองวิธีการคีย์วแบบการขบเคี้ยวทำให้พื้นที่ไม่มีการอุดเกิดรอยแตกร้าวขนาดใหญ่ที่ผิวน้ำชิ้นงานที่ 1 และชิ้นงานที่ 2 เกิดการแตกหัก ส่วนพื้นที่ไม่มีการอุดเกิดการเสียหายอย่างรุนแรง จนชิ้นงานเกิดการแตกหักทุกชิ้น ในขณะที่การทดลองวิธีการคีย์วแบบการกระแทกแนวตั้งทำให้ชิ้นงานเกิดการสึกหรอที่ผิวน้ำของชิ้นงานบริเวณที่สัมผัสกับหัวกดชิ้นงาน และทำให้เกิดรอยแตกร้าวขยายตัวขึ้นที่ผิวชิ้นงานเมื่อตรวจสอบด้วยสีสเปรย์ตรวจสอบรอยแตกร้าว และการทดลองวิธีการคีย์วแบบการขบเคี้ยวทำให้เกิดการแตกหักของพื้นที่ไม่มีการอุดและพื้นที่มีการอุดคล้ายคลึงกับผลการทดสอบของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการทดสอบการแตกหักของชิ้นงานที่เป็นพื้นโดยการกดชิ้นงานด้วยเครื่องทดสอบเนกประสงค์โดยใช้แรงสถิติจนชิ้นงานแตกหัก อย่างไรก็ตามพื้นที่ไม่มีการอุดที่นำมาทดลองมีจำนวนน้อย และการทดลองเน้นไปที่การตรวจสอบรอยแตกร้าว จึงควรทดลองโดยใช้พื้นที่ไม่มีการอุดจนชิ้นงานแตกหักเพื่อเปรียบเทียบผลกับการทดลองพื้นที่มีการอุดเพิ่มเติมในอนาคต

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป

การทดสอบการใช้งานทันตวัสดุที่ดีที่สุดคือการทดลองจริงในคลินิก อย่างไรก็ตามการทดสอบด้วยวิธีดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายสูงและมีความยากลำบากในการเก็บข้อมูล เพราะมีปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ หลายอย่าง เช่น พฤติกรรมของผู้เข้ารับการรักษา บุคลากรที่ติดตามเก็บข้อมูล เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้เวลาในการทดสอบเพื่อเก็บข้อมูลนานประมาณ 3 – 4 ปี ด้วยสาเหตุดังกล่าวทำให้เกิดการวิจัยเกี่ยวกับการทดสอบทันตวัสดุในห้องปฏิบัติการแทนที่การทดสอบทางคลินิกขึ้น การทดสอบในห้องปฏิบัติการโดยทั่วไปประกอบด้วยการทดสอบกับวัสดุที่เป็นชิ้นงานมาตรฐาน เช่น เป็นแท่งหรือแผ่นวัสดุ และการทดสอบวัสดุที่ประกอบอยู่บนพื้น ในยุคแรก ๆ รูปแบบการทดสอบส่วนใหญ่จะใช้เครื่องทดสอบเอนกประสงค์ในการให้แรงกดชิ้นงานซึ่งอาจเป็นการกดแบบวัฏจักร (cyclic load) หรือการกดแบบแรงสถิต (static load) จนวัสดุเกิดความเสียหาย ต่อมาได้มีการปรับปรุงการทดสอบด้วยเครื่องทดสอบเอนกประสงค์ ให้มีความคล้ายคลึงกับการเคี้ยวของมนุษย์มากขึ้น ตัวอย่างการปรับปรุงดังกล่าวได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความแตกต่างของหัวกดชิ้นงานทดสอบต่อผลการทดสอบเพื่อพัฒนาหัวกดที่สามารถให้ผลการทดสอบใกล้เคียงกับการทดสอบทางคลินิกที่สุด การปรับปรุงให้มีการเคลื่อนที่ในแนวระดับของชิ้นงานทดสอบร่วมกับการกดชิ้นงานแนวตั้งเพื่อจำลองการขบเคี้ยวของฟันที่ไม่ได้มีแต่การกระแทกแนวตั้งเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีการไถลบนผิวน้ำร่วมด้วย ซึ่งการทดสอบในลักษณะนี้มักจะใช้ทดสอบการสึกหรอของทันตวัสดุ รวมทั้งการควบคุมอุณหภูมิและจำลองสภาพความชื้นให้เหมือนกับในช่องปากของมนุษย์เพิ่มเติมเข้ามาในการทดสอบ อย่างไรก็ตามแม้ว่าการทดสอบด้วยเครื่องทดสอบเอนกประสงค์ จะมีข้อได้เปรียบที่มีความแม่นยำในการกำหนดแรงกดชิ้นงาน แต่การเตรียมมาตรฐานทดสอบให้มีลักษณะการเคี้ยวเหมือนการเคี้ยวของมนุษย์นั้นไม่สามารถทำได้ ดังนั้นจึงได้มีงานวิจัยที่พยายามศึกษาพัฒนาเครื่องทดสอบทันตวัสดุออกหนีจากการใช้เครื่องทดสอบเอนกประสงค์ เพื่อผลการทดสอบที่มีความใกล้เคียงกับการทดสอบทางคลินิกยิ่งขึ้น โดยงานวิจัยเหล่านี้ได้กล่าวถึงโดยละเอียดไปแล้วในบทที่ 2 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการทดสอบของงานวิจัยดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าการทดสอบทันตวัสดุจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ การทดสอบการแตกหัก และการทดสอบการสึกหรอ

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ได้แนวคิดในการออกแบบกลไกจำลองการเคี้ยวของมนุษย์ และการควบคุมแรงเคี้ยวสำหรับการสร้างเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์เพื่อการทดลองทางทันตกรรม โดยกลไกจำลองการเคี้ยวของมนุษย์มีแนวคิดมาจากการใช้กลไกข้อต่อ 4 ชิ้น กลไกข้อ

ต่อ 4 ชิ้น นี้ เป็นกลไกที่มีการใช้งานโดยทั่วไปในเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพราะเป็นกลไกข้อต่อแบบง่ายที่มีความซับซ้อนน้อยที่สุดทำให้ง่ายต่อการประยุกต์ใช้งาน กลไกนี้ประกอบด้วยข้อต่อที่มีการเคลื่อนที่ 3 ชิ้น (input link, coupler link และ follower link) และฐานของข้อต่อที่นับเป็นข้อต่อที่อยู่กับที่อีก 1 ชิ้น (base link) การเคลื่อนที่ของกลไกจะทำให้เกิดเส้นโค้งที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของจุดที่สนใจ Coupler รูปร่างของเส้นโค้งจะขึ้นอยู่กับขนาดความยาวของข้อต่อแต่ละชิ้นและรูปร่างของ Coupler ดังนั้นจึงสามารถใช้เส้นโค้งดังกล่าวเป็นวิธีการเดี้ยวตามที่ต้องการได้ นอกจากกลไกที่จะใช้สร้างวิธีการเดี้ยวได้แล้ว การควบคุมแรงเดี้ยวและการวัดแรงของเครื่องจำลองการเดี้ยวของมนุษย์ก็เป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาในการออกแบบชุดทดลอง จากการศึกษางานวิจัยในอดีตพบว่าการควบคุมแรงเดี้ยวด้วยวิธีการถ่วงด้วยตุ้มน้ำหนักที่สองเทียบแล้วเป็นวิธีหนึ่งที่มีความแม่นยำและง่ายในการนำมาประยุกต์ใช้ สำหรับการวัดแรงเดี้ยวจะใช้โหลดเซลล์เป็นอุปกรณ์วัดแรง โหลดเซลล์ที่เลือกใช้เป็นโหลดเซลล์ที่วัดแรงในแนวแกนเดียวขนาด 1 กิโลนิวตัน

เมื่อสร้างเครื่องจำลองการเดี้ยวของมนุษย์แล้วเสร็จ ขั้นตอนจะเป็นการสอบทานการทำงานของชุดทดลองดังกล่าว การสอบทานประกอบด้วย การทดสอบการทำงานเบื้องต้น การสอบทานวิธีการเดี้ยว การสอบทานการวัดและควบคุมแรงเดี้ยว และการทดสอบการขับเคี้ยวของฟันโดยใช้ชุดทดลอง จากการผลการสอบทานชุดทดลองพบว่ามีการทำงานเป็นไปตามข้อกำหนดการออกแบบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ การปรับความถี่การเดี้ยวสามารถปรับได้ในช่วง 0.1 – 1.9 เฮิรตซ์ และวิธีการเดี้ยวเป็นไปตามวิธีการเดี้ยวที่ออกแบบไว้ คือ สามารถปรับให้มีวิธีการเดี้ยวแบบการขับเคี้ยวของมนุษย์และสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการเดี้ยวให้เป็นแบบการกระแทกในแนวตั้งได้ ในส่วนของการควบคุมแรงเดี้ยวด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนักนั้นสามารถอ่านแรงเดี้ยวได้จากโหลดเซลล์ซึ่งแรงเดี้ยวที่วัดได้มีค่าใกล้เคียงกับน้ำหนักที่ตั้งไว้และมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันเมื่อเพิ่มน้ำหนัก ในส่วนต่อมาเมื่อพิจารณาลักษณะของฟันในส่วนที่สัมผัสกันจะเกิดการขับเคี้ยวจะมีลักษณะที่มีการกระแทกและไถลไปตามผิวฟันตามที่ต้องการให้เกิดขึ้นเหมือนกับที่เกิดในการเดี้ยวของมนุษย์

วิทยานิพนธ์นี้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ที่ตั้งไว้ทั้ง 3 ข้อ กล่าวคือ สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 งานวิจัยนี้สามารถออกแบบและพัฒนาเครื่องจำลองการเดี้ยวของมนุษย์เพื่อใช้ในการทดลองทางทันตกรรมได้ ผลการสอบทานเครื่องต้นแบบแสดงว่าการทำงานของเครื่องเป็นไปตามที่ออกแบบไว้ กล่าวคือ การควบคุมความถี่การเดี้ยว วิธีการเดี้ยว และการควบคุมแรงสามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ โดยชุดทดลองสามารถปรับความถี่การเดี้ยวได้ในช่วง 0.1 – 1.9 เฮิรตซ์ วิธีการเดี้ยวสามารถปรับเปลี่ยนได้ 2 แบบ ได้แก่ วิธีการเดี้ยวแบบการขับเคี้ยว และวิธีการเดี้ยวแบบการกระแทกแนวตั้ง ชุดทดลองมีการควบคุมแรงเดี้ยวโดยใช้ตุ้มน้ำหนักถ่วงซึ่งสามารถควบคุมแรงเดี้ยวให้อยู่ในช่วง 70 – 500 นิวตัน สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับผลการทดลองชั้นงานฟันที่มีการอุดฟัน วิธีการเดี้ยวแบบการขับเคี้ยวในบทที่ 5 แสดงให้เห็นลักษณะการแตกหักของฟันที่

สอดคล้องกับผลการทดสอบในงานวิจัยในอดีต กล่าวคือการทดลองวิถีการเดี่ยวแบบการขบเคี้ยวที่มีชิ้นงานเป็นพื้นที่มีการอุด 4 ซี พบร่วมชิ้นงานเกิดการแตกหักทั้งหมด โดยชิ้นงานแตกหักที่ 241, 577, 5,081 และ 2,073 รอบการเดี่ยว ตามลำดับ การแตกหักของชิ้นงานมีลักษณะที่เป็นการแตกตรงรอยต่อระหว่างเนื้อพื้นกับวัสดุอุดพื้นโดยที่เนื้อพื้นจะแตกหลุดออก เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการแตกหักของชิ้นงานดังกล่าวกับงานวิจัยในอดีตที่ศึกษาเกี่ยวกับการทดสอบความแข็งแรงพื้นที่มีการอุดโดยใช้หัวกดชิ้นงานจนแตกหักด้วยเครื่องทดสอบอเนกประสงค์ [34, 35] พบร่วมการแตกหักมีความคล้ายคลึงกัน สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถแสดงได้ว่าผลการทดสอบระหว่างวิถีการเดี่ยวแบบการขบเคี้ยวมีความแตกต่างกันโดยสังเกตได้จากการเสียหายที่เกิดขึ้นบนชิ้นงานดังได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 5 กล่าวคือ ผลการทดลองวิถีการเดี่ยวแบบการขบเคี้ยวชิ้นงานจะสึกเป็นแนวยาวตามลักษณะการเข้ากระแทกกับหัวกดและมีการไถลของหัวกดไปบนชิ้นงานจนกระทั่งจากออกกัน ในขณะที่ผลการทดลองวิถีการเดี่ยวแบบการระแทกแนวตั้งชิ้นงานจะสึกเป็นวงกลมที่มีขนาดตามหน้าผาสัมผัสของปลายหัวกดที่กระแทกกับผิวน้ำของชิ้นงาน นอกจากนี้การทดลองแบบการขบเคี้ยวเช่นนี้จะทำให้ชิ้นงานเกิดการเสียหายอย่างรวดเร็วและรุนแรง กล่าวคือ ในการทดลองชิ้นงานที่เป็นพื้นที่ไม่มีการอุดด้วยวิถีการเดี่ยวแบบการขบเคี้ยว เมื่อพื้นสีสีเปรียตรวจสอบอยแทกร้าวพบว่าชิ้นงานมีรอยแทกร้าวเป็นแนวยาวอย่างเห็นได้ชัดที่ผิวน้ำชิ้นงาน รอยแทกร้าวมีลักษณะเป็นรอยผ่าตามยาวชิ้นงานลงมาจนถึงโคนของชิ้นงาน และผลการทดลองพื้นที่ไม่มีการอุดก็พบว่าชิ้นงานมีการแตกหักอย่างรวดเร็วตั้งที่ได้กล่าวไว้ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ในขณะที่วิถีการเดี่ยวแบบการระแทกแนวตั้งทำให้เกิดการเสียหายของชิ้นงานในลักษณะที่เป็นการสึกหรอเป็นจุดบริเวณที่มีหัวกดชิ้นงานกระแทกกับผิวชิ้นงาน และชิ้นงานยังสามารถถูรับภาระต่อไปได้เกิน 100,000 รอบการเดี่ยว การบรรลุวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ทั้งหมดเป็นการยืนยันได้ในขั้นตอนว่าเครื่องจำลองการเดี่ยวของมนุษย์ที่สร้างขึ้นนี้สามารถทำงานได้และสามารถใช้ในการทดลองทางทัศนตกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในตอนต้น

6.2 ข้อจำกัดของชุดทดลองและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ชุดทดลองที่ออกแบบและสร้างขึ้นนี้ยังมีข้อจำกัดบางประการสำหรับการนำไปใช้ในการทดลองอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อจำกัดเหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุง ต่อไปนี้จะกล่าวถึงข้อจำกัดและแนวทางการแก้ไข

1) การสัมผัสระหว่างหัวกดชิ้นงานกับผิวชิ้นงาน เมื่อการทดลองดำเนินไประยะเวลานึงผิวน้ำของชิ้นงานจะเกิดการสึกหรอเป็นหลุมลึกลงไปในผิวชิ้นงานทำให้ระยะเวลาที่หัวกดสัมผัสถกับผิวชิ้นงานลดลงไป สิ่งนี้ส่งผลกระทบโดยตรงกับผลการทดลอง นั่นคือหัวกดชิ้นงานจะสร้างความเสียหายให้กับชิ้นงานได้น้อยลงเรื่อย ๆ เมื่อการสึกหรอที่ผิวน้ำของชิ้นงานเพิ่มขึ้น เมื่อการทดลอง

ดำเนินต่อไปจนถึงจุดหนึ่งแล้วชิ้นงานยังไม่เกิดการแตกหักแต่การสึกหรอกลับมีมากจนหักดั้นงาน แทนจะไม่สัมผัสกับผิวของชิ้นงาน การทดลองนี้ก็จะไม่สามารถทำให้ชิ้นงานเกิดความเสียหายต่อไปได้อีก ดังนั้นจึงต้องมีการหยุดการทดลองเป็นระยะเพื่อปรับระดับการกดของหัวกดบนผิวชิ้นงานให้อยู่ในระดับที่กำหนด ทั้งนี้ชุดทดลองยังมีความไม่สะดวกในการปรับระดับการกดดังกล่าวเนื่องจากการออกแบบชุดทดลองในตอนต้นไม่ได้คำนึงถึงในส่วนนี้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องออกแบบเพิ่มเติมในส่วนของการปรับระดับการกดของหัวกดชิ้นงานบนผิวชิ้นงานให้มีความเหมาะสม

2) แรงเสียดทานจากการที่ฐานรองตุ้มน้ำหนักเบี้ยดกับเสาเวลาที่ชิ้นงานด้านล่างเคลื่อนที่เข้าดันชิ้นงานด้านบนหรือหักดั้นงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเกิดกับวิธีการเดียวที่เป็นแบบการขับเคี้ยว นอกจากนี้ Clearance ของเสากับ Linear bearing ของฐานรองแผ่นน้ำหนักมีค่ามากเกินไป อีกทั้งขนาดของ Linear bearing ดังกล่าวสั้นกว่ากันไป (ยาว 20 มิลลิเมตร และมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางรูใน 20 มิลลิเมตร) จึงทำให้มีการคลอนเกิดขึ้นเมื่อฐานรองแผ่นน้ำหนักขยับขึ้นลง แนวทางแก้ไขควรเปลี่ยน Linear bearing ให้มีขนาดความยาวอย่างน้อย 30 มิลลิเมตร (ยาวกว่าขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของรูใน) เช่นเดียวกับที่เคยใช้แก้ปัญหาการคลอนของกลไกข้อต่อ 4 ชิ้น ไปแล้วในบทที่ 3 และกลึงทำเสาใหม่ให้มีค่าพิกัดความเพื่อเป็น h_6 พิกัดงานสามของ Linear bearing กับเสา มีความสำคัญมาก เพราะหากสูมแనนเกินไปก็มีข้อดีคือไม่คลอนเมื่อฐานรองตุ้มน้ำหนักขยับขึ้นลง แต่ก็จะทำให้เกิดแรงเสียดทานที่มากเกินไป ในทางกลับกันหากสูมแนำนเกินไปจะทำให้เกิดการสั่นคลอน เมื่อฐานรองตุ้มน้ำหนักขยับขึ้นลง แต่จะมีข้อดีคือแรงเสียดทานจะลดลง นอกจากนี้ควรพิจารณาออกแบบฐานรองแผ่นน้ำหนักใหม่ให้เป็นแบบสามกับเสาเพียง 2 เสา แทนจากเดิมที่เป็น 4 เสา เพื่อลดปัญหาการเบี้ยดเสา

3) ปัญหาเศษชิ้นงานที่เกิดจากการสึกของผิวชิ้นงาน ปัญหานี้พบในการทดลองวัดแรงโดยใช้หัวกดทรงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 มิลลิเมตร กดกับชิ้นงานเหล็กสีเหลี่ยมผิวเรียบในบทที่ 3 พบปัญหาว่าเมื่อทดลองไประยะหนึ่ง เศษของชิ้นงานที่เกิดจากการกระแทกกันจะมีบางส่วนเกะดิดที่ปลายหัวกดและบางส่วนติดอยู่ที่ผิวน้ำของชิ้นงาน ทำให้กราฟของแรงที่วัดได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยแรงที่วัดได้มากขึ้นกว่าปกติประมาณ 10 นิวตัน ในการทดลองใช้น้ำหนัก 7 กิโลกรัม (ช่วง 30 วินาที แรงจะวัดได้ประมาณ 73-75 เทียบกับช่วง 30 วินาทีหลังที่วัดได้ 81 - 85 นิวตัน) ดังนั้นแนวทางการปรับปรุงในอนาคตควรจะทำที่เป่าเศษสุดเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหานี้

งานวิจัยในอนาคตที่น่าสนใจได้แก่ การประยุกต์ใช้เครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์กับการทดลองทางทันตกรรมในกรณีต่าง ๆ โดยอาจจะทดลองกับวัสดุที่ใช้ในงานทันตกรรมชนิดต่าง ๆ การทดสอบกับครอบฟันหรือฟันเทียมเพื่อศึกษาถึงลักษณะการสึกหรอหรือการแตกหัก นอกจากนี้ยังอาจใช้ทดสอบเพื่อทำนายอายุการใช้งานของฟันที่จำลองการรักษาทางคลินิก เช่น การอุดฟัน การใส่ครอบฟัน เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- [1] Heintze, S. D., Zappini, G., and Rousson, V. Wear of ten dental restorative materials in five wear simulators-Results of a round robin test. Dental Materials, 21 (2005): 304-317.
- [2] Takanobu, H., Yajima, T., Nakazawa, M., Takanishi, A., Ohtsuki, K., and Ohnishi, M. Quantification of masticatory efficiency with a mastication Robot. IEEE International Conference on Robotics & Automation, pp. 1635-1640. Leuven, Belgium, 1998.
- [3] Anderson, K., Throckmorton, G. S., Buschang, P. H., and Hayasaki, H. The effects of bolus hardness on masticatory kinematics. Journal of Oral Rehabilitation, 29 (2002): 689-696.
- [4] Throckmorton, G. S., Ellis, E., and Hayasaki, H. Jaw kinematics during mastication after unilateral fractures of the mandibular condylar process. American Journal of Orthodontics and Dentofacial Orthopedics, 124 (6) (December 2003): 695-707.
- [5] Ogawa, T., Ogawa, M., and Koyano, K. Different responses of masticatory movements after alteration of occlusal guidance related to individual movement pattern. Journal of Oral Rehabilitation, 28 (2001): 830-841.
- [6] Gallo, L. M., Airoldi, G. B., Airoldi, R. L., and Palla, S. Description of mandibular finite helical axis pathways in asymptomatic subjects. Journal of Dental Research, 76(2) (1997): 704-713.
- [7] Homewood, C. I. Cracked tooth syndrome incidence, clinical findings and treatment. Australian Dental Journal, 43(4) (1998).
- [8] Helkimo, E., Carlsson, G. E., and Helkimo, M. Bite force and state of dentition. Acta Odontologica Scandnavica, 35 (August 1976): 297-303.
- [9] Kohyama, K., Hatakeyama, E., Sasaki, T., Dan, H., Azuma, T., and Karita, K. Effects of sample hardness on human chewing force: a model study using silicone rubber. Archives of Oral Biology, 49 (2004): 805-816.

- [10] Kelly, J. R. Clinically relevant approach to failure testing of all-ceramic restorations. *The Journal of Prosthetic Dentistry*, 81(6) (June 1999): 652-661.
- [11] Kim, J. H., Kim, J. W., Myoung, S. W., Pines, M., and Zhang, Y. Damage maps for layered ceramics under simulated mastication. *Journal of Dental Research*, 87(7) (2008): 671-675.
- [12] Guiberteau, F., Padture, N. P., Cai, H., and Lawn, B. R. Indentation fatigue a simple cyclic Herzian test for measuring damage accumulation in poly crystalline ceramics. *Philosophical Magazine A*, 68(5) (1993): 1003-1016.
- [13] Stawarczyk, B., Ozcan, M., Roos, M., Trottmann, A., and Hammerle, C. H. F. Fracture load and failure analysis of zirconia single crowns veneered with pressed and layered ceramics after chewing simulation. *Dental Materials Journal*, 30(4) (2011): 554-562.
- [14] Zahran, M., Mowafy, O. E., Tam, L., Watson, P. A., and Finer, Y. Fracture strength and fatigue resistance of all-ceramic molar crowns manufactured with CAD/CAM technology. *Journal of Prosthodontics*, 17 (2008): 370-377.
- [15] Kern, M., Strub, J. R., and Lu, X. Y. Wear of composite resin veneering materials in a dual-axis chewing simulator. *Journal of Oral Rehabilitation*, 26 (1999): 372-378.
- [16] Heintze, S. D., Albrecht, T., Cavalleri, A., and Steiner, M. A new method to test the fracture probability of all-ceramic crowns with a dual-axis chewing simulator. *Dental Materials*, 27 (2011): e10-e19.
- [17] Alemzadeh, K. and Raabe, D. Prototyping Artificial Jaws for the Bristol Dentomunch Robo-Simulator ‘A parallel robot to test dental components and materials’. *The 29th Annual International Conference of the IEEE EMBS Cité Internationale*, pp. 1453-1456. Lyon, France, 2007.
- [18] Conserva, E., Tealdo, T., Bevilacqua, M., Pera, F., Ravera, G., and Pera, P. Robotic chewing simulator for dental materials testing on a sensor-equipped implant setup. *The International Journal of Prosthodontics*, 21(6) (2008): 501-508.
- [19] Stewart, D. A platform with six degrees of freedom. *The Institution of Mechanical Engineers*, pp. 371-386, 1965.

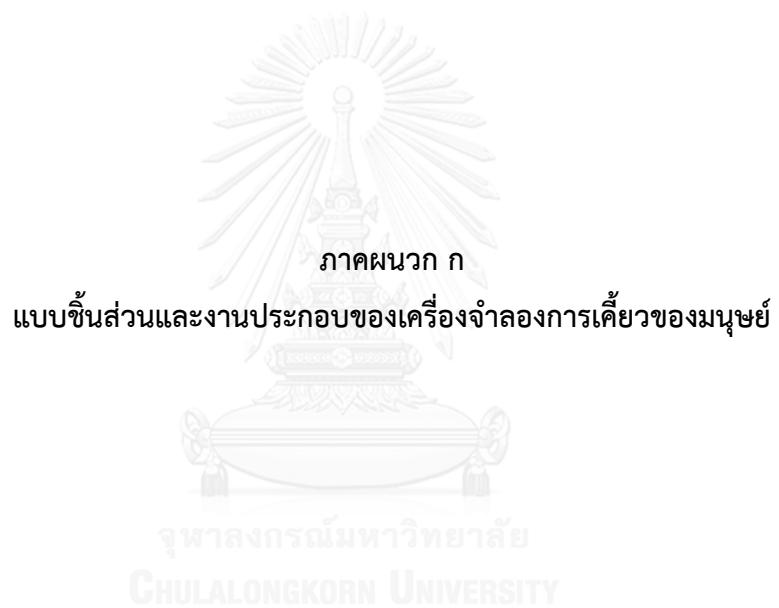
- [20] Xu, W. L., Lewis, D., Bronlund, J. E., and Morgenstern, M. P. Mechanism, design and motion control of a linkage chewing device for food evaluation. *Mechanism and Machine Theory*, 43 (2008): 376-389.
- [21] Wang, X. Y., Xu, W. L., Etzel, K., Potgieter, J., and Diegel, O. Mechanism design and analysis of a wearable device for rehabilitation of temporomandibular disorder. *The 2010 IEEE International Conference on Robotics and Biomimetics*, pp. 1674-1679. Tianjin, China, 2010.
- [22] Arthur, G. E. and George, N. S. *Mechanism design analysis and synthesis*. Vol. 1, 3 ed. New Jersey: Prentice Hall, 1997.
- [23] วิธีชี้อั้งภากรณ์ และ ชามุ ณัดงาน. การออกแบบเครื่องจักรกล. เล่มที่ 1, พิมพครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: บริษัทชีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด(มหาชน), 2544.
- [24] Jack, A. C. *Mechanical design of machine elements and machines*. New York: John Wiley & Sons, 2003.
- [25] สมยศ จันเกشم และ คิโยคัตสึ ชัง. การออกแบบขั้นส่วนเครื่องกล. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมความรู้ด้านเทคนิคระหว่างประเทศ, 2523.
- [26] Krejci, I., Albert, P., and Lutz, F. The influence of antagonist standardization on wear. *Journal of Dental Research*, 78(2) (February 1999): 713-719.
- [27] Heintze, S. D., Zellweger, G., Cavalleri, A., and Ferracane, J. Influence of the antagonist material on the wear of different composites using two different wear simulation methods. *Dental Materials*, 22 (2006): 166-175.
- [28] Heintze, S. D., Zellweger, G., Grunert, I., Munoz-Viveros, C. A., and Hagenbuch, K. Laboratory methods for evaluating the wear of denture teeth and their correlation with clinical results. *Dental Materials*, 28 (2012): 261-272.
- [29] Garoushi, S., Lassila, L. V. J., Tezvergil, A., and Vallittu, P. K. Static and fatigue compression test for particulate filler composite resin with fiber-reinforced composite substructure. *Dental Materials*, 23 (2007): 17-23.
- [30] Attia, A. and Kern, M. Influence of cyclic loading and luting agents on the fracture load of two all-ceramic crown systems. *The Journal of Prosthetic Dentistry*, 92(6) (December 2004): 551-556.

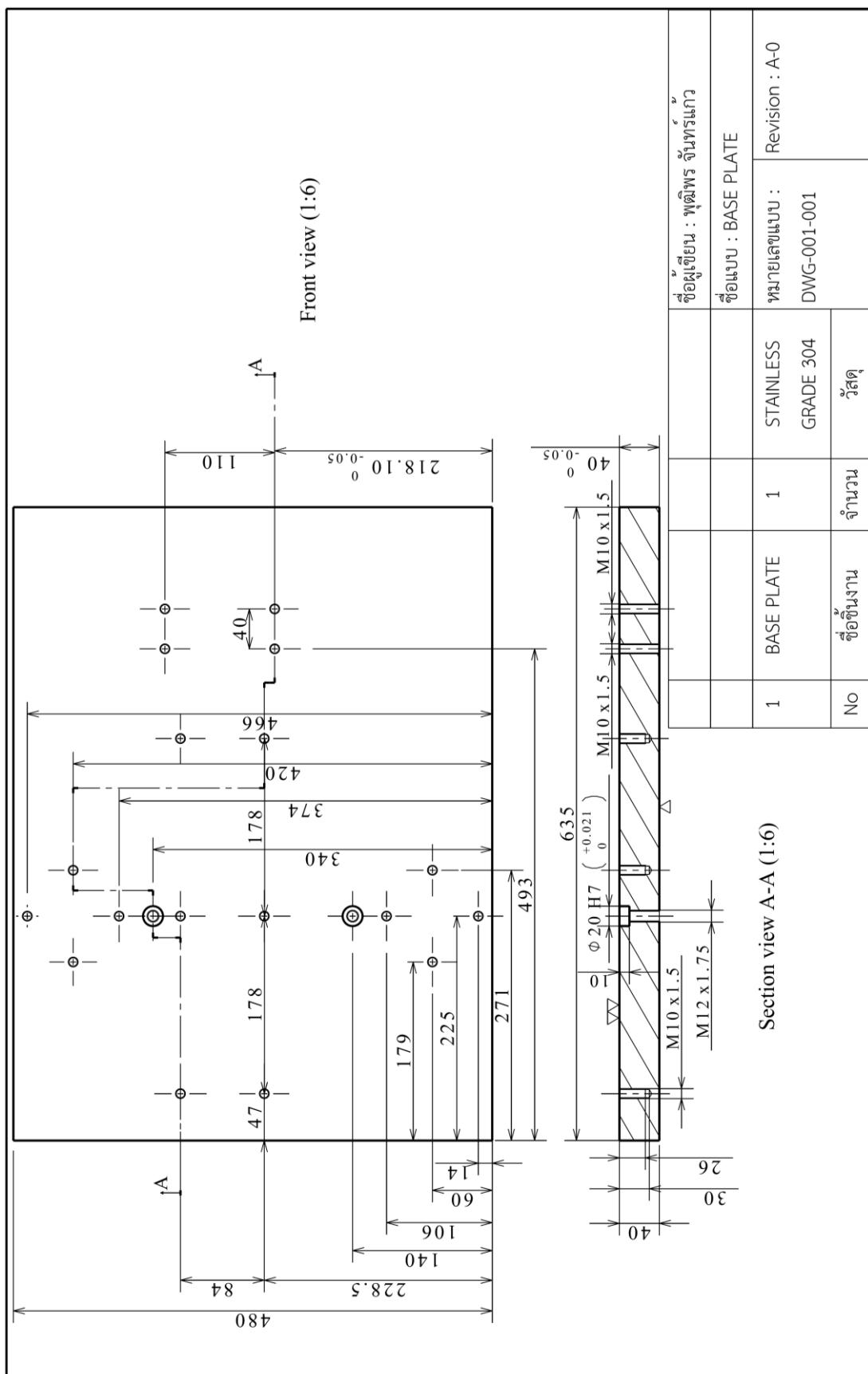
- [31] Coelho, P. G., Silva, N. R., Bonfante, E. A., Guess, P. C., Rekow, E. D., and Thompson, V. P. Fatigue testing of two porcelain–zirconia all-ceramic crown systems. *Dental Materials*, 25 (2009): 1122-1127.
- [32] Santana, T., Zhang, Y., Guess, P. C., Thompson, V. P., Rekow, E. D., and Silva, N. R. Off-axis sliding contact reliability and failure modes of veneered alumina and zirconia. *Dental Materials*, 25 (2009): 892-898.
- [33] Coelho, P. G., Bonfante, E. A., Silva, N. R. F., Rekow, E. D., and Thompson, V. P. Laboratory simulation of Y-TZP all-ceramic crown clinical failures. *Journal of Dental Research*, 88(4) (2009): 382-386.
- [34] Shafiei, F., Tavangar, M. S., Ghahramani, Y., and Fattah, Z. Fracture resistance of endodontically treated maxillary premolars restored by silorane-based composite with or without fiber or nano-ionomer. *Journal of Advanced Prosthodontics*, 6 (2014): 200-206.
- [35] Wu, W. C., Lin, T. M., Liu, P. R., Ramp, L. C., and Pan, Y. H. In vitro compressive fracture resistance of human maxillary first premolar with different mesial occlusal distal cavity. *Journal of Dental Sciences*, 9 (2014): 221-228.

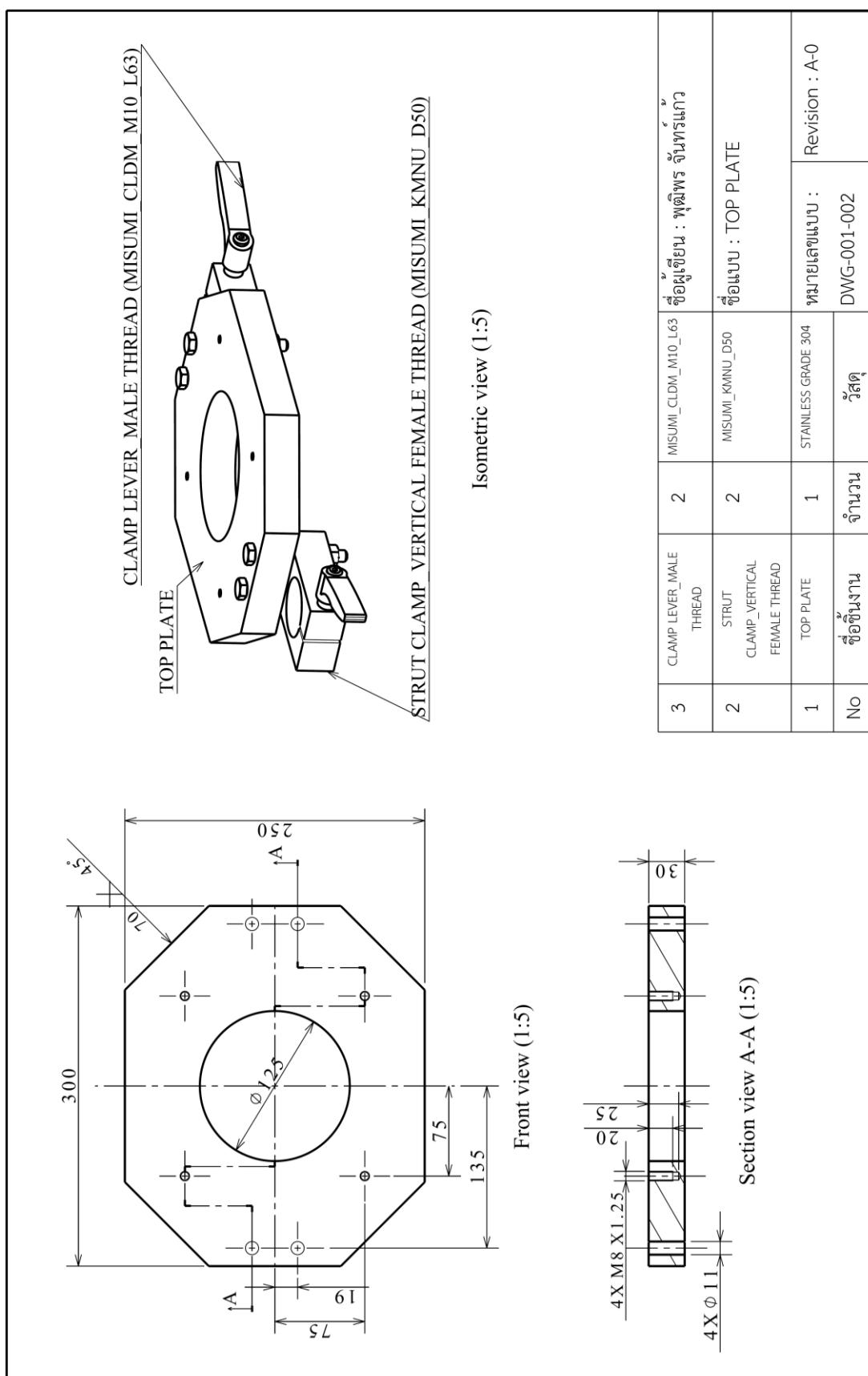

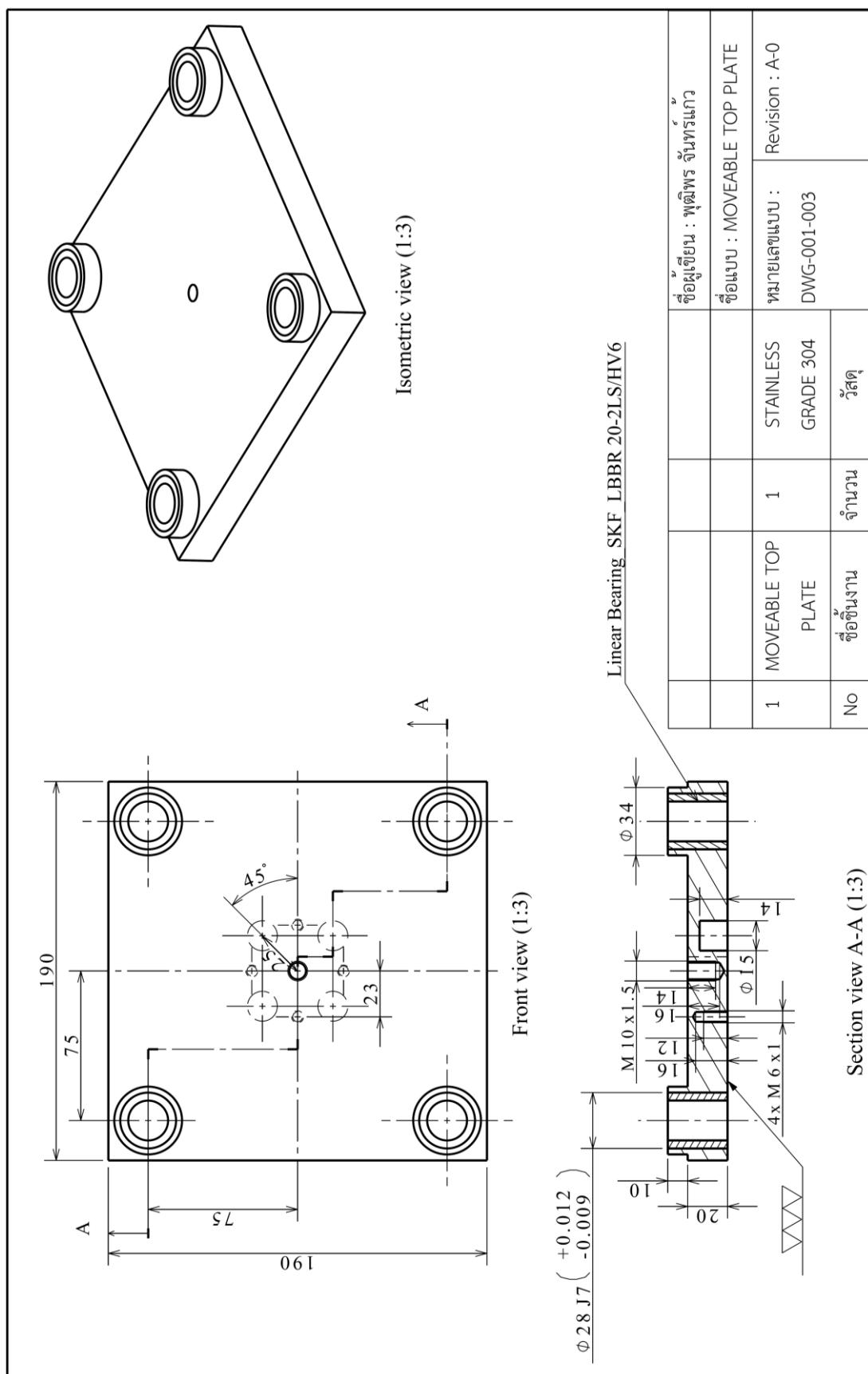
ภาคนวก

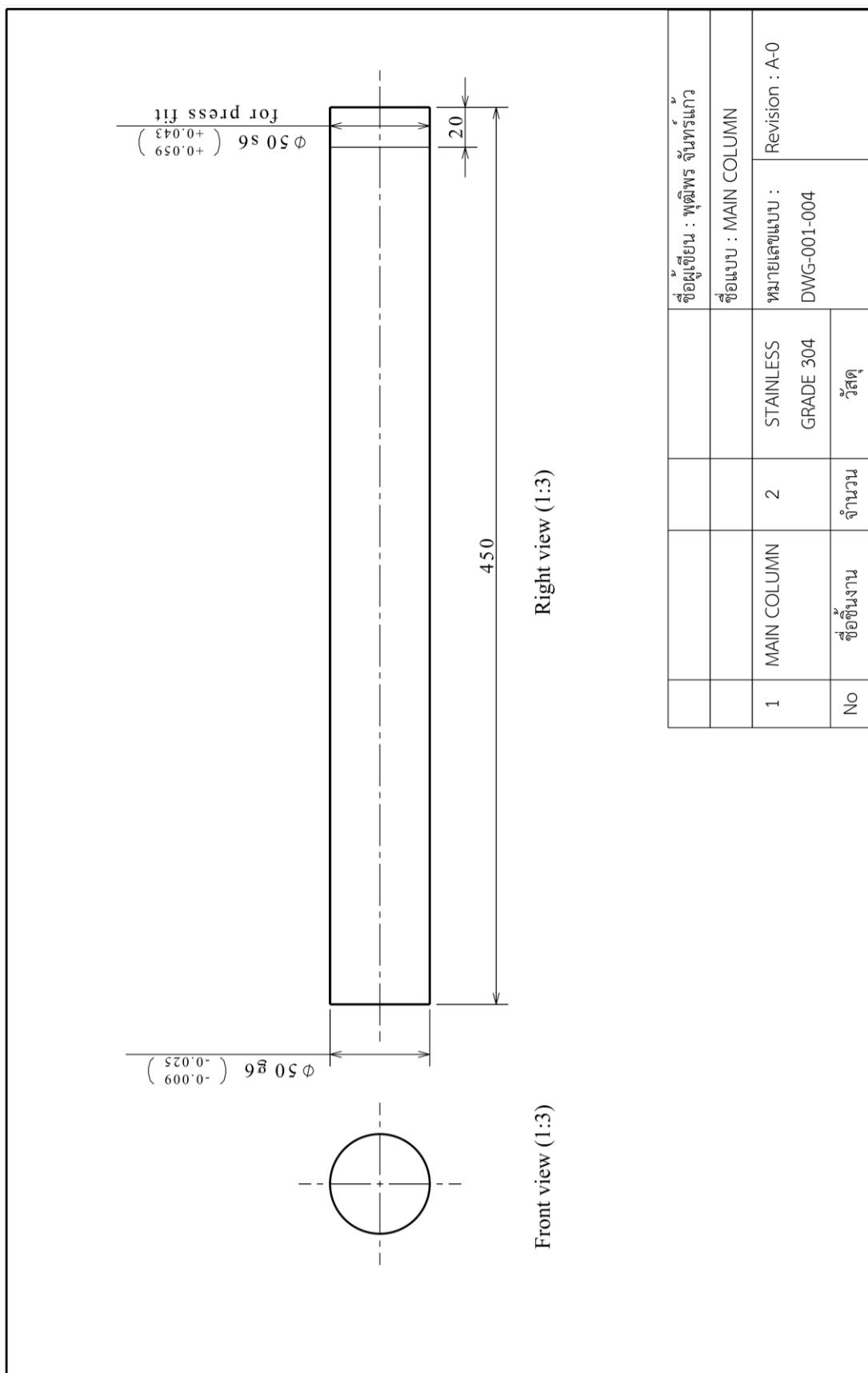
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

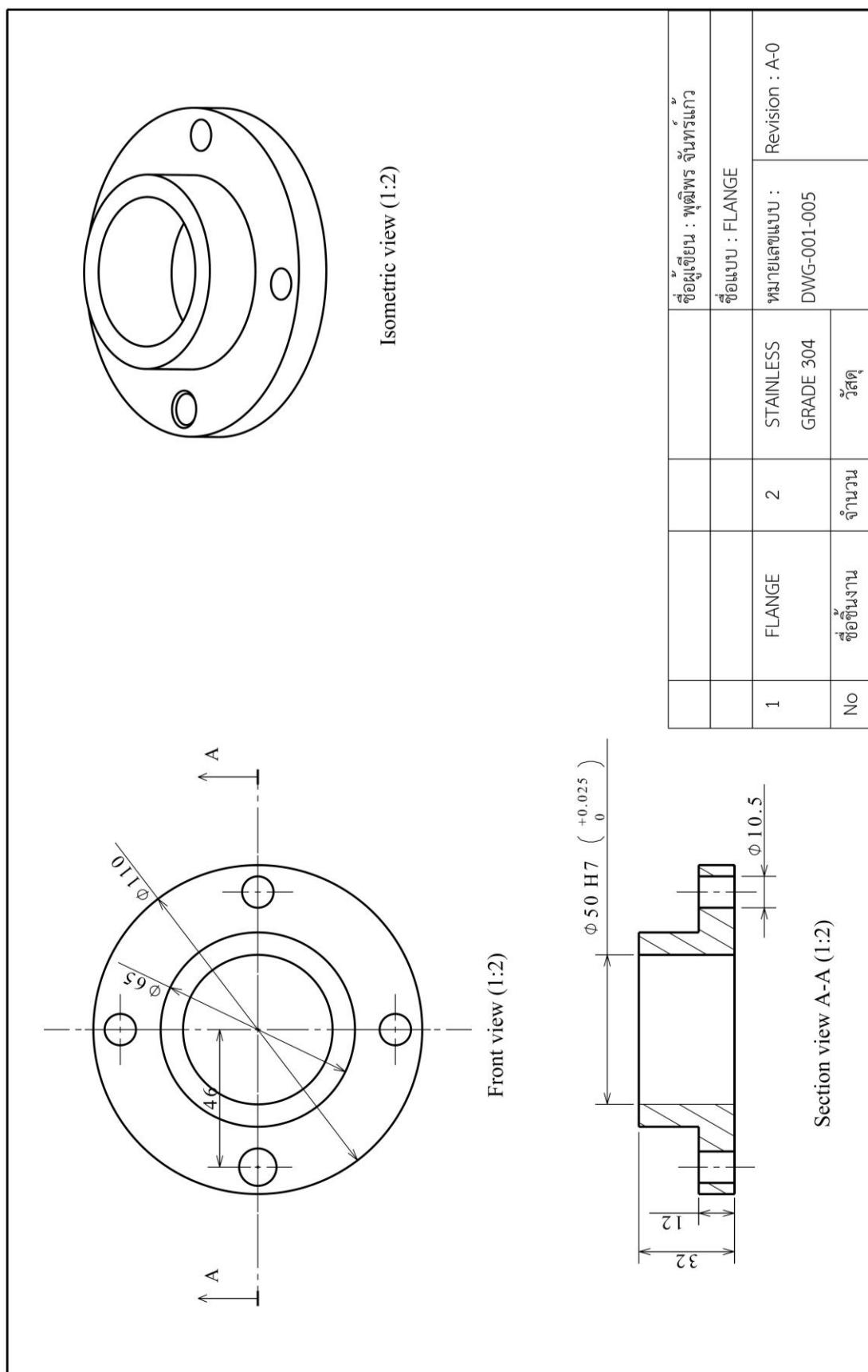

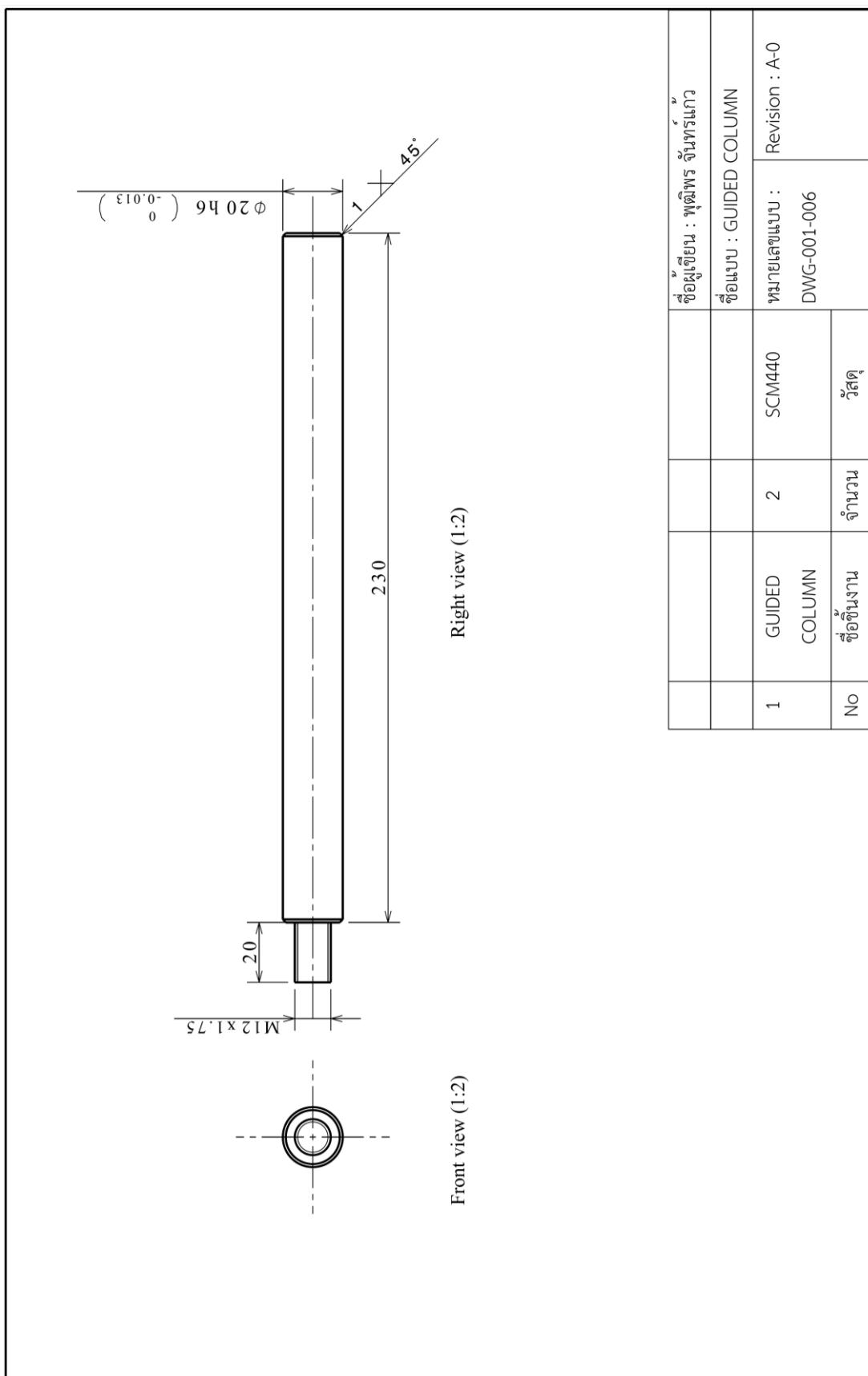

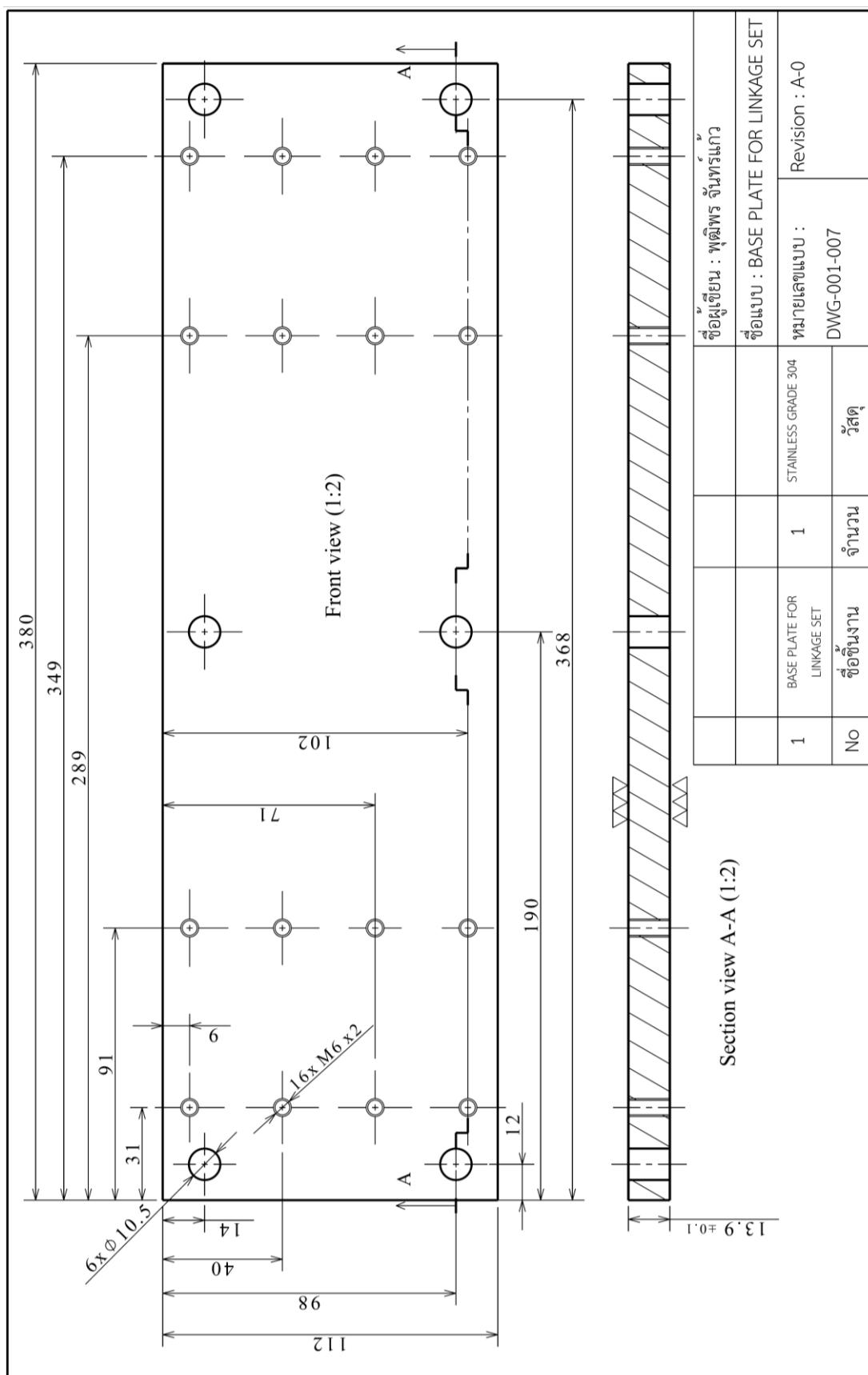

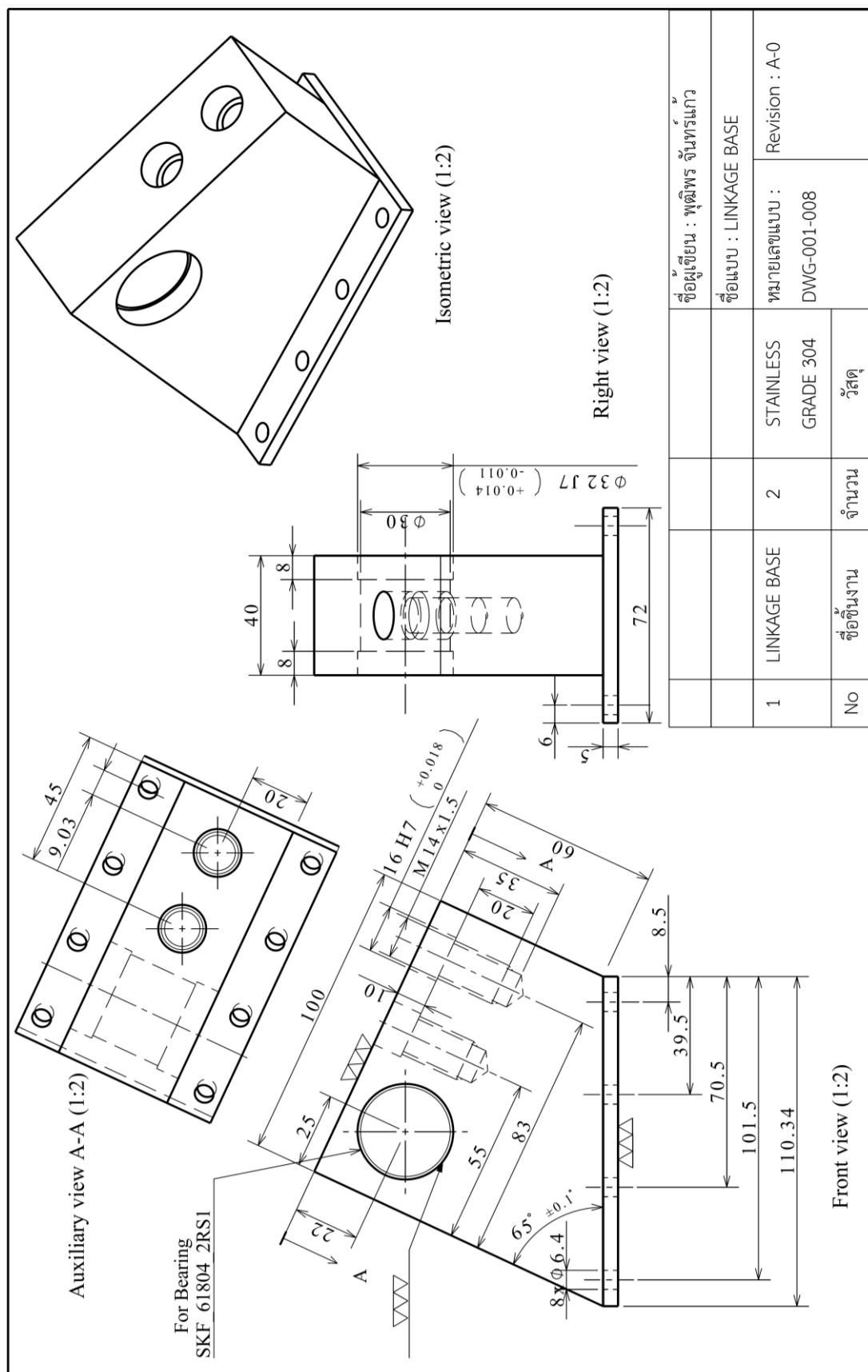

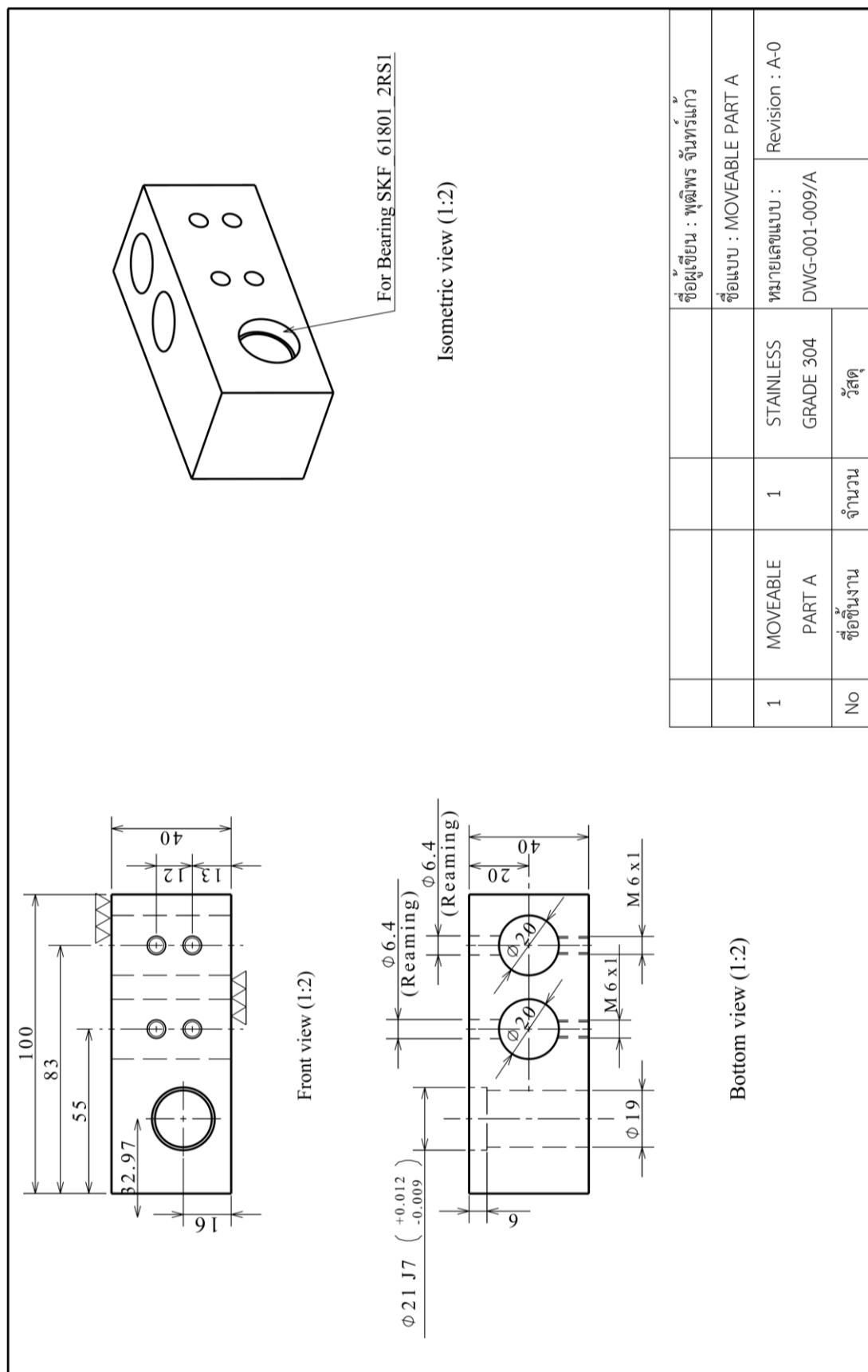

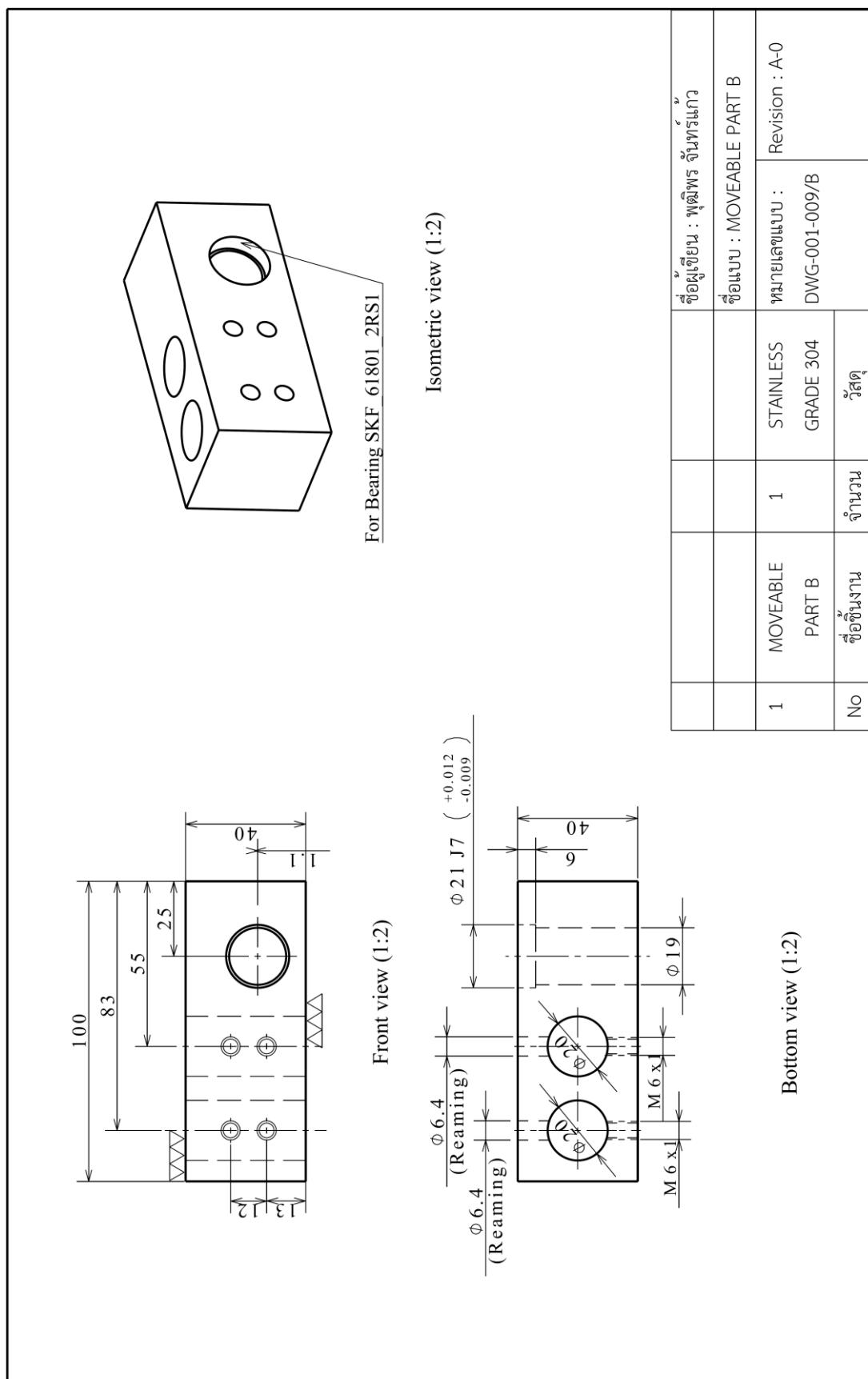

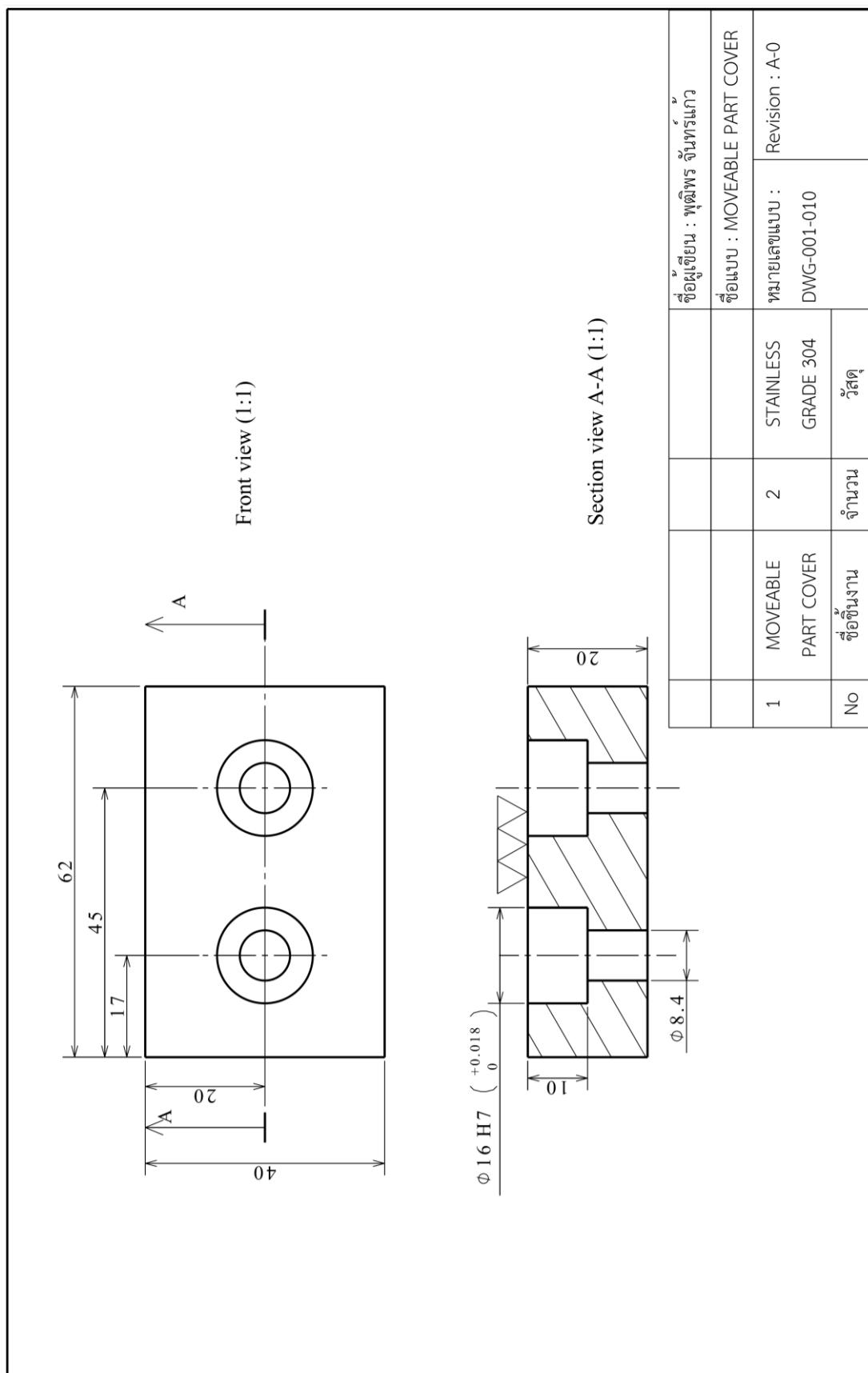

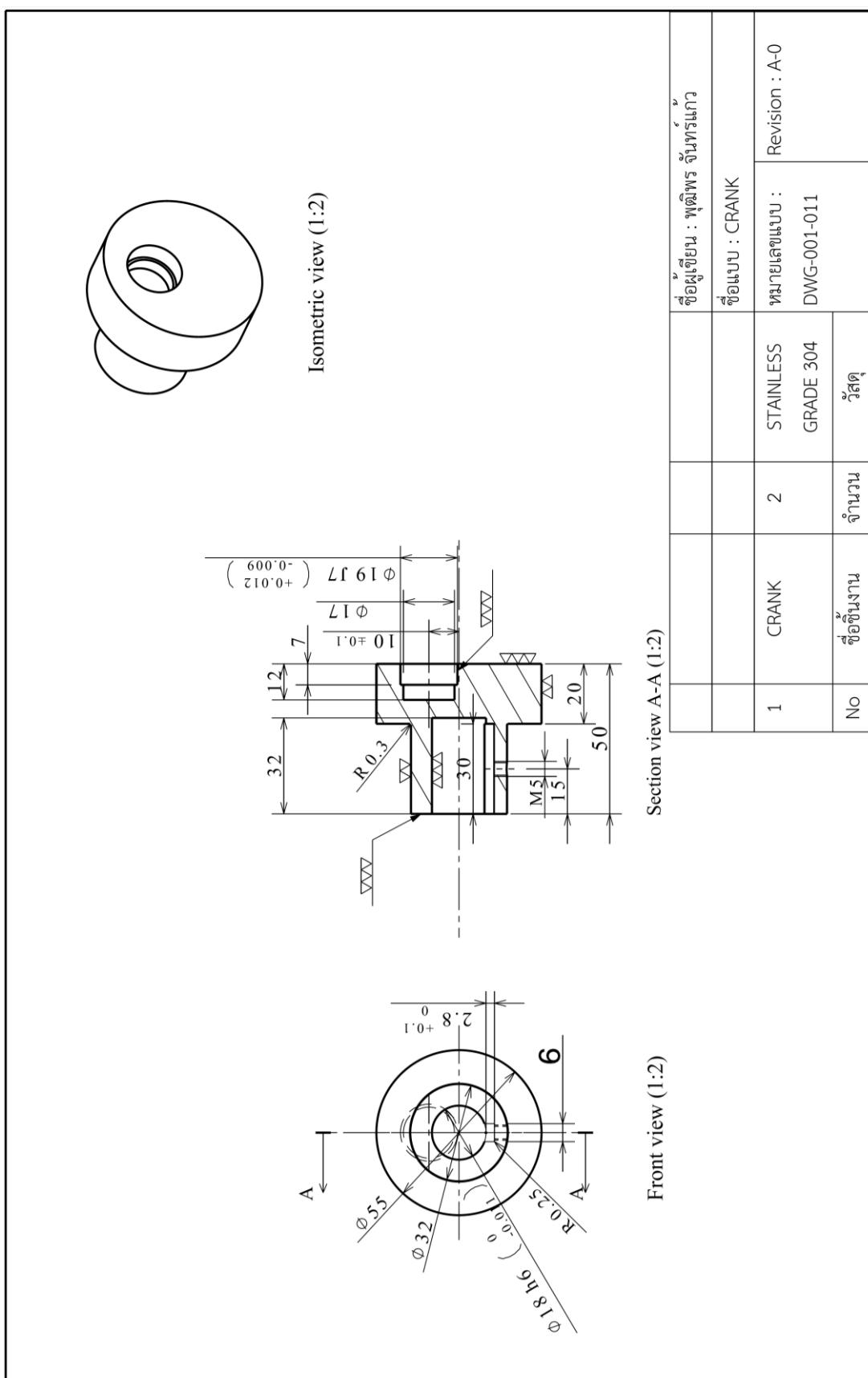

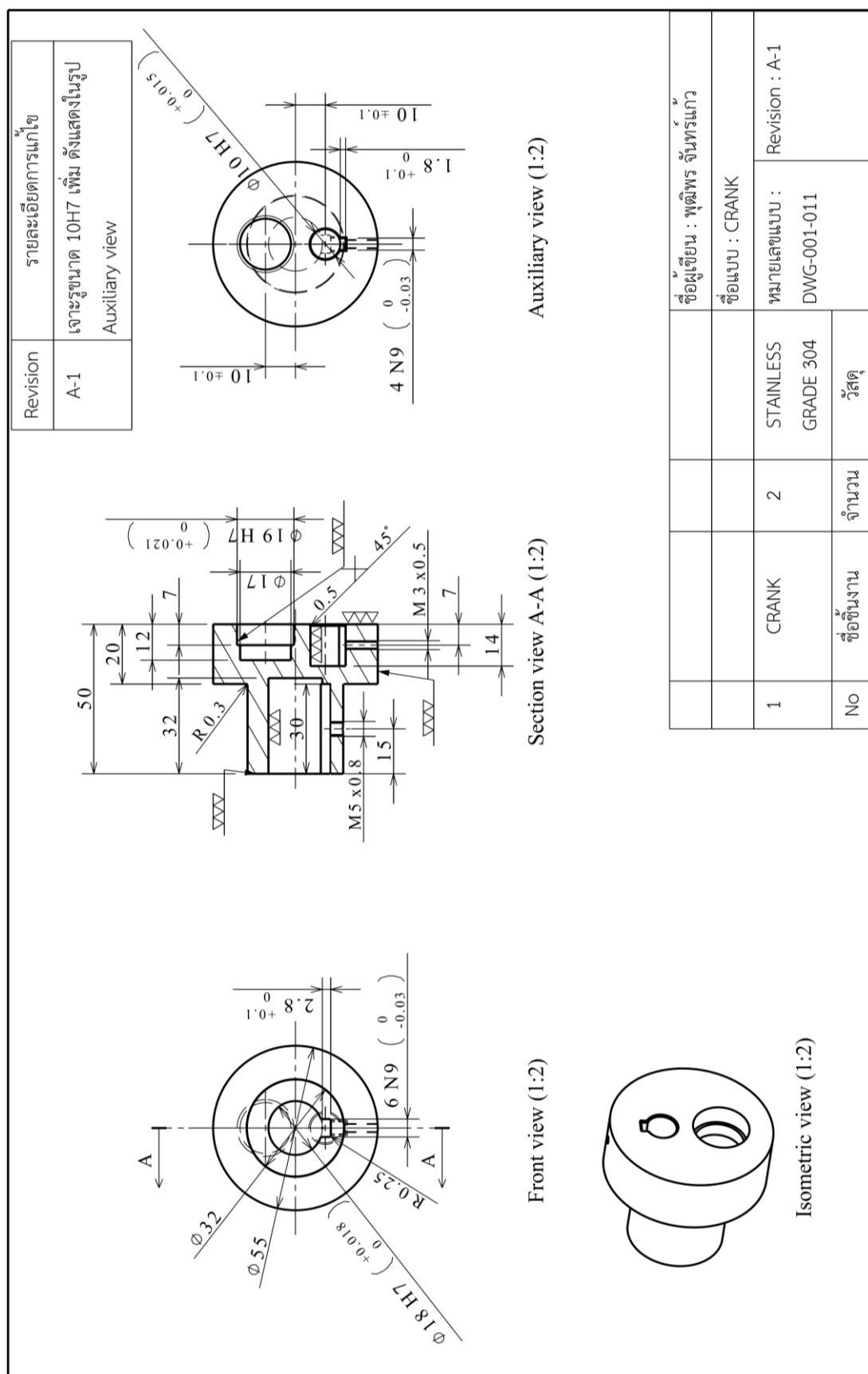

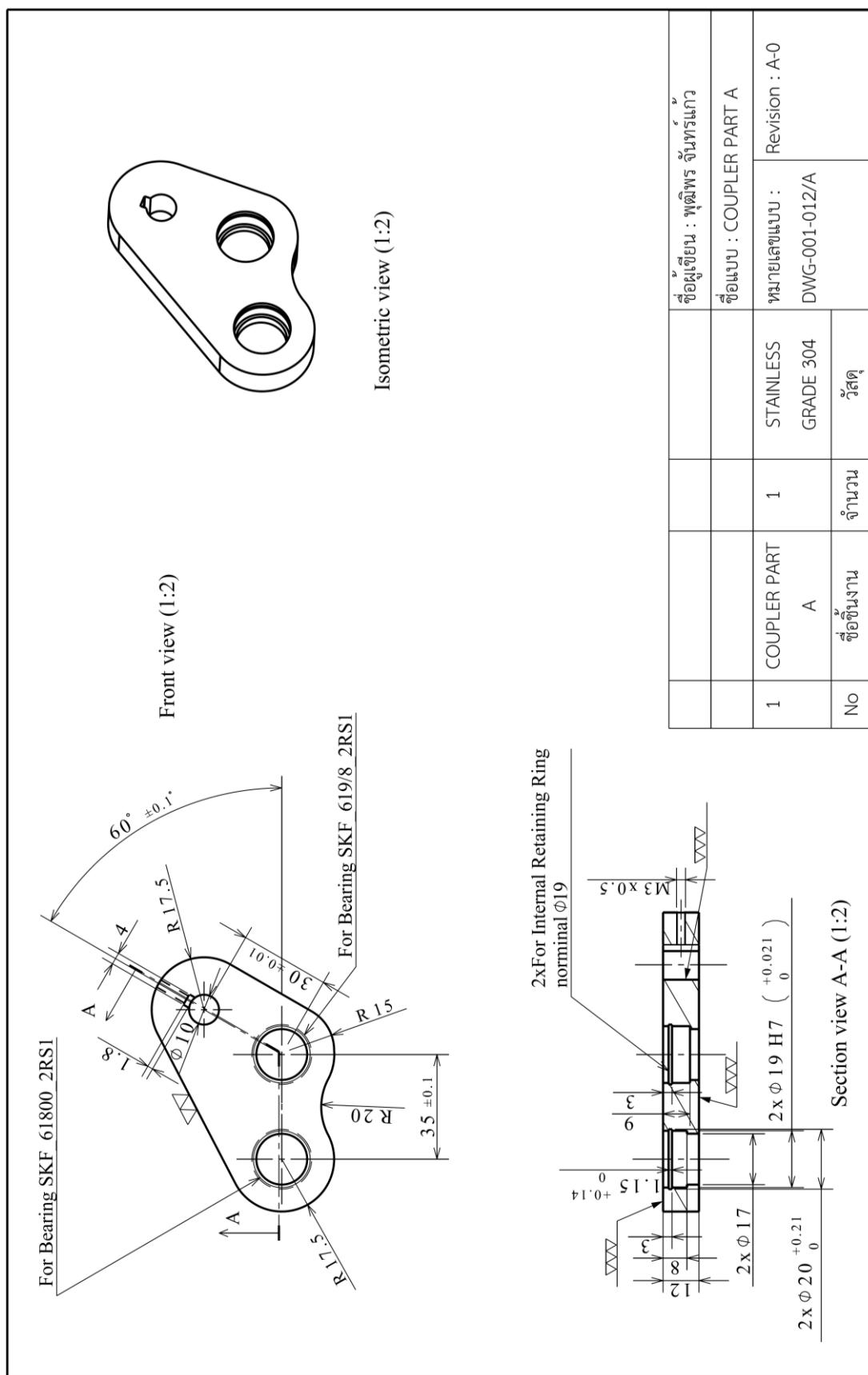

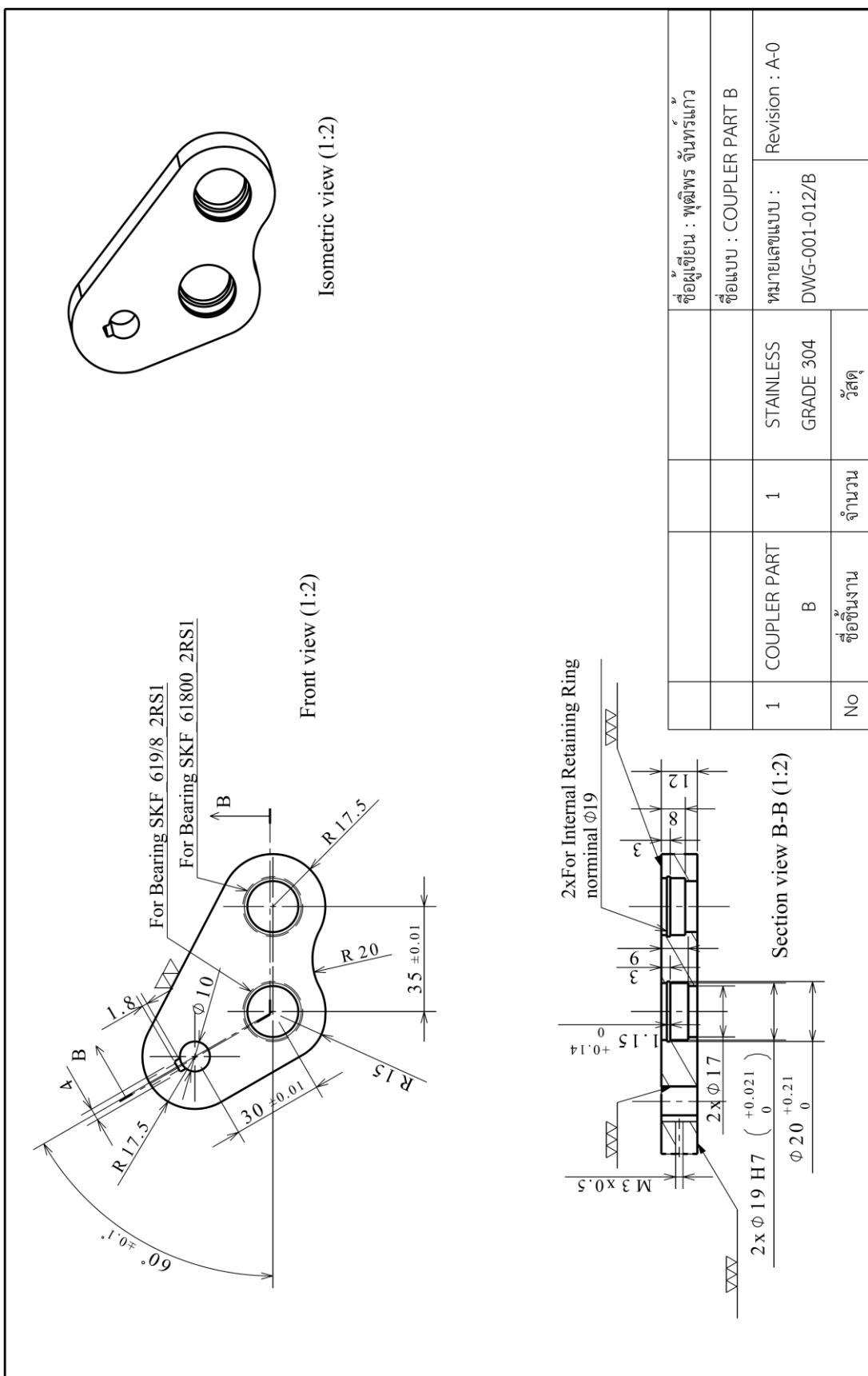

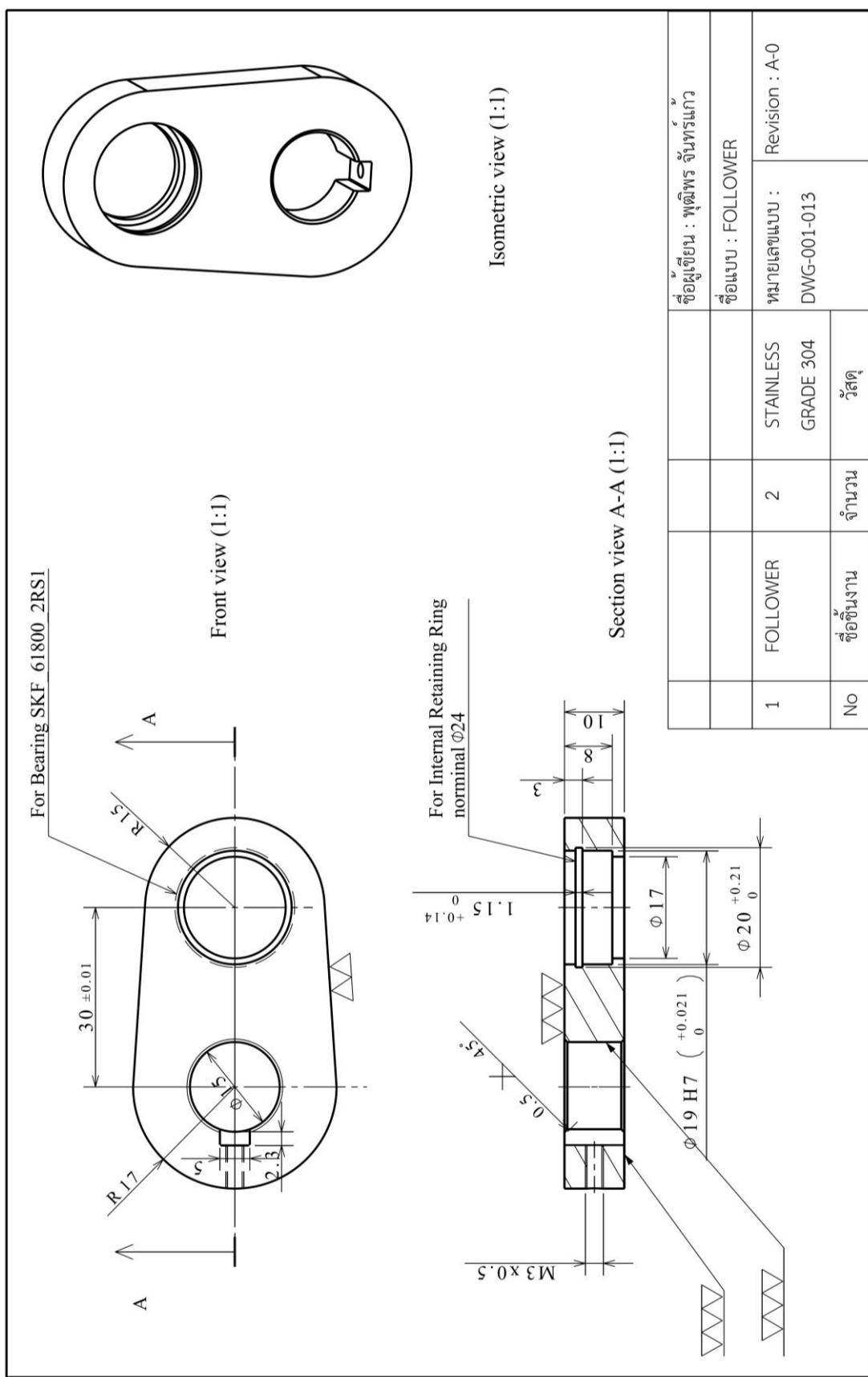

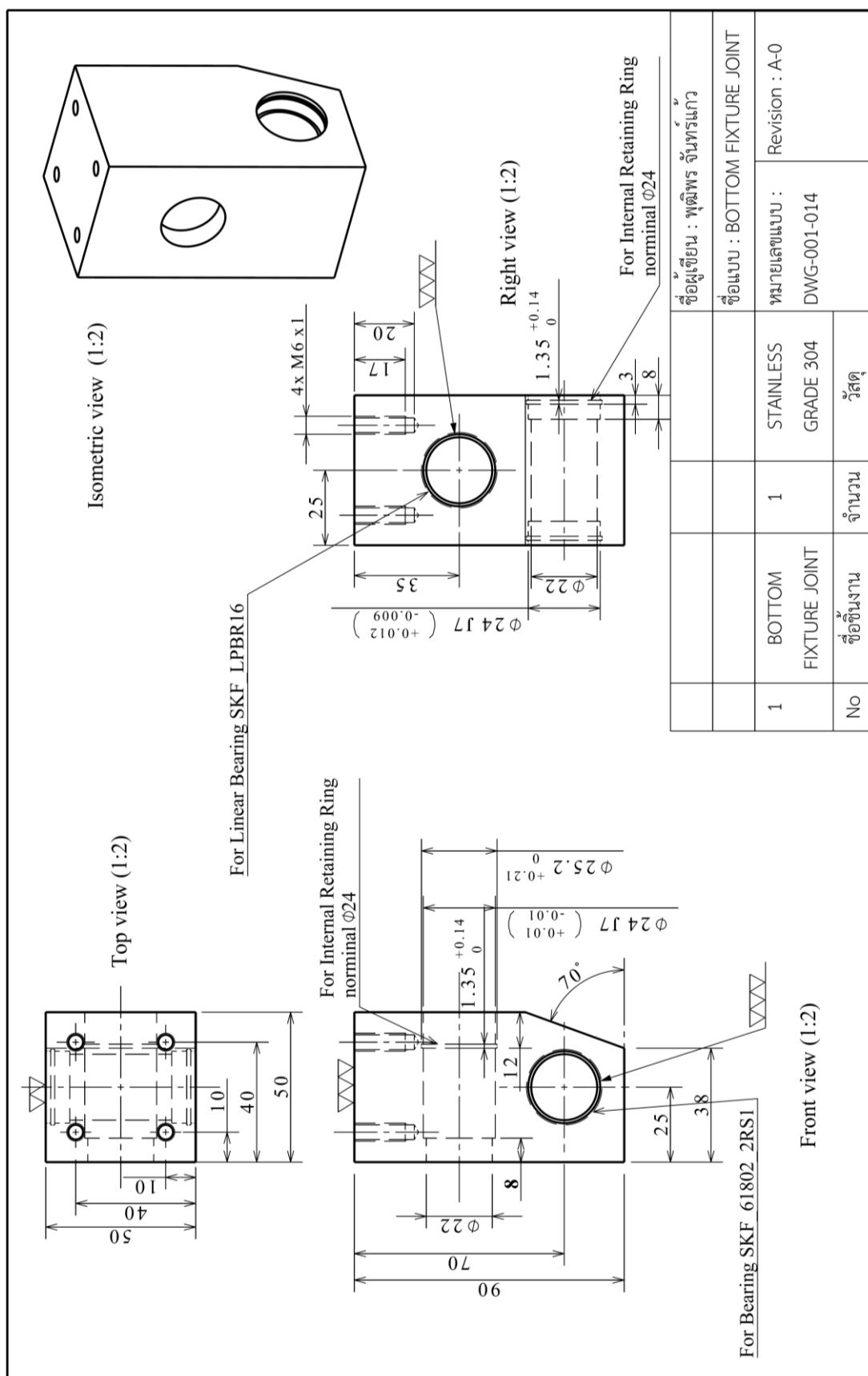

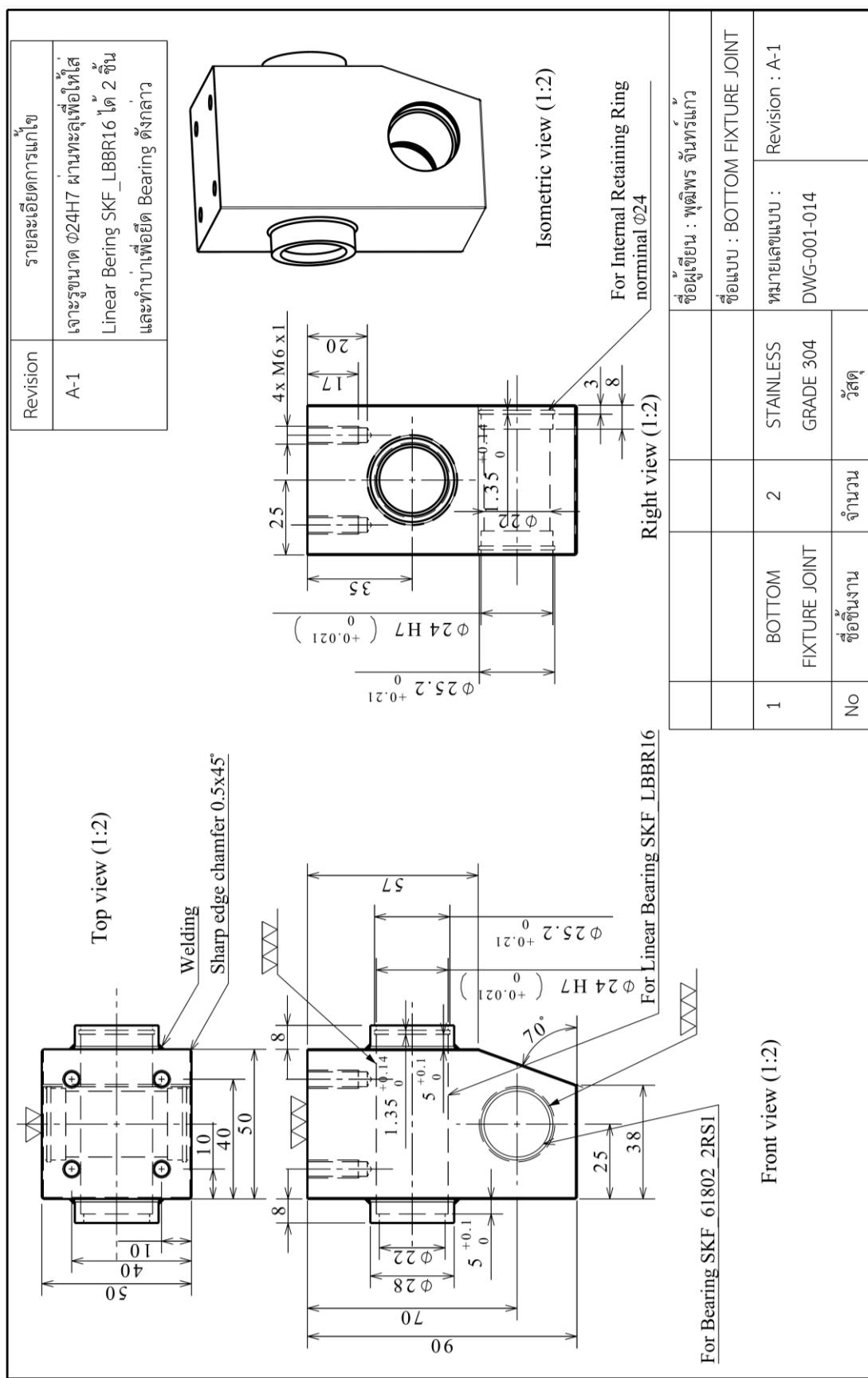

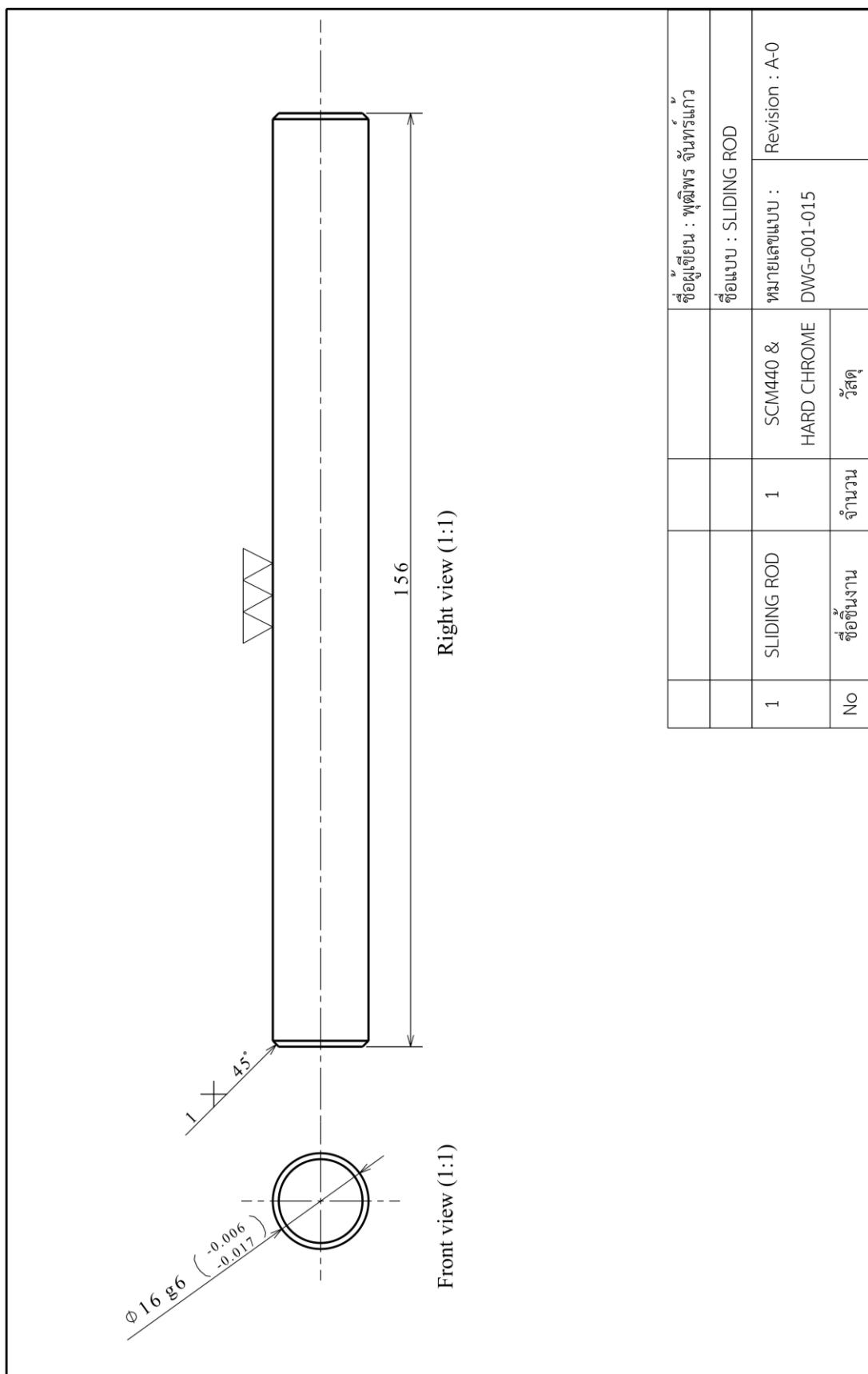

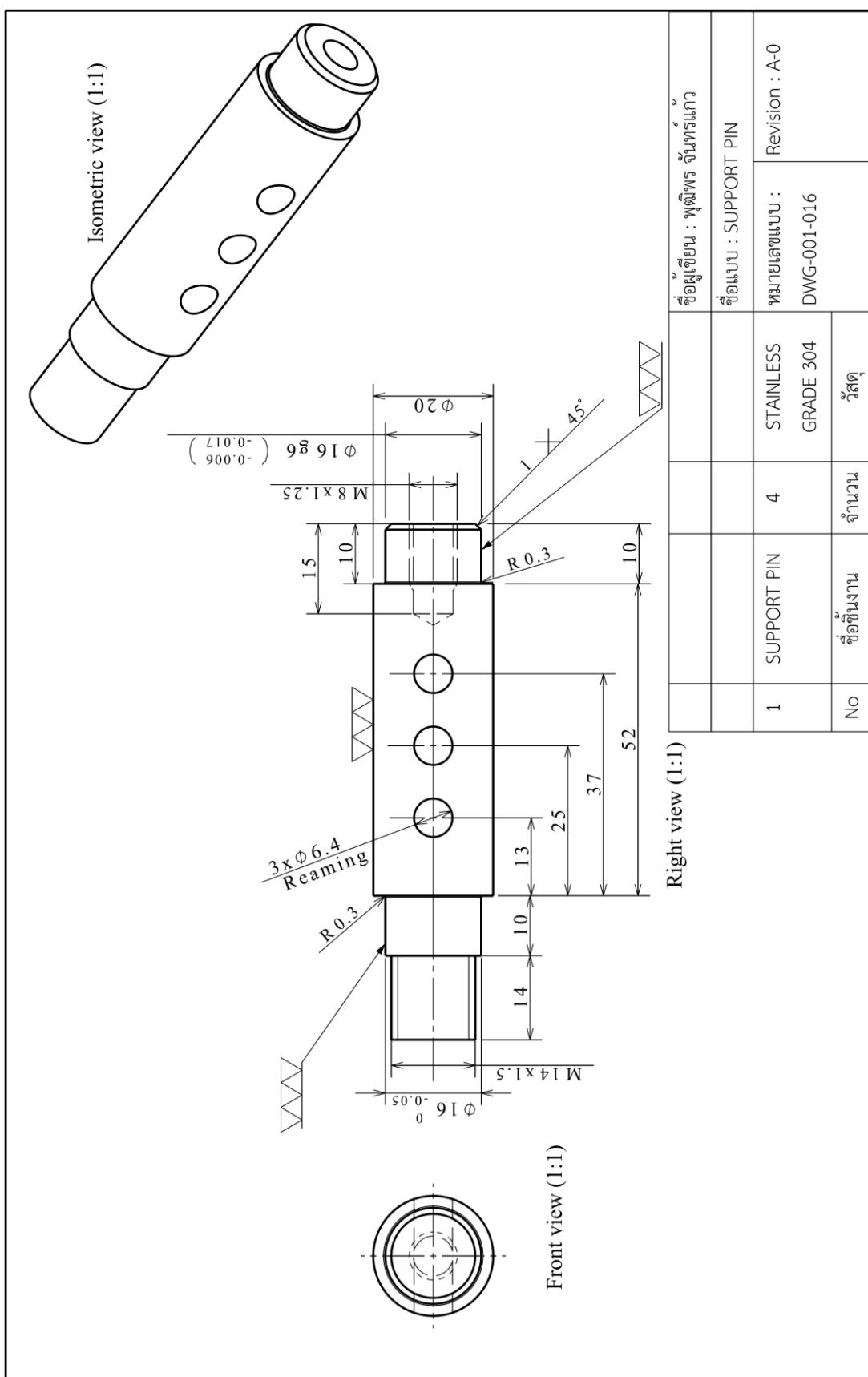

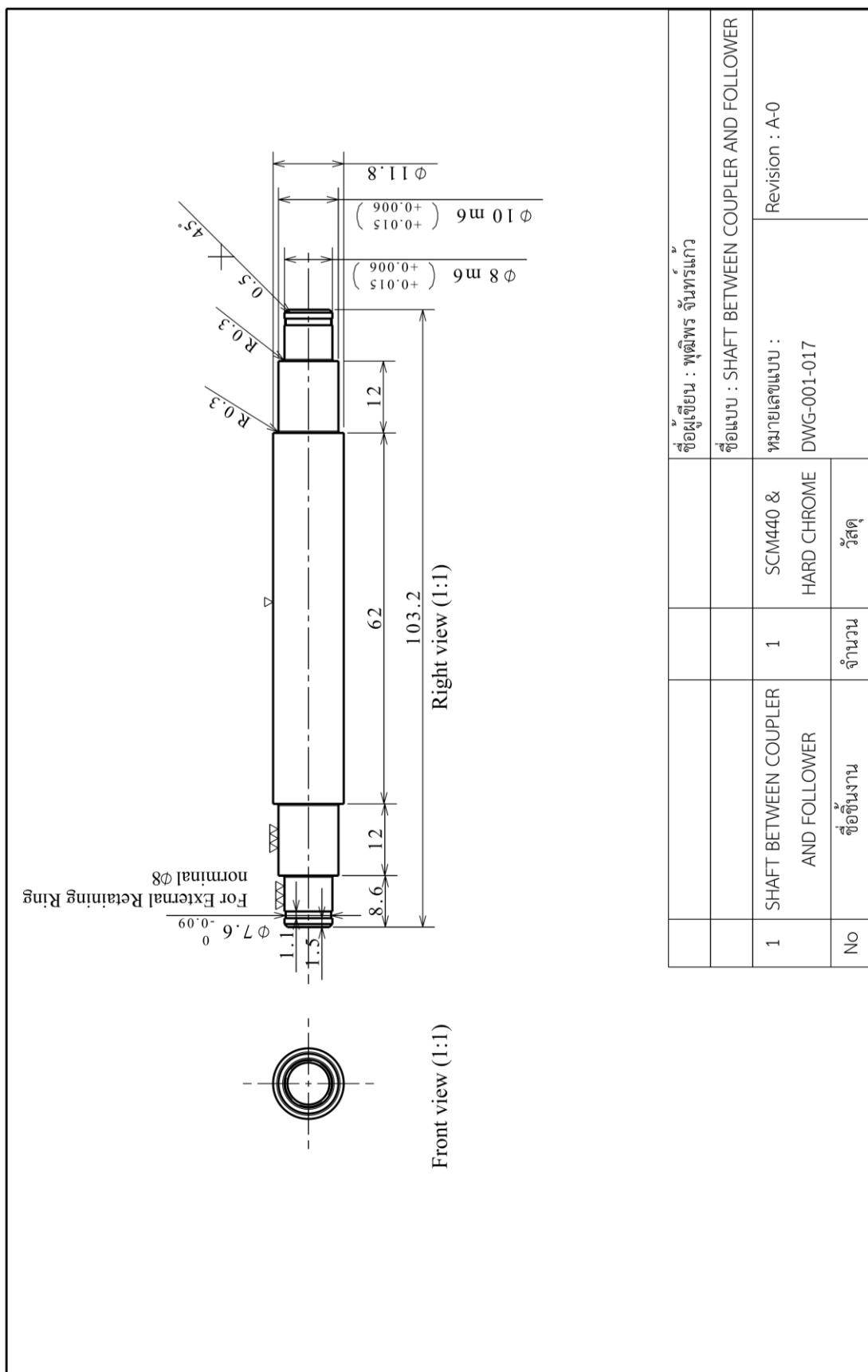

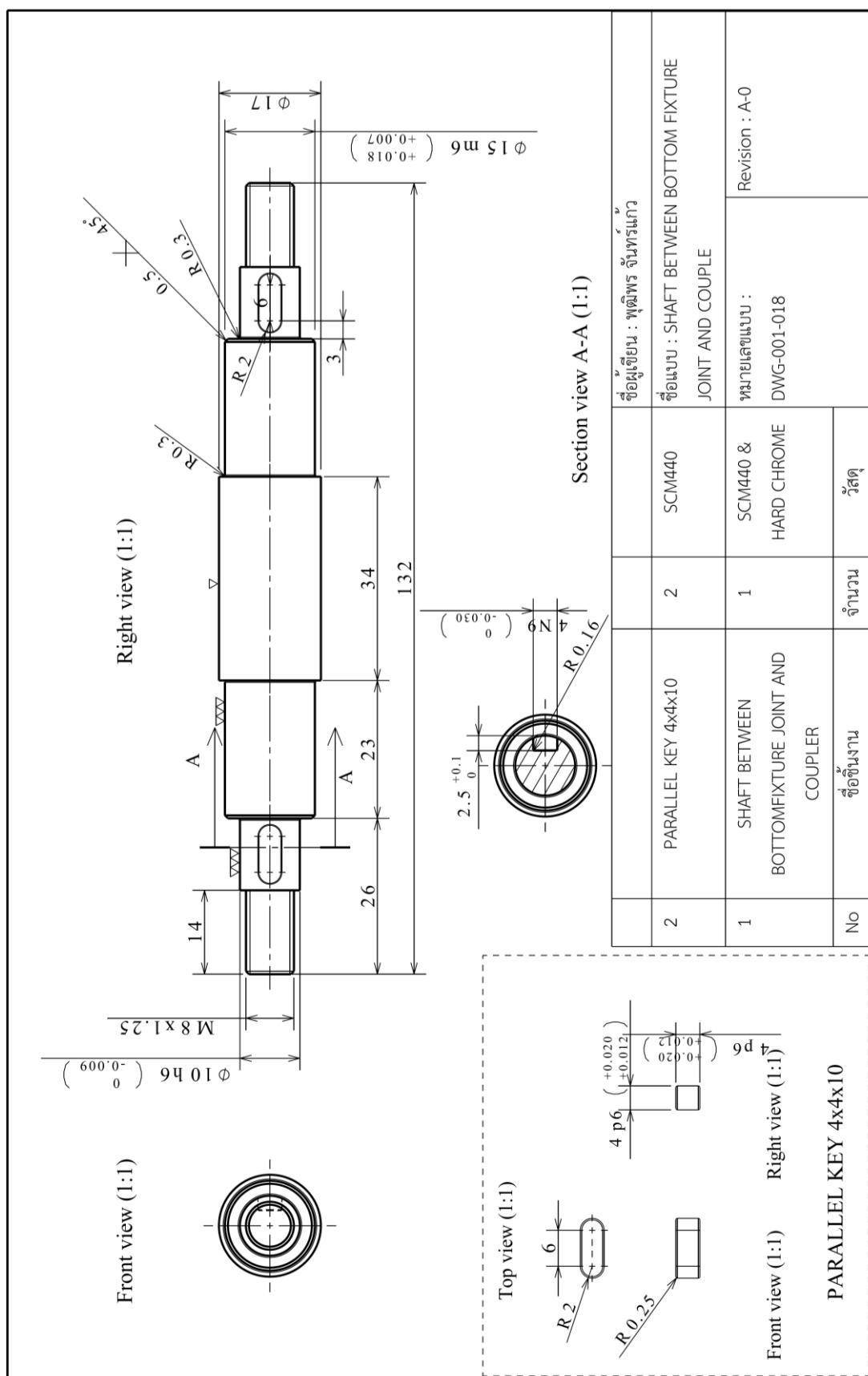

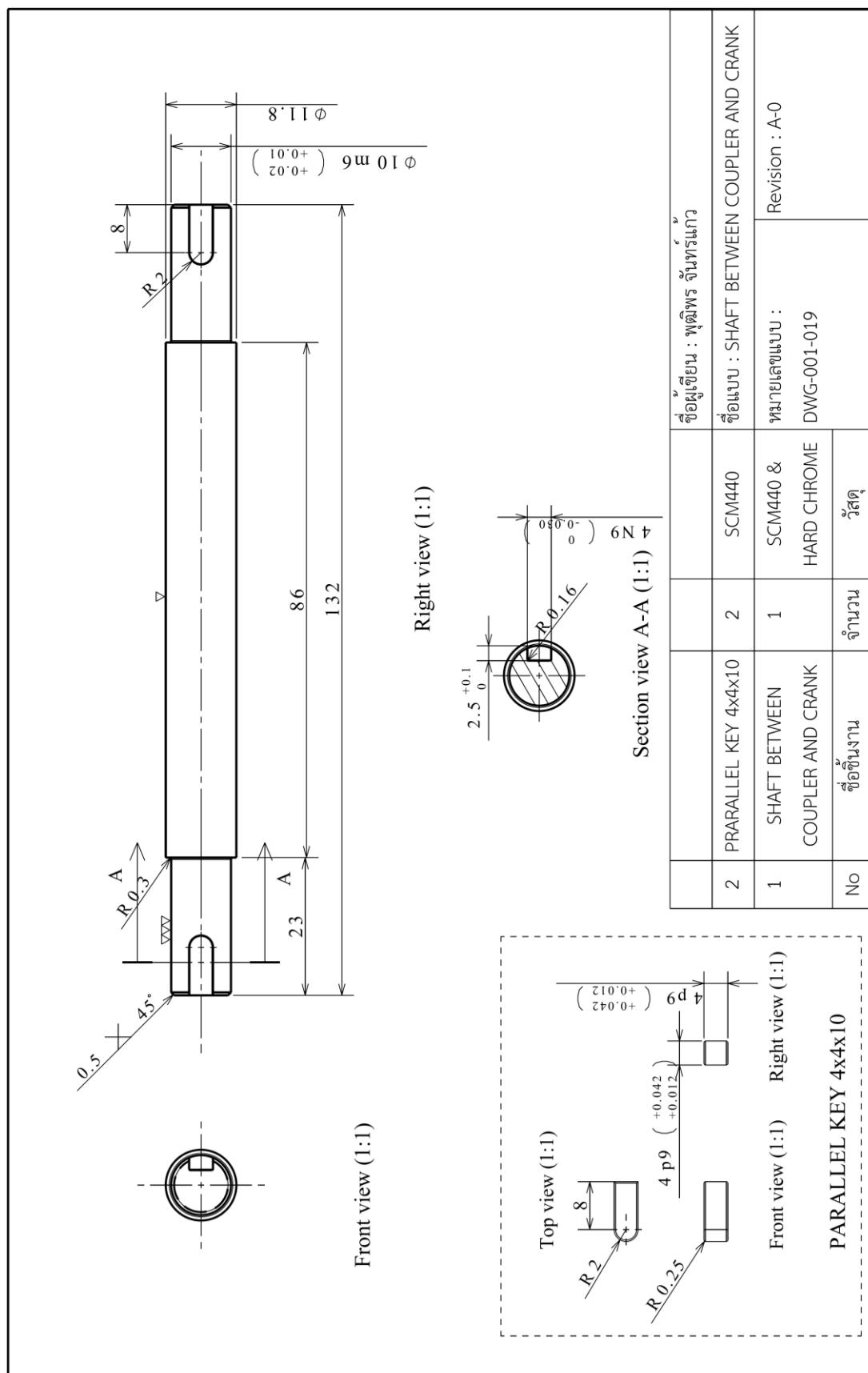

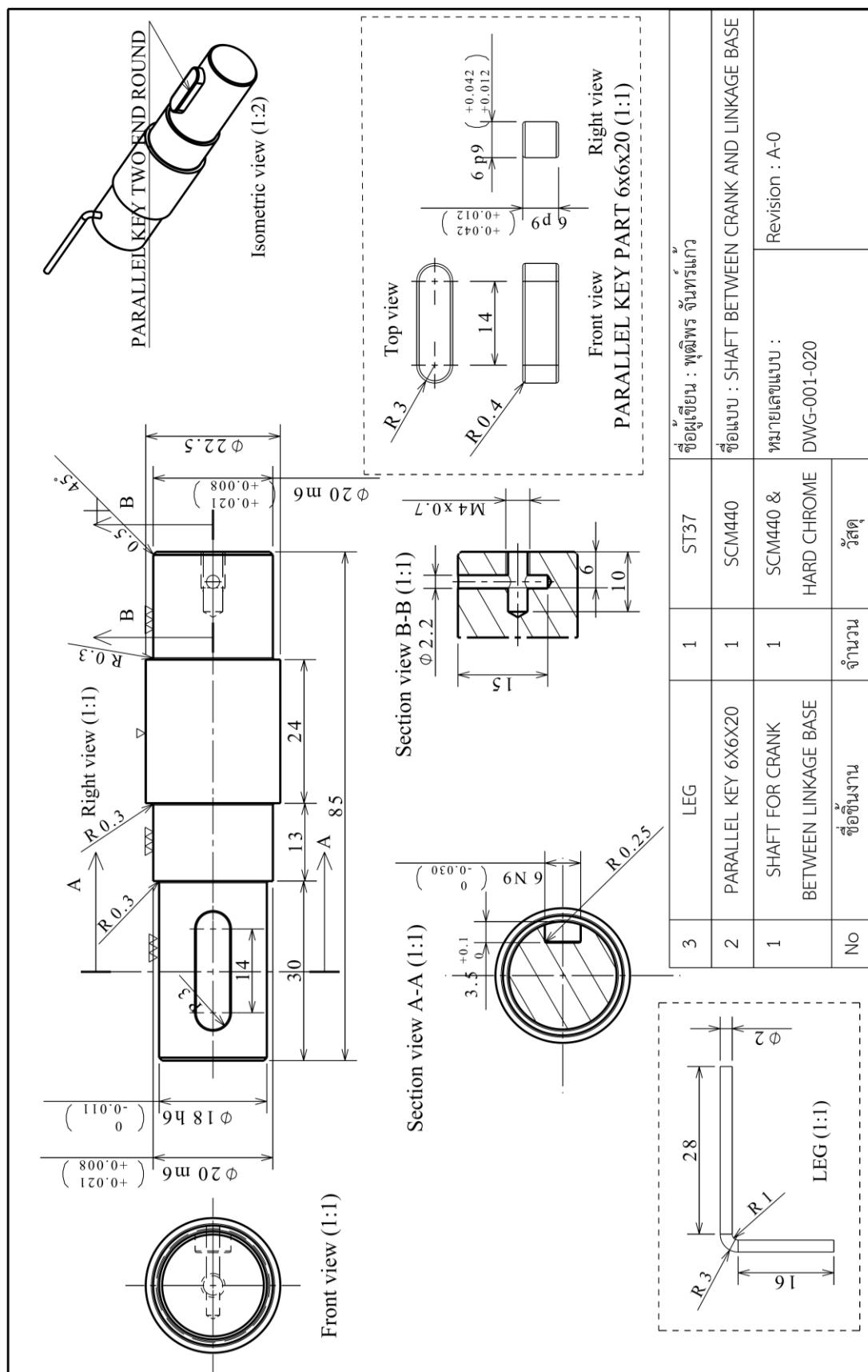

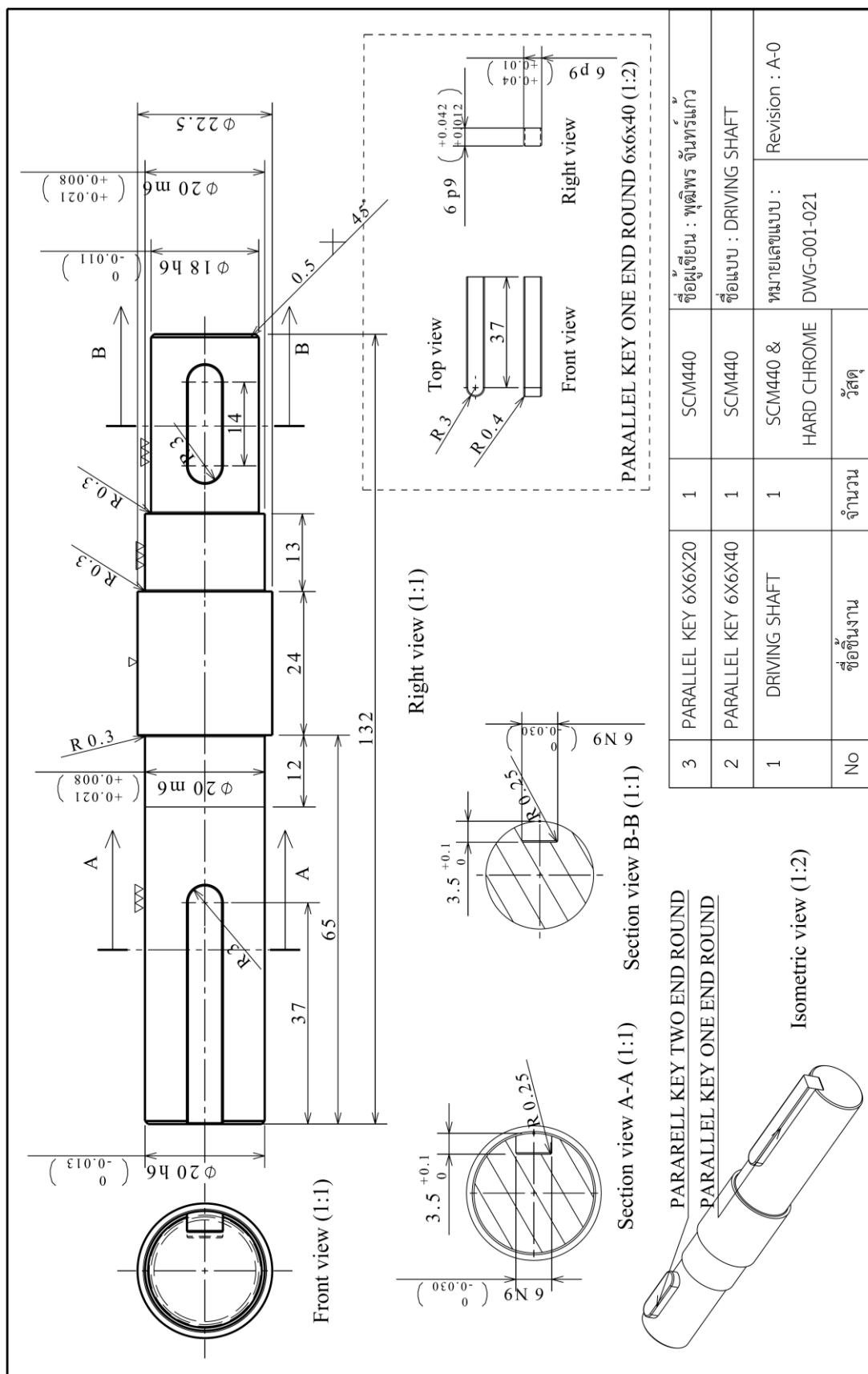

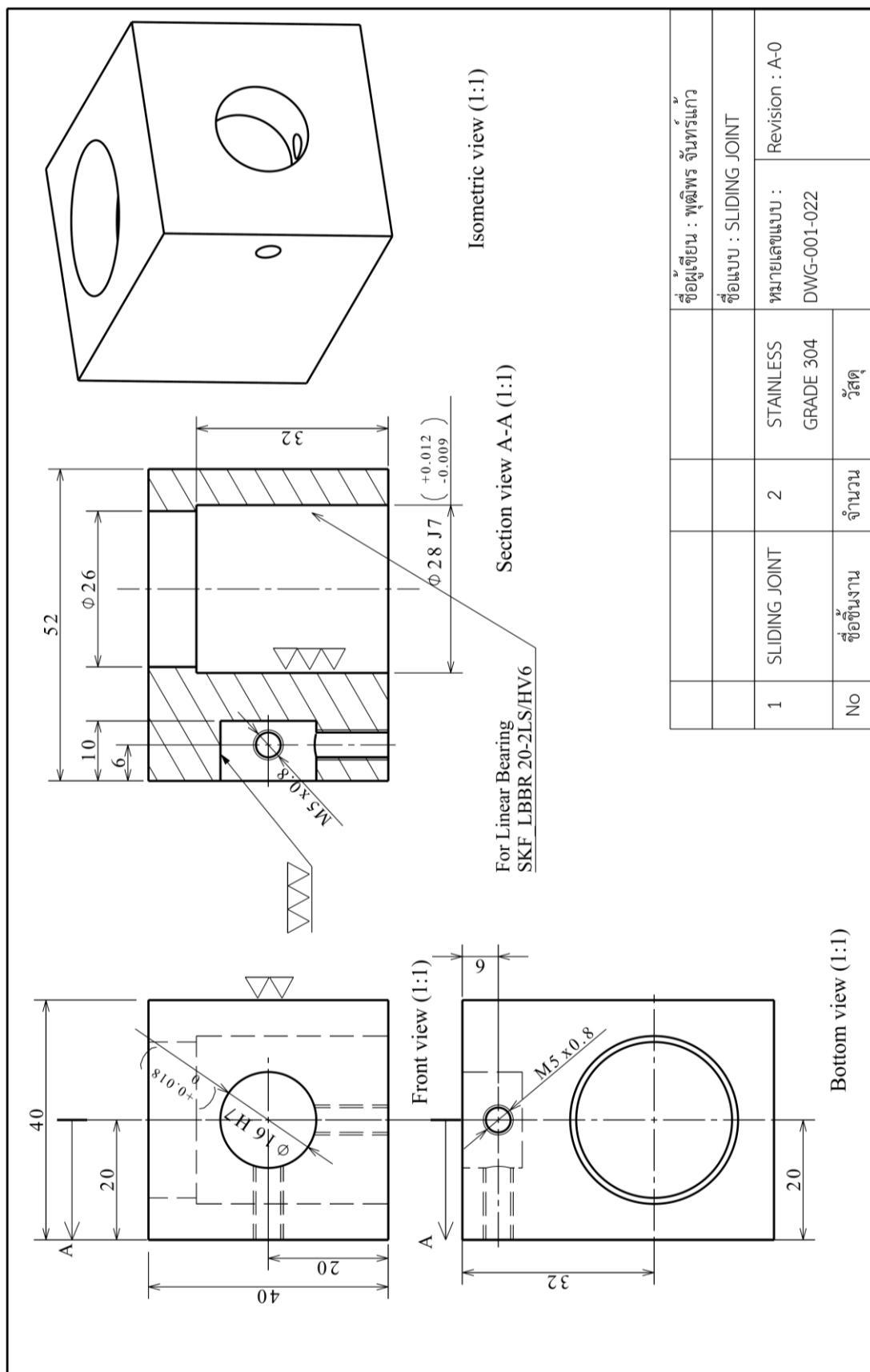

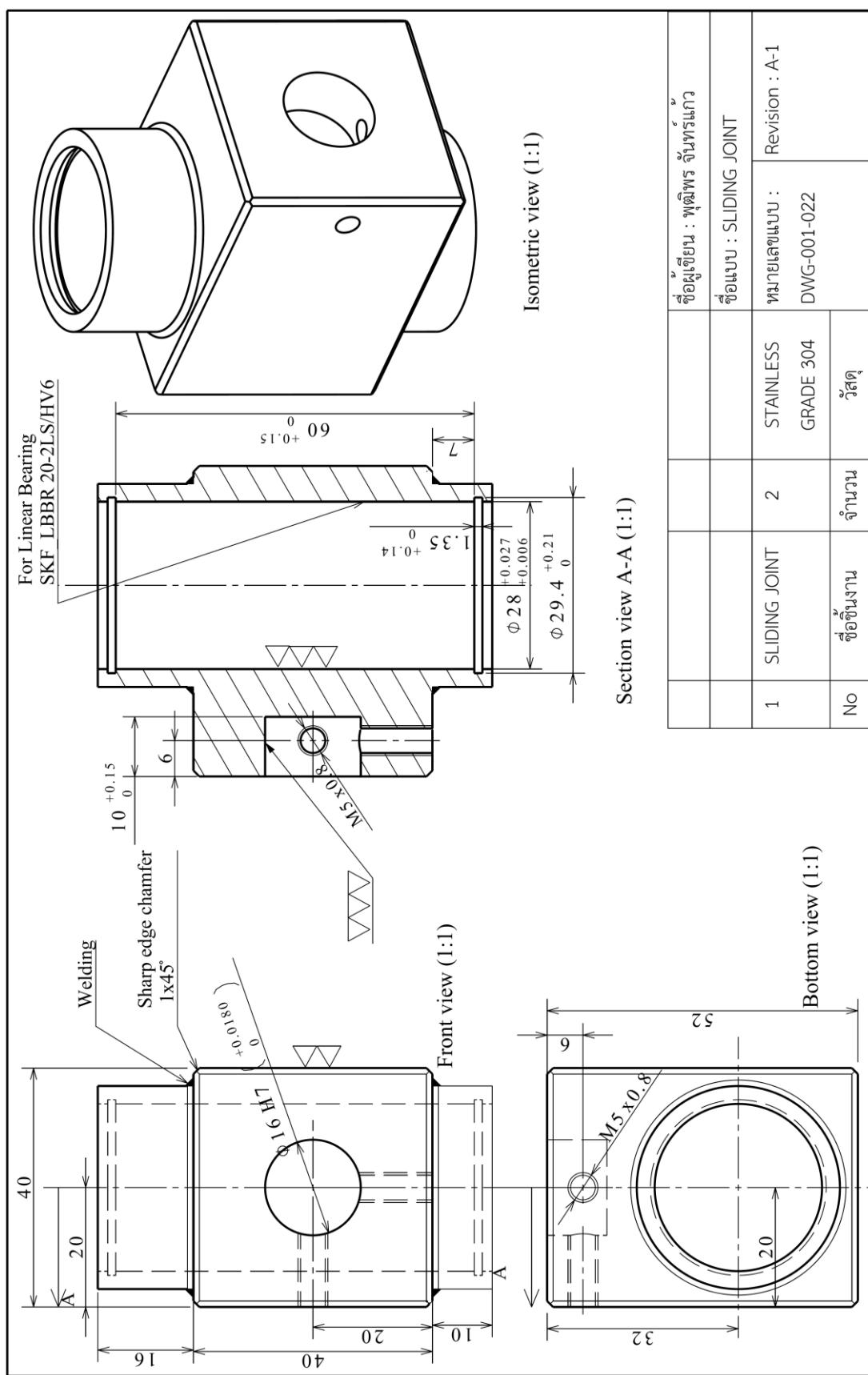

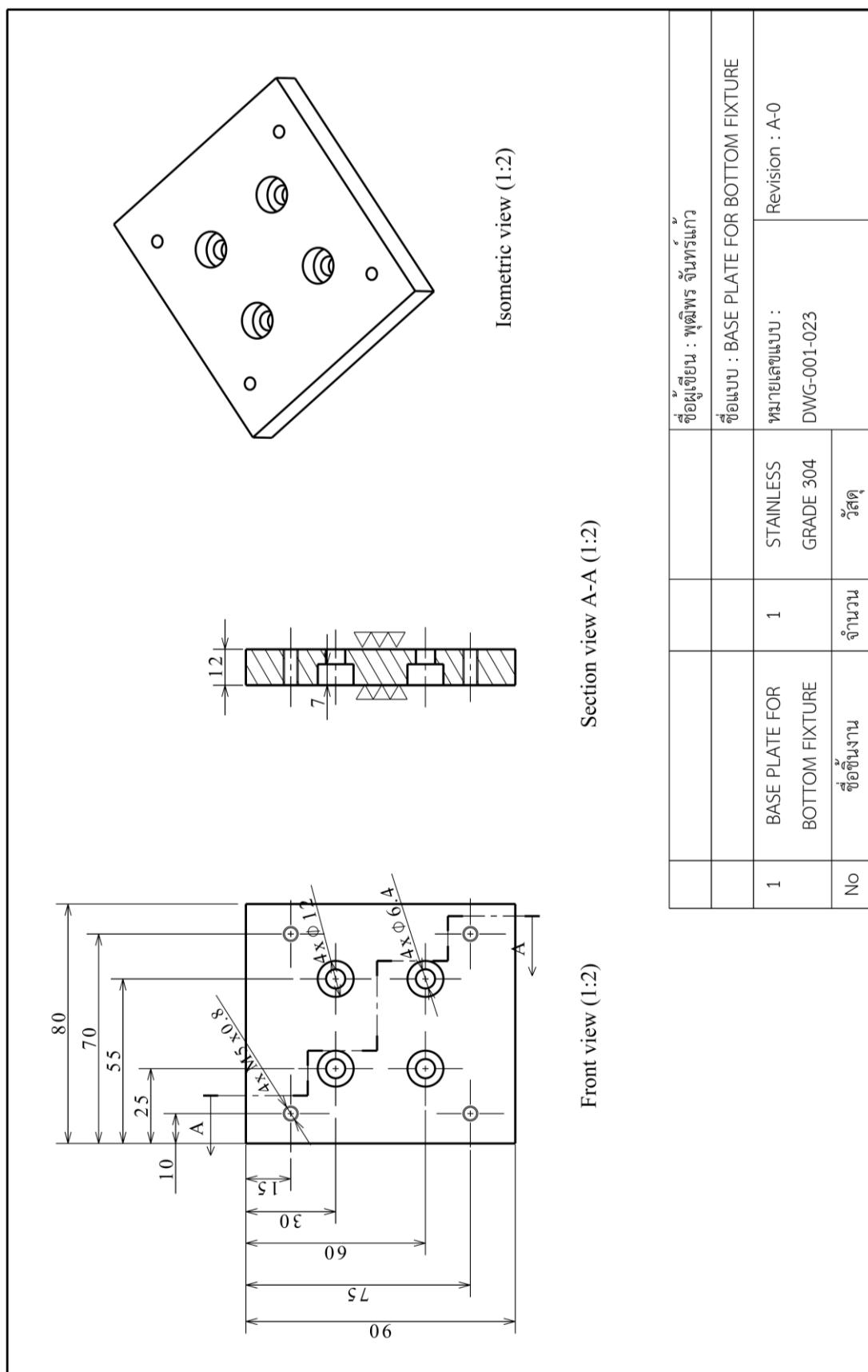

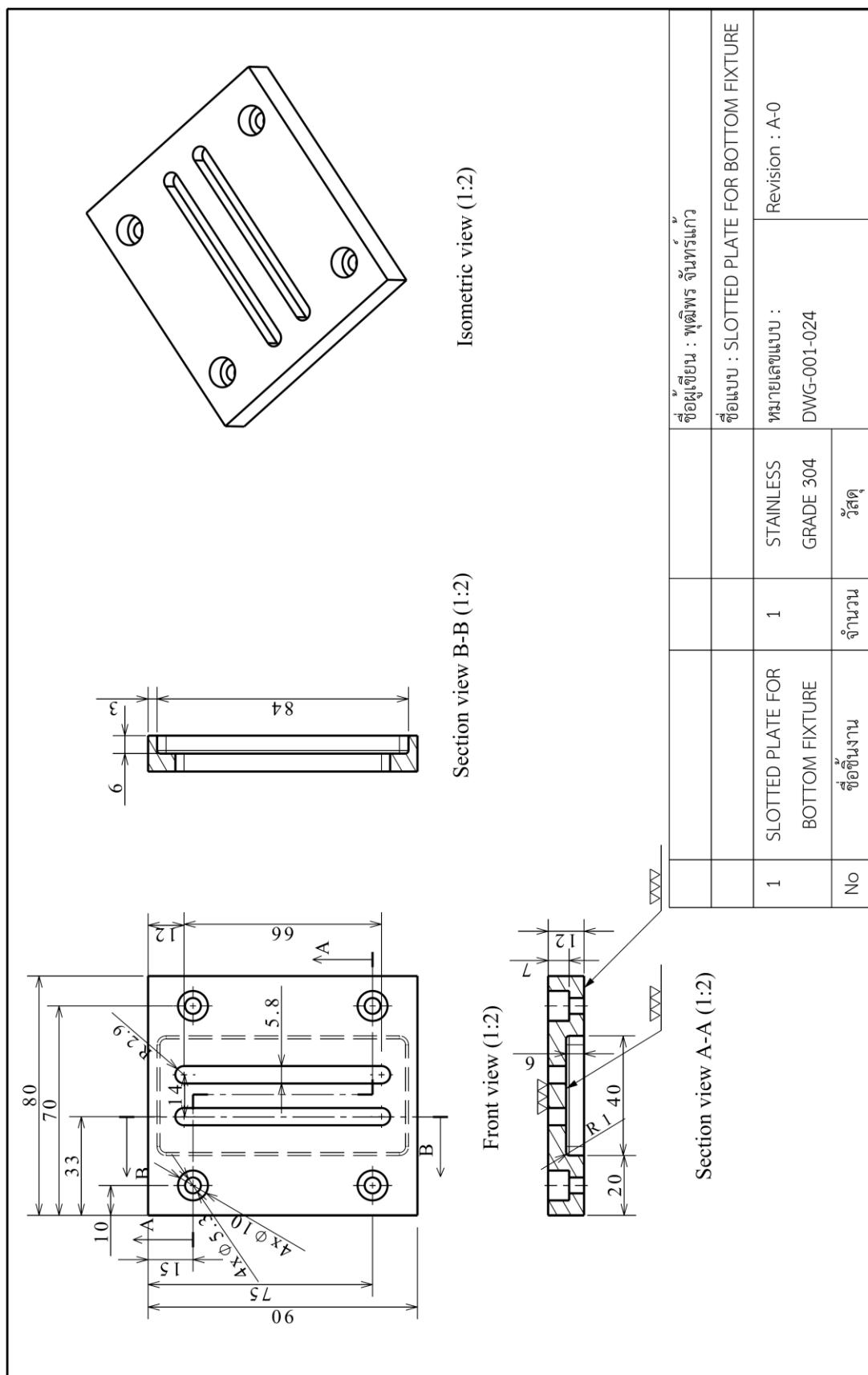

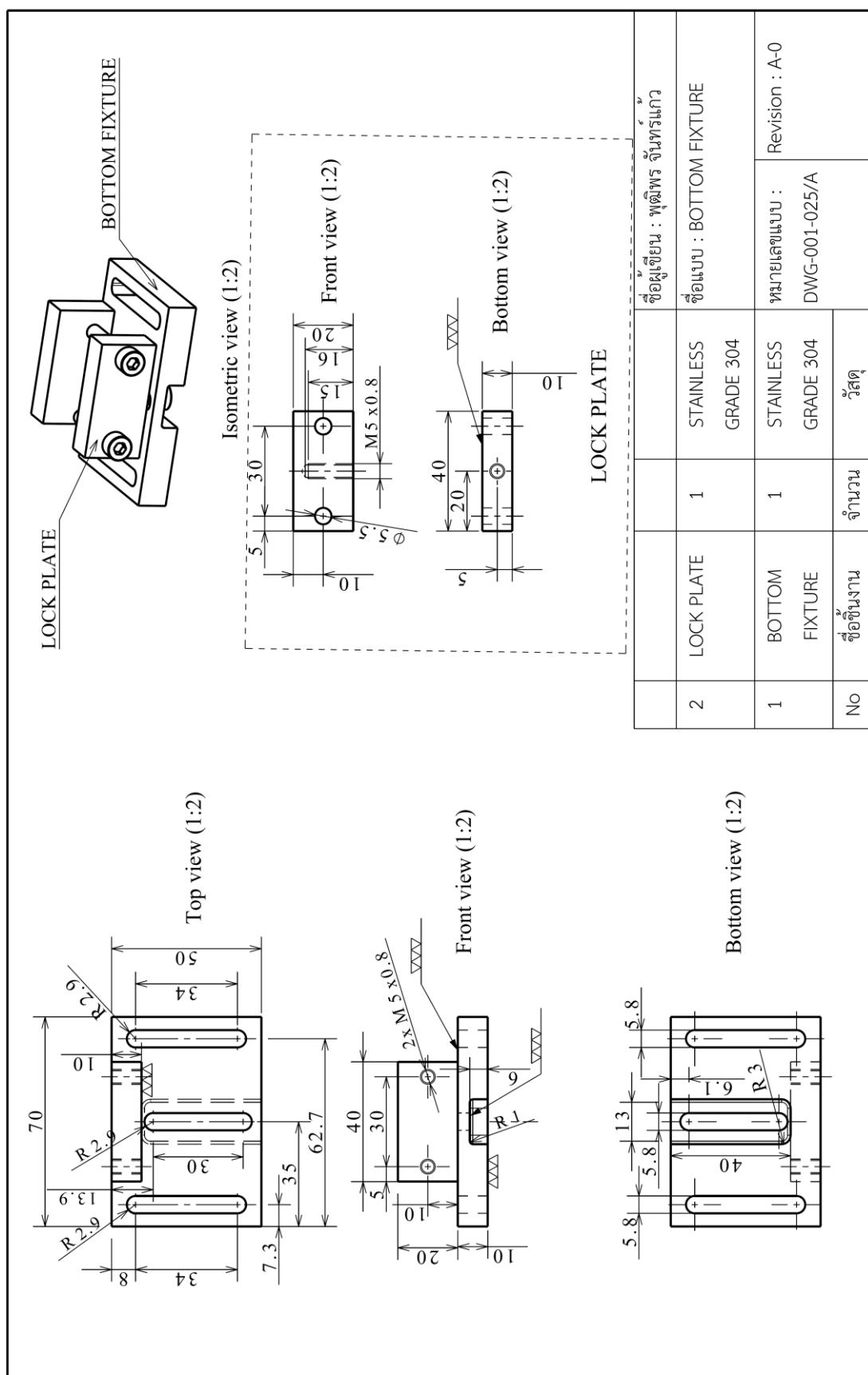

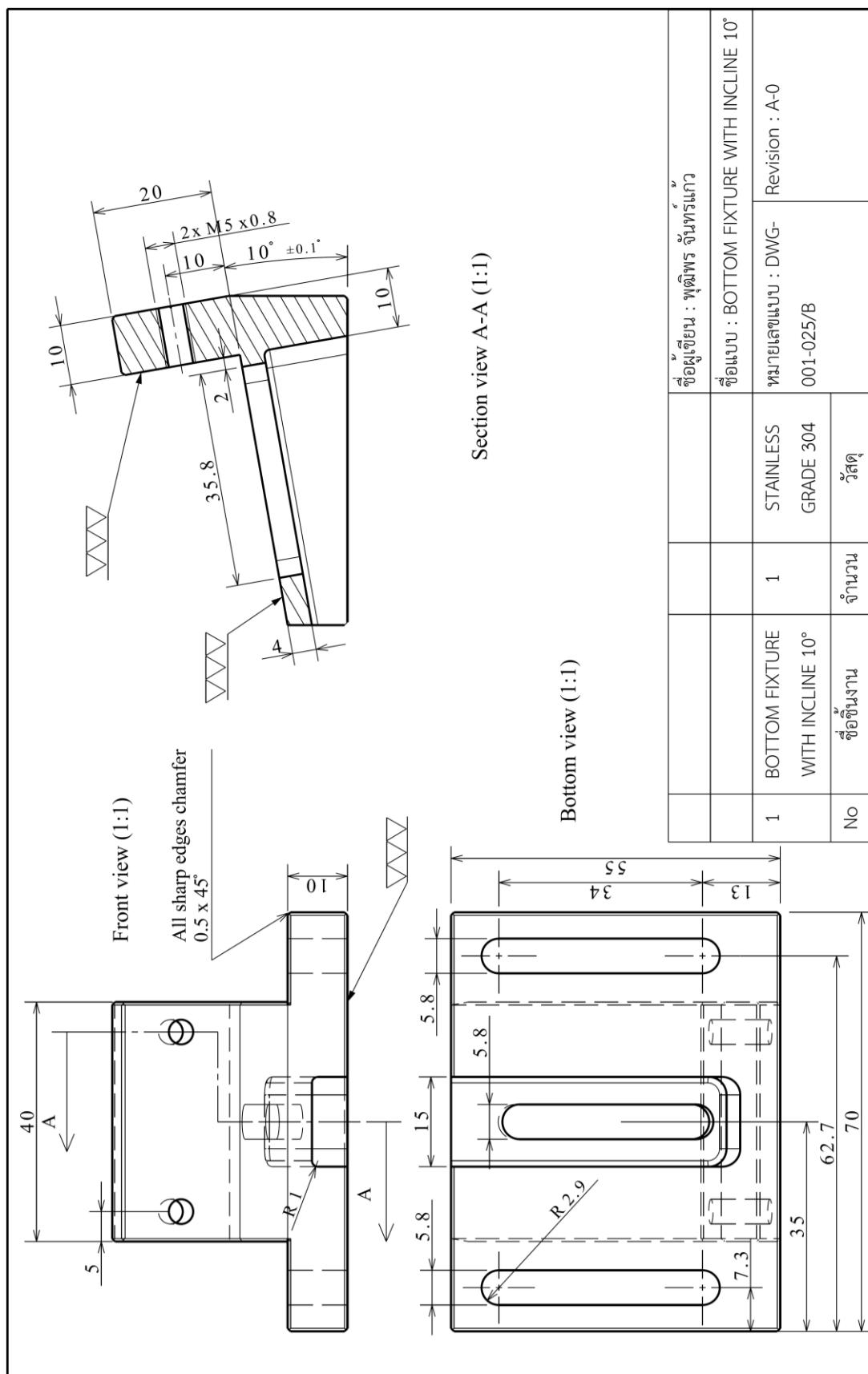

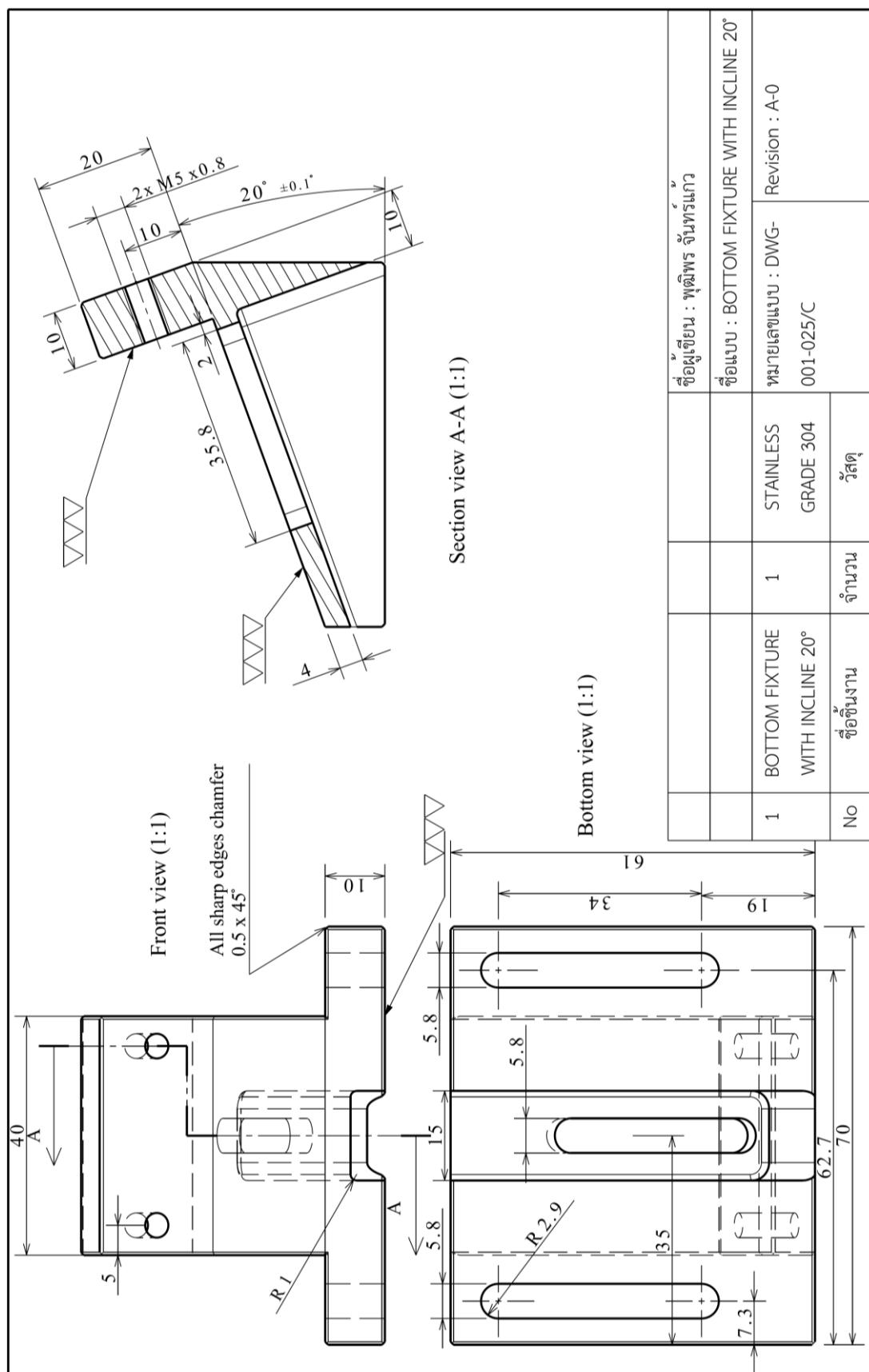

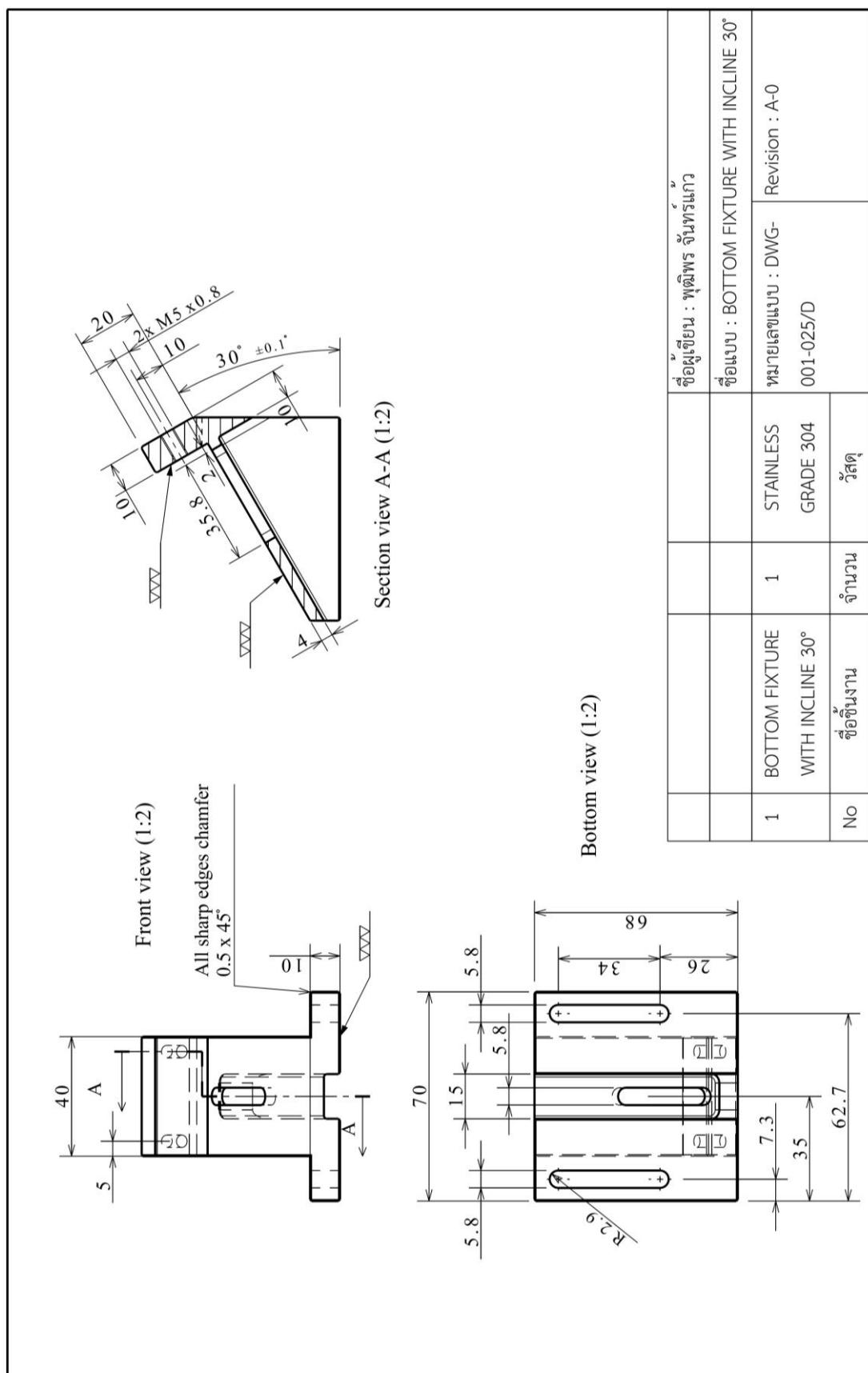

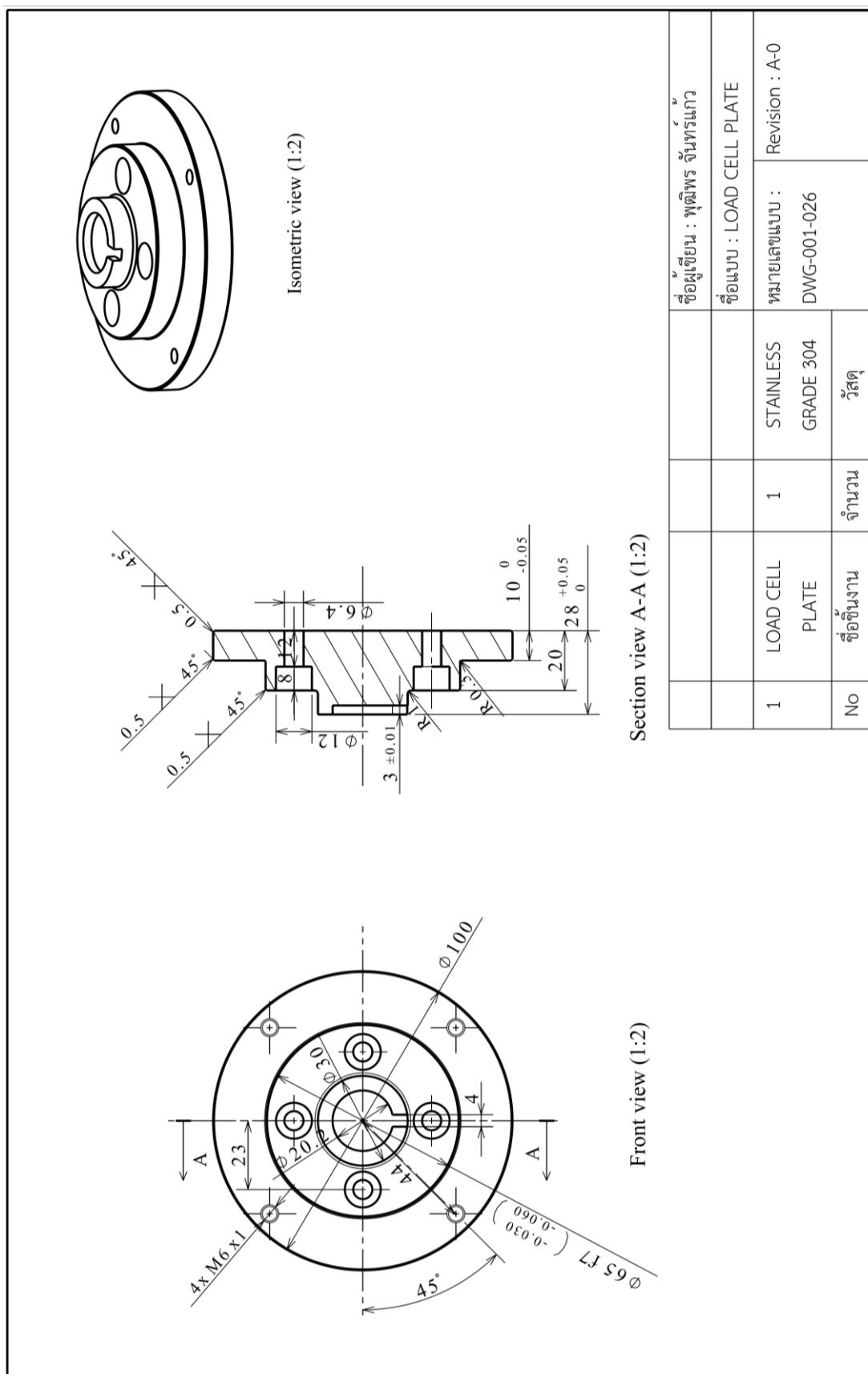

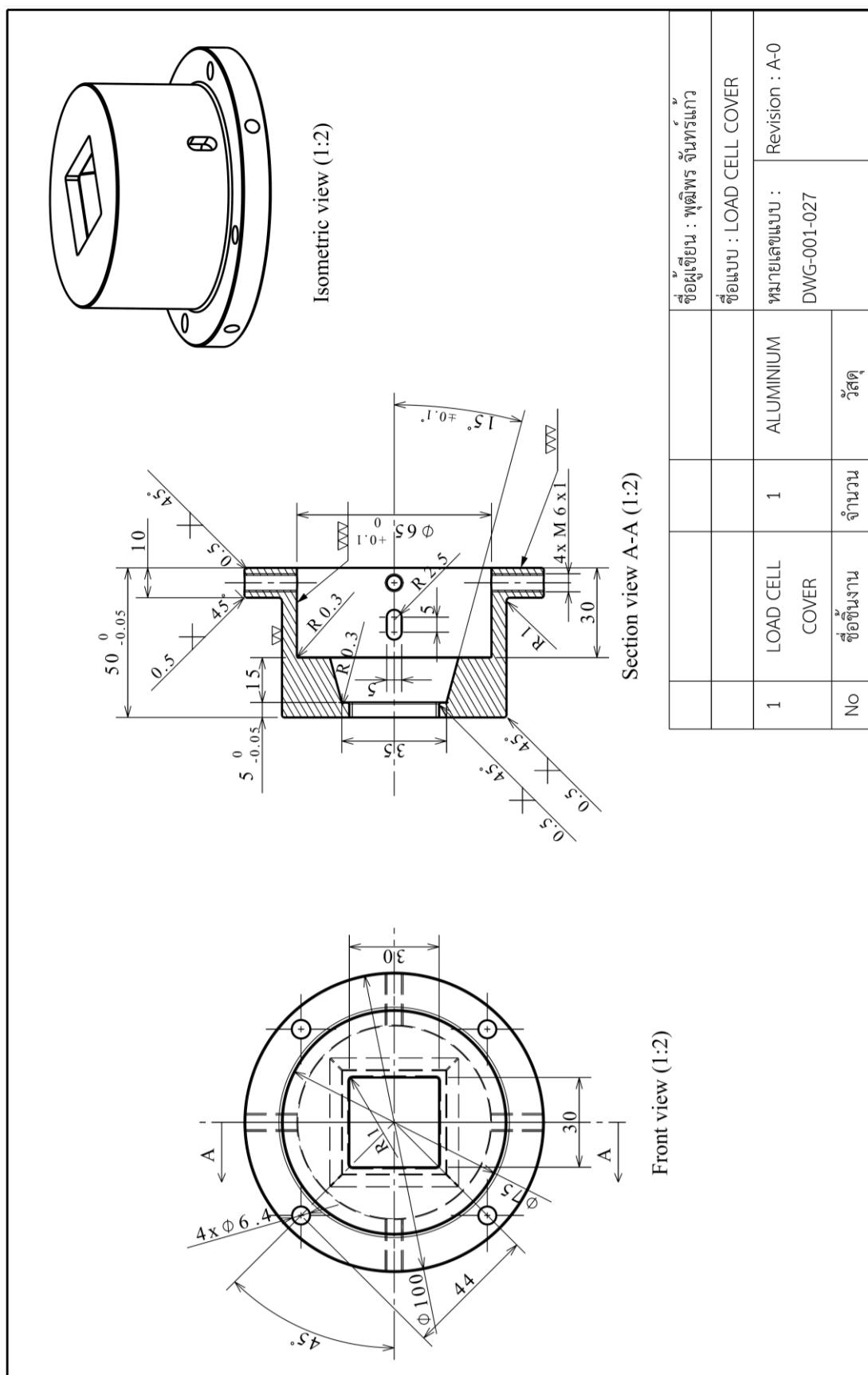

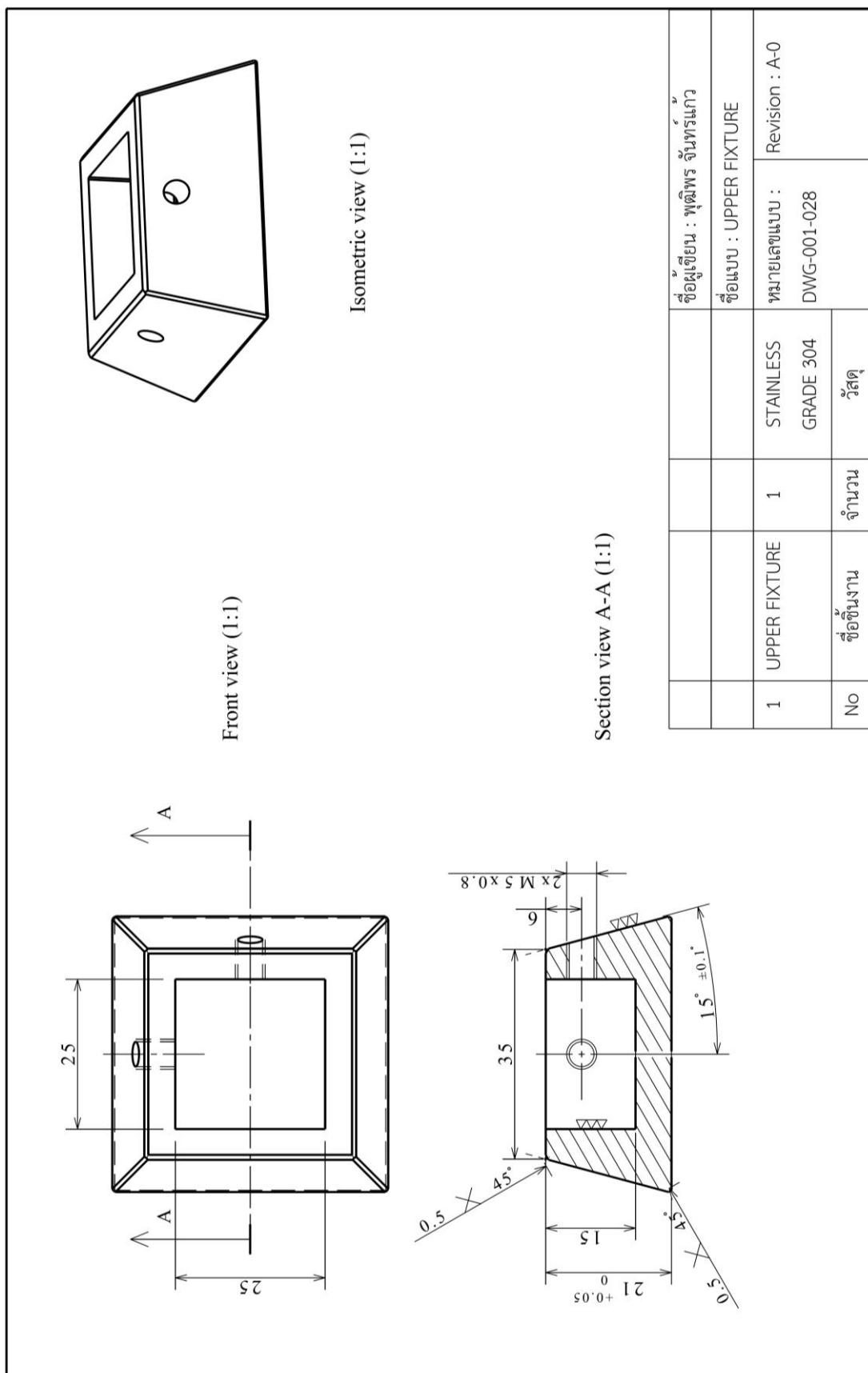

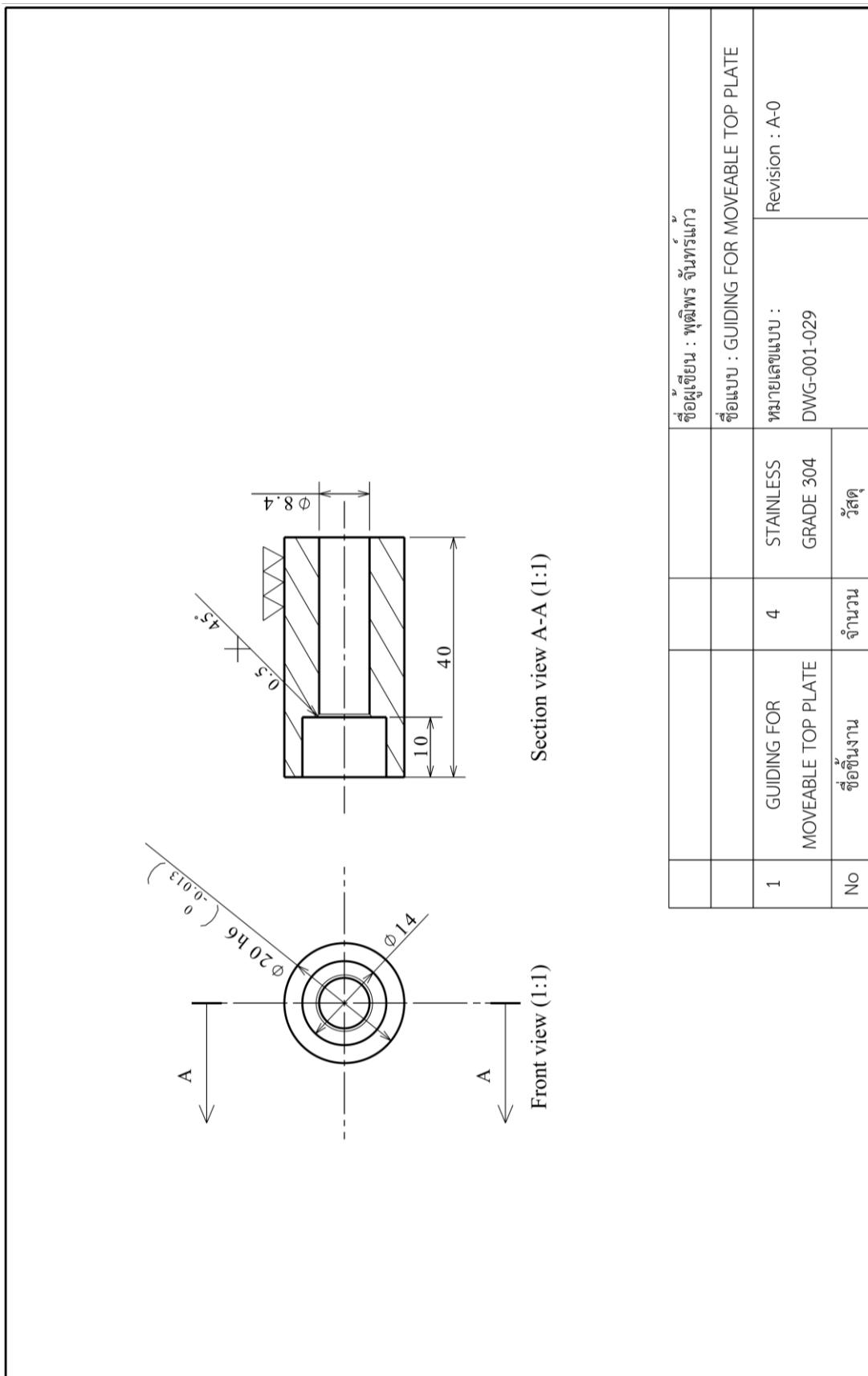

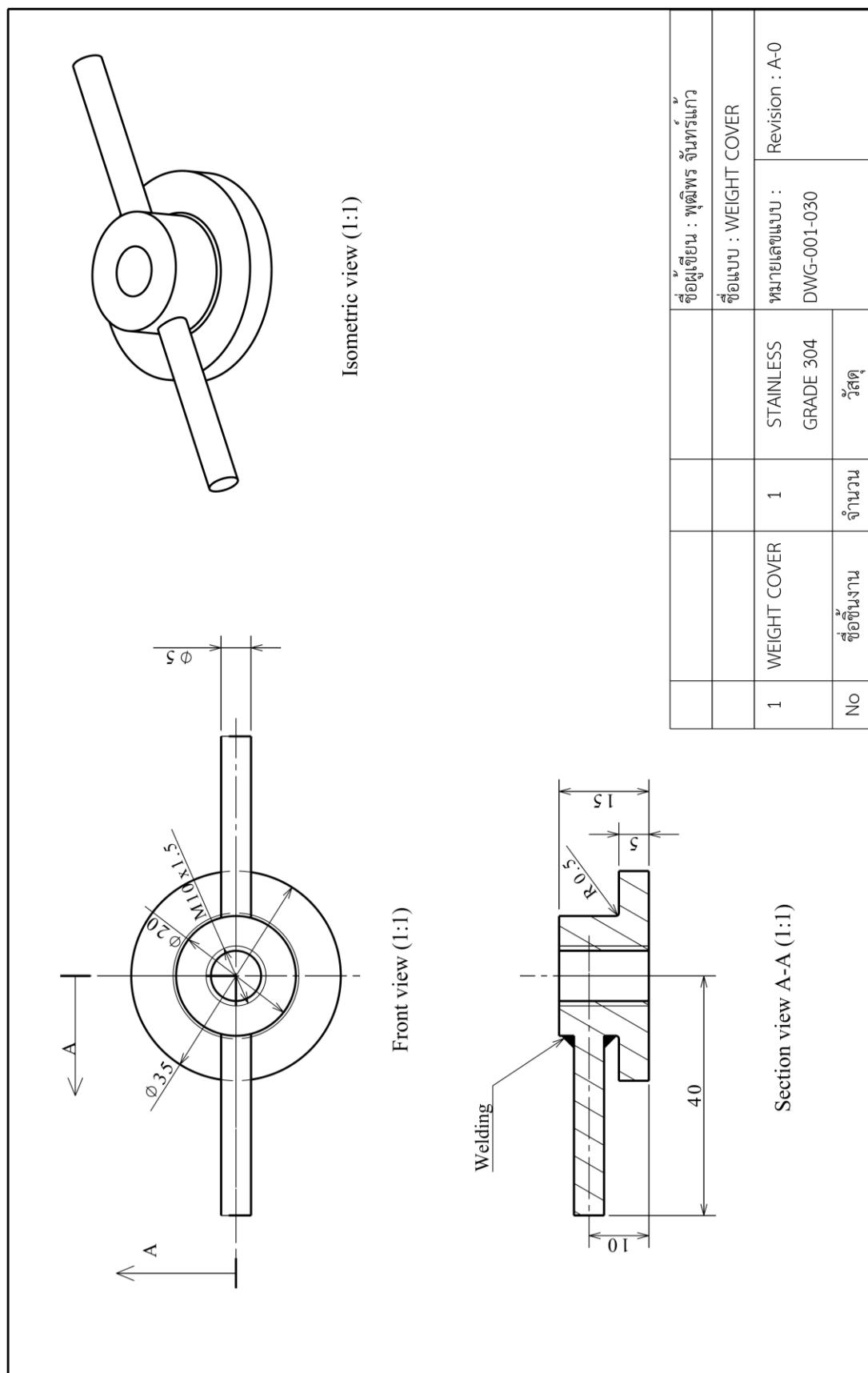

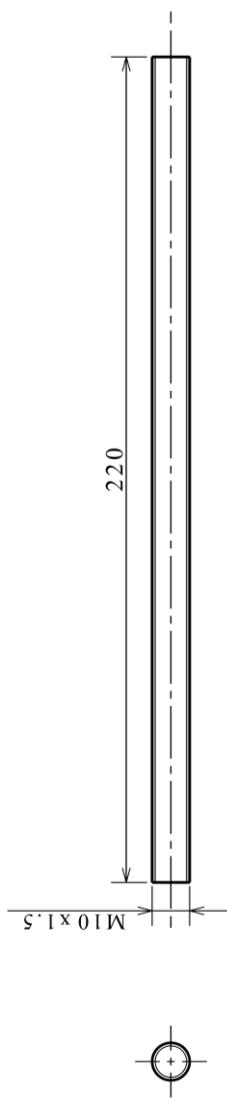

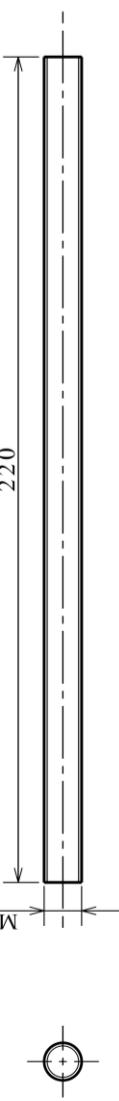

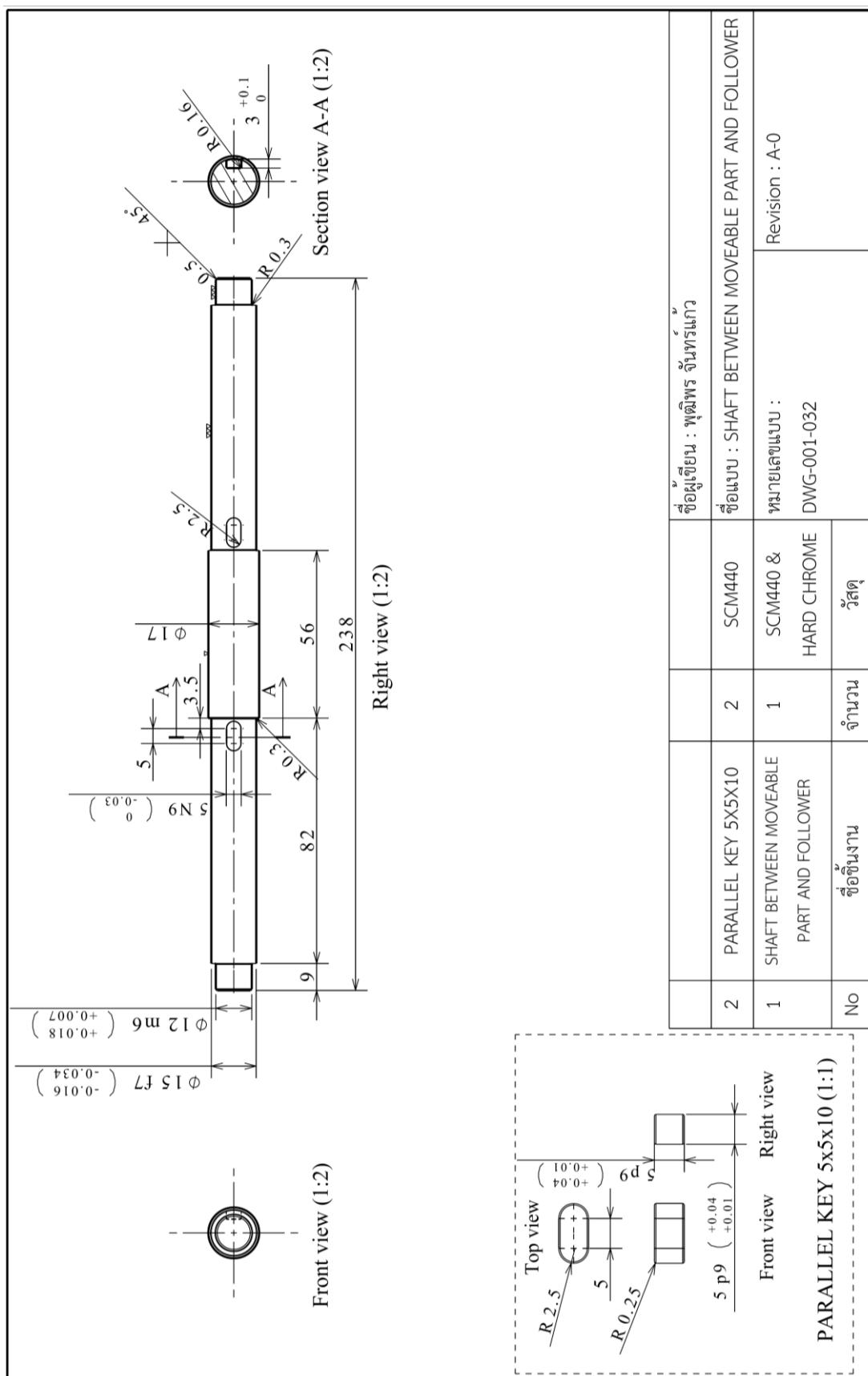
Front view (1:2)

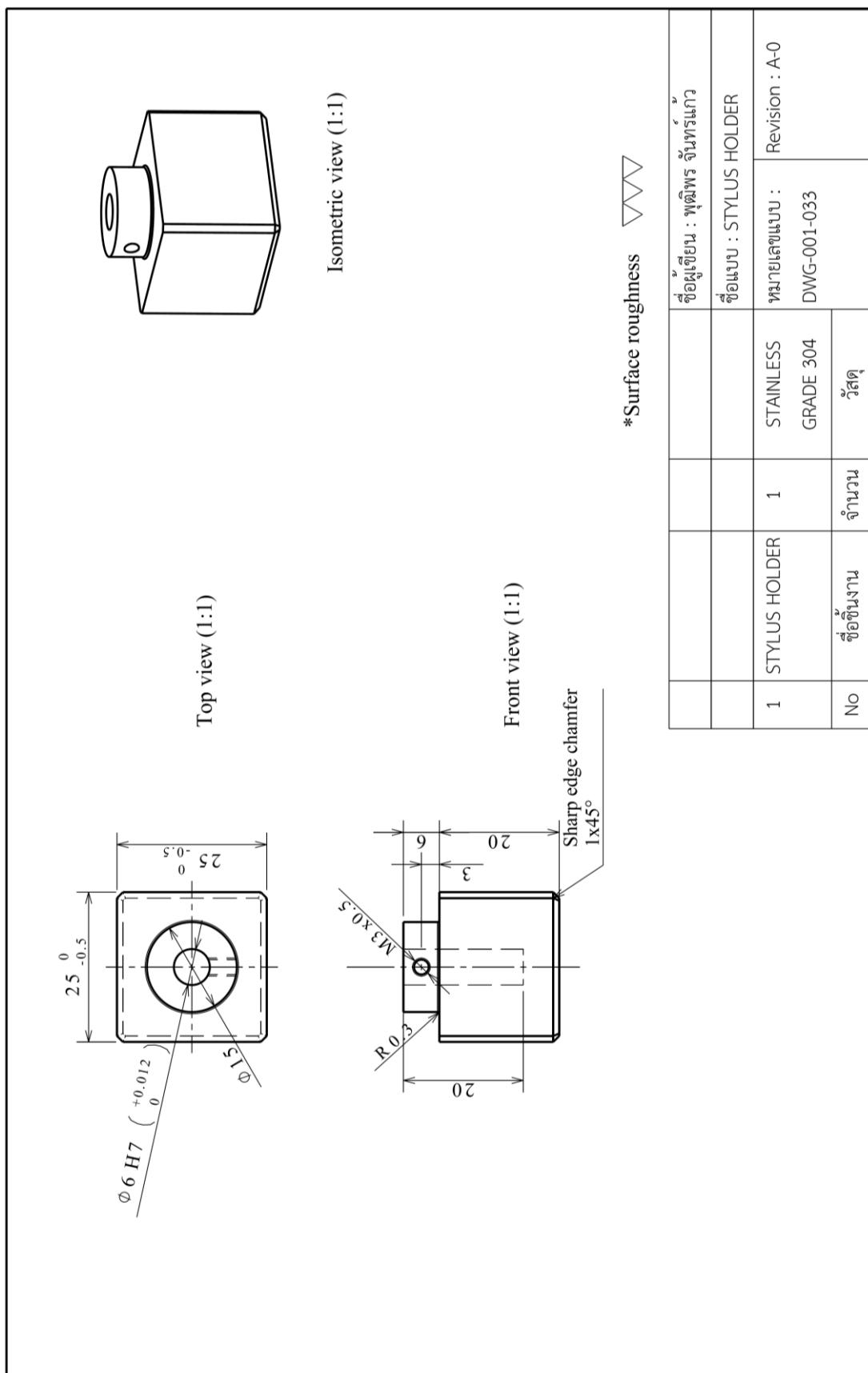

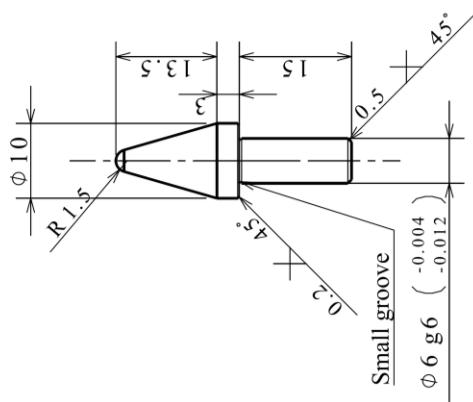
Right view (1:2)

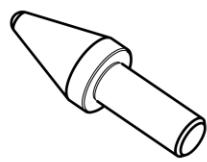
ชื่อสุ่มชน : พุกิพร จีนารักษ์	ชื่อแบบ : LOCK SCREW
หมายลักษณะ :	Revision : A-0
1 LOCK SCREW	GRADE 304
No ชื่อชิ้นงาน	จำนวน วัสดุ

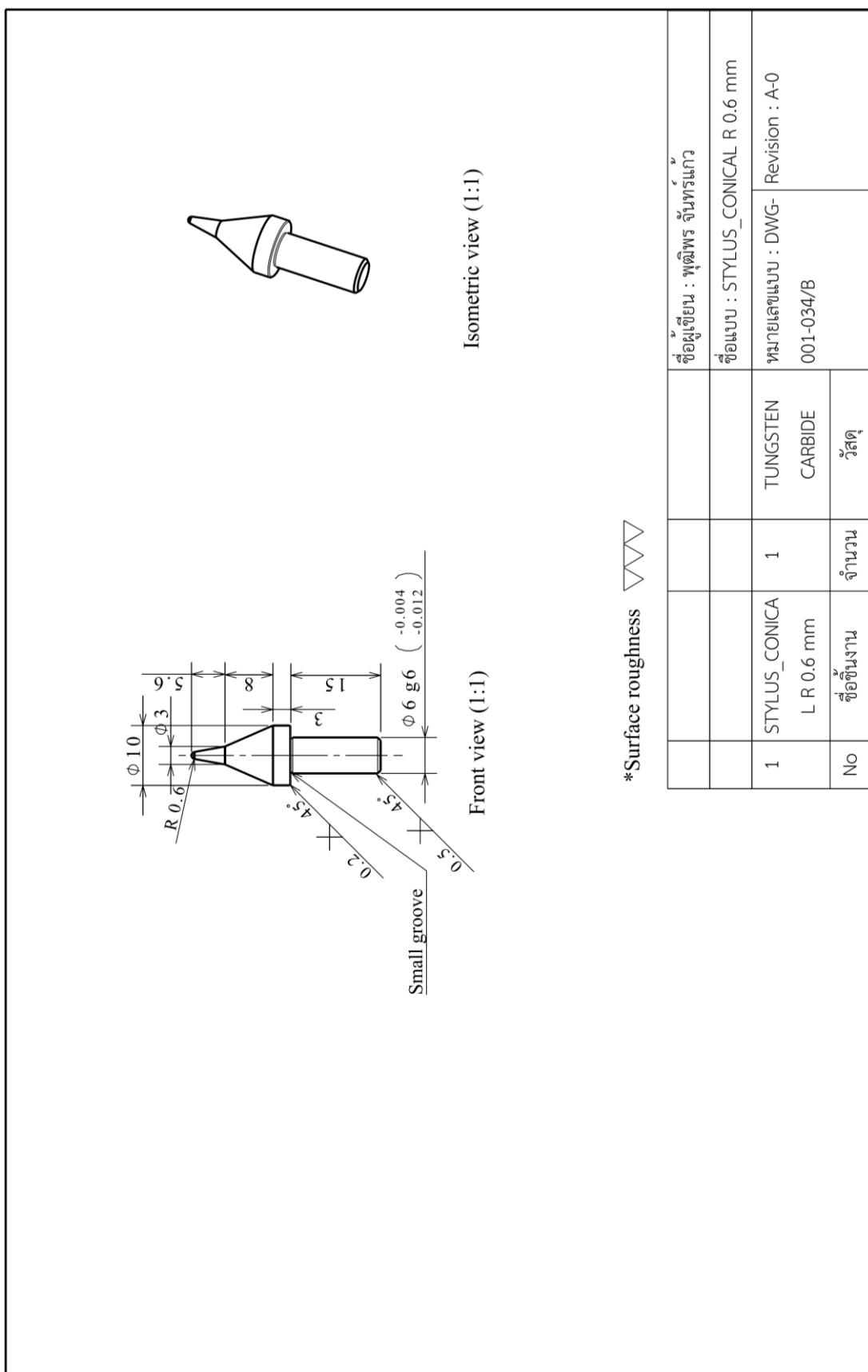
Front view (1:1)

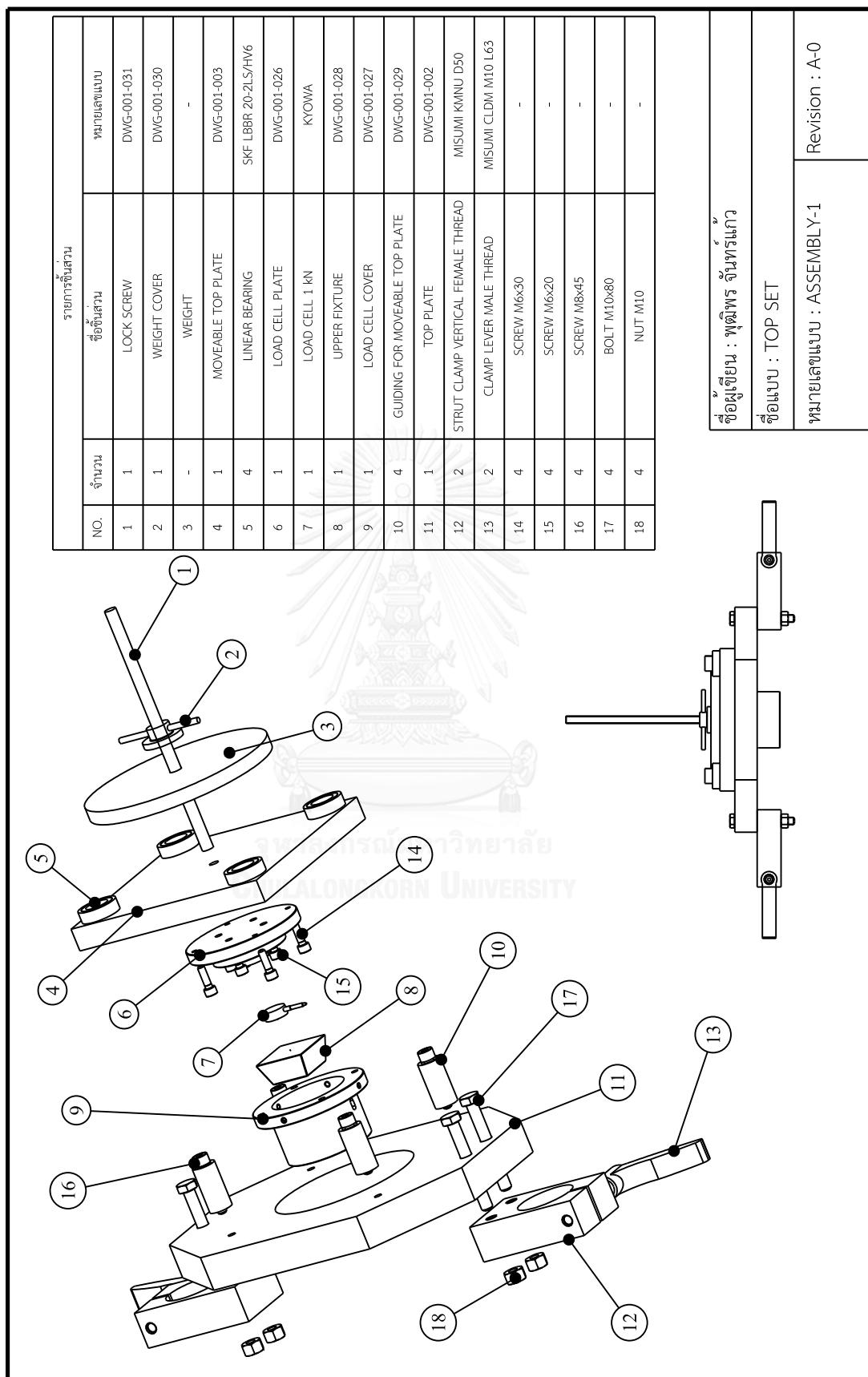

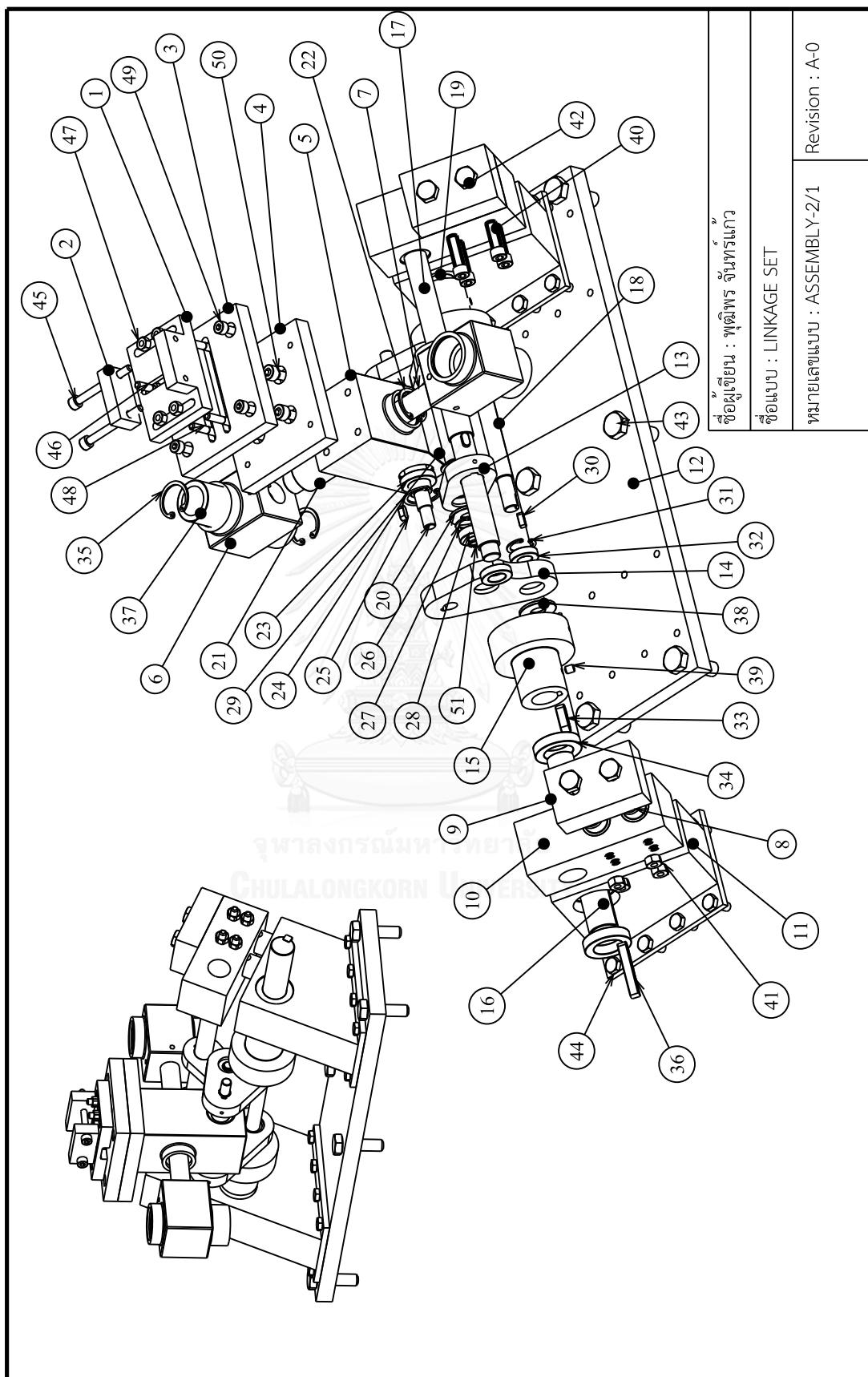
Isometric view (1:1)

*Surface roughness $\nabla\nabla\nabla\nabla$

ชื่อผู้เขียน : พุฒิพงษ์ จันทร์แก้ว	
ชื่อแบบ : STYLUS_BALL Φ3 mm	
หมายเหตุและ : DWG-001-034/A	Revision : A-0
No ชื่อชิ้นงาน จำนวน วันที่	

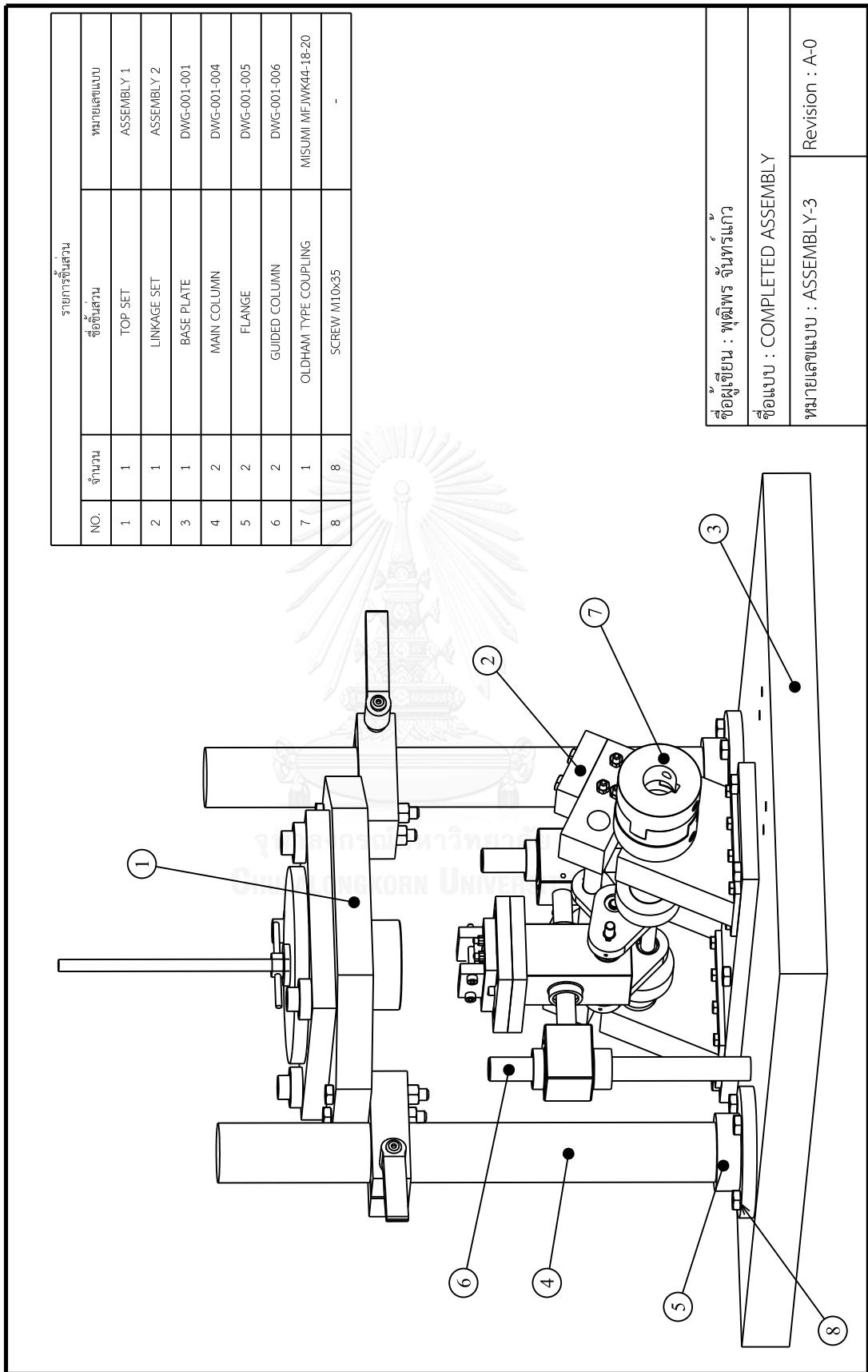
รายการชิ้นส่วน

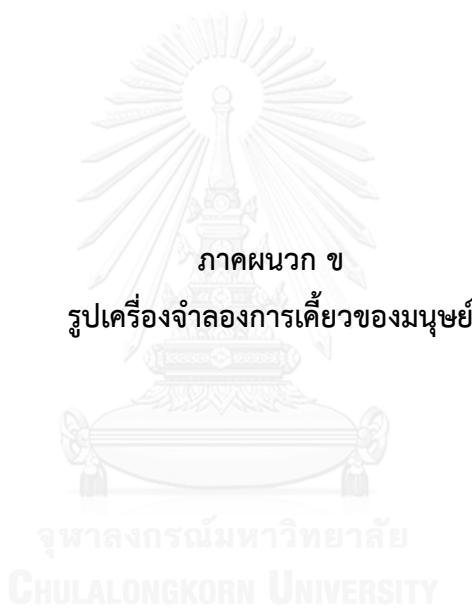
NO.	จำนวน	ชื่อชิ้นส่วน	หมายเลขแบบ	NO.	จำนวน	ชื่อชิ้นส่วน	หมายเลขแบบ
1	1	BOTTOM FIXTURE	DWG-001-025	31	2	INTERNAL RETAINING RING $\Phi 19$	-
2	1	LOCK PLATE	DWG-001-025	32	2	BALL BEARING	SKF 61800 2RS1
3	1	SLOTTED PLATE FOR BOTTOM FIXTURE	DWG-001-024	33	2	PARALLEL KEY TWO END ROUND 6x6x20	DWG-001-020
4	1	BASE PLATE FOR BOTTOM FIXTURE	DWG-001-023	34	4	BALL BEARING	SKF 61804 2RS1
5	1	BOTTOM FIXTURE JOINT	DWG-001-014	35	4	INTERNAL RETAINING RING $\Phi 28$	-
6	2	SLIDING JOINT	DWG-001-022	36	1	PARALLEL KEY ONE END ROUND 6x6x40	DWG-001-021
7	1	SLIDING ROD	DWG-001-015	37	4	LINEAR BEARING	SKF LBBR 20-2LS/HV6
8	4	SUPPORT PIN	DWG-001-016	38	2	SPACER D25,d10x2	-
9	2	MOVEABLE PART COVER	DWG-001-010	39	2	HEX SOCKET M5x6	-
10	1,1	MOVEABLE PART	DWG-001-009/A-B	40	8	SCREW M6x50	-
11	2	LINKAGE BASE	DWG-001-008	41	8	NUT M6	-
12	1	BASE PLATE FOR LINKAGE SET	DWG-001-007	42	4	SCREW M8x16	-
13	2	FOLLOWER	DWG-001-013	43	6	SCREW M10x35	-
14	1,1	COUPLER	DWG-001-012/A-B	44	16	SCREW M6x16	-
15	2	CRANK	DWG-001-011	45	2	SCREW M5x50	-
16	1	DRIVING SHAFT	DWG-001-021	46	1	SCREW M5x16	-
17	1	SHAFT BETWEEN MOVEABLE PART AND FOLLOWER	DWG-001-032	47	4	NUT M5	-
18	1	SHAFT BETWEEN COUPLER AND CRANK	DWG-001-019	48	4	SCREW M5x25	-
19	1	SHAFT BETWEEN CRANK AND LINKAGE BASE	DWG-001-020	49	4	SCREW M5x12	-
20	1	SHAFT BETWEEN BOTTOM FIXTURE JOINT AND COUPLER	DWG-001-018	50	4	SCREW M6x20	-
21	2	LINEAR BEARING	SKF LBBR 16				
22	1	INTERNAL RETAINING RING $\Phi 24$	-				
23	2	BALL BEARING	SKF 61802 2RS1				
24	2	INTERNAL RETAINING RING $\Phi 24$	-				
25	2	PARALLEL KEY TWO END ROUND 4x4x10	DWG-001-018				
26	2	SPACER D25,d10x2	-				
27	2	INTERNAL RETAINING RING $\Phi 19$	-				
28	2	BALL BEARING	SKF 61800 2RS1				
29	1	SHAFT FOR COUPLER AND FOLLOWER	DWG-001-017				
30	2	PARALLEL KEY ONE END ROUND 4x4x10	DWG-001-019				

ชื่อผู้เขียน : พุฒิพร จันทร์แก้ว

ชื่อแบบ : LINKAGE SET

หมายเลขแบบ : ASSEMBLY-2/2 Revision : A-0

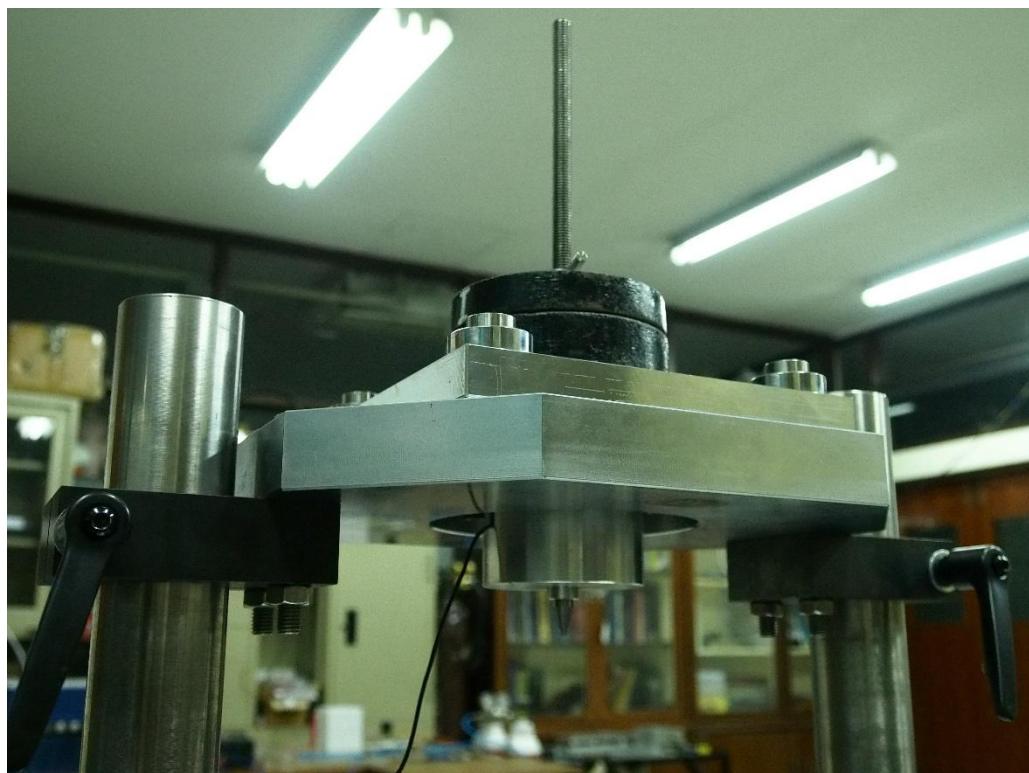
ภาคผนวก ๑

รูปเครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

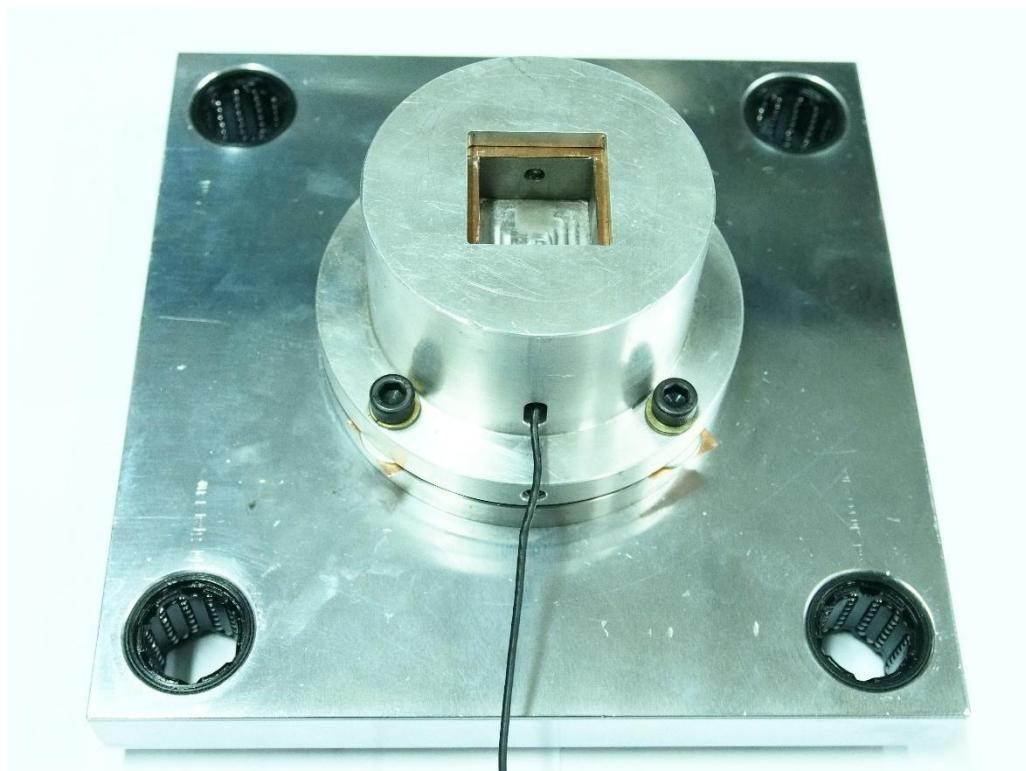
รูปที่ ข.1 เครื่องจำลองการเคี้ยวของมนุษย์

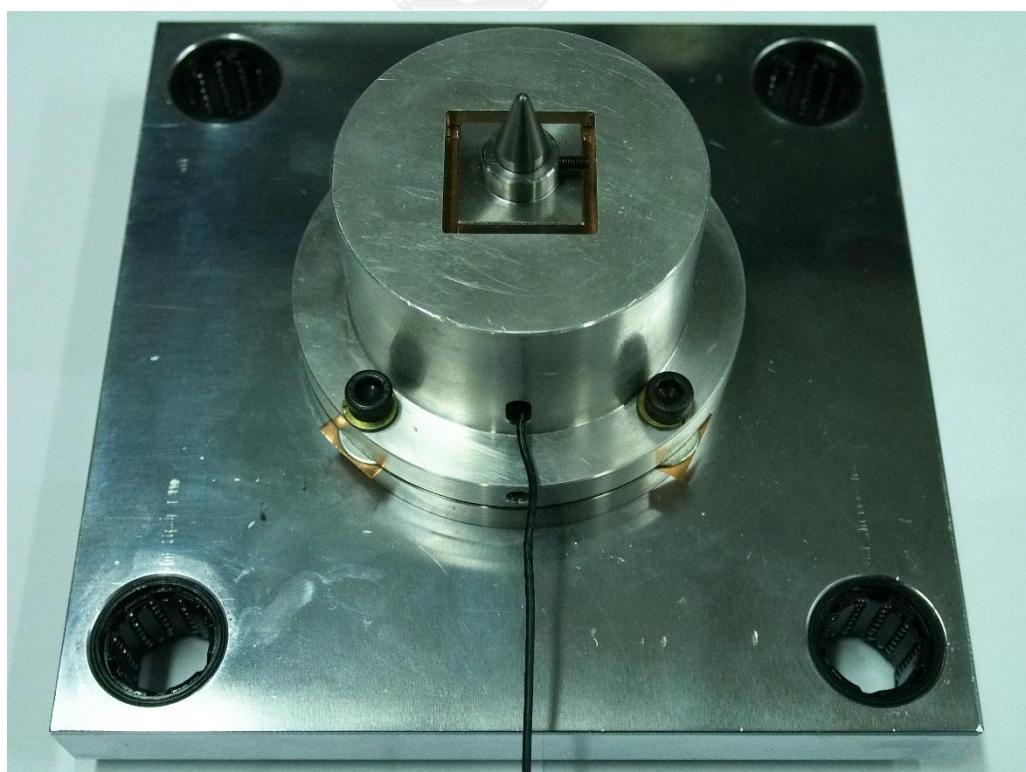
รูปที่ ๖.๒ Top set

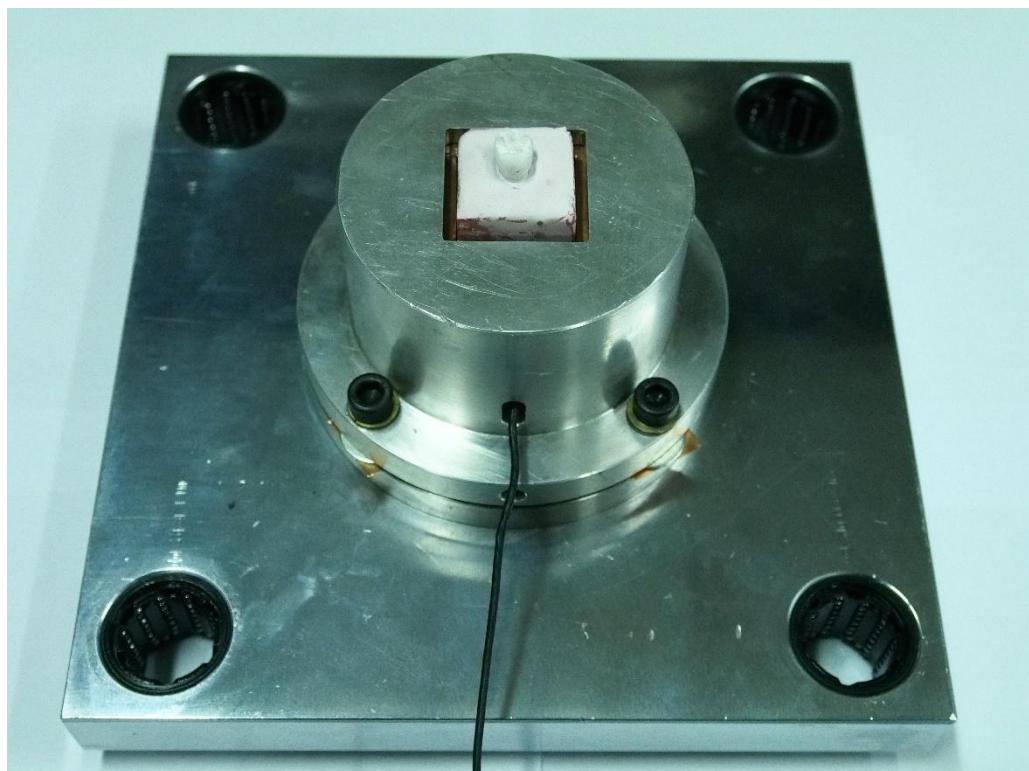
รูปที่ ๖.๓ Linkage set

รูปที่ ข.4 ชุดจับยึดชิ้นงานชุดบัน

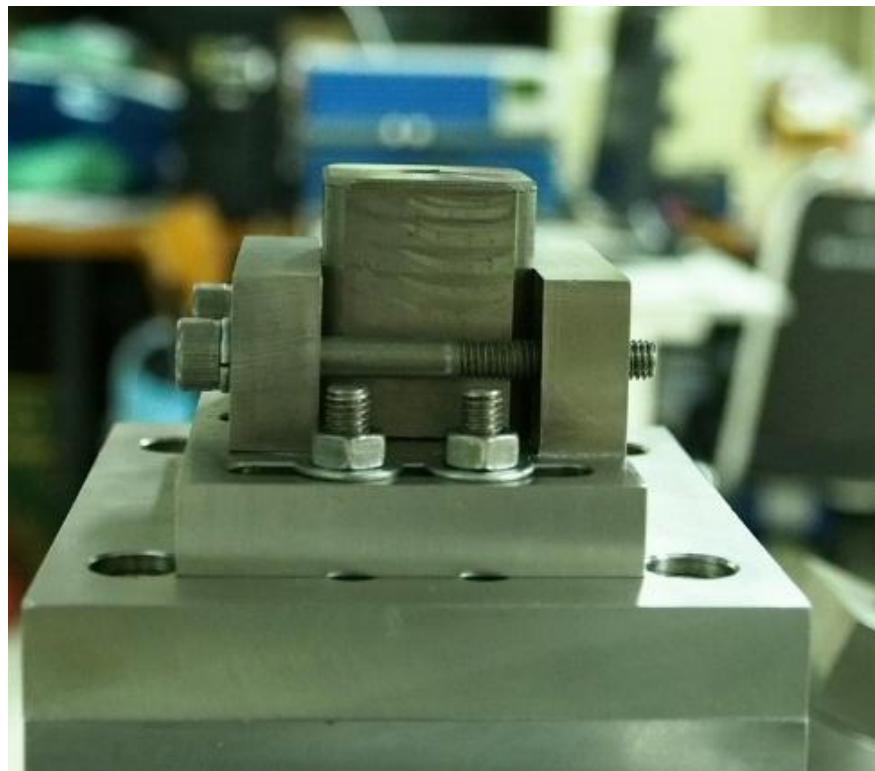
รูปที่ ข.5 การจับยึดหัวกดชิ้นงานบนชุดจับยึดชิ้นงานชุดบัน

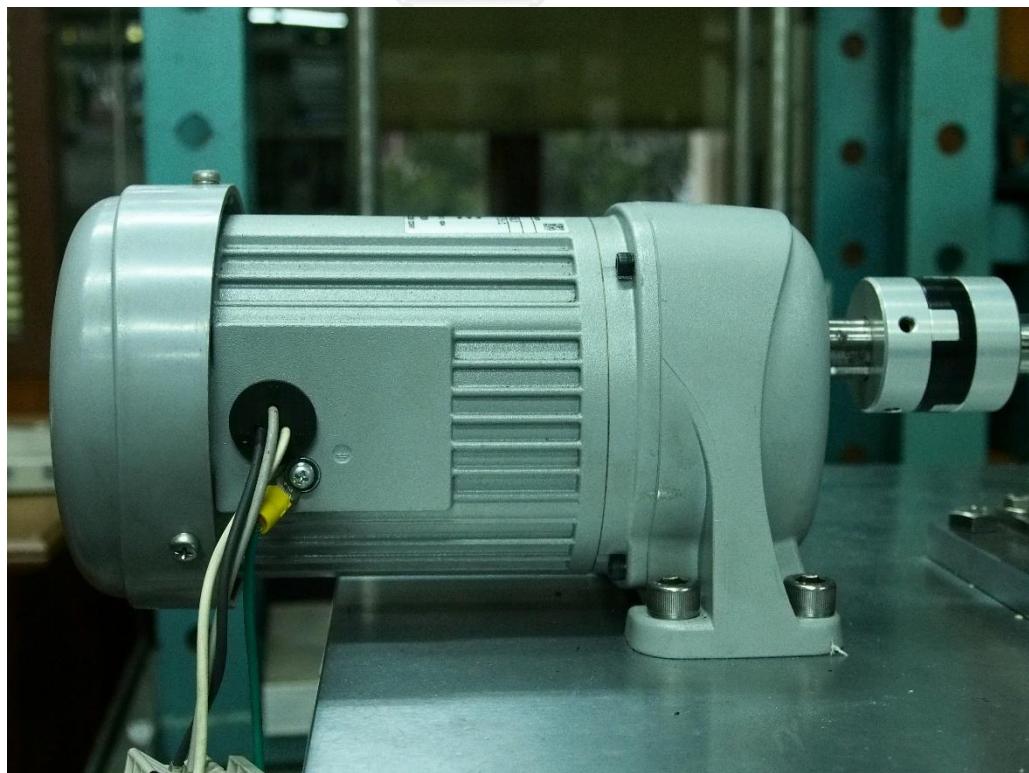
รูปที่ ข.6 การจับยึดชิ้นงานทดสอบบนชุดจับยึดชิ้นงานชุดบน

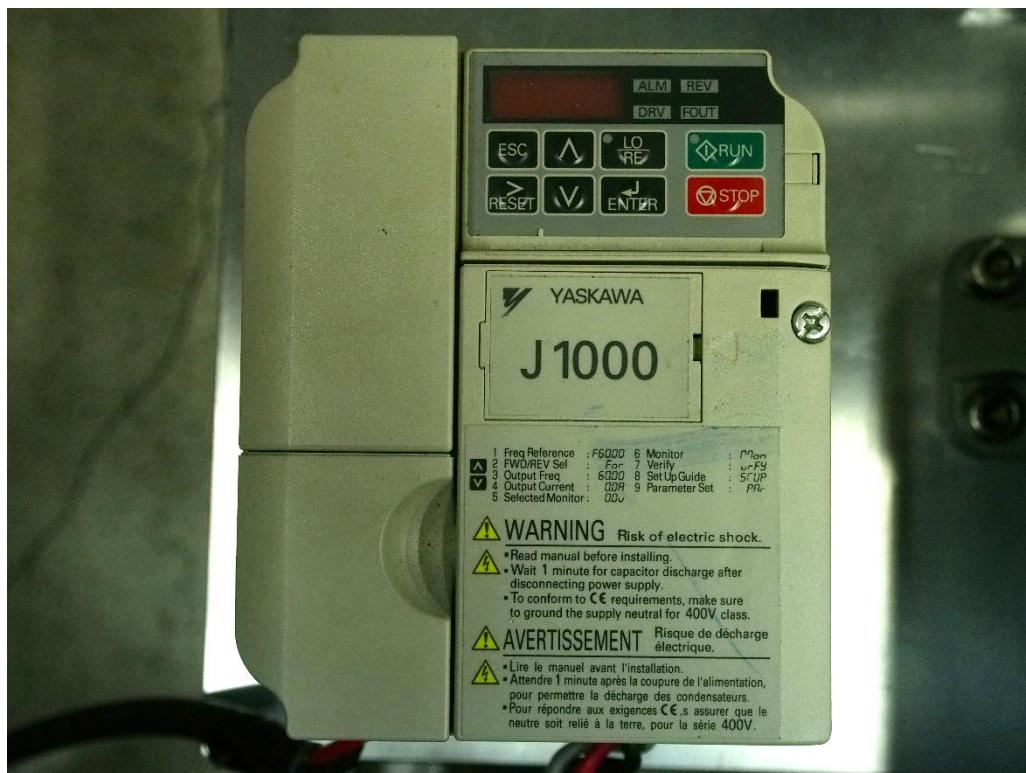
รูปที่ ข.7 Load cell ขนาด 1 กิโลนิวตัน วัดแรงในแกนเดียว ยี่ห้อ Kyowa

รูปที่ ข.8 ชุดจับยึดชิ้นงานชุดล่าง

รูปที่ ข.9 มอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ 3 เฟส ขนาด 0.2 กิโลวัตต์

รูปที่ ข.10 อินเวอร์เตอร์ ยี่ห้อ Yaskawa รุ่น J1000

รูปที่ ข.11 Data acquisition สำหรับ Load cell ยี่ห้อ Kyowa รุ่น PCD-300A

รูปที่ ข.12 อุปกรณ์นับจำนวนรอบการเดี่ยว

รูปที่ ข.13 ตั้มน้ำหนักขนาดต่าง ๆ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายพุฒิพร จันทร์แก้ว เกิดเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2527 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวกรรมเครื่องกล จากภาควิชาชีวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2550 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาชีวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2554 และมีผลงานวิชาการที่ได้เผยแพร่ดังนี้

พุฒิพร จันทร์แก้ว และ ไพรโรจน์ สิงหนัดกิจ, การออกแบบและพัฒนาเครื่องจำลองการเดินทางมนุษย์เพื่อการทดลองทางทันตกรรม, การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 28 15 – 17 ตุลาคม 2557 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

